

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN SUCEAVA

Tatiana VÎNTUR

Siguranță și nonviolență

Nr. 36/
Anul VIII
2020

BAROMETRUL
REUȘITEI
ȘCOLARE

Editura „George Tofan” Suceava

Barometrul reușitei școlare

Siguranță și nonviolență

**Publicație bianuală
nr. 36- Anul VIII, 2020**

**ISSN 2344-6277
ISSN - L 2344-6277**

Barometrul reușitei școlare

Nr. 36, Anul VIII, 2020

Siguranță și nonviolență în mediul școlar

Cuvânt înainte

- Siguranță și non-violență în mediul școlar, pag.5-52;
- Fenomenul de bullying - modalități de intervenție, pag.30 - 33;
- Starea de bine condiție sine qua non în educație, pag.44 - 45;
- Ziua Internațională a Nonviolentei , pag.60 - 61;
- STOP bullying!, pag. 74 - 75;
- Campania RESPECT, pag. 53 - 98;
- Planeta NON-DISCRIMINĂRII - 100 - 101;
- Atitudinea poate schimba viitorul - Folosirea utilă, creativă, sigură a internetului, pag. 106 - 109;
- Bune practici, prevenirea violenței, pag. 99-142.

„Dacă vrei un an de belșug, cultivă orez;

Dacă vrei zece ani de belșug, cultivă o livadă;

Dacă vrei o sută de ani de prosperitate, cultivă oameni.”

Cultivarea oamenilor prin educație nu este deloc facilă, dar rezultatele ei merită orice efort.

Educația pornește de la prima verigă, *climatul clasei*, continuă cu o a doua verigă, *climatul educațional*, iar ambele au influență asupra comunității educaționale și a societății.

Climatul educațional face referire la climatul fizic, social și emoțional, la respectul pentru diversitate, colaborare și comunicare, la starea de bine, premise ale devenirii unei societăți prospere.

„Climatul educațional este inima și sufletul școlii și esența care îi determină pe profesori și elevi să iubească școala și să își dozească să fie parte din ea.” (T.A. Stein)

Barometrul reușitei școlare oferă experiențe de învățare și bune practici, din județul Suceava, în efortul comun, școală - familie - comunitate, de a realiza un climat educațional sigur, nonviolent, nondiscriminatoriu, tolerant, dinamic și proactiv.

Colectivul de redacție

Viața e o șansă – nu o lăsa să se piardă

Viața e frumusețe – admir-o

Viața e o bucurie – gust-o din plin

Viața e un vis – transformă-l în realitate

Viața e o sfidare – înfrunt-o

Viața e o datorie – îplinește-o

Viața e un joc – joacă-l

Viața e prețioasă – ai grijă de ea

Viața e o bogăție – păzește-o

Viața e dragoste – bucură-te de ea

Viața e un mister – încearcă să-l pătrunzi

Viața e o promisiune – n-o lăsa neîmplinită

Viața e tristețe – treci peste ea

Viața e un imn – cântă-l

Viața e o luptă – accept-o și câștig-o

Viața e o tragedie – fii tare

Viața e o aventură – îndrăznește să ți-o asumi

Viața e fericire – fii astfel încât să o meriți

Viața e Viață – ocrotește-o!

Maica Tereza

Cuprins

Cuvânt înainte	3
Capitolul I: Siguranță și nonviolență în mediul școlar	7 - 54
Climat educațional în siguranță - prof. Grigore BOCANCI, prof. Tatiana VÎNTUR	8 - 31
Fenomenul de bullying - modalități de intervenție- inspector școlar prof. Tatiana VÎNTUR	32 - 35
10 pentru siguranță - comisar poliție Ionuț EPUREANU	36 - 37
Bullying-ul - formă modernă a violenței - prof. Miriam LEON POSTOLACHE, prof. Daniela Mariana CIOTĂU prof. Raluca Gianina JURAVLE	38- 39
PSIWELL - promovare incluziunii sociale, echității și stării de bine în familiile care au copii cu nevoi speciale - conf. univ. dr. Aurora Adina COLOMEISCHI	40 - 41
Distruge zidul indiferenței! - Comisar poliție Liliana ORZA	42 - 43
RODAWELL- rețeta româno-daneză pentru educație cu stare de bine - prof. Corina ATOFANEI	44 - 45
Starea de bine condiție sine qua non în educație - prof. psih. Daniela VÎRVARA	46- 47
Prioectul antidrog Necenzurat - psiholog Elena Țirdea	48 - 49
Siguranța copiilor pe primul loc - prof. Maria MACAROV, prof. Mariana RADU, prof. Maricel TIRON	50 - 51
Împreună pentru siguranța ta! - prof. Sorin GĂLĂȚEANU, prof. Paula CHELARU	52 - 53
Patrula Antibullying - PAB - Vasile GAFIUC, Raluca IACOB	54
Capitolul II: Campania județeană de prevenire a violenței R.E.S.P.E.C.T.	55- 102
Campania județeană de prevenire a violenței RESPECT - prof. Grigore BOCANCI, prof. Ioan Dumitru PUIU, prof. Tatiana VÎNTUR	56 - 57
Către succes, în siguranță - prof. Irinel Acatrinei, prof. Liuța JUCAN	58 - 59
Solidari întru RESPECT - prof. Claudia ȚUCA	60 - 61
Ziua Internațională a Nonviolenței - prof. Florentina BIGHIU	62 - 63
Călătorie în anotimpurile RESPECT - ului - prof. Claudia Angela SAMSON	64
Fii inteligent, nu violent! - prof. Elena Sextilia SOLONARU	65
RESPECT & zâmbete - prof. Mihaela AMARIȚEI	66
Împreună cu RESPECT - prof. Roxana Maria APETROAE	67
Nonviolența în forme și culori - prof. Rotari Codruța, prof. Vasilovschi Ana, prof. Gavril Anamaria-Elisabeta	68

Stop violenței, stop bullying - ului - prof. Mirela FARCANE, prof. Gabriela NEOFET, prof. Raluca PINTILIE	69
Ziua cu zâmbete și gânduri frumoase - prof. Irinel ACATRINEI, prof. Liuța JUCAN, prof. Anuța VOIVOD	70
Tratează - și creierul cu RESPECT - prof. Lăcrămioara Ana ACATRINEI VASILIU	71
Conflicte, nonviolență, respect - prof. Mihaela STEFANCU	72 - 73
Pictăm pacea! - prof. Camelia CHIPERI	74
Curcubeul cuvintelor magice - prof. Floarea ZAHARIA	75
STOP bullying! - prof. Niculina PINTILII	76 - 77
Cu respect despre ... RESPECT- prof. Mariana Anisia CIGOLI	78
Sub umbrela RESPECT - prof. Maria ROATĂ	78
Stimă și respect - prof. Petronela RUSU	79
De la mic la mare cu RESPECT - prof. Alina PAVĂL	80
Alege conștient! - prof. Viorica DAVIDEL	81
Jurnalul cu fapte bune - prof. Mariana MIHALCIUC	82
Împreună mai puternici - prof. Delia RUSU	83 – 84
Aplaudăm nonviolența! - prof. înv. primar Paula DULGHERIU, prof. Camelia Elena CONDUR	85
Săptămâna respectului - prof. înv. primar Mirela Maria GAVRILIUC	86
Săptămâna respectului - prof. Raluca TOADER	86
Violență, violent - termeni interziși - înv. Andreea TĂNĂSOAIA	87
Ziua cu zâmbete - prof. Irinel Mioara ACATRINEI	88
RESPEKT - prof. Adriana BONCHEȘ	88
Suntem diferiți, ne completăm armonios - prof. Adrian LEVIȚCHI	89
Tratăm violența - prof. Simona BARDAN	89
Mai bine să ne îmbrățișăm! - prof. Carmen Iuliana ILIE	90
Împreună împotriva violenței - prof. Georgeta CAMILAR	90
Împreună vom reuși! - prof. Luminița SCRIPCĂ	91
Respectul se câștigă prin R.E.S.P.E.C.T. - prof. Iulia SAMSON	92
Cu o îmbrățișare, alungi o supărare - prof. Anuța Ioana OLARU	93
Respectă ca să fii respectat - prof. Cornelia BOBOC	94
Iubirea nu naște violență - prof. Mihaela BODEA	95

Siguranță și prevenție prin intermediul poveștilor - prof. Ramona Alina COZAN	96
Îndrăznește să fii diferit! - prof. Loredana MUREȘAN	97
STOP! Violență școlară - prof. înv. primar Claudia-Maria POENAR	98
Fii tolerant! - prof. Mihaela Cristina TIMU	99
Neînfricații și salata de fructe - prof. înv. primar Daniela BABII	100
Capitolul III: Experiențe educaționale. Bune practici - prevenirea violenței	101 - 144
Planeta NONDISCRIMINĂRII - prof. Liuța JUCAN	102 - 103
Școala comunicării nonviolente - prof. Ana-Maria CATARGIU, director prof. Ioan BEDRULEA	104 - 105
Siguranță și educație rutieră - prof. dr. Marius Claudiu PINTILII	106 - 107
Atitudinea poate schimba viitorul - Folosirea utilă, creativă, sigură a internetului - prof. dr. Bogdan NISTOR, prof. Claudia Adriana ȚUCA	108 - 111
Copilăria în siguranță on-line - prof. Mihaela Cristina TIMU	112 - 113
Programul Ora de net - prof. ing. Ramona Andreea CHIPER	114 - 115
Prevenirea hărțuirii și a violenței - proiect Erasmus+ - prof. Mihaela APETREI	116 - 117
Familii fericite. Comunități incluzive - Angela ZAROJANU, Ileana IACOB	118 - 119
CIVIC Jr. Moldovița – director prof. Daniela CERDEEV	120 - 121
Controlul furiei - prof. Ana Maria HECIU	122 - 123
Împreună putem reuși - prof. înv. primar Silvea VOROBCHEVICI, prof. Magdalena NECHITA	124 - 125
Distruge zidul indiferenței! - prof. Claudia Angela SAMSON	126 - 127
19 zile pentru NONVIOLENȚĂ - prof. Anca GORBAN COJOCARIU	128 - 129
19 +1 zile nonviolente - prof. Elena Monica HUȚU	130 - 131
Împreună în armonie - prof. Adriana DRĂGHICI	132 - 134
O școală fără bullying - prof. Daniela VERMEȘAN	135
Cea mai mare lecție din lume - prof. Lăcrămioara CLUCERESCU	136
Etichete la haine, nu la oameni - prof. Elena Sextilia SOLONARU	137
19 zile de activism și prevenire a abuzurilor și violenței asupra copiilor și tinerilor - Director Georgeta Nadia CREȚULEAC	138 – 139
Ziua Internațională a drepturilor copilului - director prof. Ancuța VOIVOD, Prof. Liuța JUCAN	140 – 143
Învățăm democrația! - prof. Tatiana VÎNTUR, elev Rafael BARAC BOLOGA	144

CAPITOLUL 1

Bunătate, familie, protecție, eleva Constandache Emilia
Prof. îndrumător Schipor Raluca
Colegiul de Artă Căprian Porumbescu Suceava

**Siguranță și nonviolență în
mediul școlar**

Cohen, McCabe (2009), prezintă cinci elemente care intră în alcătuirea climatului școlar: 1. **Relațiile** (respectul pentru diversitate, colaborare, comunicarea cu părinții etc.). 2. **Calitatea predării**, (valorizarea creativității, dezvoltarea socială, emoțională și etică, dezvoltarea profesională, leadership etc.). 3. **Siguranța** (fizică și emoțională, manifestate prin diferite elemente specifice mediului fizic sau comportamentelor din școală). 4. **Mediul fizic** (spațiul adecvat). 5. **Sentimentul apartenenței** (sentimentul de regăsire în comunitatea școlară, angajament, entuziasmul elevilor și al profesorilor).

Climatul educațional în siguranță

Inspector școlar general prof. Grigore BOCANCI
 Inspector școlar prof. Tatiana VÎNTUR
 Inspectoratul Școlar Județean Suceava

Școala joacă un rol important în dezvoltarea caracterului copiilor și tinerilor și inter-relaționarea lor, în asigurarea stării de bine individuale și colective. Mediul psihosocial școlar se referă la mediul social, relațiile interpersonale în școală și felul în care elevii și personalul interacționează, dar se referă și la experiența elevilor referitoare la procesul de învățare. A fost demonstrat faptul că mediul fizic, social și emoțional în care personalul și elevii petrec o mare parte din fiecare zi, poate afecta sănătatea lor fizică, emoțională, mentală și starea de bine, precum și rata abandonului școlar.

„Profesorii sunt factorul cel mai important în crearea unei atmosfere eficiente și incluzive. Copiii au o capacitate înăscută de a învăța, dar această capacitate poate fi compromisă și, uneori, distrusă. O școală prietenoasă recunoaște, încurajează și sprijină capacitățile în creștere ale copiilor care învață. Școala trebuie să reprezinte un mediu prietenos și sigur de muncă și joacă. Rolul profesorului include grija pentru bunăstarea psihică a elevilor. Climatul școlar a fost identificat ca una dintre cele mai importante trăsături ale unei școli. Când atmosfera din școală este neprietenoasă, îngrijirea nu este atentă, lipsește încurajarea și recompensarea, sănătatea mentală, atât a elevilor cât și a profesorilor poate fi afectată în mod advers. Impactul unei atmosfere neprietenoase este în mod particular dăunător dacă persistă o perioadă mai lungă de timp.” (RAPORT NAȚIONAL DE SĂNĂTATE A COPIILOR ȘI TINERILOR DIN ROMÂNIA, Institutul Național de Sănătate Publică Centrul Național de Evaluare și Promovare a Stării de Sănătate.)

Redăm din acest raport câteva aspecte referitoare la climatul de siguranță și nonviolență din mediul școlar.

Aria calitativă Asigurarea unei atmosfere prietenoase, recompensatoare și încurajatoare

La nivel național, în această arie a fost obținut, din partea profesorilor, o medie de 3,13/ item, iar pentru elevi o medie de 2,74/ item, medii care corespund procentual unor valori de 78,25%, respectiv 68,50% din valoarea ideală.

Se observă că din perspectiva profesorilor școala asigură în mare măsură un climat adecvat, dar din perspectiva elevilor cerințele pentru asigurarea unei atmosfere prietenoase, recompensatoare și încurajatoare sunt acoperite într-o mai mică măsură. Rezultatele obținute relevă necesitatea ca la nivel general școlile să-și revizuiască o serie de aspecte legate de această arie calitativă și să stabilească mecanisme eficiente de feed-back între profesori și elevi pentru identificarea deficiențelor și stabilirea de măsuri de corectare.

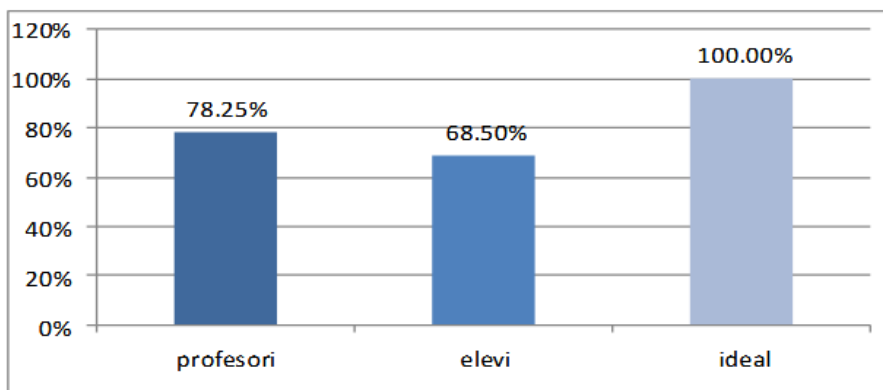

Fig. 1 Asigurarea unei atmosfere prietenoase, recompensatoare și încurajatoare

Aria calitativă **Susținerea cooperării și învățării active**

Când elevii cooperează, încadrarea în învingători și învinși este mai puțin evidentă și prin urmare, se evită umilirea consecutivă a celor considerați ratați. Prin această metodă pot beneficia în mare măsură elevii cu dificultăți de învățare și cei din comunități dezavantajate. Atunci când elevii primesc în mod constant mesajul că sunt ratați, dorința lor de a reuși se erodează. Când elevii cooperează în procesul de învățare, implicarea în rezolvarea sarcinilor este mai mare, se reduc diversivunile și se utilizează o proporție mai mare din timp pentru instruire. Copiii sunt capabili să se ajute între ei mult mai mult, cei cu un nivel mai scăzut, cât și cei cu un nivel mai înalt al realizărilor beneficiind deopotrivă, munca elevilor devenind mai atentă, aprofundată și bine prezentată.

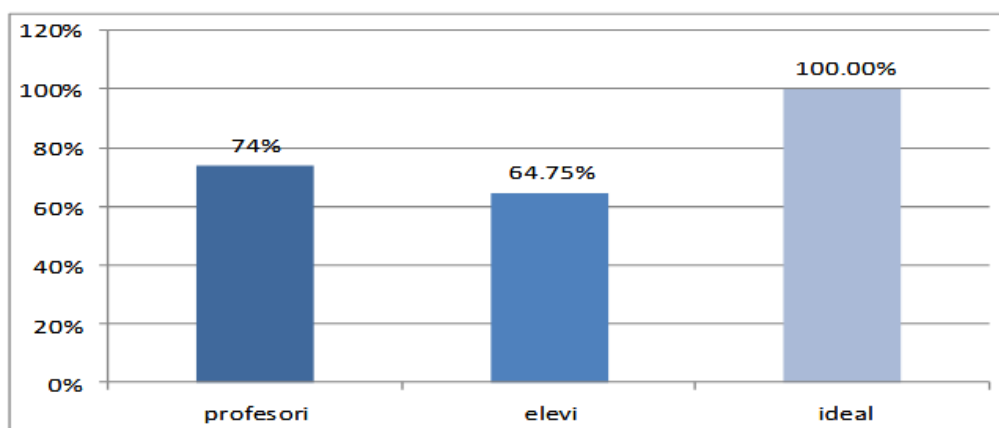

Fig. 2 Susținerea cooperării și învățării active

Rezultatele puntează necesitatea unei mai atente implementări a procedurilor de învățare. Tehnicile active de învățare, cum ar fi jocul de roluri, proiecte școlare /comunitare, proiecte de cercetare bazate pe anumite teme, ar putea fi noi pentru unii profesori și prin urmare se impune formarea acestora pentru dobândirea de abilități și încredere în folosirea lor.

Aria calitativă **Interzicerea pedepsei fizice și a violenței**

Pedepsirea fizică a elevilor în școală este inacceptabilă pentru buna sănătate mentală. Violența față de elevi, în forma pedepsei corporale, poate fi sancționată legal, fiind văzută ca o formă de abuz al copilului. Pedepsa corporală nu este necesară deoarece nu numai că nu dă rezultate, suprimând doar pentru o perioadă scurtă comportamentul nedorit, dar creează pe de altă parte o atmosferă de teamă care nu este favorabilă învățării.

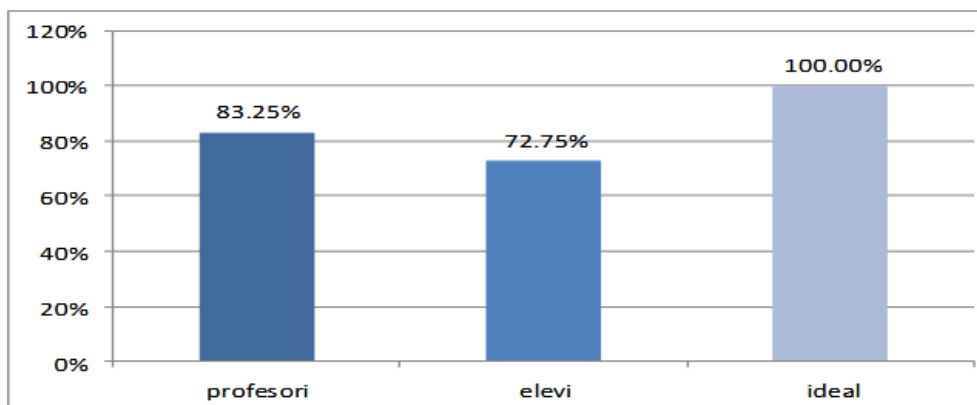

Fig. 3 Interzicerea pedepsei fizice și a violenței

„Siguranța este bucuria născută din ideea unui lucru viitor sau trecut, a cărui cauză de îndoială a fost înlăturată.”
Baruch Spinoza

Aria calitativă *Intoleranța față de agresivitate, hărțuire și discriminare.*

Copiii au dreptul fundamental de a se simți în siguranță la școală și de a fi scutiți de asuprire, umilire intenționată și pericole potențiale cauzate de intimidare și hărțuire. Deși majoritatea cercetărilor în acest domeniu s-au axat pe studiul personalității intimidatorilor și victimelor, multe progrese în această direcție pot fi realizate prin schimbarea modului de organizare al școlii și prin ajustarea atitudinii colective și atmosferei generale cu scopul prevenirii hărțuirii și intimidării, atitudinea profesorilor având efecte importante în descurajarea acestora. Neluând atitudine în cazul plângerilor, profesorii contribuie sau chiar cresc teama celor care sunt ținta atacurilor. În această arie, școlile au obținut din partea profesorilor o medie de 3,26 /item, iar din partea elevilor de 2,80 /item, ceea ce denotă că în pofida faptului că profesorii consideră că școlile dispun în mare măsură de politici ferme și mecanisme de combatere a agresivității, intimidării, hărțuirii și discriminării, elevii nu se simt pe deplin protejați și consideră că unitățile de învățământ nu au politici clare și proceduri de combatere a agresivității și hărțuirii și de abordare a victimelor. Elevii consideră că profesorii nu sunt suficient de implicați în prevenirea discriminării și a excluderii. Din punct de vedere procentual aceste medii corespund unor valori de 81,5%, respectiv 70% din valoarea ideală.

„Climatul educațional este inima și sufletul școlii și esența care îi determină pe profesori și elevi să iubească școala și să își dorească să fie parte din ea.”

T.A. Stein

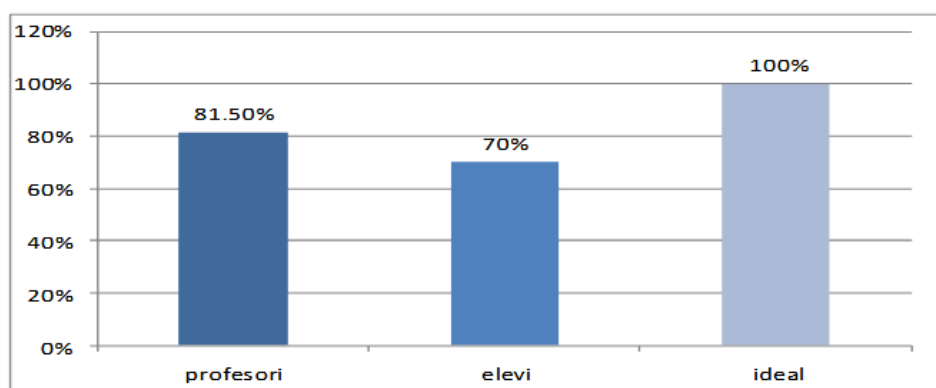

Fig. 4 Intoleranța față de agresivitate, hărțuire și discriminare

Se impune discutarea în mod deschis a problemei și conceperea unui plan clar de acțiune pentru a aborda intimidarea, hărțuirea și consecințele lor. Părinții trebuie încurajați să lucreze în parteneriat cu profesorii pentru a preveni escaladarea la o serie de comportamente indezirabile. Profesorii trebuie să sesizeze schimbarea de la tachinarea în joacă la insultă, să fie capabili să contracareze agresiunea fizică de îndată ce devine evidentă. Mentori din rândul elevilor pot să-și asume responsabilitatea pentru integrarea în școală a nou-sosiților și a celor singuratici. Creșterea capacității și motivării elevilor pentru cooperare poate conduce la reducerea agresivității în școală. Intervențiile de succes necesită ameliorări marcate ale climatului școlar, în special în termenii ordinii și disciplinei, întăririi atitudinilor pozitive față de școală și muncă, pentru reducerea numărului de victime, injurii, traume emoționale și comportamente anti-sociale de tipul vandalismului.

Aria calitativă: Dezvoltarea activităților creative

În consolidarea procesului de învățare, odihna și relaxarea joacă un rol important. Recreațiile asigură elevilor oportunitatea schimbului informațional, timpul liber fiind vital în dezvoltarea imaginației elevilor. Este important ca școala să asigure oportunități, facilități și timp pentru învățarea unor meșteșuguri și arte, precum și condiții în care elevii să poată acționa fără presiunea performanței sau a evaluării.

Este aria școlară care a obținut cele mai mici scoruri, atât din partea profesorilor, cât și a elevilor, ceea ce denotă faptul că nu sunt asigurate într-o măsură suficientă locuri de joacă și oportunități de dezvoltare a capacităților creative ale elevilor.

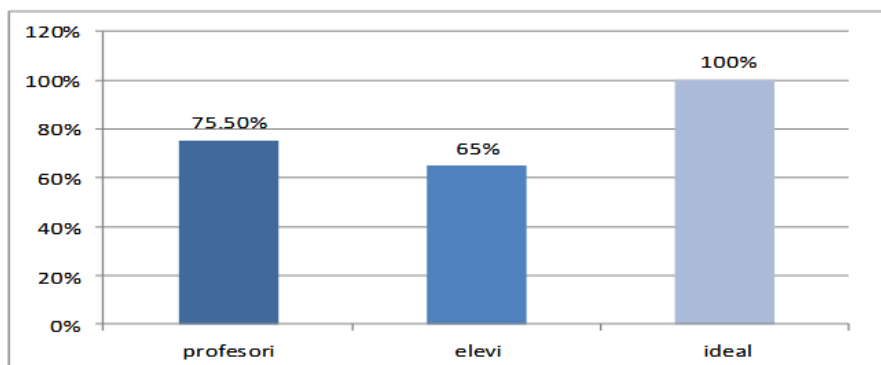

Fig. 5 Dezvoltarea activităților creative

Se impune ca școlile să analizeze aceste aspecte și să caute modalități de ameliorare. Idei simple, cu costuri reduse, cum ar fi utilizarea de pietre, marcaje colorate pentru delimitarea unor locuri pentru diverse jocuri, pot fi deopotrivă distractive și eficiente în acest scop. Solicitarea de idei în acest sens din partea elevilor poate aduce soluții novatoare, simple, eficiente.

Aria calitativă: Legătura dintre școală și familie prin implicarea părinților

Implicarea părinților în activitățile școlare și luarea deciziilor este un pilon esențial al școlilor care promovează sănătatea și atmosfera prietenoasă. O funcție importantă a sistemului de învățământ este să ofere asistență familiilor pentru a-și ajuta copiii să devină membri productivi și stabili din punct de vedere emoțional și social ai comunității. Deși predarea este de importanță primară pentru învățare, nu este posibil să se ignore familia din care provine copilul, fără ca aceasta să genereze riscuri potențiale ale învățării eficiente. Absența contactului între școală și familie, duce la trecerea neobservată a problemelor și schimbărilor majore din viața copilului, în timp ce un climat pozitiv în școală și o relație bună școală-familie vor asigura mediul pentru dezvoltarea unor niveluri ridicate de auto-încredere și stimă de sine.

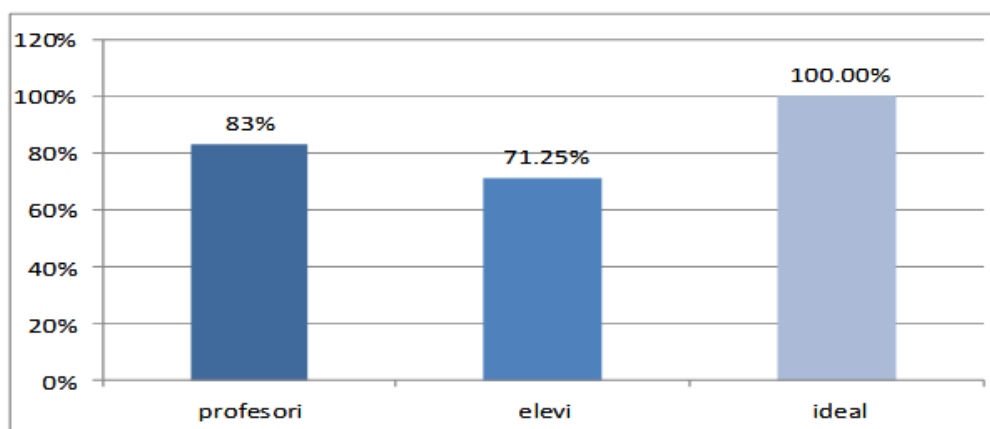

Fig. 6 Legătura dintre școală și familie prin implicarea părinților

**„Învățămintul
ar trebui astfel
conceput, încât
ceea ce oferă să
fie perceput ca
un dar
neprețuit, nu ca
o datorie
apăsătoare.”**

Albert Einstein

Principiul lui Premack susține că o activitate plăcută, preferată, poate fi utilizată ca întărire pentru o activitate mai puțin plăcută.

D. Premack, încă din 1965, aprecia faptul că „tipurile de comportamente care, în mod natural, au o frecvență crescută la o anumită persoană pot să fie folosite pentru a motiva comportamente care nu prezintă atât de mult interes (și sunt adoptate mai rar)”.

Climatul educațional al clasei se referă la starea emoțională, dispoziția, atitudinea, tonul și starea de spirit pe care le au elevii în clasă.

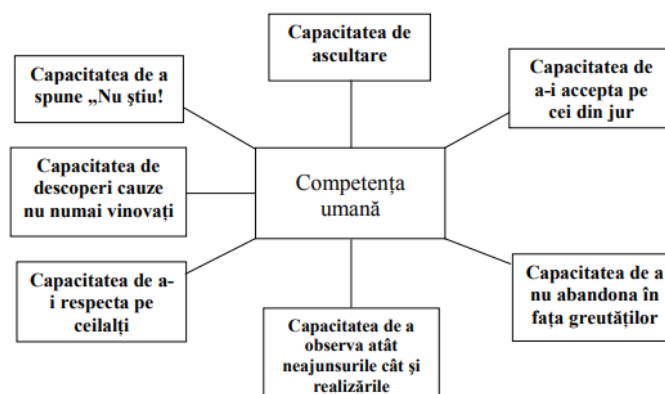
Un climat educațional negativ înseamnă un mediu încărcat de ostilitate, un mediu haotic și lipsit de control.

Un climat al clasei pozitiv presupune un mediu în care copilul se simte în siguranță, se simte respectat și binevenit, un mediu în care se simte sprijinit să învețe. Climatul educațional al clasei este rezultatul relațiilor dintre elevi, dintre elevi și profesori și, indirect, dintre profesori și părinții elevilor.

Climatul de siguranță al școlii este influențat de exercitarea *rolurilor manageriale* ale managerului unei clase: planificare, organizare, comunicare, conducere, coordonare, îndrumare, motivare, consiliere, control, evaluare, dar și de competența umană și profesională ale personalului dintr-o unitate școlară.

Orice cadru didactic este necesar să manifeste:

- ⇒ capacitatea de ascultare - este necesară pentru profesorul manager de clasă; ea trebuie să se manifeste în relațiile cu elevii, părinții și colegii;
- ⇒ capacitatea de a-i accepta pe cei din jur așa cum sunt. De multe ori ne lăudăm cu capacitatea de a-i accepta pe cei din jurul nostru, dar numai pe aceia care se încadrează în cerințele noastre;
- ⇒ capacitatea de a ierta; nu înseamnă a trece cu vederea greșeli grave, ci presupune o atitudine care asigură depășirea unui moment mai greu;
- ⇒ capacitatea de a nu abandona în fața greutăților;
- ⇒ capacitatea de a observa atât neajunsurile cât și realizările. Mai sunt profesori care nu observă la elevi, în special la cei care-i crează probleme, decât neajunsurile. Dacă vrei să-i recâștigi, trebuie să le observi și să le apreciezi realizările acestora, indiferent cât ar fi de lipsite de importanță;
- ⇒ capacitatea de a respecta pe ceilalți. O primă considerație este aceea de a-i respecta așa cum sunt ei. În educație, ca și în alte domenii, nu poți fi respectat, dacă nu respecti. A respecta nu înseamnă a ierta orice abatere sau a te face să nu o observi;
- ⇒ capacitatea de a descoperi cauze, nu numai vinovați. În relațiile cu elevii, atunci când izbucnesc conflicte, sunt pedepsiți presupuși vinovați dar conflictul repara sau se transforma în cauză educațională, dacă nu se acționează asupra cauzelor. Rezolvarea cauzelor poate anula reparația aceluiași conflicte sau crize;
- ⇒ capacitatea de a spune „nu știu”. Există în cultura unora idee că a spune „nu știu” este o rușine așa că ei răspund la orice întrebare chiar dacă nu stăpânesc termenii, nu cunosc domeniul sau nu au un răspuns avizat.

Competența de comunicare – este necesară managerului clasei; fără ea, profesorul nu poate relaționa cu elevii, iar actul învățării este viciat. Competența de comunicare se manifestă în:

- ◇ capacitatea de a selecta calea și mijloacele de comunicare adecvate în vederea eficientizării demersului managerial;
- ◇ capacitatea de a adapta căile și mijloacele de comunicare la situații variate;
- ◇ capacitatea de a soluționa situații conflictuale în urma investigării prin mediere și negociere, în vederea asigurării unui climat de încredere și responsabilitate în organizația școlară.

Profesorul Romiță Iucu, în Managementul clasei, definește criza educațională ca: „un eveniment sau un complex de evenimente inopinate și neașteptate, generatoare de pericole pentru climatul ori siguranța al clasei de elevi sau a organizației școlare. Același autor stabilește și unele caracteristici ale crizei:

- ◇ izbucnește instantaneu, fără avertizare;
- ◇ începe prin afectarea sistemului informațional;
- ◇ îngreunează comunicarea;
- ◇ creează stare de confuzie;
- ◇ instalează un climat de insecuritate, de panică;
- ◇ nu se aseamănă cu alt eveniment din clasă sau școală și nu se aseamănă între ele.

Cauzele variatelor stări tensionate pot fi regăsite în orice aspect al procesului educațional (Joița, 2000), al managementului său, când nu corespunde cu normele pedagogice, cu așteptările elevilor.

Relațiile interpersonale din clasă generează cele mai multe stări tensionate, de asemenea comunicarea didactică, evaluarea subiectivă a cunoștințelor, atitudini ce favorizează subiectiv pe unii elevi. Vom aminti câteva cauze generate de relațiile profesor-elev analizate de Joița (2000);

- ⇒ Cunoașterea empirică a elevilor, a particularităților, a așteptărilor, a puterilor de integrare;
- ⇒ Stimularea inegală în activitate;
- ⇒ Slaba atenție acordată cauzelor unor comportamente care precede o tensiune psihică;
- ⇒ Supraîncărcarea cu sarcini nediferențiate corelată cu evaluarea incorectă a celor anterioare;
- ⇒ Aplicarea rutinieră, șablon, a unor măsuri asemănătoare la toți elevii;
- ⇒ Neacceptarea unor opinii opuse ale elevilor;
- ⇒ Recurgerea la argumentul autorității în rezolvarea unor probleme;
- ⇒ Persistența unor tensiuni vechi nesoluționate, dar generalizate;
- ⇒ Nestăpânirea propriilor nemulțumiri, cauzate extern, prelungite la clasă;
- ⇒ Nediscutarea cu elevii a regulilor și a consecințelor neparticipării, indisciplinei în activitate;
- ⇒ Slaba comunicare cu părinții pentru cunoașterea evoluției elevilor și stabilirea unui parteneriat în soluționarea tensiunilor ivite.

Pentru prevenirea unor situații tensionate literatura oferă ca modele specifice (K. Moore, E. Stan, apud Joița, 2000):

- ◇ **Modelul Canter:** să conștientizeze scopurile și cerințele de rezolvare și, mai ales, normele disciplinare, de participare utilizând stimulările adecvate;
- ◇ **Modelul Glasser:** specificul mediului, la cerințele și dificultățile lui, prin analize, dezbateri;
- ◇ **Modelul Kounin:** rolul „efectului de undă” asupra grupului atunci când se aplică o sancțiune unui elev;
- ◇ **Modelul modificărilor de comportament:** consecințelor pozitive sau negative pe care le are. Întărirea, repetarea unui comportament pozitiv și lipsa de întărire a celui ilalt vor conduce la o schimbare;
- ◇ **Modelul consecințelor logice:** elevul se autoanalizează și prevede consecințele abaterilor, cu sprijinul profesorului, al clasei.

Bibliografie:

- ***Iucu, R (2006)
Managementul
clasei de elevi.
Aplicații pentru
gestionarea
situațiilor de criză
educațională,
Editura Polirom
Iași;
- ***Joița, E (2000)
Management
educațional.
Profesorul
manager. Roluri
și metodologie,
Editura Polirom
Iași

Conform Strategiei naționale privind reducerea fenomenului violenței în unitățile de învățământ preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 1409/29.06.2007, la nivelul inspectoratelor școlare județene se constituie, prin decizia inspectorului școlar general, *Comisia județeană pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar*, care este responsabilă de elaborarea, aplicarea și evaluarea modului de îndeplinire a obiectivelor incluse în cadrul Planului operațional al I.Ș.J. Suceava privind reducerea fenomenului violenței în mediul școlar.

Obiectivul general: Diminuarea cazurilor de violență în unitățile de învățământ din județul Suceava.

Obiective specifice:

- ⇒ Aplicarea cadrului legislativ în vederea conștientizării elevilor, cadrelor didactice, părinților cu privire la necesitatea prevenirii violenței în mediul școlar
- ⇒ Creșterea siguranței zonei în care se află unitățile școlare
- ⇒ Dezvoltarea capacității instituționale de a interveni în prevenirea și combaterea violenței asupra copilului
- ⇒ Îmbunătățirea colaborării interinstituționale prin intermediul activităților comune
- ⇒ Consilierea elevilor, părinților și cadrelor didactice privind în vederea gestionării situațiilor de violență
- ⇒ Diversificarea ofertei de activități pentru petrecerea timpului liber prin desfășurarea de proiecte și activități extrașcolare.

Scop

Acțiuni

Plan de acțiune

Exemple - Planul operațional de prevenire a violenței:

Creșterea siguranței zonei în care se află unitățile școlare:

- ⇒ Elaborarea, de către fiecare unitate școlară, a *Planului de măsuri pentru asigurarea protecției unităților școlare, a siguranței în mediul școlar, în anul școlar 2019 – 2020, Planul operațional privind prevenirea și reducerea violenței în mediul școlar 2019 - 2020;*
- ⇒ Verificarea accesului în unitatea școlară, pe baza consemnării/ înregistrării vizitatorilor/ persoanelor străine în unitățile școlare sau pe baza unei cartele de acces personalizate;
- ⇒ Verificarea zonei din jurul școlii pentru identificarea legalității existenței unor firme care comercializează produse nocive minorilor/tinerilor etc.;
- ⇒ Măsuri de prevenire a consumului de alcool, tutun, droguri și produse psihoactive;
- ⇒ Verificarea semnalizării rutiere în preajma unităților școlare și supravegherea zonelor din preajma școlilor: Campanie de educație rutieră – Săptămâna siguranței rutiere;
- ⇒ Măsuri referitoare la aplicarea Strategiei naționale pentru siguranță rutieră 2011 – 2020;
- ⇒ Alocarea, în limita bugetelor aprobate, de resurse financiare necesare pentru realizarea împrejmuirilor, securizarea clădirilor unităților de învățământ, pentru iluminat și pentru alte măsuri prin care crește siguranța unităților școlare, la solicitarea Consiliului de administrație, de către Consiliul județean, consiliile locale, conform art. 4/ Legea nr. 35/2.III.2007 modificat prin art 4. (1) din Legea nr. 29/2010.

HOTĂRÂREA nr. 128 din 30 martie 1994 privind unele măsuri pentru asigurarea condițiilor de dezvoltare fizică și morală a elevilor și studenților ART.I. În incinta unităților de învățământ de toate gradele, a căminelor și locurile de cazare pentru elevi și studenți, în curțile acestor imobile, precum și pe trotuarele sau pe aleile de acces în aceste unități, se interzice comercializarea ori expunerea spre vânzare a băuturilor alcoolice, a tipăriturilor și înregistrărilor audio și video cu conținut obscen.

În spațiile prevăzute la alin. I - cu excepția celor afectate învățământului superior - se interzice, de asemenea, și comercializarea ori expunerea spre vânzare a țigărilor și a celorlalte produse din tutun.

ART. 2 Prevederile art. 1 se aplică și agenților economici care deserveșc bufetele de incintă sau asigură aprovizionarea elevilor și studenților cu produse de panificație și băuturi răcoritoare, având, în acest scop, acceptul de funcționare din partea conducerilor unităților de învățământ respective.

ART. 3 Este interzisă perturbarea, în orice mod și fără drept, a activităților desfășurate în cadrul unităților de învățământ, al căminelor și al locurilor de cazare pentru elevi și studenți.

ART. 4. În cazuri justificate, la solicitarea conducerilor unităților de învățământ, organele de poliție vor interveni pentru îndepărtarea din zona unităților respective a persoanelor care desfășoară activități ilicite sau care pun în pericol accesul liber al elevilor, studenților, cadrelor didactice și al personalului administrativ în aceste unități ori care perturbă desfășurarea programului de învățământ și a activităților extrașcolare.

Recomandări legislative:

- Legea nr. 61/1991 (republicată) pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice;
- Legea nr. 60/1991 (republicată) privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice;
- Legea nr. 12/1990 (republicată) privind protejarea populației împotriva unor activități de producție, comerț sau prestări de servicii ilicite;
- Legea nr. 4/2008 (actualizată) privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive;
- Legea nr. 217/2003 (republicată) (actualizată) pentru prevenirea și combaterea violenței în familie;
- Legea nr. 272/2004 (actualizată) (republicată) privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
- Legea nr. 35/2007 (actualizată) privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ, completată cu Legea nr.29/2010;
- OG nr. 27/2002 (actualizată) privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor;
- HG nr. 196/2005 privind aprobarea Strategiei MAI de realizare a ordinii și siguranței publice, pentru creșterea siguranței cetățeanului și prevenirea criminalității stradale.
- HG nr. 128/1994 privind unele măsuri pentru asigurarea condițiilor de dezvoltare fizică și morală a elevilor și studenților;
- HG nr. 787/2002 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a autorității teritoriale de ordine publică.

Sursa: www.politiaromana.ro

„...În slujirea celor mai bune interese ale copiilor, slujim cele mai importante interese ale umanității.”

Carol Bellamy

**„În practica
toleranței,
dușmanul unui
om este cel mai
bun profesor.”
Dalai Lama**

„Cine a văzut
vreodată o
bijuterie frumos
cizelată de
bijutier cu
ajutorul
ciocanului?”
Jan Amos
Comenius

Repere legislative, strategii naționale:

- ◇ Prin HG nr. 861/31.10.2018, a fost aprobată Strategia națională împotriva traficului de persoane pentru perioada 2018-2022. Aceasta a fost elaborată la inițiativa Agenției Naționale împotriva Traficului de Persoane cu participarea instituțiilor publice cu atribuții în domeniul luptei împotriva traficului de persoane și a organizațiilor neguvernamentale ce desfășoară activități de prevenire și de asistență a victimelor acestui fenomen. Strategia are ca scop reducerea impactului și a dimensiunilor traficului de persoane la nivel național prin prioritizarea și eficientizarea activităților în lupta împotriva acestuia;
- ◇ Strategia Națională Antidrog 2013 – 2020 și Planul de acțiune în perioada 2013 – 2016 pentru implementarea Strategiei Naționale Antidrog 2013 – 2020, urmând ca cele două documente programatice să fie publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I. Conform prevederilor art. 2 alin. 1 din Hotărârea de Guvern nr. 461/2011, Ministerului Afacerilor Interne, prin Agenția Națională Antidrog – instituție cu rol de coordonator național în domeniul drogurilor -, elaborează, pe baza propunerii instituțiilor cu atribuții în domeniu, proiectul Strategiei naționale antidrog și planul său de acțiune și le supune spre aprobare Guvernului (potrivit art. 3, alin. 1, lit. a din aceeași hotărâre de guvern). Noua Strategie națională antidrog și Planul său de acțiune reprezintă răspunsul statului român la problema drogurilor și cuprind obiectivele generale și specifice precum și acțiunile concrete ce vor fi implementate în perioada de referință de către toate instituțiile implicate în reducerea impactului fenomenului drogurilor la nivel național;
- ◇ Hotărârea de Guvern nr. 365/24.05.2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 465/06.06.2018, a fost aprobată Strategia națională privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021 precum și Planul operațional pentru perioada 2018 – 2021 pentru implementarea Strategiei. Strategia cuprinde: Pilonul Egalitate de șanse și de tratament între femei și bărbați și Pilonul Prevenirea și combaterea violenței domestice;
- ◇ ORDIN Nr. 2525/2018 din 7 decembrie 2018 privind aprobarea Procedurii pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică;
- ◇ HOTĂRÂRE nr. 691 din 19 august 2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea;
- ◇ [Legea nr. 272/2004](#) privind protecția și promovarea drepturilor copilului a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 557 din 23 iunie 2004 și a mai fost modificată prin [Legea nr. 71/2011](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 287/2009](#) privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 489 din 8 iulie 2011, cu modificările și completările ulterioare, prin [Legea nr. 197/2012](#) privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 754 din 9 noiembrie 2012, cu modificările ulterioare, și prin [Legea nr. 187/2012](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 286/2009](#) privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 1 martie 2013, cu modificările ulterioare.

Instrumente pentru monitorizarea cazurilor de violență:

Strategia națională de prevenire a violenței în mediul școlar are la bază cercetarea Institutului de Științe ale Educației care a creat cadrul general de acțiune la nivel instituțional pentru prevenirea și reducerea violenței în mediul școlar (Ordinul MECT nr.1409/29.06.2007).

La nivelul unității școlare, pornind de la strategia națională, se elaborează propriul plan de acțiune, operaționalizat, pe o perioadă de 1-3 ani care are ca scop principal prevenirea violenței în mediul școlar. Planul operațional are la bază următoarele:

1. Fișa de înregistrare a actelor de violență în școală
2. Nomenclatorul actelor de violență (categorii și tipuri de violență)
3. Procedura de înregistrarea a cazurilor de violență pe categorii și tipuri de violență
4. Procedura de raportare a cazurilor de violență
5. Baza de date a școlii referitoare la monitorizarea cazurilor de violență - situațiile de violență înregistrate în spațiul școlar și instrucțiuni privind modalitățile de interogare a acestei baze. Aspecte referitoare la informații privind drepturile de acces la baza de date.
6. Planul de intervenție pentru fiecare caz de violență.

În conformitate cu Ghidul pentru structurile cu responsabilități în prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar de la nivelul unității școlare, de la nivel județean și de la nivel național (pag.27) există cel puțin patru arii generale în care activitățile anti-violență de la nivelul școlii pot fi sprijinite de datele statistice obținute din baza de date:

- realizarea unei *diagnoze* privind starea de fapt în domeniul violenței școlare la nivelul propriei unități, cât și la nivelul celorlalte unități din județ;
- diagnoza bazată pe date cantitative elimină aprecierile subiective cu privire la incidența anumitor tipuri de acte de violență, categoriile de agresori etc.;
- realizarea unor analize comparative ale situației înregistrate în propria școală cu cele înregistrate în celelalte unități de învățământ din județ/la nivel național; fiind o abordare metodologică unitară, aceste comparații vor putea fi validate;
- elaborarea de prognoze privind evoluțiile viitoare ale fenomenelor de violență monitorizate, în special a celor care au o incidență mai ridicată;
- evaluarea impactului intervențiilor inițiate de școală /inspectoratele școlare /la nivel național pentru diminuarea fenomenelor de violență prin utilizarea unor ținte și rezultate cuantificabile.

Vom reda în cele ce urmează exemple de instrumente pentru aplicarea la nivel local /județean a strategiei naționale de prevenire a violenței în mediul școlar.

**„Cauza de a
face lumea un
loc mai bun
pentru copii ne
unește pe toți.”**

**Liam
Neeson**

„Ce e mai simplu decât să te conformezi regulilor? Natura însăși nu ne cere altceva. Pământul ne învață că trebuie să fim cu picioarele pe pământ, apele ne arată că nu se poate curge în sus, vântul ne silește să ne supunem. De mici suntem învățați să fim cuminți, profesorii strigă băncilor „liniște”, mai târziu ni se explică în ce fel și când se traversează o stradă, când și cum poate fi contrazis un superior. Totul este știut dinainte, totul e simplu, orânduit solid, și ideea unei tulburări a mișcării pare lipsită de sens și revoltătoare. De fapt conformismul este un zeloz paznic al bunurilor câștigate, un depozitar conștiincios al învățămintelor dobândite, iar înverșunarea cu care se manifestă nu este decât o formă de avariție a neamului omenesc. Orice gest inedit e riscant și omenirea nu este dispusă să aibă emoții. Ce s-ar întâmpla dacă fiecare ar călca regulile? - se spune. Dar ce s-ar întâmpla dacă nimeni nu le-ar călca? Ce s-ar fi întâmplat dacă nimeni nu ar fi inventat genialul nu?

Dincolo de culme exista însă întotdeauna cealaltă pantă a muntelui. De o parte și de alta a abscisei curbele sunt de sens contrar, dar identice. Da, fiecare cucerire umană a fost inițial un act de nesupunere, dar în asemenea măsură s-a impus acest adevăr, încât în cele din urmă orice act de nesupunere a fost socotit o cucerire umană. S-a descoperit că mai simplu decât a te conforma regulilor este numai a nu te conforma regulilor. Din schimbarea de semn nu se pierdea nimic și se câștiga o aureolă. Când se va descoperi o metodă de verificare a autenticității aureolelor? De ce nu pot fi încercate în dinți, precum galbenii, pentru a se vedea dacă nu sunt false? Adevărata revoltă este nu împotriva a ceva, ci pentru altceva. O regulă nu poate fi desființată decât de o altă regulă. Nu a epata pe burghez, ci a nu fi burghez are importanță. Nu a fi răzvrătit, ci a fi liber e greu.” (Adolescența, de Ana Blandiana)

Procedura operațională a inspectoratului școlar

Raportarea cazurilor (categori și forme) de violență

Scopul procedurii operaționale:

Procedura operațională are scopul de a oferi unităților de învățământ din județul Suceava o modalitate unitară de înregistrare a informațiilor privind cazurile și formele de violență petrecute în mediul școlar, în conformitate cu prevederile legale.

Domeniul de aplicare al procedurii operaționale

Prezenta procedură se aplică de către:

- Inspectoratul Școlar al Județului Suceava prin intermediul Comisiei Județene pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar.
- Unitățile de învățământ din județul Suceava prin intermediul *Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității.*

Documente de referință (reglementări) aplicabile activității procedurale

Norme și reglementări - prevenirea violenței în mediul școlar

- ⇒ Legea Educației nr.1/2011 cu modificările și completările ulterioare;
- ⇒ OMECT nr. 1409/ 29.06.2007 - Strategia Ministerului Educației cu privire la reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar;
- ⇒ Legea 35/2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ preuniversitar, completată de Legea nr.29/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ;
- ⇒ Legea nr.272/ 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată 2014;
- ⇒ Ordinul ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 5.079/31.08.2016 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar;
- ⇒ Ordinul ministrului Educației Naționale nr. 3.027/2018 pentru modificarea și completarea Anexei – Regulament – cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar la OMENCS nr. 5079/2016 privind aprobarea ROFUIP;
- ⇒ Ordinul-cadru nr. 6.134/21.12.2016 privind interzicerea oricărei forme de segregare în școlile din România stipulează, pe lângă criteriul etnic deja existent, și criteriul dizabilității sau cerințelor educaționale speciale, statutul socio-economic al părinților/famiiliilor, mediul de rezidență și performanțele școlare ale beneficiarilor primari ai educației;
- ⇒ Legea nr. 174/2018 privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie;
- ⇒ Legea nr.211 din 27 mai 2004 privind măsurile pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor.

**„Multe lucruri
sunt violente
dar nimic nu
este mai violent
ca omul.”
Sofocle**

Descrierea procedurii operaționale. Generalități

În dicționarul ENCARTA (1999) *violența* este definită ca fiind: folosirea forței fizice pentru a produce răni sau a distruge ceva; folosirea ilegală a forței nejustificate sau efectul creat prin amenințare.

Organizația Mondială a Sănătății consideră că *violența* înseamnă amenințarea sau folosirea intenționată a forței fizice sau a puterii contra propriei persoane, contra altuia, contra unui grup sau unei comunități care antrenează sau riscă puternic să antreneze un traumatism, un deces sau daune psihologice, o dezvoltare improprie sau privațiuni. Eric Debarbieux (1996), specialist în problematica violenței în mediul școlar, surprinde fenomenul violenței în ansamblu: „*violența este dezorganizarea brutală sau continuă a unui sistem personal, colectiv sau social, și care se traduce printr-o pierdere a integrității ce poate fi fizică, psihică sau materială. Această dezorganizare poate să se opereze prin agresiune, prin folosirea forței, conștient sau inconștient, însă poate exista și violență doar din punctul de vedere al victimei, fără ca agresorul să aibă intenția de a face rău.*”

Conform Strategiei naționale privind reducerea fenomenului violenței în unitățile de învățământ preuniversitar „*violența în școală cuprinde orice formă de manifestare a unor comportamente precum: violență verbală și psihologică (poreclire, tachinare, amenințare, hărțuire); violență fizică; comportamente care intră sub incidența legii (viol, consum/comercializare de droguri, furt); ofensă adusă statutului/autorității cadrului didactic; alte tipuri de comportament deviant în relație cu școala.*”

Categoriile și tipurile de violență comise în mediul școlar sau în împrejurimile acesteia (conform Nomenclatorului categoriilor și tipurilor de violență, Anexa 3)

CATEGORIA ATAC LA PERSOANĂ

1. Violarea secretului corespondenței (accesarea fără consimțământul persoanei a scrisorilor, calculatorului, telefonului mobil etc.) „Deschiderea unei corespondențe adresate altuia ori interceptarea unei convorbiri sau comunicări efectuate prin telefon, telegraf sau prin alte mijloace de transmitere la distanță, fără drept” (Art. 195, Cod Penal).

2. Discriminare și instigare la discriminare „Prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice. (Art. 2, Ordonanța nr. 137 din 31 august 2000 republicată, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicat în Monitorul Oficial nr. 99 din 8 februarie 2007). Prin instigare la discriminare se înțelege „instigarea la ură pe teme de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie, apartenență politică, convingeri, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA” (Art. 317, Cod Penal).

3. Insulte grave, repetate. Insulta „constă în atingerea adusă onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, prin gesturi sau prin alte mijloace, ori prin expunerea la batjocură, precum și fapta de a atribui unei persoane un defect, boală sau infirmitate, care, chiar dacă sunt reale, nu ar trebui relevată” (Dicționar juridic).

4. Amenințări repetate, șantaj. Amenințarea este acțiunea prin care se arată intenția de a face rău cuiva pentru a-l intimida sau a obține ceva de la el, „cu săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva ei, a soțului ori a unei rude apropiate, dacă este de natură să o alarmeze” (Art. 193, Cod Penal). Șantajul constă în „constrângerea unei persoane, prin violență sau amenințare, să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva, dacă fapta este comisă spre a dobândi în mod injust un folos, pentru sine sau pentru altul” (Art. 194, Cod Penal).

5. Înșelăciune. „Inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material injust și dacă s-a pricinuit o pagubă”. (Art. 215, Cod Penal).

„Principiile dreptului sunt: a trăi onest, a nu vătăma pe altul, a-i da fiecăruia ceea ce i se cuvine.”
Ulpian

„Copilul trebuie să știe că este un miracol, că încă de la începutul lumii și până la sfârșitul ei, nu va mai fi nici un copil ca el.”
Pablo Casals

6. Instigare la violență. Instigarea publică la violență este „fapta de a îndemna publicul prin grai, scris sau prin orice alte mijloace, de a nu respecta legile, ori de a săvârși fapte ce constituie infracțiuni” (Art. 324, Cod Penal).

7. Violențe fizice ușoare, fără arme (lovire). Prin violențe fizice ușoare se înțelege „lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice” (Art. 180, Cod Penal).

8. Lăsarea fără ajutor sau lăsarea fără ajutor prin omisiune de înștiințare. „Neînștiințarea autorității de către cel ce găsește o persoană abandonată sau pierdută, care are nevoie de ajutor, fiindu-i pusă în pericol viața, sănătatea ori integritatea corporală” (Art. 316, cod Penal).

9. Fapte privitoare la viața sexuală (violul, actul sexual cu un minor, perversiunea sexuală, corupția sexuală, seducția, hărțuirea sexuală). - *Violul* – „Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex, prin constrângerea acesteia sau profitând de imposibilitatea ei de a se apăra ori de a-și exprima voința” (Art. 197, Cod Penal).

Actul sexual cu un minor - „Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex, care nu a împlinit vârsta de 15 ani”. „Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex între 15 – 18 ani, dacă fapta este săvârșită de tutore sau curator ori de către supraveghetor, îngrijitor, medic curant, profesor sau educator, folosindu-se de calitatea sa, ori dacă făptuitorul a abuzat de încrederea victimei sau de autoritatea ori influența sa asupra acesteia” (Art. 198, Cod Penal).

Perversiunea sexuală – „Săvârșire de acte nefirești în viața sexuală” (DEX) „în public sau dacă au produs scandal public” (Art. 201, Cod Penal). *Corupția sexuală* - „Actele cu caracter obscen săvârșite asupra unui minor sau în prezența unui minor” (Art. 202, Cod Penal). *Seducția* – „Fapta aceluia care, prin promisiuni de căsătorie, determină o persoană de sex feminin mai mică de 18 ani de a avea cu el raport sexual (Art. 199, Cod Penal). *Hărțuirea sexuală* - „amenințare sau constrângere, în scopul de a obține satisfacții de natură sexuală, de către o persoană care abuzează de autoritatea sau influența pe care i-o conferă funcția îndeplinită la locul de muncă” (Art. 203, Cod Penal).

10. Violență fizică gravă fără arme (vătămare corporală gravă). Prin violență fizică gravă se înțelege „fapta prin care s-a pricinuit integrității corporale sau sănătății o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale mai mult de 60 de zile”, precum și fapta care „a produs vreuna din următoarele consecințe: pierderea unui simț sau organ, încetarea funcționării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, slujirea, avortul, ori punerea în primejdie a vieții persoanei” (Art. 182, Cod Penal).

11. Violență fizică cu arme albe. „Lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice” (Art. 180, Cod Penal) produse prin utilizarea armelor albe. Prin armă albă se înțelege „acel obiect sau dispozitiv ce poate pune în pericol sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor prin lovire, tăiere, împungere, cum ar fi: baionete, săbii, spade, florete, pumnale, cuțite, șisuri, boxuri, castete, arbalete, arcuri, bâte, măciuci și bastoane telescopice” (Art. 2.2.21, Lege pentru modificarea și completarea art. 2 din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor).

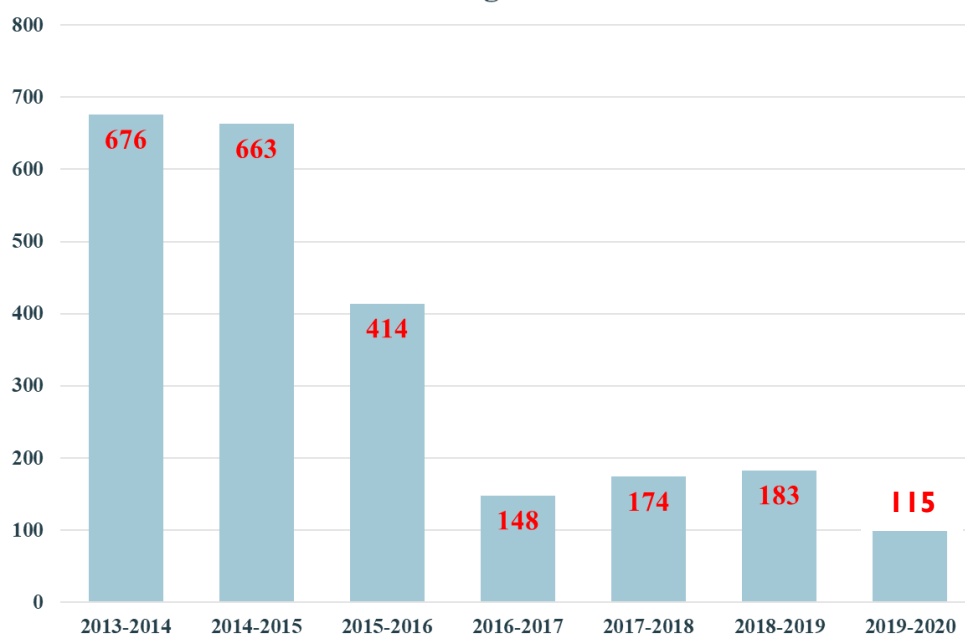
12. Violență fizică cu arme de foc. „Lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice” (Art. 180, Cod Penal) produse prin utilizarea armelor de foc. Prin armă de foc se înțelege „arma al cărei principiu de funcționare are la bază forța de expansiune dirijată a gazelor provenite din detonarea unei capse ori prin arderea unei încărcături; sunt asimilate armelor de foc și ansamblurile, subsansamblurile și dispozitivele care se pot constitui și pot funcționa ca arme de foc” (Legea privind regimul armelor și al munițiilor, legea nr. 295/2004).

13. Omor sau tentativă de omor. *Omor* – „Infracțiune care constă în uciderea unei persoane” (DEX) *Tentativă de omor* – Încercarea de a săvârși infracțiunea care constă în uciderea unei persoane. „Tentativa constă în punerea în executare a hotărârii de a săvârși infracțiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu și-a produs efectul. Există tentativă și în cazul în care consumarea infracțiunii nu a fost posibilă datorită insuficienței sau defectuoșității mijloacelor folosite, ori datorită împrejurării că în timpul când s-au săvârșit actele de executare, obiectul lipsea de la locul unde făptuitorul credea că se află. Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracțiunii este datorată modului cum a fost concepută executarea.” (Art. 20, Cod Penal).

A. Cazuri de violență - Atac la persoană în perioada 2015 - 2019

Categorie	Tipul de violență	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019 - 2020
I. Atac la persoană	1. Violarea secretului corespondenței (accesarea fără consimțământul persoanei a calculatorului, telefonului mobil etc.)	1	0	1	0	0
	2. Discriminare și instigare la discriminare	0	0	2	0	0
	3. Insulte grave, repetate	45	22	18	24	12
	4. Amenințări repetate, șantaj	17	8	9	8	9
	5. Șantaj	1	2	0	1	0
	6. Inșelăciune	0	0	0	0	0
	7. Instigare la violență	47	36	15	17	6
	8. Violențe fizice ușoare, fără arme (lovire)	296	148	118	130	85
	9. Lăsarea fără ajutor sau lăsarea fără ajutor prin omisiune de înștiințare	0	0	4	0	0
	10. Fapte privitoare la viața sexuală (violul, actul sexual cu un minor, perversiunea sexuală, corupția sexuală, seducția, hărțuire sexuală)	1	0	3	0	0
	11. Violențe fizice grave fără arme (vătămare corporală gravă)	6	2	2	3	1
	12. Violențe fizice cu arme albe	0	0	2	0	2
	13. Violențe fizice cu arme de foc	0	0	0	0	0
	14. Omor sau tentativă de omor	0	0	0	0	0
	Total	414	218	174	183	115

Categoria I

B. CATEGORIA ATENTAT LA SECURITATEA UNITĂȚII ȘCOLARE

1. Introducerea unor persoane străine în incinta școlii. Aducerea în spațiul școlii a unor persoane care nu fac parte din populația de elevi a școlii, din corpul profesoral din școală, din personalul auxiliar și de întreținere al școlii.

2. Alarmă falsă. Punerea în stare de alertă, fără temei real.

3. Incendiere și tentativă de incendiere.

Incendiere – A da foc cu scopul de a distruge

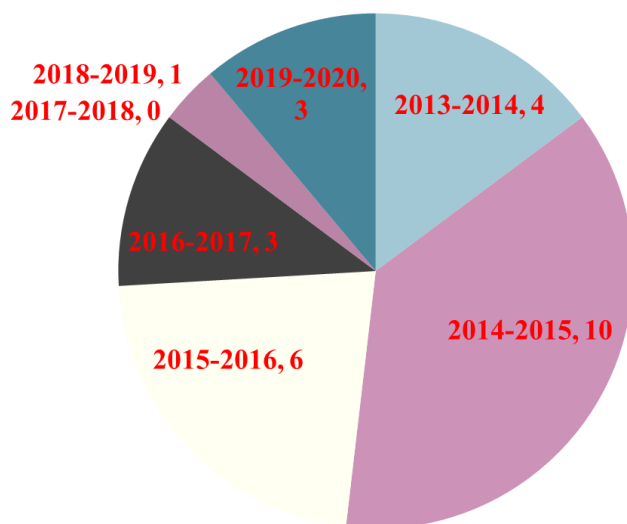
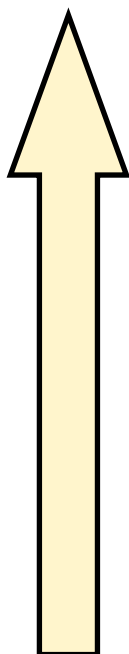
Tentativă de incendiere – Încercarea de a da foc, de a aprinde, cu scopul de a distruge.

4. Introducere sau port de armă albă în spațiul școlar. Aducerea în spațiul școlar a armelor albe. Prin armă albă se înțelege „acei obiect sau dispozitiv ce poate pune în pericol sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor prin lovire, tăiere, împungere, cum ar fi: baionete, săbii, spade, florete, pumnale, cuțite, șişuri, boxuri, castete, arbalete, arcuri, băte, măciuci și bastoane telescopice. (Art. 2.2.21, Lege pentru modificarea și completarea art. 2 din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor).

5. Introducere sau port armă de foc în spațiul școlar. Aducerea în spațiul școlar a armelor de foc.

Prin armă de foc se înțelege „arma al cărei principiu de funcționare are la bază forța de expansiune dirijată a gazelor provenite din detonarea unei capse ori prin arderea unei încărcături; sunt asimilate armelor de foc și ansamblurile, subansamblurile și dispozitivele care se pot constitui și pot funcționa ca arme de foc” (Legea privind regimul armelor și al munițiilor, legea nr. 295/2004).

„Nu zidurile
fac o școală,
ci spiritul ce
domnește
într-însa.”
Ferdinand I

B. Cazuri de violență înregistrate în județul Suceava, în perioada 2013-2020

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
1. Introducerea unor persoane străine în incinta școlii	4	0	0	1	0
2. Alarmă falsă	0	2	0	0	0
3. Incendiere și tentativă de incendiere	1	0	0	0	0
4. Introducere sau port armă albă în spațiul școlar	1	1	0	0	3
5. Introducere sau port armă de foc în spațiul școlar	0	0	0	0	0
Total	6	3	0	1	3

C. CATEGORIA ATENTAT LA BUNURI

1.Însușirea bunului găsit „Fapta de a nu preda în termen de 10 zile un bun găsit autorităților sau celui care l-a pierdut, sau de a dispune de acel bun ca de al său”, precum și „însușirea pe nedrept a unui bun mobil ce aparține altuia, ajuns din eroare în posesia făptuitorului” (Art. 216, Cod Penal).

2.Furt și tentativă de furt, tâlhărie.

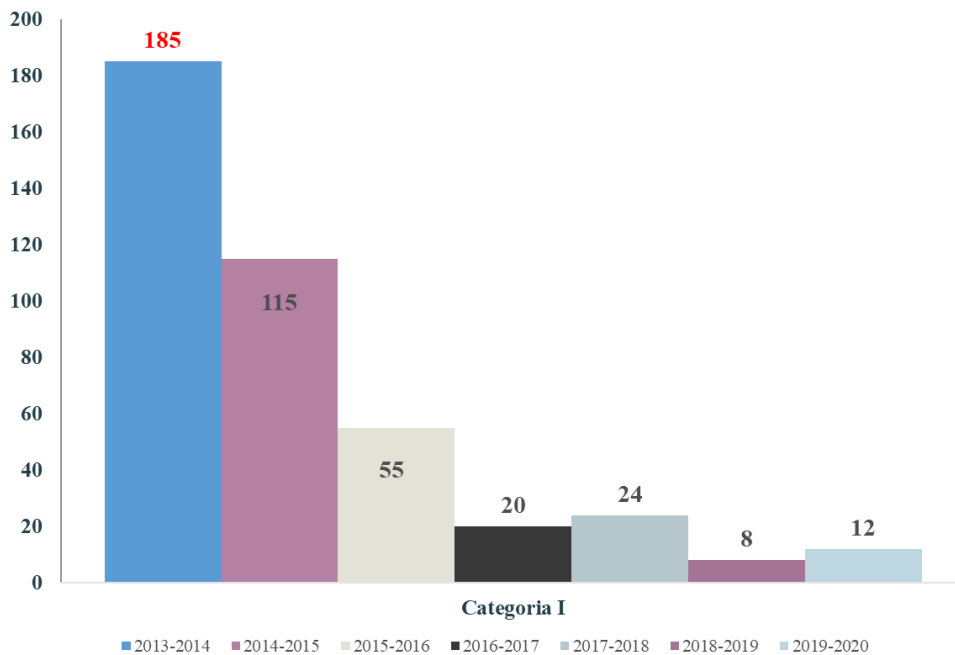
Furtul constă în „Luarea unui bun mobil din posesia altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept [...]. Se consideră bunuri mobile și orice energie care are o valoare economică, precum și înscrisurile. Fapta constituie furt chiar dacă bunul aparține în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârșirii acel bun se găsea în posesia sau deținerea legitimă a altei persoane. De asemenea, constituie furt luarea în condițiile alin. 1 a unui vehicul, cu scopul de a-l folosi pe nedrept.” (Art. 208, Cod Penal).

Tentativa de furt – Încercarea de a săvârși infracțiunea de furt. „Tentativa constă în punerea în executare a hotărârii de a săvârși infracțiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu și-a produs efectul. Există tentativă și în cazul în care consumarea infracțiunii nu a fost posibilă datorită insuficienței sau defectuoșității mijloacelor folosite, ori datorită împrejurării că în timpul când s-au săvârșit actele de executare, obiectul lipsea de la locul unde făptuitorul credea că se află. Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracțiunii este datorită modului cum a fost concepută executarea.” (Art. 20, Cod Penal).

Tâlhăria reprezintă „furtul săvârșit prin întrebuițare de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuițarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea” (Art. 211, Cod Penal).

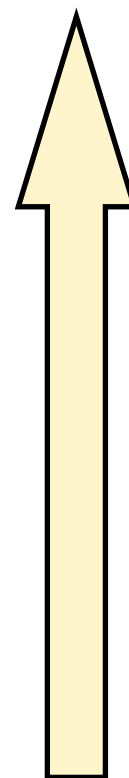
3.Distrugerea bunurilor unor persoane. Distrugerea reprezintă „degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuițare a unui bun aparținând altuia sau împiedicarea luării măsurilor de conservare ori de salvare a unui astfel de bun, precum și înlăturarea măsurilor luate ” (Art. 217, Cod Penal).

4.Distrugerea bunurilor școlii. Distrugerea, definită conform Art. 217, Cod Penal, a obiectelor și materialelor aparținând instituției școlare.

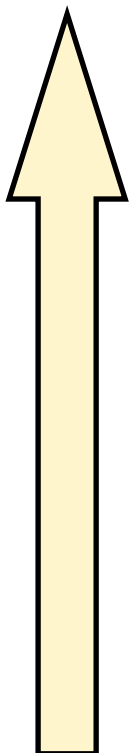

C. Cazuri de violență - Atentat la bunuri 2013 - 2020

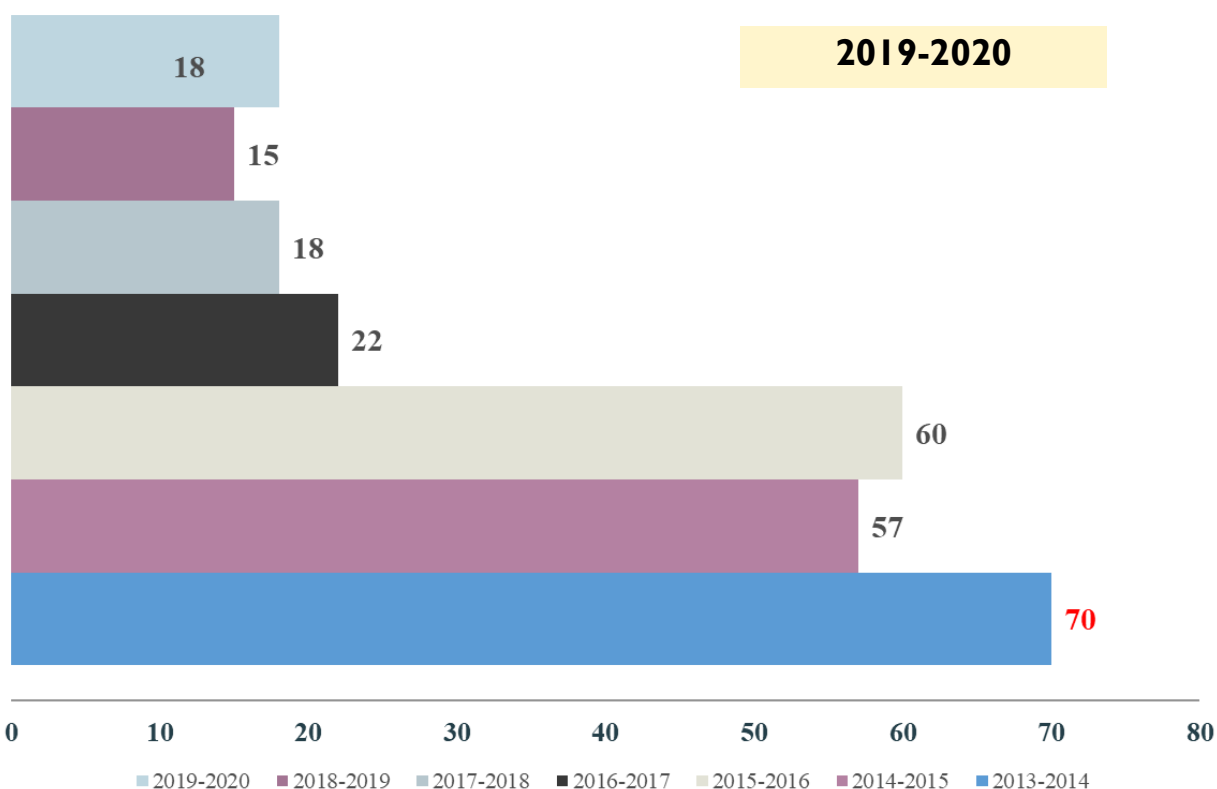
„Învățându-l pe
altul îl faci mai
bogat,
fără ca tu să
devii mai
sărac.”
(proverb indian)

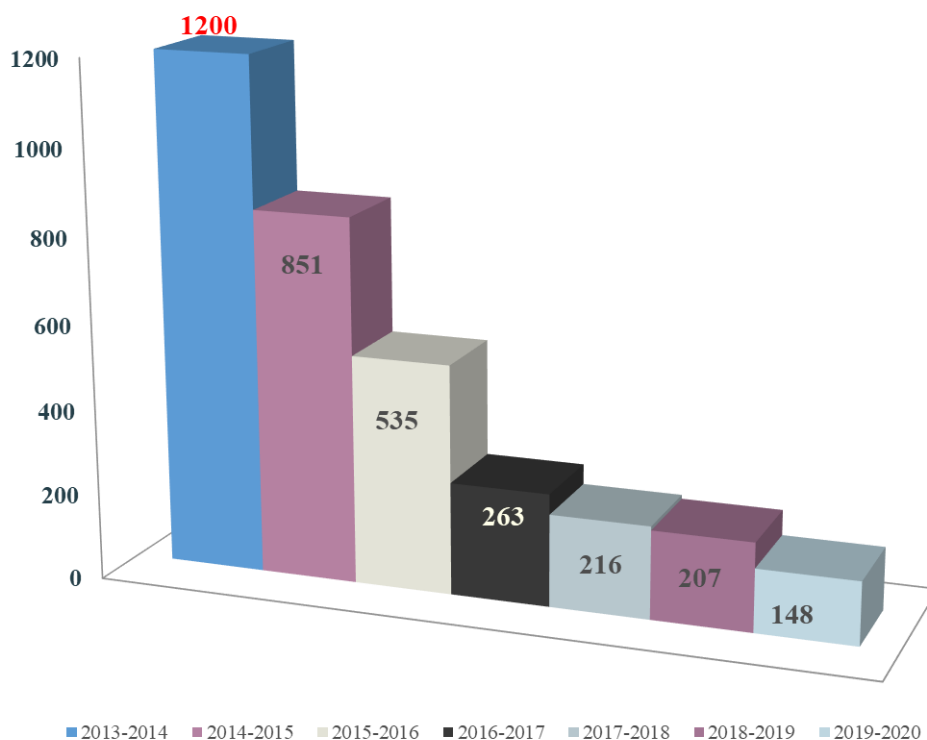
D. CATEGORIA ALTE FAPTE DE VIOLENȚĂ SAU ATENTATE LA SECURITATE ÎN SPAȚIUL ȘCOLAR

- 1. Consum de alcool.** Consumul, în spațiul școlar, al băuturilor care conțin etanol (băuturi alcoolice).
- 2. Consum de stupefiante sau alte substanțe interzise.** Consumul de substanțe psihotrope care „inhibă centrul nervoși, provocând o stare de inerție fizică și psihică și care, folosită mult timp, duce la obișnuință” (DEX).
- 3. Trafic cu stupefiante sau alte substanțe interzise.** Prin trafic cu stupefiante se înțelege „producerea, deținerea sau orice operațiune privind circulația produselor ori substanțelor stupefiante sau toxice, cultivarea în scop de prelucrare a plantelor care conțin astfel de substanțe ori experimentarea produselor sau substanțelor toxice, toate acestea fără drept” (Art. 312, cod Penal).
- 3. Trafic cu stupefiante sau alte substanțe interzise.** Prin trafic cu stupefiante se înțelege „producerea, deținerea sau orice operațiune privind circulația produselor ori substanțelor stupefiante sau toxice, cultivarea în scop de prelucrare a plantelor care conțin astfel de substanțe ori experimentarea produselor sau substanțelor toxice, toate acestea fără drept” (Art. 312, cod Penal).
- 4. Automutilare.** Automutilarea este acțiunea prin care o persoană își produce răni.
- 5. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii.** „Fapta de a determina sau de a înlesni sinuciderea unei persoane, dacă sinuciderea sau încercarea de sinucidere a avut loc.” (Art. 179, Cod Penal).
- 6. Suicid sau tentativă de suicid.**

D. Cazuri de violență - Alte fapte de violență 2013 - 2019

Cazuri de violență - total general 2013 - 2020: date comparative

Instrumente folosite pentru prevenirea, monitorizarea și raportarea actelor de violență în școală și în împrejurimile acesteia

Comisia Județeană pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar (Conform Strategiei naționale privind reducerea fenomenului violenței în unitățile de învățământ preuniversitar, aprobată prin OMECT nr.1409/ 29.06.2007) **Anexa 1** - componentă

Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar de la nivelul unității școlare – Decizie de numire (Conform Strategiei naționale privind reducerea fenomenului violenței în unitățile de învățământ preuniversitar, aprobată prin OMECT nr.1409/ 29.06.2007) **Anexa 2** – componentă

Nomenclatorul categoriilor și tipuri de violență în școală - **Anexa 3**

Indicatori de monitorizare - **Anexa 4**

Fișă de monitorizare/înregistrare a cazurilor de violență - **Anexa 5**

Listă coduri pentru categorii de violențe - **Anexa 6**

Plan operațional pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar, structură - **Anexa 7**

Schema de intervenție la nivelul școlii în situații de violență - **Anexa 8**

Macheta ISJ Suceava pentru centralizarea cazurilor de violență pe categorii, tipuri, coduri (**Anexa 9**)

Baza de date - centralizatorul lunar, semestrial și anual al actelor de violență (categorii, tipuri, coduri) la nivelul unității de învățământ și al I.S.J. Suceava.

Organizarea procesului de obținere a informațiilor la nivelul școlii

a. Fiecare școală organizează procesul de înregistrare a datelor privind cazurile de violență petrecute în școală sau în zona de proximitate a școlii și raportează cazurile de violență în conformitate cu această procedură.

b. Intervenția în cazuri de violență se realizează conform *Schema de intervenție* la nivelul școlii în situații de violență, *Anexei 8*.

c. Înregistrarea cazurilor de violență se face pe categorii de violențe, conform codurilor de violență, *Anexa 6*.

d. Cazurile de violență sunt înregistrate, la nivelul fiecărei unități școlare, conform *Fișei de monitorizare/înregistrare a cazurilor de violență*, *Anexa 5*.

e. Toate situațiile de violență vor fi înregistrate în baza de date a școlii/centralizator care va fi transmisă *lunar, semestrial și anual* la Inspectoratul Școlar al Județului Suceava (inspector școlar pentru educație permanentă prof. Tatiana Vîntur) - conform *Anexei 9*.

f. Pentru înregistrarea situațiilor de violență în baza de date a școlii sunt necesare următoarele etape:

- Desemnarea de către Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar de la nivelul școlii a persoanei care înregistrează cazurile de violență în baza de date a școlii
- Completarea de către diriginți, în cel mult 3 zile de la producerea unui incident, a Fișei de înregistrare a cazului de violență (*Anexa 5*)
- Transmiterea fișei, de către diriginți, persoanei desemnate să centralizeze cazurile de violență la nivelul unității școlare
- Realizarea bazei de date/centralizatorului la nivelul școlii cu privire la cazurile, formele și tipurile de violență.

g. Informarea tuturor actorilor școlii (elevi, părinți, echipa managerială, cadre didactice) cu privire la activitatea de înregistrare a situațiilor de violență în baza de date și la procedurile interne legate de această activitate.

f. Colectarea de informații suplimentare, în special în situațiile în care evenimentul violent necesită acest lucru (de exemplu, prin discuții individuale cu persoanele implicate în incident).

Înregistrarea și transmiterea datelor la ISJ de către persoana desemnată de unitatea școlară

- Incidentele grave vor fi raportate telefonic la ISJ (inspector educativ/inspector de zonă).
- Pentru acuratețea informațiilor este necesară înregistrarea în baza de date a tuturor situațiilor de violență (a se consulta punctul 4. nomenclatorul situațiilor de violență).
- Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar de la nivelul școlii trimite **lunar**, prin persoana desemnată, numărul cazurilor de violență (pe forme și categorii), formular online.
- *Datele se trimit la sfârșitul fiecărei luni calendaristice, în ziua 5 a lunii următoare.*
- Coordonatorul de proiecte și programe educative (consilierul educativ) transmite inspectorului școlar pentru educație permanentă, raportul semestrial și anual referitor la prevenirea violenței în mediul școlar, în conformitate cu Planul operațional minimal al unităților de învățământ privind reducerea fenomenului violenței în mediul școlar. Se va face referire la măsurile/acțiunile întreprinse la nivelul școlii/comisiei de prevenire a violenței, la proiectele educative, educaționale sau de intervenție inițiate, desfășurate sau în curs de desfășurare (titlul proiectului/ grup țintă/ activități/ parteneri/ rezultate). Rapoartele se înregistrează la registratura fiecărei unități școlare și se trimit la I.Ș.J. Suceava, cu respectarea următoarelor termene: Semestrul I - 15 ianuarie; Semestrul al II-lea: 30 iunie
- **Incidentele grave** vor fi raportate telefonic la ISJ Suceava- registratură, inspectorului teritorial. Inspectorul teritorial informează inspectorul școlar general și inspectorul educativ.
- **Incidentele foarte grave** vor fi raportate telefonic inspectorului școlar general al ISJ Suceava, la registratură și inspectorul teritorial. Acesta informează inspectorul școlar general.

„Sunt două feluri de a-ți trăi viața... Unul - de a crede că nu există miracole. Altul - de a crede că totul este un miracol.”

Albert Einstein

**Exemple de activități - prevenirea violenței
în mediul școlar
2019 - 2020**

*******Școala Gimnazială „Iraclie Porumbescu” Frătăuții Noi**

- ◇ „Viața este un dar. Prețuiește-l!” - măsuri de sporire a siguranței școlare, de aplicare a regulamentului școlar; „Împreună pentru siguranță. Prudența – o noțiune ce trebuie aplicată mereu în viața noastră” - director Olari Vasile, prof. Bujdei Danut și prof. Filip Bogdan au realizat instructaje și informări periodice pentru elevi, profesori;
- ◇ „Săptămâna bunătății - Împărtășește o idee...Exprimă-ți starea de spirit...Împărtășește un cuvânt magic!” - a oferit elevilor din clasele V-VIII șansa de a colabora, de a construi punți de comunicare - prof. Olari George, prof. Moisiuc Magda, prof. Picioc Simona, prof. Olari Cătălina;
- ◇ „Eu sunt cel mai bun!”. Proiectul a promovat stima de sine, explorarea calităților fiecărui copil-prof. Moisiuc Magda;
- ◇ „Caseta cu amintiri” - un demers educativ în scopul de a construi o relație frumoasă copii-părinți-școală-comunitate, oferind posibilitatea familiilor de a petrece un timp de calitate în cadrul activităților școlare, de a descoperi graiul emoției și al bucuriei, de a înlesni comunicarea cadru didactic-părinte, pentru binele copilului și al școlii;
- ◇ „Internetul cu prudență, cu inteligență și intuiție”, „Refuz să fiu o victimă”, „Spune NU violenței în școală”- educarea copiilor în armonie, respect, solidaritate, combaterea fenomenului de *bullying*;
- ◇ „Facem lucruri care contează!- Suflet pentru suflet” - integrarea copiilor cu nevoi speciale, prin activități recreative, de imaginație și terapeutice.
- ◇ Coordonatori: director prof. Olari Vasile, coordonator Picioc Simona.

**„Omul este
rodul educației
pe care o
primește.”**

Helvetius

*******Școala Gimnazială „Regina Elisabeta” Rădăuți**

- ◇ Drepturile copilului „Cea mai mare lecție din lume” - inițierea elevilor în înțelegerea Convenției cu privire la Drepturile Copilului, a legăturii dintre Convenție și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, discutarea unei lumi în care toate drepturile copiilor sunt respectate, reafirmarea drepturilor celor mici și organizarea de acțiuni cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Copilului, coordonator prof. Loredana Pascal;
- ◇ „Pașaport pentru succes!” Evenimentul a avut ca scop punerea la dispoziție adolescenților, părinților și profesorilor câteva tehnici simple și practice care să crească încrederea de sine și să reducă sentimentul de teamă legat de școală, teste, examinări;
- ◇ Campania „19 zile de activism pentru prevenirea violenței împotriva copiilor și tinerilor”: Neglijarea copilului, Exploatarea prin muncă a copiilor, Practici tradiționale dăunătoare asupra copiilor, Discriminarea bazată pe criterii de sănătate/ handicap, Alcoolul și drogurile, Pericolele TIC și ale comunicării virtuale, STOP Bullying-ului!, Alegeri sănătoase în prevenirea bullying-ului- s-a desfășurat sub forma unui proiect educativ la nivelul școlii și a implicat toți învățătorii și profesorii diriginți, precum și peste 500 de elevi ai școlii, din ciclul primar și gimnazial. Invitații de la Poliția de proximitate au susținut activități care au vizat siguranța și protecția copiilor, regulile ce trebuie respectate atât la școală cât și pe stradă.
- ◇ Activitățile s-au desfășurat în parteneriat cu Asociația de Părinți a școlii și au beneficiat de sprijinul consilierului școlar-prof. Marmeliuc Adrian, psihologului Turliuc Mihai, psihologului Elena Pahomi, Ligia Șuian - expert al Organizației „Salvați Copiii” Filiala Suceava.
- ◇ Coordonatori: director prof. Marcela Țugulea, responsabil comisia de prevenire a violenței prof. inv. primar Nichiforel Ancuța.

„O bună educație cere ca educatorul să inspire elevului stimă și respect, și nu se poate ajunge la aceasta prin nimicirea individualității elevilor și prin asuprirea stimei de sine.”

Samuel Smiles

***** Școala Gimnazială „Vasile Tomegea” Boroaia

- ◇ *Lecții de dirigenție:* Comportament civilizată în școală și acasă, prof. Berariu Silvea și prof. Meleștean Georgeta; Prietenie și colegialitate, prof. Pustiu Mirela, prof. Peiu Cristina; Respectă și vei fi respectat!, prof. Mateescu Petronela; Cuvintele urâte nu au loc în clasa noastră, prof. Berariu Maria;
- ◇ *Spune NU violenței* - educarea nonviolentă a copilului astfel încât acesta să nu preia modelul comportamental violent, să nu înțeleagă și să accepte violența ca pe ceva firesc, să își gestioneze propriile comportamente, să asimileze metode de relaționare nonviolente, să dezvolte și să adopte un comportament echilibrat în relație cu ceilalți - prof. Mateescu Petronela, prof. Parfenie Victoria;
- ◇ *Toleranța- de ce?* - elevii și cadrele didactice au dat răspunsuri la întrebarea „De ce să fim toleranți?”; s-a realizat urna „Toleranța- De ce? în au fost introduse răspunsurile; panou cu cele mai inspirate răspunsuri ale elevilor, afișe cu îndemnuri la toleranță;

- ◇ *Omul este măsura tuturor lucrurilor* - activități de informare realizate de șeful postului de poliție Boroaia – agent șef Aparaschivei Vasile în cadrul cărora elevii au avut ocazia de a adresa întrebări în legătură cu fenomenul traficului de ființe umane;
- ◇ *Ființele umane nu au preț!* - prezentare PPT despre fenomenul traficului de persoane – în ce constă, care sunt grupele sociale vulnerabile în fața acestui fenomen, care sunt pericolele la care se expun tinerii în realitatea virtuală și nu numai și cum să evităm să devenim victime ale traficului de persoane;
- ◇ Coordonatori: director prof. Lucia Moroșan, responsabil Comisia pentru prevenirea fenomenului de violență în mediul școlar prof. Mateescu Petronela.

*****Liceul Tehnologic „Vasile Cocea” Moldovița

- ◇ *Împreună pentru siguranță!*, campania națională „Dă-i libertate! Nu-i plăti exploatarea”, campania județeană „Antitrafic Net – prevenirea prin educație și artă a traficului de persoane”
- ◇ Sesiunea informativă pentru părinți în cadrul căreia s-a insistat pe conștientizarea factorilor de risc și pe prevenirea situațiilor de risc în rândul persoanelor vulnerabile cu privire la traficul de ființe umane, pe dimensiunea și formele de manifestare ale acestui fenomen; Focus-grup de conștientizare a riscurilor la care se expun copiii și tinerii prin folosirea instrumentelor de comunicare on-line;
- ◇ Procedura operațională privind funcționarea Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității;
- ◇ Coordonatori: director prof. Daniela Ceredeev, consilier școlar Livia Bilțan

Echipa Intersectorială Locală Suceava (EIL Suceava), este o echipa multidisciplinară și interinstituțională, constituită la nivelul județului Suceava cu misiunea de a identifica/referi/monitoriza cazurile de exploatare/risc de exploatare prin muncă a copilului, cazurile de violență asupra copilului și de violență în familie, în aria teritorială de competență, conform legislației în vigoare.

- * Echipa este înființată și funcționează pe lângă Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava. EIL Suceava include reprezentanți ai instituțiilor și organizațiilor relevante la nivelul județului Suceava, angajate în prevenirea și combaterea exploatarei copiilor, a violenței asupra copilului și a violenței în familie. EIL Suceava are în componență reprezentanți ai Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava, Inspectoratului de Poliție Județean Suceava, Inspectoratului Școlar Județean Suceava, Direcției de Sănătate Publică, dar și ai altor instituții și organizații nonguvernamentale.
- * Echipa are ca principale sarcini derularea de acțiuni de prevenire și responsabilizare în școli și comunități, identificarea situațiilor de copii exploatați sau în situații de risc. Totodată, echipa desfășoară acțiuni pentru identificarea situațiilor familiale care îngreșesc dezvoltarea psihică și fizică normală a copiilor.
- * În acest sens polițiștii au emis în anul precedent 173 de ordine provizorii de protecție, majoritatea în situații care afectau dezvoltarea copiilor pe fondul unor conflicte intrafamiliale.
- * În anul 2019, polițiștii de prevenire, de proximitate sau cei din cadrul posturilor și secțiilor de poliție au desfășurat peste 200 de acțiuni de prevenire și informare în școli, centre de primire în regim de urgență a minorilor și victimelor violenței domestice, centrelor de plasament dar și în comunități și medii identificate cu risc.
- * Au fost distribuite peste 5000 de cărți și broșuri cu recomandări preventive dar și cu prevederi în referire la drepturile copilului, au fost organizate jocuri, concursuri și tabere și școli de vară.
- * O dată cu începerea anului școlar s-au derulat acțiuni de prevenire a abandonului și absenteismului școlar.
- * În paralel, polițiștii împreună cu partenerul tradițional, Brian Douglas au asigurat dotarea a peste 30 de locuințe din zone defavorizate cu sisteme de iluminat cu energie solară, creând astfel premisele dezvoltării copiilor.
- * Și în acest an polițiștii și ceilalți membri ai EIL Suceava vor continua activitățile de monitorizare a minorilor și familiilor în situații de risc, prioritară fiind dispunerea unor măsuri pentru asigurarea dezvoltării normale a copiilor și integrării acestora în mediul școlar și în comunitate.

******* Liceul Tehnologic „Nicanor Moroșan” Pârteștii de Jos**

- ◇ *Lección desfășurate/ activități de suport educațional pentru elevi:* „Stop! Nu fi victimă!”; „Stop violență!”; „Cum îmi aleg anturajul?”, „Exemple negative –vizionare de filme violente cu final educativ”; „Toleranța- arma celor slabi?”; „Violența – curaj sau lașitate?”
- ◇ *Stop! Nu fi victimă!* - conștientizarea copiilor și părinților asupra unei educații autoritare, abuzive și identificarea alternativelor de soluționare a unor situații nedorite, conflictuale.
- ◇ *Cum îmi aleg anturajul?* - promovarea cooperării, participării și dialogului pentru a forma deprinderi de comportare civilizată și deprinderi de evitare a victimizării. În cadrul acestei acțiuni s-au discutat aspecte legate de: Ce înseamnă prietenia? Cu cine poți fi prieten? Care sunt criteriile prieteniei? Care sunt limitele prieteniei? Care sunt efectele prieteniei? Ce înțelegem prin anturaj? Cei din anturaj ne pot influența? Anturajul de „proastă” calitate ne este folositor sau primejdios? Cum putem să ne facem prieteni? (Director prof. Maria Solcan, CPPE Prof. Sahlean Zenovia, responsabil Lăzărean Adrian)

„Școala trebuie să urmărească tot timpul ca tânărul să părăsească băncile ei nu ca o personalitate armonioasă.”
Albert Einstein

**„Frumusețea cosmosului este dată nu numai de unitatea în varietate, ci și de varietatea în unitate.”
Umberto Eco**

*******Școala Gimnazială Breaza**

- ◇ Siguranța ta, mai presus de toate! (activitate de informare a elevilor cu privire la regulile ce trebuie respectate pentru a fi în siguranță la școală și în comunitate, în colaborare cu Poliția Locală Breaza);
- ◇ Cum să nu devii o victimă a traficului de persoane? (activitate în colaborare cu Poliția de Frontieră Izvoarele Sucevei);
- ◇ Bullying-ul – prezent sau absent în școala noastră?;
- ◇ Activități având ca temă violența la orele de consiliere și orientare.

******* Școala Gimnazială „Acad. H. Mihăescu Udești”**

- ◇ *Leții la dirigentie:* Ce este violența? (clasele V– VIII), Cuvintele dor (clasa a V-a), Să fim toleranți (clasa a V-a, clasa a VII-a), Diferențele - surse de conflict (clasele CP-IV);
- ◇ Trăsăturile/ caracteristicile unui elev cu tendințe agresive și cele ale unui elev victimă-educarea elevilor cu privire la trăsăturile unui elev agresiv/victimă; au fost conștientizați asupra bunelor practici de comportament pentru fiecare situație de violență identificată (Cum mă simt? Ce pot face?) - prof. Franciuc Cristina Florentina;
- ◇ *Violența verbală/ violența fizică* - responsabilizarea elevilor cu privire la consecințele celor două tipuri de violență și conștientizarea faptului că trecerea de la un tip de violență la celălalt poate fi foarte rapidă și cu consecințe grave. Elevii au fost solicitați să citească acasă informații cu privire la tema activității și apoi, în clasă, a avut loc o dezbatere urmată de realizarea unor colaje și desene pe această temă - prof. Trifan Oana;
- ◇ *Spunem NU violenței din familie și școală!* - identificarea cauzelor comportamentului violent din mediul școlar și familial. În cazul celei dintâi s-a discutat și despre anturajul elevilor sau presiunea grupului prin prisma preluării anumitor comportamente - prof. Platon Maria, prof. Gavriluță Elena;
- ◇ *Abandonează violența. Adoptă prietenia și fericirea* - proiect de prevenire a violenței școlare – diminuarea numărului conflictelor și a actelor de violență în școală; 6 activități de prevenție: Spun Nu bullying-ului. Stop cyberbullying-ului; Stima de sine și influența negativă a grupului de prieteni; Bucuria de a ierta; Necesitatea toleranței în cadrul colectivului de elevi; Școală- prietenie-fericire.
- ◇ *Coordonatori:* Director prof. Golea Marius Constantin, director adjunct prof. Popescu Oana Anda, Consilier educativ, prof. înv. primar Teleagă Daniela Isabela, coordonator Comisia de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar, prof. Călugăreanu Adina-Laura.

******* Școala Gimnazială Găinești**

- ◇ *Leții desfășurate:* Conflictul, prof. Sava Alina, prof. Ungureanu Valeria, Copacul educației!, Laboratorul personal, Salut, deci respect!, prof. Sava Alina;
- ◇ *Împună pentru siguranța ta* - scopul proiectului este de prevenire și informare a elevilor cu privire la pericolele ce pot apărea în diverse medii dar și promovarea în rândul acestora a unui stil de viață nonviolent. Activitățile din cadrul proiectului oferă elevilor posibilitatea să caute ei înșiși soluții pentru rezolvarea conflictelor și alternative cu care să combată violența din jurul lor, prof. Sava Alina, înv. Nistoroia Carmen;
- ◇ *Așa DA, așa NU!* - activitate de informare asupra fenomenului și modalități de prevenire și combatere. (Director prof. Șorodoc Oana Gabriela, CPPE prof. prof. Sava Alina, responsabil prof. Rotariu Lenuța)

******* Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni**

- ◇ Program de prevenire și combatere a violenței „Provocările adolescenței”. Programul are obiectivele: (1) prevenirea comportamentelor de risc: violență, bullying; (2) prevenirea stărilor de disconfort psihic; (3) îmbunătățirea relațiilor interpersonale; (4) autocunoaștere și dezvoltare personală. Activitățile s-au desfășurat cu elevii în cadrul orelor de dirigentie/ cabinetul psihologic și au fost: 1. Autocunoaștere și personalitate; 2. Bullying-ul-o suferință nerostită; 3. Toleranța și acceptarea diversității; 4. Atitudinea și comportamentul în cadrul grupului; 5. Gestionarea emoțiilor; 6. Prețuiește educația; Prețuiește sănătatea mintală; Atelier de creație cu ocazia sărbătorilor de iarnă - coordonatori consilierii școlari Florentina Focșineanu și Popa Narcisa;
- ◇ *Violența este arma celor slabi!* Proiectul și-a propus prin acțiunile pe care le conține să sensibilizeze elevii, adulții și reprezentanții instituțiilor partenere și să acționeze printr-un efort conjugat în prevenirea și combaterea la nivel microsocial (grupurile școlare, școala) și la nivel macrosocial (comunitate) a fenomenului violenței. Activitățile din proiect au oferit alternative educaționale, școlare și extrașcolare pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței din spațiul social și școlar - prof. Pogorevici Aura Loreta;
- ◇ *Violența NU are chei la porțile școlii.* Rezolvarea conflictelor și gestionarea situațiilor conflictuale pentru prevenirea și combaterea agresiunilor fizice, verbale, emoționale sau de altă natură în mediul școlar - Consiliul Școlar al Elevilor;
- ◇ *Prietenii constructive versus prietenii toxice – efectele bullying - ului asupra adolescenților.* Activitatea s-a desfășurat la clasa a XI-a S.U. și a adus în atenție aspectele legate de prietenii sănătoase și de anturajele toxice care pot avea efecte negative asupra adolescenților - prof. Arion Gabriela;
(Director prof. Matei Gabriel, CPPE prof. Manolache Anișoara)

******* Școala Gimnazială „H. Șendrea” Dolhești**

- ◇ *Pacea și non-violența pentru toți copiii.* Scopul proiectului este de promovarea în rândul elevilor a unui stil de viață nonviolent. Activitățile din cadrul proiectului oferă elevilor posibilitatea elevilor să caute ei înșiși soluții pentru rezolvarea conflictelor și alternative cu care să combată violența din jurul lor. Acceptând comunicarea ca sursă de întreținere a relației pozitive cu sine și cu ceilalți, copiii își îmbunătățesc abilitățile de autocunoaștere și comunicare și își dezvoltă abilități de abordare constructive, de negociere sau soluționare a situațiilor conflictuale - prof. Pîntea Georgeta -Aurora, prof. Agafița Maria-Gianina;
- ◇ *Dreptul la siguranță. Siguranța în medii școlare* - Întâlnire și discuții cu reprezentanți ai Poliției pe teme, siguranța la școală dar și acasă a minorilor, vizionare de filme educative, ateliere de lucru pe tema: „În siguranță la școală, în siguranță acasă !” prof. Pîntea Georgeta – Aurora, prof. Agafița Gianina – Maria.
(Director prof. Vieriu Mihaela, CPPE prof. Chiperi Camelia)

„Nimeni nu a înțeles încă pe de-a întregul bogăția de compasiune, bunătate și generozitate ascunsă în sufletul unui copil. Efortul unei adevărate educații ar trebui să dezvăluie această comoară.”
Emma Goldman

Fenomenul de bullying - modalități de intervenție

Inspector școlar pentru educație permanentă prof. Tatiana VÎNTUR
Inspectoratul Școlar Județean Suceava

„În unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale sunt interzise comportamentele care constau în violența psihologică - bullying”, se arată în noua prevedere introdusă în Legea educației, conform Legii nr. 221/2019 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011.

Organizația Mondială
a Sănătății publică
Raportul European
Privind Prevenirea
Violenței și a Crimi-
nalității în Rândul
Tinerilor prin care
arată că violența in-
terpersonală este a
treia cauză de deces
din Regiunea Euro-
peană în rândul tine-
rilor cu vârsta cu-
prinsă între 10-29 de
ani și duce la pierde-
rea a 15.000 de vieți
anual.
(Raport Organizația
Mondială a Sănătății,
2010)

Bullying - reprezintă un comportament repetat și intenționat prin care agresorul își rănește, persecută și intimidează victima prin diferite forme:

- ⇒ VERBAL - țipete, porecle, sarcasm, insulte, jigniri;
- ⇒ FIZIC - palme, loviri, îmbrânciri, bătăi;
- ⇒ MOBBING - agresiune verbală și emoțională a unui grup față de un individ;
- ⇒ RELAȚIONAL - intimidare, denigrare, izolare, manipulare;
- ⇒ CYBERBULLYING - trimiterea unui mesaj sau a unei imagini pe telefon sau Internet pentru a denigra imaginea unei persoane.
- ⇒ SOCIAL - excludere, insulte cu privire la statutul social.

Fenomenul bullying are trei caracteristici:

Intenționat – agresorul are ca intenție să rănească pe cineva.

Repetat – aceeași persoană este rănită mereu și mereu.

Dezechilibrul de forțe – agresorul își alege victima care este percepută ca fiind vulnerabilă, slabă și nu se poate apăra singură.

Fenomenul bullying: - de multe ori începe ca un joc, însă se transformă într-un abuz care poate avea efecte foarte grave; un joc în care toți jucătorii au ceva de pierdut. - poate avea loc oriunde – la școală, în familie, la locul de muncă.

„Violența psihologică - bullying este acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, acțiune sau serie de acțiuni, comportamente ce se desfășoară în unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale.” (Legea 221/2019)

În limba engleză se numește scurt și cuprinzător bullying.

În limba română - comportament ostil/de excludere și de luare în derâdere a cuiva, de umilire.

Bullying reprezintă un comportament *repetat și intenționat* prin care agresorul își rănește, persecută și intimidează victima prin diferite forme: verbal, emoțional, relațional și fizic.

Cum se manifestă? Un copil este etichetat, tachinat, batjocorit în cercul său de cunoștințe sau de către colegii care îl strigă într-un anume fel (făcând referire la aspectul fizic sau la problemele de ordin medical/familial). Uneori aceste tachinări se transformă în îmbrânceli sau chiar, în unele cazuri, în atacuri fizice.

De multe ori copiii se adresează altor colegi spunând lucruri mai puțin frumoase, folosind apelative de genul: grasule/graso, tocilar/tocilară etc.

Măsuri de intervenție la nivelul unor organizații:

***Asociația Telefonul Copilului este o organizație neguvernamentală, non-profit, care pune la dispoziția copiilor și adolescenților din România singura linie telefonică gratuită de asistență la nivel național. Povestea de succes a liniei telefonice gratuite se datorează în totalitate apelanților, care au contactat în număr foarte mare linia telefonică dedicată, 116 111.

- ⇒ Peste 100.000 de copii și adolescenți sună anual la 116 111, iar zeci de mii de cazuri în care viața copiilor a fost pusă în pericol și-au găsit rezolvarea la doar un apel distanță.
- ⇒ Copiii și adolescenții apelează 116 111 pentru a-și exprima temerile, pentru a vorbi despre aspectele care îi afectează în mod direct și, cel mai important, pentru a primi ajutor în caz de urgență.
- ⇒ 7 zile din 7, asistenții sociali și psihologii Asociației Telefonul Copilului răspund apelurilor la 116 111.
- ⇒ În cei peste 17 ani de existență, Telefonul Copilului a fost sunat de mai mult de 2.000.000 de ori.

*** Organizația Salvați Copiii - Proiectul Ora de net

- ⇒ **Ora de net** este un program european unic în România care promovează utilizarea Internetului de către copii și adolescenți într-un mod creativ, util și sigur.
- ⇒ Proiectul se desfășoară în România încă din 2008 sub numele Sigur.info, iar din 2016 a devenit Ora de Net!

ctrl-AJUTOR

- ⇒ În acest timp peste 399.000 de copii și 100.000 de părinți și profesori au fost implicați direct în activități educaționale, 7.000 de copii au beneficiat de informare și consiliere și mai mult de 6.400 de sesizări au fost făcute prin linia specializată de raportare.
- ⇒ Am lansat primul [Ghid de siguranță online](#) în mediul școlar din România, asumat de către Ministerul Educației și Cercetării Științifice și recomandat ca resursă educațională în rețeaua de școli din România.
- ⇒ 10.000 de tineri și cadre didactice s-au implicat în programul de voluntariat Ora de Net în cei zece ani de activitate.
- ⇒ Cyberbullying-ul sau hărțuirea online este bullying-ul relizat prin dispozitive mobile sau internet. Cyberbullying-ul este foarte neplăcut pentru că poate fi public, greu de dat jos de pe Internet și te poate afecta tot timpul, chiar și când ești acasă.

**„Fii îngăduitor
căci toți avem
trebuință de
iertare.”**

Seneca

**„Educația
întregii lumi
este mai presus
de orice.”**

**Pierre Athanase
Larousse**

„Educația ne-a făcut ceea ce suntem.”

Claude Adrien Helvetius

MIT: Bullying-ul este un aspect normal al copilăriei, care există de când lumea și care trebuie pur și simplu ignorat, pentru că va trece de la sine.

REALITATE: Nu este nimic normal sau acceptabil când vine vorba despre bullying, iar ignorarea acestor comportamente repetate, care generează atâta suferință, nu duce automat la dispariția lor. Bullying-ul erodează stima de sine și încrederea unui copil că școala este un loc sigur în care învățăm și ne facem prieteni. Ori de câte ori vedeți o situație de bullying, vorbiți cu un adult despre asta și căutați o soluție pentru a opri violența.

MIT: Bullying-ul este un ritual de inițiere prin care trebuie să treacă fiecare copil, pentru a se maturiza.

REALITATE: Sunt încă oameni în diferite părți ale lumii care afirmă că hărțuirea, discriminarea, rasismul, violența, atacul, urmărirea, abuzul fizic, abuzul sexual, molestarea, violul și violența domestică sunt ritualuri de inițiere. În realitate, fiecare dintre aceste comportamente este de neacceptat. Ba mai mult, în multe țări, astfel de atitudini și comportamente sunt considerate încălcări grave ale drepturilor omului și sunt pedepsite prin lege.

MIT: Elevii vor depăși cu ușurință bullying-ul, indiferent dacă sunt victime sau agresori.

REALITATE: Bullying-ul nu este niciodată ușor de depășit. Adesea, copiii care fac comportamente de bullying devin adulți fără scrupule, capabil de orice pentru a-și atinge obiectivele; uneori vor fi chiar în conflict cu legea. Cât despre efectele victimizării, aceste sunt profunde și se pot menține până la vârsta adultă, sub forma depresiei, a lipsei de încredere în sine iar uneori chiar a gândurilor suicidare.

MIT: Poți detecta un agresor după cum arată și se poartă.

REALITATE: Nu există semne specifice care să ne indice cu certitudine că un copil este agresor. Ba mai mult, același

copil, poate fi victimă sau agresor, în circumstanțe diferite ale vieții sale.

MIT: Bullying-ul online nu implică rănire fizică. Așadar, care este problema?

REALITATE: Sunt adolescenți și tineri care s-au sinucis pentru că nu au văzut o cale de ieșire din situația de hărțuire, amenințare și abuz continuu. Rănille emoționale se vindecă greu, iar unii dintre noi nu reușim niciodată să trecem peste ele. Sunt website-uri ce le permit utilizatorilor să posteze anonim ceea ce înseamnă că este foarte dificil să oprești acest tip de abuz. Este important să luați un screenshot al oricărui conversații, mesaje și postări pe care le percepeți ca bullying, pentru a avea o dovadă.

MIT: Uneori, copiii chiar merită să fie agresați sau umiliți.

REALITATE: Niciun copil nu merită să fie agresat. Fiecare copil face tot ce poate și pentru a se descurca, nimeni nu merită să fie victimizat. Unii copii sunt diferiți, pot acționa sau arăta într-un anumit fel, care atrage bullying-ul; sarcina fiecăruia dintre noi este să oprim bullying-ul și să ajutăm victima să învețe abilitățile necesare pentru a gestiona într-un mod mai eficient bullying-ul.

„Cel ce deschide o școală închide o temniță.”

Victor Hugo

Salvați Copiii
Save the Children Romania

Organizația Salvați Copiii a realizat un studiu sociologic (2016) Bullying-ul în rândul copiilor. Redăm în cele ce urmează concluziile acestui studiu.

Cercetarea calitativă a pus în evidență următoarele caracteristici ale fenomenului de bullying:

- ⇒ Nivelul ridicat de conștientizare a copiilor cu privire la impactul bullying-ului asupra victimelor: reduce sentimentele de valoare personală, izolează copilul, ar putea duce la depresie și chiar suicid;
- ⇒ Orice copil care este diferit de ceilalți poate deveni o țintă a bullying-ului, cu precădere: cei care au un aspect diferit (aspectul fizic a fost subliniat ca unul dintre cele mai comune motive pentru bullying), cei care au comportamente sau caracteristici diferite de ale majorității (timiditate, performanță academică, prezența unei dizabilități sau a unei nevoi educaționale speciale, prezența unui diagnostic de tulburare de sănătate mintală), cei care sunt nou veniți în grup, cei care provin dintr-un mediu socio-economic dezavantajat (inclusiv în cazul în care aceștia provin în mediul rural sau din Republica Moldova), etnia diferită etc.;
- ⇒ Motivele din spatele comportamentului de bullying variază de la nevoia de a-i impresiona pe cei din jur până la „supraviețuirea celui mai adaptat”;
- ⇒ A fost ușor identificată dubla postură a unora dintre copii – agresor într-un context, victimă într-un altul. Dinamica rolurilor (victimă sau agresor) este mai accentuată în cazul copiilor mai mici (ei se pot găsi cu ușurință în rolul de victimă sau de agresor, în funcție de circumstanțe). În cazul adolescenților, rolurile tind să devină mai stabile și dinamica este mai puțin accentuată;
- ⇒ Cea mai frecventă reacție a copiilor martori ai bullying-ului este de a rămâne spectator pasiv, nu de a interveni. Agresiunea este tratată ca un spectacol care ”poate fi uneori chiar distractiv”. Atunci când intervin, copiii o fac pentru a susține în cea mai mare măsură agresorul;
- ⇒ Bullying-ul este mai frecvent atunci când copiii au de-a face cu situații sociale noi (primul an de liceu, transferul într-o altă clasă etc.). Intrarea copiilor într-un nou grup aduce vulnerabilitate suplimentară;
- ⇒ Există situații în care bullying-ul este tratat într-un mod discriminatoriu: bullying-ul provenind de la copiii cu rezultate bune la învățătură este uneori puțin vizibil pentru adulți sau se sancționează într-o manieră mai blândă, în timp ce copiii cu rezultate școlare slabe sunt percepuți uneori a priori ca fiind responsabili;
- ⇒ Sancțiunile școlare (scăderea notei la purtare, suspendarea sau mutarea la o altă clasă, în aceeași școli sau în o altă școală), sunt considerate de elevii de gimnaziu măsuri eficiente pentru reducerea comportamentelor de bullying, în timp ce adolescenții sunt mai degrabă pesimiști în legătură cu eficiența acestei măsuri în raport cu reducerea fenomenului;
- ⇒ Nici unul dintre copiii care au participat la interviurile de grup nu au știut de existența unei comisii de combatere a violenței în școala lor. Măsurile de disciplinare sunt în legătură cu evenimente singulare și extrem de severe, cum ar fi un caz de violență fizică repetată extremă sau o acțiune de umilire severă;
- ⇒ Adulții sunt descriși, în general, de către copii ca fiind toleranți față de formele psihologice și emoționale de bullying. Intervenția clasică în bullying este realizată de obicei foarte târziu, atunci când conflictul escaladează și violență fizică a avut loc;
- ⇒ Școlile nu au o abordare comună în cazurile de bullying; unii profesori sunt mai implicați în stoparea comportamentului violent, în timp ce alții rămân pasivi („ceea ce contează este dacă profesorului îi pasă”). Unii copii au menționat că există situații când unii profesori încurajează bullying-ul sau pe agresori (umilind în mod constant unii copii). Intervențiile se concentrează pe agresor și victimă, dând puțină importanță reacției grupului de martori;
- ⇒ În legătură cu intervenția consilierilor școlari, cei mai mulți copii nu au reușit să identifice competențele specifice ale acestora în prevenirea / combaterea comportamentelor de bullying sau apreciază că intervenția se face numai în cazul în care profesorii trimit copiii cu probleme la cabinetul de consilieri;
- ⇒ În ceea ce privește intervențiile care provin de la părinți, impactul intervenției acestora poate varia: există părinți care agravează relația dintre copii (de exemplu, atunci când părinții vin la școală să-și „apere” fiul / fiica cerând explicații sau „disciplinând” copilul cu care fiul lor / fiica este în conflict) dar și alți părinți care contribuie la reducerea violenței.

(Extras din Studiul sociologic la nivel național Bullying-ul în rândul copiilor, Salvați Copiii)

În cartea „Bullying in school”, Olweus explică că un elev este hărțuit „atunci când este expus în mod repetat și în timp la acțiuni negative din partea unuia sau mai multor elevi” (Olweus, 1999, p. 10).

Acțiunea negativă „vizează modul intenționat prin care o persoană cauzează sau încearcă să provoace suferință, rănire, neplăceri altei persoane și se poate manifesta prin contact fizic, cuvinte, strâmbături, gesturi obscene precum și excluderea intenționată dintr-un grup” (Olweus, 1994, 1997)

10 pentru siguranță

Comisar de poliție Ionuț Epureanu - I.P.J. Suceava

**„Este mai ușor
să construiești
un copil
puternic, decât
să reperi un
matur stricat.”
Frederick
Douglas**

În perioada 7 – 20 septembrie 2019, la nivelul județului Suceava se va desfășura campania de informare și prevenire „10 pentru Siguranță”, de către instituțiile cu competență în domeniu, respectiv: Inspectoratul de Poliție, Inspectoratul de Jandarmi, Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Agenția Națională Antidrog și Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, Poliția de Frontieră. Campania beneficiază de sprijinul Instituției Prefectului – Județul Suceava și al Inspectoratului Școlar Județean Suceava.

Sâmbătă, 7 septembrie 2019, polițiștii din cadrul Compartimentului de Analiză și Prevenire a Criminalității – IPJ Suceava și lucrători din cadrul celorlalte structuri ale Ministerului Afacerilor Interne au desfășurat activități de informare și prevenire în zona centrală a municipiului Suceava dar și în zona supermarket-urilor și în zone rurale din proximitatea municipiului Suceava.

Conform domeniului de competență, fiecare lucrător al Ministerului Afacerilor Interne le-a explicat copiilor, părinților și bunicilor ce înseamnă să adopti un comportament preventiv care să te ferească de riscuri.

Violența în mediul școlar, consumul de alcool și drog, traficul de persoane, fenomenul de bullying, securitatea împotriva incendiilor siguranța rutieră, au fost câteva dintre subiectele abordate și discutate cu tineri și adulți.

Campania are ca scop creșterea gradului de informare a elevilor, părinților și profesorilor în legătură cu riscurile infracționalității din unitățile de învățământ și zonele adiacente acestora. Au fost distribuite peste 300 orare școlare cu mesaje preventive dar și alte ghiduri, stick-ere și materiale de informare.

În perioada 9 – 20 septembrie, aceste acțiuni de informare și prevenire vor fi concentrate în unitățile de învățământ selecționate (54 de unități de învățământ din mediul rural și urban).

Acțiunile desfășurate în cadrul campaniei vor continua și după data de 20 septembrie de către lucrătorii structurilor specializate pe durata întregului an școlar, iar în cadrul ședinței Colegiului Prefectural din data de 19 septembrie, organizată de către Instituția Prefectului, vor fi prezentate informările cu privire la desfășurarea acestei campanii.

În primele două săptămâni de școală polițiștii au desfășurat activități preventive și de informare în peste 50 de școli la nivel județean, participând cca. 2000 de elevi, profesori și părinți.

Violența în mediul școlar, consumul de alcool și drog, traficul de persoane, fenomenul de bullying, siguranța rutieră, au fost câteva dintre subiectele abordate și discutate cu tineri și adulți.

Campania a avut ca scop creșterea gradului de informare a elevilor, părinților și profesorilor în legătură cu riscurile infracționalității din unitățile de învățământ și zonele adiacente acestora. Acțiunile desfășurate în cadrul campaniei vor continua și după data de 20 septembrie de către lucrătorii structurilor specializate pe durata întregului an școlar, urmând a fi derulate activități punctuale și inițiate proiecte educative împreună cu unitățile de învățământ.

Un prim pas a fost făcut de către Școala Gimnazială nr. 8 Suceava și Grădinița cu Program Prelungit „Gulliver”, fiind derulată în perioada 18 – 19 septembrie o acțiune de amploare, în care copiii celor două unități de învățământ au fost implicați în activități preventive interactive sub sloganul campaniei RESPECT – 10 pentru Siguranță. Timp de două zile, sub coordonarea d-nei director al grădiniței „Gulliver” – profesor Maria Matei, a d-nei director Corina Larionescu și a d-nei profesor coordonator Greta Airinei – Școala Gimnazială nr. 8 Suceava, copiii din cadrul celor două unități de învățământ au derulat activități comune, cei mai mari constituindu-se în modele de urmat pentru preșcolari.

Polițiștii din cadrul a trei structuri ale IPJ Suceava au participat la acest eveniment, organizând ateliere preventive și prezentând într-o manieră ludică recomandări de urmat pentru micuți. Polițiștii de prevenire din cadrul Compartimentului de Analiză și Prevenire a Criminalității – IPJ Suceava au prezentat riscurile adoptării unui comportament violent și urmările acestuia, polițiștii rutieri au promovat regulile de circulație, iar ofițeri din cadrul Biroului de Investigații Criminale – Poliția Municipiului Suceava le-au explicat celor mici ce trebuie să facă pentru a nu se rătăci și a se pierde de părinți în situații și zone aglomerate. Bucuria tuturor copiilor a fost să exploreze autospeciala de poliție, să îmbrace uniforma de polițist. Toți copiii au primit de la polițiști cărți cu mesaje preventive concepute special pentru diverse grupe de vârstă. La rândul lor, copiii au realizat stegulețe și afișe cu mesaje preventive.

**„Înțelepciunea
înseamnă
prevenție și este
profilaxia
sufletului.”
Michelle
Rosenberg**

Siguranța copiilor este răspunderea noastră, a tuturor, părinți, bunici, profesori și instituții abilitate să prevină delincvența juvenilă și să combată orice situație ce ar putea contribui la victimizarea minorilor. Prezentăm alăturat 10 sfaturi pentru ca elevii să obțină nota 10 la lecția siguranței:

1. Ai grijă la grupul de prieteni. Spune „NU” dacă aceștia îți propun să faci lucruri care te pot afecta negativ pe tine sau pe alții din jurul tău!
2. Fii atent la prietenii virtuali și informațiile pe care le postezi / transmiți pe internet și pe rețelele de socializare!
3. Nu te lăsa păcălit de „bunele intenții” ale necunoscuților sau de oferte „unice” doar pentru tine din surse pe care nu le poți verifica!
4. În drumul tău spre școală sau spre casă respectă mereu regulile de circulație!
5. Ține mereu în buzunarul interior banii sau telefonul mobil!
6. Nu te lăsa „încătușat” de consumul de alcool, droguri sau alte substanțe psihoactive!
7. Refuză implicarea în munci sau activități ilegale!
8. Focul nu reprezintă un mod de distracție!
9. Nu provoca prin modul de comunicare sau prin comportament și nu răspunde la provocări!
10. Apelează la sfatul unui adult (părinți, profesori, consilieri) atunci când te afli în dificultate!

Bullying-ul - formă modernă a violenței

Prof. Miriam LEON POSTOLACHE, prof. Daniela Mariana CIOTĂU
prof. Raluca Gianina JURAVLE
Colegiul Național *Eudoxiu Hurmuzachi* Rădăuți

Bullying-ul este definit ca fiind un comportament ostil/de excludere și de luare în derâdere a cuiva, de umilire.

Un copil este etichetat, tachinat, batjocorit în cercul său de cunoștințe sau de către colegi care îl strigă într-un anume fel (făcând referire la aspectul fizic sau probleme de ordin medical/ familial). Uneori aceste tachinări se transformă în îmbrânceli sau chiar, în unele cazuri, în atacuri fizice. Bullying-ul nu presupune existența unui conflict bazat pe o problemă reală, ci pe dorința unor persoane de a-și câștiga puterea și autoritatea, punându-i pe alții într-o lumină proastă. Fenomenul bullying poate fi prezent în orice tip de comunitate, în grupuri sociale, unde persoanele interacționează unele cu altele: la școală, la locul de muncă, în familie, în cartiere, în biserică, în mass-media.

Cauzele cele mai des întâlnite care determină astfel de comportamente ale agresorului pot fi lipsa de empatie, egocentrismul, orgoliul, superficialitatea relațiilor umane, și, mai ales, expunerea și preluarea unor modele de comportament similare – de cele mai multe ori, copilul reproduce cu semenii săi ceea ce vede acasă.

! Comportamentul de bullying se face simțit mai ales atunci când există diferențe de ordin economic, rasial, cultural, de vârstă. !

Bullying-ul este prezent în mediul școlar pornind de la cele mai mici clase până în ultimii ani petrecuți în școală. Țintele preferate ale agresorilor sunt:

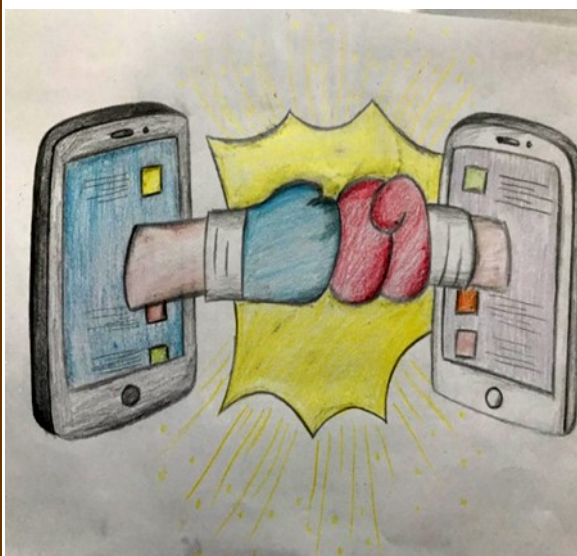
- ⇒ singuraticii (unii tineri cărora le lipsesc aptitudinile sociale se izolează și devin ținte ușoare ale acestor agresori);
- ⇒ tinerii considerați diferiți (unii ajung ținta bullying-ului din cauza înfățișării, a rasei ori a religiei sau chiar a unei dizabilități, de fapt din cauza oricărui aspect de care un bully s-ar putea lega);
- ⇒ tinerii cărora le lipsește încrederea de sine (un bully îi observă imediat pe cei ce au o părere negativă despre propria persoană. Întrucât nu ripostează, aceștia ajung de regulă țintele preferate ale unui astfel de tiran).

O formă relativ nouă este cyberbullying-ul - hărțuirea cu ajutorul calculatorului sau a telefonului mobil.

Unde se desfășoară mai exact? Poate fi vorba de bloguri, pagini personale, rețele de socializare, aplicații de chat, e-mail, SMS. Acest tip de agresiune se manifestă între copii, este intenționat, repetat (aceiași copil

este rănit zile, săptămâni sau luni întregi) și implică o luptă de putere. De asemenea, afectează copiii, preadolescenții sau adolescenții implicați din punct de vedere emoțional, fizic și social.

Spre deosebire de bullying-ul tradițional, cel virtual ne pune în postura de victimă 24 din 24, ceea ce înseamnă că **nivelul de stres resimțit crește vertiginos** și ajunge să ne afecteze nenumărate aspecte ale vieții. Adesea, se ajunge la stări de anxietate, depresie, dependență de substanțe și, în unele cazuri, chiar tentative de suicid. Frica și rușinea, care își fac cuib în sufletul nostru din cauza umilinței vizibile pentru toată lumea (în offline dimensiunea publicului este limitată, în online publicul potențial este uriaș), ajung să ne încetoșeze judecata și luciditatea, fără ca noi să mai gândim limpede și rațional pentru prezent și viitor. Deoarece mediul online este unul extrem de vast, mesajele postate nu au distanțe limitate fizic: practic, orice utilizator de internet, din orice parte a globului, poate accesa acea informație.

Eleva Sfichi Laura, clasa a X-a E,

Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” Rădăuți

Efectele bullying-ului

*****ASUPRA VICTIMEI

Consecințele pe termen lung asupra victimelor bullying-ului sunt extrem de severe: victimei îi va fi afectată stima de sine, încrederea în propriile forțe, încrederea în cei din jur și poate manifesta timiditate și introversiune. Copiii ce sunt victime ale bullying-ului școlar, întâmpină dificultăți de concentrare și de atenție, însă pot înregistra și o scădere a rezultatelor școlare.

- ◇ **Emoționale:** nivel crescut de anxietate și/sau depresie, stimă de sine scăzută, abilități scăzute de adaptare și de rezolvare a problemelor, nivel redus de autonomie.
- ◇ **Sociale:** refuzul de a merge la școală, dezvoltarea unor atitudini negative față de școală (copilul consideră că aceasta e un mediu nesigur), număr foarte mic de prieteni, nivel scăzut de dezvoltare a abilităților sociale, practicarea de comportamente antisociale.
- ◇ **Cognitive:** participarea redusă la ore, motivație scăzută pentru învățare, dificultăți de concentrare, rămânerea în urmă la învățatură etc.
- ◇ **Fizice:** vătămări fizice, tulburări ale somnului, lipsa apetitului alimentar, prezența tulburărilor psihosomatice (enuresis, dureri de stomac, dureri de cap etc). Una dintre cele mai grave consecințe ale bullying-ului o reprezintă riscul de suicid.

*****ASUPRA AGRESORULUI

Agresorul va recurge pe viitor la tot mai multe episoade de violență asupra celorlalți: pot realiza frecvent acțiuni în afara legii, pot abuza de statutul lor la serviciu, pot abuza de partenerul de viață, de copii. Va încerca să-i domine și să-i umilească pe ceilalți. Există și agresori care conștientizează/ sau sunt ajutați să conștientizeze la maturitate de gravitatea acțiunilor și care nu manifestă acest tip de comportament în relațiile cu semenii.

*****ASUPRA MARTORILOR

În funcție de rolul ocupat, martorii la bullying pot dezvolta un comportament pasiv sau activ față de situațiile sociale. Unii vor încerca să stopeze, să medieze, să intervină atunci când observă episodul de bullying. Uneori se poate întâmpla ca un martor la bullying să prezinte consecințe similare cu cele ale victimei, deși acesta nu a fost implicat direct în actul de bullying, însă a suferit o traumă prin asistare.

***** MODALITĂȚI DE COMBATERE

- ◇ **Ignorarea copilului care tachinează** - să se comporte ca și cum celălalt este invizibil și să acționeze ca și cum nimic nu s-a întâmplat. (Manifestarea furiei sau izbucnirea în plâns adesea accelerează comportamentele de tachinare). Ignorarea NU este o metodă bună în situații în care cineva tachinează de foarte mult timp și folosește comportamente de bullying cu scopul de a-l intimida). Dacă este posibil, este recomandat să plece din situație.
- ◇ **Transmiterea de mesaje la persoana I** - mesaj asertiv: „Sunt trist/nu-mi place când faci glume pe seama ochelarilor mei, aș prefera să încetezi”. Exersarea acestei tehnici presupune stabilirea contactului vizual și folosirea unei ton ferm. Această tehnică funcționează când este folosită într-un cadru controlat, în care există un adult, există niște reguli etc. (cum ar fi în clasă, la școală). Folosirea ei în recreație sau în curtea școlii poate să ducă la agravarea situației (copilul care tachinează face și mai rău deoarece a observat că ceea ce face el, produce o emoție sau a obținut ceea ce și-a dorit).
- ◇ **Răspunsul paradoxal.** Această tehnică învață copilul cum să-și schimbe modul în care vede sau înțelege cuvintele pe care celălalt le spune la adresa sa. Astfel, el poate să schimbe cuvintele de tachinare în complimente. De exemplu, un copil face glume pe seama sa că poartă ochelari și spune „aragaz cu 4 ochi”. În această situație, poate să răspundă politicos: „Mulțumesc că ai remarcat că am ochelari!” (copilul care a făcut remarcă nepotrivită este de regulă confuz când nu primește reacția obișnuită de furie sau de frustrare). Un alt tip de răspuns paradoxal este exprimarea acordului față de aspectele la care se referă cel ce tachinează. De exemplu, răspunsul adecvat la adresa unui copil care tachinează și spune „Ai așa de mulți pistrui!” ar putea fi „Este adevărat, am o mulțime de pistrui!”. Acordul cu aspectele semnalate elimină dorința de a ține ascuns pistruii, lasă agresorul fără replică deoarece conflictul este blocat.
- ◇ **Răspunsul cu un compliment** este un alt tip de reacție care descurajează tachinarea. De exemplu, dacă cineva râde de modul în care copilul aleargă, acesta ar putea răspunde cu un compliment „Tu ești un bun alergător!”. Umorul este un alt tip eficient de reacție deoarece este total diferit de răspunsul așteptat și subliniază faptul că nu există un punct vulnerabil care să fi fost atins. În plus, râsul poate să schimbe o situație cu potențial de rănire, într-una comică.

PSIWELL - promovare incluziunii sociale, echității și stării de bine în familiile care au copii cu nevoi speciale

Conf. Univ. Dr. Aurora Adina COLOMEISCHI
Universitatea Ștefan cel Mare Suceava

22 de cercetători de la 6 universități din Europa au desfășurat activități în cadrul proiectului Erasmus PSIWELL (Building Bridges: Promoting Social Inclusion and Wellbeing for Families of Children with Special Needs). Proiectul a fost inițiat și coordonat de conf. univ. dr. Aurora Adina Colomeschi, decanul Facultății de Științe ale Educației din cadrul Universității Ștefan cel Mare Suceava și s-a desfășurat pe durata a 30 de luni.

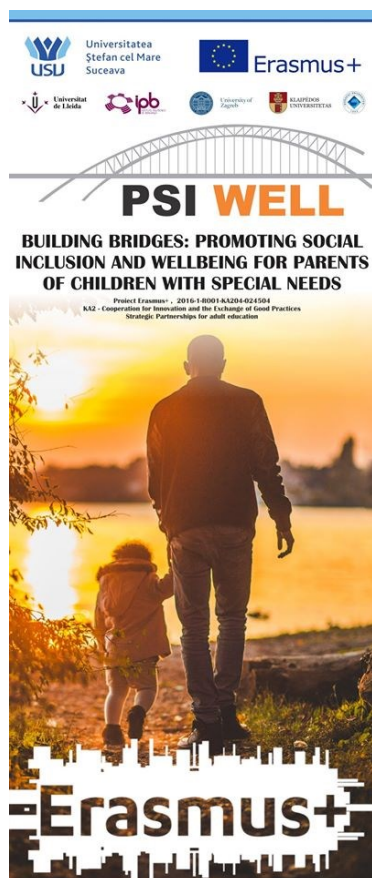
Obiectivul general al PSIWELL a fost acela de a promova incluziunea socială, echitatea și starea de bine în familiile care au copii cu nevoi speciale. Proiectul a fost unul de tip cercetare-acțiune și s-a desfășurat în 4 etape. Prima etapă a constat în realizarea unui studiu transnațional în fiecare dintre țările partenere pentru identificarea problemelor de ordin emoțional existente în viața părinților care au copii cu nevoi speciale. Rezultatele obținute au constituit punctul de plecare al celei de-a doua etape în care cercetătorii PSIWELL au elaborat manuale de bune practici care să-i sprijine pe părinții copiilor cu CES în obținerea stării de bine. În etapele a treia și a patra, la Universitatea Lleida din Spania s-au format 36 de traineri și s-a implementat programul PSIWELL pentru un număr de 360 de părinți, în fiecare dintre cele 6 țări implicate: România, Spania, Portugalia, Croația, Turcia și Lituania.

Proiectul a relevat o tendință generală de neglijare a propriei persoane la nivelul părinților care au copii cu CES. Persoanele aflate în astfel de situații manifestă un puternic simț al datoriei morale de a avea grijă de copiii lor și își refuză conștient și/sau inconștient dreptul de a se îngriji de propria stare de bine. Studiul a arătat că în fiecare dintre țările partenere, în aceste familii există o predispoziție spre durere emoțională care are cauze de ordin psihologic și social.

Din punct de vedere psihologic, neglijarea propriei stări de bine vine din incapacitatea părinților de a-și conștientiza, identifica și gestiona propriile emoții. Pentru depășirea unui astfel de handicap, este nevoie de inițierea acestor persoane prin ceea ce am putea numi a fi un ABC emoțional. Training-urile realizate în acest sens au arătat că, odată cu această inițiere, frica generalizată care a însoțit permanent părinții participanți în cadrul programului PSIWELL a fost înlocuită cu emoții pozitive precum: compasiunea, recunoștința și bucuria de a trăi.

Din punct de vedere social, proiectul a identificat impactul negativ pe care îl are distribuția inegală a rolurilor familiale în cadrul acestor familii, de cele mai multe ori mama fiind cea care are grijă de copilul cu CES. În toate societățile studiate, presiunile sociale sunt mai puternice asupra rolului matern decât a celui patern. În privința rolului patern, vorbim de foarte multe ori chiar de o demisie parentală, prin separarea tatălui de către familie.

Training-urile realizate în cele 6 țări partenere au creat un spațiu de comunicare în care părinții implicați au avut posibilitatea ca, după o perioadă îndelungată, să se gândească și la ei și să conștientizeze că propria stare de bine este cea care stă la baza stării de bine a propriilor copii. Întâlnirile cu alți părinți care au copii de vârste diferite și probleme diferite au permis crearea unui univers de așteptări concrete referitoare la ce se va întâmpla în perioada următoare, cum va evolua boala, ce probleme urmează să apară în starea de sănătate și care sunt schimbările din sistemul național de gestionare a copiilor cu CES.

Printre strategiile cel mai des utilizate de părinți pentru obținerea stării de bine se numără credința în Dumnezeu și concentrarea pe efectuarea sarcinilor din domeniul profesional. Deși recunoscute ca fiind strategii eficiente de gestionare a stresului pe termen scurt, fiecare dintre acestea produce în timp efecte negative asupra stării de bine. În primul caz, prin faptul că părinții pleacă de la premisa că Dumnezeu îi pune la încercare, sunt minimizezate propriile eforturi în evoluția stării de sănătate a copilului. În timp ce în acest caz avem de-a face cu un transfer de responsabilitate spre Dumnezeu, în cea de-a doua situație, prin retragerea în muncă, avem de-a face cu o formă de negare a realității sociale existente.

Discuțiile, comparațiile sociale între problemele propriilor copii și cele ale altor familii au condus la o conștientizare profundă a propriei stări, la evaluarea corectă a propriei probleme și la redefinirea raporturilor dintre părinți și copii lor. Studiul a relevat că, de cele mai multe ori, părinții copiilor cu probleme severe se simt mai bine decât cei care au probleme cu un grad redus de dificultate pentru că primii acceptă situația, în timp ce ceilalți încă mai speră că lucrurile se vor îndrepta, iar acest fapt ridică nivelul propriu de anxietate. Cu toate acestea, nu de puține ori, după ședințele de grup, indiferent de starea familială, după momentul de introspecție și cel al împărtășirii problemelor, părinții și-au redefinit relația cu proprii copii în termenii „Nu aș schimba locul meu cu niciunul dintre părinții prezenți la acest curs”.

Prin proiectul inițiat și coordonat de conf. univ. dr. Aurora Adina Colomeischi, USV oferă publicului larg rezultate concrete, fundamentate științific și de actualitate pentru părinții care au copii cu CES și pentru specialiștii care lucrează cu aceștia: un raport de cercetare transnațională, un program de intervenție psiho-educțională și socială și un manual pentru construirea stării de bine pentru părinți.

Starea de bine a elevilor încorporează dimensiuni psihologice, fizice și sociale, incluzând date obiective și subiective ale vieții acestora. Acest concept însumează elemente ce țin, printre multe altele, de dezvoltarea psihologică și emoțională a copiilor (identitate și încredere, autogestionare, inițiativă, rezistență), de comportamentul social (empatie, grijă și respect față de sine și de alteritate, implicare civică), de relaționare (prietenie, echitate, atitudini prosociale, respect) sau de capacitatea mediului de învățare de a fi prietenos, suportiv, de a promova colaborarea, diversitatea sau disponibilitatea pentru dezvoltare.

Starea de bine – wellbeing – se referă la calitatea vieții unei persoane în termeni de sănătate, stare materială, accesul la educație sau servicii sociale de calitate. Cu toate acestea, starea de bine a unei persoane nu poate fi înțeleasă doar ca absența problemelor sau a riscurilor. De aceea, vorbim și despre aspecte subiective ale stării de bine, precum gradul de satisfacție al oamenilor față de viața lor, potențialul de dezvoltare, sănătatea mentală a acestora, calitatea relațiilor sociale.

Modelul Rodawell - starea de bine a unui copil poate fi încurajată prin promovarea autonomiei acestuia, relațiilor de calitate și învățării prin explorarea mediului într-un context incluziv. Sunt patru dimensiuni asupra cărora se focalizează acțiunile intervenției. (Danemarca)

Doi frați care trăiau în gospodării alăturate au avut un conflict. A început cu o mică neînțelegere și a luat amploare până când s-a produs dezbinare între cei doi. Totul a culminat cu un schimb de cuvinte dure, urmate de săptămâni de liniște...

Într-o dimineață, cineva a bătut la ușa fratelui mai mare. Când a deschis ușa a văzut un bărbat cu unelte de tâmplărie.

„Caut de lucru pentru câteva zile, a zis străinul. Poate aveți nevoie de mici reparații aici, în gospodărie, eu v-aș putea ajuta”.

„Da, a zis fratele mai mare. Am ceva de lucru pentru dumneata. Vezi acolo, pe partea cealaltă a râului, locuiește vecinul meu. Mă rog, de fapt este fratele meu mai mic. Vreau să construiesc un gard de doi metri înălțime, nu vreau să-l mai văd. Eu plec la câmp, la treburile mele, dar aș vrea ca până mă întorc diseară, dacă se poate, să fie gata”.

Tâmplarul a muncit mult, măsurând, tăind, bătând cuie. Aproape de asfințit, când s-a întors de la câmp fratele mai mare, tâmplarul tocmai terminase treaba. Uimit de ceea ce vede, fermierul a făcut ochii mari și a rămas cu gura căscată. Nu era deloc un gard de doi metri. În locul lui era un pod care lega cele două gospodării peste râu.

Tocmai în acel moment vecinul lui, fratele cel mic, venea dinspre casa lui și, copleșit de ceea ce vedea, și-a îmbrățișat fratele mai mare și i-a spus:

„Ești un om deosebit, să te gândești tu să construiești un pod așa de frumos după tot ce ți-am spus și ți-am făcut! Iartă-mă, frate!”

Și s-au iertat. Tâmplarul, văzându-și treaba terminată, începu să-și adune uneltele ca să plece într-ale sale.

„Așteaptă, stai, i-a zis fratele cel mare. Mai stai câteva zile. Am mult de lucru pentru dumneata”. „Mi-ar plăcea să mai rămân, a spus tâmplarul, dar mai am multe poduri de construit...”

Distruge zidul indiferenței!

Comisar poliție Liliana ORZA - A.N.I.T.P. Centrul Regional Suceava

„Înțelepciunea
înseamnă
prevenție și este
profilaxia
sufletului.”
Michelle
Rosenberg

DISTRUGE ZIDUL INDIFERENȚEI! TRAFICUL DE PERSOANE POATE FI PREVENIT

Campanie națională de prevenire a traficului de persoane
în scopul exploatării sexuale

Proiectul se derulează la nivel național, pe o perioadă de 36 de luni, fiind finanțat prin Fondul pentru Securitate Internă, componenta Cooperare Polițienească și își propune implementarea a trei campanii de prevenire a traficului de persoane vizând principalele tipuri de exploatare: exploatarea prin muncă, exploatarea sexuală și exploatarea prin cerșetorie. Obiectivele urmărite în cadrul campaniei vizează:

- ⇒ creșterea gradului de conștientizare în rândul persoanelor vulnerabile cu privire la traficul de ființe umane
- ⇒ informarea și sensibilizarea populației privind implicațiile traficului de persoane, în vederea reducerii cererii din perspectiva exploatării sexuale
- ⇒ creșterea gradului de implicare a misiunilor diplomatice ale României în informarea cetățenilor români cu privire la riscurile asociate traficului de persoane
- ⇒ informarea instituțiilor și organizațiilor implicate în prevenirea și combaterea traficului de persoane privind dimensiunea și formele de manifestare ale acestui fenomen
- ⇒ creșterea implicării în activitățile de prevenire a multiplicatorilor de opinie, în vederea reducerii numărului de informații inexacte și ambigue referitoare la unele aspecte ale traficului de persoane transmise publicului.

Reducerea amplitudinii traficului de persoane printr-o mai bună informare a cetățenilor - ROFSIP2016055A10PO2
Proiect finanțat din Fondul pentru Securitate Internă, Componenta pentru Cooperare Polițienească.

Creșterea cererii de servicii sexuale, de forță de muncă ieftină, preocuparea pentru obținerea de profit cu investiții și costuri minime, reprezintă factori care influențează în mod direct intensificarea activității rețelelor de trafic de persoane. Actualitatea economică și socială pe parcursul ultimilor ani a determinat creșterea vulnerabilității la trafic a anumitor grupuri sociale. Traficul de persoane este un fenomen complex, transnațional. De multe ori acesta presupune țări sursă, țări de tranzit și țări de destinație.

Cererea de servicii în statele de destinație ale victimelor traficului reprezintă una din principalele cauze ale acestui fenomen. Din păcate, vorbim despre o cerere tot mai mare de servicii sexuale sau de muncă foarte prost plătită ori neplătită. Din acest motiv, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (A.N.T.I.P.) a implementat, în perioada februarie – septembrie 2019, campania națională de prevenire a traficului de persoane în scopul exploatării sexuale „Distruge zidul indiferenței! Traficul de persoane poate fi prevenit.” cu mesajul „Cererea de servicii sexuale conduce la creșterea victimizării. Folosirea serviciilor unei victime a traficului de persoane este pedepsită de lege.”

Campania s-a derulat în cadrul proiectului Reducerea amplitudinii traficului de persoane printr-o mai bună informare a cetățenilor – ROFSIP2016OS5A10P02, ce se implementează la nivel național, pe o perioadă de 36 de luni. Parteneri în cadrul acestei campanii au fost Ministerul Afacerilor Externe (M.A.E.), Ministerul Educației Naționale (M.E.N) Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (M.p.R.P.), Asociația Ecumenică a Bisericilor din România –AIDRom, Asociația eLiberare și Fundația World Vision România.

Direcțiile de acțiune ale campaniei au vizat creșterea gradului de conștientizare în rândul persoanelor vulnerabile cu privire la traficul de ființe umane; informarea și sensibilizarea populației privind implicațiile traficului de persoane, în vederea reducerii cererii din perspectiva exploatarea sexuală dar și informarea instituțiilor și organizațiilor implicate în prevenirea și combaterea traficului de persoane privind dimensiunea și formele de manifestare ale acestui fenomen.

Recomandările făcute de către specialiști au fost transmise și prin intermediul spotului video „Distruge zidul indiferenței! Traficul de persoane poate fi prevenit” în care apare ADDA explicând cât mai simplu cum pot fi evitate situațiile risc.

Derularea de activități de informare și consiliere a părinților și elevilor asupra consecințelor traficului de persoane a constituit o prioritate pentru specialiștii din cadrul CR Suceava, aceasta concretizându-se în susținerea a unui număr de 60 de acțiuni preventive informative în școlile sucevene din mediul rural și urban.

În acțiunile informative la care au participat părinții elevilor, accentul s-a pus pe comunicarea armonioasă și relațiile sănătoase cu copilul. Psihologii din cadrul CR Suceava au vorbit despre importanța părinților în prevenirea acestui fenomen dar și despre importanța axei părinte - școală – copil creată la nivelul fiecărei unități școlare, atât pe partea de prevenire cât și de combatere a acestei infracțiuni.

Desfășurarea de activități educative în zona educației nonformale destinate elevilor din învățământul preuniversitar cu vârstele cuprinse între 12 și 19 ani a dat posibilitatea specialiștilor din cadrul CR Suceava să abordeze această temă prin prisma activităților de team building, jocuri de rol și dezbateri. Prezentarea unor cazuri reale în care minorii au fost atrași într-o rețea de trafic de persoane, dezbaterile care au urmat dar și multitudinea de întrebări au confirmat interesul tinerilor și cadrelor didactice asupra acestui subiect.

Diseminarea materialelor de campanie, respectiv pliantele și afișele în cadrul activităților de prevenire au susținut și completat aceste întâlniri directe cu reprezentanții grupului țintă.

Privind retrospectiv implementarea acestei campanii la nivelul județului Suceava, felicităm cadrele didactice pentru implicare și sprijin! Așa cum am subliniat în cadrul fiecărei acțiuni de prevenire, numai **ÎMPREUNĂ PUTEM DISTRUGE ZIDUL INDIFERENȚEI!**

Un efervescent sfârșit de săptămână la Liceul Tehnologic „Vasile Cocea” Moldovița. Sesiuni de informare pentru părinți și elevi pe tema prevenirii traficului de persoane; focus-grup cu părinții despre riscul de victimizare/traficul de minori; training pentru profesori – Despre incluziunea într-o școală a diversității.

Sesiunea informativă pentru părinți din Campania Națională „Dă-i libertate! Nu-i plăti exploatarea”, susținută de d-na comisar de poliție Liliana Orza, din cadrul Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane – Centrul Regional Suceava, a insistat pe conștientizarea factorilor de risc și pe prevenirea situațiilor de risc în rândul persoanelor vulnerabile cu privire la traficul de ființe umane, pe dimensiunea și formele de manifestare ale acestui fenomen.

Focus-grupul moderat de d-nul psih. Mihai Moisoiu, inspector de specialitate la Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane – Centrul Regional Suceava, a fost o formă de conștientizare a riscurilor la care se expun copiii și tinerii prin folosirea instrumentelor de comunicare on-line, obiectiv al campaniei locale „Antitrafic Net – Prevenirea prin educație și artă a traficului de persoane”.

La sesiunile informative a participat și d-na prof. Tatiana Vîntur, inspector pentru educație permanentă I.Ș.J. Suceava, militant consecvent pentru prevenție și educație. (Director prof. Daniela CERDEEV)

RODAWELL- rețeta româno-daneză pentru educație cu stare de bine

Prof. Corina ATOFANEI
Liceul Teoretic *Ion Luca Vatra Dornei*

Despre „starea de bine” din școală sau din sala de clasă se vorbește din ce în ce mai frecvent în ultima vreme, în contexte dintre cele mai diverse, subiectul fiind abordat din perspective diferite, cu argumente mai mult sau mai puțin solide. Dată fiind multitudinea de idei și opinii la care avem acces zilnic, datorită mijloacelor mass-media, resimțim nevoia unui „filtru”, astfel încât să nu fim tentați de practici sau strategii inovatoare, la prima vedere, dar al căror impact real (în lipsa unor baze științifice) ne rămâne necunoscut, necontrolabil.

În România, RODAWELL este unul din puținele proiecte fundamentate pe cercetare științifică, în care „educația cu stare de bine” este rezultatul unei „rețete” româno-daneze, elaborate în urma unei colaborări de 3 ani între Universitatea din București, prin Facultatea de Psihologie și Științele Educației și VIA University College din Danemarca. Proiectul este

coordonat de experți în educație din instituțiile amintite, este susținut de Ministerul Educației și de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP) și generează deja intervenții educaționale concrete în 3 școli gimnaziale din București. Site-ul proiectului, <https://rodawell.fpse.unibuc.ro/>, pune la dispoziția celor interesați resurse diverse, accesibile și ușor de adaptat, atât pentru activitățile cu cadre didactice, cât și pentru cele cu elevi de toate vârstele.

„Copilul se trezește spre univers.
Mintea copilului, către o lume a
înțeleșurilor.
Imaginația, spre o lume a frumuseții.
Emoțiile, către o lume a intimității.
Este nevoie de un univers pentru a se
naște un copil
Atât în formă exterioară, cât și în spiritul
interior.
Este nevoie de un univers pentru a educa
un copil.
Un univers pentru a împlini un copil.”
Thomas Berry Brazelton

Am ales să vă facem cunoscut un instrument RODAWELL de autoevaluare a stării de bine din școală/organizație sau din sala de clasă, instrument ce pune în evidență cele 4 dimensiuni spre care ar fi bine să se focalizeze intervențiile educaționale pentru a asigura „starea de bine” în mediul școlar: interacțiuni, autonomie, mediu de învățare și incluziune. Chestionarul poate fi completat și on-line, la adresa: <https://rodawell.fpse.unibuc.ro/instrument-de-autoevaluare/>

„Eu, la fel ca și fiecare alt om de pe Pământ, trebuie să mă ocup de regatul meu interior. Să îl vindec, să îl curăț, să îl dau strălucire. Când regatul meu interior prosperă și trăiește în pace, când starea mea psihologică, mentală, emoțională și spirituală este bună, sub ochii mei se schimbă realitatea materială din exterior. Oamenii din realitatea exterioară devin frumoși și harnici, oameni cu vocație. Oamenii răi sunt oameni răniți care au nevoie să fie ajutați. Există bine în orice rău și, cu adevărat, tot ce se întâmplă este spre binele tău.”

(**Pera Novacovici** în **Alfa - Bătălia cu demonii interiori, Vindecarea Regatului Interior**)

I.INTERACȚIUNI	Deloc	În foarte mică măsură	În mică măsură	În mare măsură	În foarte mare măsură	În totalitate
Experiențele de învățare din clasa/școala mea stimulează interacțiuni pozitive						
Clasa / grupa este o comunitate bazată pe coeziune și sprijin reciproc						
Relațiile cu elevii sunt bazate pe empatie, respect și încurajare						
În clasa/școala mea sunt celebrate reușitele, iar greșelile sunt valorificate pentru învățare						
II.AUTONOMIE	Deloc	În foarte mică măsură	În mică măsură	În mare măsură	În foarte mare măsură	În totalitate
În clasa/școala mea sunt utilizate situații reale de învățare pentru a-i ajuta pe copii să se adapteze la provocări din viața cotidiană						
Activitățile în clasă sunt planificate împreună, de elevi și de profesori						
În clasa/școala mea elevii au libertate în realizarea activităților de învățare						
Orice copil poate fi /deveni un lider în clasa/școala mea						
III.MEDIU DE ÎNVĂȚARE	Deloc	În foarte mică măsură	În mică măsură	În mare măsură	În foarte mare măsură	În totalitate
Clasa/școala mea oferă un mediu de învățare în care copiii se simt în siguranță						
În clasa/școala mea învățarea presupune mișcare și repaus adecvat între activități						
Învățarea are loc în contexte diverse (și în afara spațiilor și orelor de curs)						
Experiențele de învățare din clasă nu îi stimulează doar cognitiv pe elevi, ci și emoțional și acțional						
IV.INCLUZIUNE	Deloc	În foarte mică măsură	În mică măsură	În mare măsură	În foarte mare măsură	În totalitate
Copiii aflați în situații dificile au acces la servicii / programe de suport						
Clasa/școala mea oferă un cadru care încurajează formarea unei imagini bune despre sine						
Organizarea flexibilă a activităților ajută integrarea tuturor elevilor din clasă/școală						
Climatul din clasa/școala mea stimulează atașamentul și solidaritatea						

Dacă „oglină” chestionarului nu arată exact ceea ce vă doriți pentru clasa/școala dumneavoastră, vă invităm să consultați exercițiile RODAWELL pentru a facilita „educația cu stare de bine”, pentru elevi și profesori, deopotrivă: <https://rodawell.fpse.unibuc.ro/resurse/exercitii-rodawell/>.

Starea de bine condiție sine qua non în educație

Prof. Psih. Daniela VÎRVARA
CJRAE Suceava/Școala Gimnazială nr.10 Suceava

Rolul școlii în educarea unor personalități armonioase impune din partea profesorilor cunoaștere, știință, autocunoaștere, stare de bine.

Laevers (2005), menționa că starea de bine este o stare care poate fi recunoscută prin satisfacția, bucuria și plăcerea copiilor, pentru că aceștia sunt relaxați și exprimă pace interioară, energie și vitalitate.

Copiii sunt deschiși în mediul educațional dacă acesta le îndeplinește nevoile.

Conform piramidei lui Maslow, nivelul al doilea al trebuințelor umane este dedicat așa numitelor nevoi ce țin de siguranța personală. Aceste nevoi nu au legătură cu nevoile fiziologice, fiind chiar mai complexe. Siguranța personală transcende siguranța fizică, siguranța la școală, siguranța care-ți permite acel confort psihic necesar funcționării eficiente, reprezentând nevoi primordiale învățării și dezvoltării sociale. Următorul nivel al trebuințelor umane, care stă la baza procesului de învățare, este dedicat nevoilor sociale, de apartenență. Ființa umană simte un imbold de a intra în relație cu semenii, de a se încadra în grupuri sociale. Nivelul autorealizării, al proceselor cognitive superioare nu poate exista dacă aceste nevoi de bază nu sunt îndeplinite. Asigurarea nevoilor de bază implică o stare de bine. Shonkoff menționează într-un interviu despre starea de bine ca fiind foarte strâns legată de interacțiuni „Copii se nasc conectați la învățare și este necesar să asigurăm un mediu optim în care fiecare copil să poată să se dezvolte cât mai mult. Calitatea relațiilor pe care le au copiii cu oamenii importanți din viața lor și interacțiunile legate de aceste relații, precum și sentimentele legate de aceste relații, influențează de fapt arhitectura emergentă a creierului”. Ce simt copiii în legătură cu prezența lor în școală, precum și măsura în care ei simt că aparțin procesului educațional contează foarte mult în realizările lor.

Frica determină activarea instantanee a unei stări de luptă, fugă sau „înghețare”, care inhibă mecanismele cognitive. Este necesar a se ține cont de nevoi și de a educa elevii conform particularităților de dezvoltare, biologice și fiziologice ale organismului uman.

În școală, asigurarea stării de bine contribuie la ambientul liniștit, prietenos și implicit la crearea unor relații armonioase în contextul relaționării elevi-elevi, elevi-profesori, părinți-profesori, elevi-părinți. Am urmărit promovarea armoniei atât prin activități formale, structurate, dar și prin activități nonformale, fiecare formă de educație având suport științific și o pregătire temeinică.

La Școala Gimnazială Nr.10 Suceava s-au proiectat și desfășurat activități menite să dezvolte abilitățile de comunicare, relaționare și cooperare ale elevilor, imperios necesare menținerii unui climat adecvat educației de calitate. Elevii învață cel mai bine din exemplul adulților, preiau starea și entuziasmul adulților din preajma lor. Drept urmare s-a creat o colaborare vizibilă între consilierul școlar, consilierul educativ și cadrele didactice. Ne-am informat despre particularitățile sociale ale elevilor din zilele noastre, iar consilierul educativ a creat grupuri de discuții online prin intermediul cărora suntem mereu în contact cu elevii.

Asigurarea stării de bine depinde de nevoile de bază ale oricărui organism uman, dar și de cele sociale (în acord cu realitatea socială). Colaborarea cu studenții practicanți (între care țin să o menționez pe Ligia Șuiian) de la Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava și implicarea acestora în activitățile desfășurate au dus la derularea a două proiecte de succes.

„Profesorul
mediocru
vorbește.
Profesorul bun
explică. Profesorul
foarte bun
demonstrează.
Profesorul eminent
inspiră.”
William Arthur
Ward

Caruselul emoțiilor a apărut ca urmarea a situațiilor imprevizibile la care sunt expuși copiii, atât în viața de zi cu zi cât și în timpul școlii. Acestea determină, de cele mai multe ori, comportamente la fel de imprevizibile, chiar negativ, ce apar în urma emoțiilor puternice, intens trăite de copil, pe care acesta nu știe și nu reușește să le controleze.

O soluție la această problemă este învățarea copilului să recunoască emoțiile, să le înțeleagă, să le accepte și să le exprime într-o manieră adecvată, fără să îi rănească pe ceilalți. Drept urmare, apare starea de bine și noi deprinderi și abilități de viață care permit copiilor să rezolve probleme și situații stresante într-o manieră armonioasă.

Un astfel de proiect este foarte necesar, deoarece pot fi observate, din ce în ce mai des, atitudini agresive pe care educația, în forma ei simplă, nu le poate gestiona.

Proiectul *Caruselul emoțiilor* are drept scop dezvoltarea abilităților sociale pentru a preveni comportamentele violente în școli. Acesta cuprinde 5 ședințe de consiliere la clasă, cu activități interactive, adaptate pe vârsta școlărilor din ciclul primar.

Transformând săgeți în flori (iertarea) a fost urmarea proiectului Caruselul emoțiilor și a cuprins 5 activități încheiate cu o piesă de teatru.

Vrei să fii prietenul meu, Pauzele veseliei, pauzele prieteniei reprezintă o serie de activități desfășurate în fiecare an în cadrul campaniei *19 zile de activism împotriva violenței și abuzurilor împotriva copiilor și tinerilor*. În cadrul acestor activități, elevii claselor de gimnaziu merg în clasele elevilor din clasele primare și, prin intermediul scenetelor, teatrului forum transmit mesaje referitoare la drepturile copiilor, iar apoi fac cunoștință și realizează un desen împreună. Starea de bine, armonia și prietenia sunt evidențiate prin zâmbetele, privitul în ochi sau mesajele prietenoase pe care elevii și le oferă (ghidați special). În timpul pauzelor, elevii de gimnaziu (voluntari) desfășoară împreună cu elevii mai mici, activități de dans sau gimnastică.

Începând cu acest an școlar, starea de bine este asigurată prin organizarea unor activități finalizate cu evenimente ce permit implicarea tuturor elevilor din școală. Aceste activități și evenimente sunt organizate de consiliul elevilor: *Talentul tău contează și Balul inimilor fericite*. De menționat ca noutate pentru noi este că elevii au fost „dirijați”, încurajați să coopereze părinții sau adulți voluntari externi școlii și să-și conceapă coregrafiile, programul. Astfel și-au format echipe cu elevi din diferite clase (ex: grup de dans cu elevi din clasele IV, V, VI) dar cu aceleași pasiuni. Toate aceste activități au fost mereu în atenția profesorilor. Cadrele didactice au asigurat mediul educațional și au reușit să determine învățarea la elevi utilizând metoda „iluzia libertății”.

Abordarea de către colectivul de cadre didactice a conceptului de școală conectată la comunitate a dus la inițierea proiectului *Armonie prin dans* care, săptămânal, reunește părinți, profesori și elevi. De asemenea, a ajutat la crearea unui grup de părinți (din întreaga școală) aflați mereu în legătură în mediul online, care urmează să inițieze și să implementeze activități menite să asigure în primul rând siguranța, starea de bine și optimizarea spațiului educațional.

Proiectul *Armonie prin dans* are ca scop promovarea stării de bine și întărirea relațiilor dintre elevi, părinți și profesori, având și o componentă de educație emoțională prin conceperea unor mesaje transmise de coregrafia dansului (ex: joc cu tematică prin dans în care părinții și copiii se „despart”, se reîntâlnesc, acceptă să colaboreze cu alți copii etc.). Ne propunem să prezentăm aceste dansuri cu diferite ocazii în scopul promovării stării de bine.

Proiectul județean *Prețuiește educația*, inițiat de CJRAE Suceava și coordonat de Elena Bujorean, ne oferă anual, în luna octombrie, „contextul de a organiza activități pentru promovarea optimizării relației profesori-elevi, facilitării procesului de învățare, dar și susținerii stării de bine și a sănătății emoționale și mentale”. Proiectul cuprinde activități structurate astfel încât elevii să câștige competențele necesare dezvoltării unei personalități funcționale în societatea actuală și, mai ales, viitoare.

Educația secolului XXI se clădește pe patru mari piloni (Delors, 1996, p. 34): deprinderea de a cunoaște; deprinderea de a face; deprinderea de a trăi împreună cu ceilalți; deprinderea de a fi.

Aceste patru roluri ale educației acționează simultan pentru emanciparea individului aflat într-o lume în continuă schimbare. Formarea acestor deprinderi determină o stare de bine, după cum starea de bine conferă contextul de învățare a acestor deprinderi.

Bibliografie:

- ***Abraham Maslow, *Motivație și personalitate*, Editura Trei, București 2013
- ***Sbanca Angela, *Dimensiunea afectiva a relației învățător-elev premisa a asigurării climatului stimulator*, Editura Rovimed, 2013
- ***Elena Truță, Sorina Mardar, *Relația profesor-elevi: Blocare și deblocare*, Editura Aramis, 2007
- ***Buletinul Științific al Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul №. 1 (3), 2016 Științe Umanistice

Proiectul antidrog Necenzurat

Coordonator psiholog Elena ȚÎRDEA

Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Suceava

**„Nu învățăm
pentru școală,
ci pentru viață.”
Seneca**

„Necenzurat” este denumirea adaptată a proiectului „UNPLUGGED”, finanțat în 2009 de Comisia Europeană- prin The European Drug Addiction Prevention (EU-DAP). Proiectul a fost implementat în 17 state europene, dar și în țări din Asia, Africa și America. Evaluarea proiectului la nivel european a arătat eficiența acestuia în întârzierea vârstei de debut în consumul de alcool, tutun și droguri, precum și în reducerea frecvenței consumului de alcool, tutun și canabis, în rândul grupului țintă. Astfel, în Raportul European privind situația drogurilor 2010, proiectul „Necenzurat” este considerat un model de bună practică.

Proiectul școlar „Necenzurat” are ca scop dezvoltarea de abilități de viață, necesare luării unor decizii informate, corecte și responsabile în legătură cu consumul de tutun, alcool și droguri, în rândul elevilor de 12-14 ani și are o componentă pentru elevi și una pentru părinți.

Componenta pentru elevi constă în parcurgerea a 12 activități interactive, cu o frecvență săptămânală, și are o curricula ce vizează trei obiective:

- ⇒ **Îmbunătățirea cunoștințelor legate de factorii de risc și de protecție**, concomitent cu construirea atitudinilor împotriva consumului;
- ⇒ **Concentrarea asupra abilităților, credințelor și normelor interpersonale** și asupra informațiilor realiste despre consumul de droguri;
- ⇒ **Dezvoltarea abilităților intrapersonale**, cum ar fi competențele de coping, rezolvarea de probleme, luarea deciziilor și stabilirea obiectivelor.

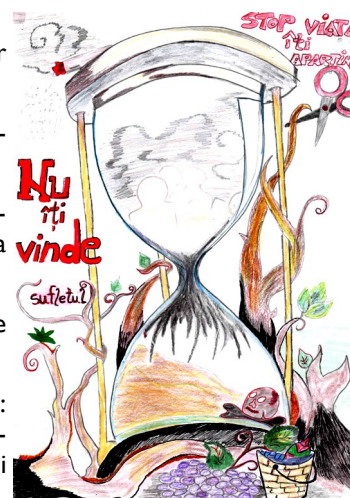
Componenta pentru părinți include o întâlnire de trei ore, focalizată pe:

- ⇒ **Abilitățile generale de a consolida relațiile de familie**, precum și de a controla și soluționa conflictele;
- ⇒ **Abilitățile privind prevenirea consumului de droguri**, care vor crește nivelul cunoștințelor părinților despre droguri și îi vor ajuta să comunice atitudinile potrivite și modelele de comportament adecvate cu privire la droguri.

Proiectul „Necenzurat” se bazează pe o abordare comprehensivă a influențelor sociale, integrând elemente din 5 teorii psihologice și anume:

- ⇒ Teoria învățării sociale (Albert Bandura) potrivit căreia observarea, imitarea și modelarea joacă un rol primordial în acest proces;
- ⇒ Abordarea deprinderilor de viață (Jessor și Jessor). Deprinderile de viață se dobândesc, se construiesc prin crearea de oportunități pentru tineri, astfel aceștia pot evita manipularea exercitată de influențele exterioare;
- ⇒ Modelul sănătății (Rosenstock). Riscurile precepute ale bolii și beneficiile percepute ale evitării bolii sunt factori cheie în motivarea căutării unui stil de viață sănătos;
- ⇒ Teoria acțiunii raționale (Fishbein și Ajzen). Intențiile comportamentale au 2 părți: atitudinea individului față de comportament și normele sociale percepute, astfel consumul de droguri este consecința unei decizii raționale în care cântăresc credințele și normele sociale ce privesc consumul de droguri;
- ⇒ Teoria normelor sociale, potrivit căreia comportamentul este influențat de percepția incorectă a modului în care ceilalți membri ai grupului gândesc sau acționează. Astfel, influența anturajului se bazează mai mult pe ceea ce crede persoana că ceilalți gândesc sau fac (norma percepută) decât pe credințele și acțiunile lor reale (norma reală).

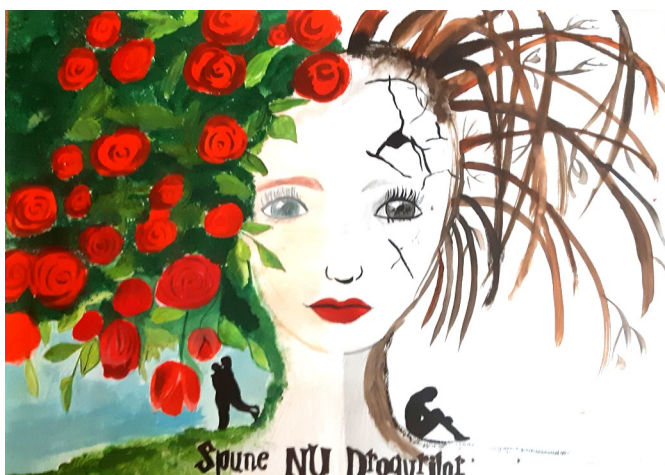
Desen realizat de eleva Tabita Timoficiuc
Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Suceava,
Mesajul meu antidrog, 2019

Prin realizarea activităților componentei destinate elevilor se așteaptă:

- ◇ creșterea abilităților de a rezista influențelor sociale legate de consumul unei substanțe (deprinderi de rezistență);
- ◇ dezvoltarea, îmbunătățirea și întărirea unui spectru mai larg de deprinderi („life skills”): luarea deciziilor, stabilirea obiectivelor, controlul stresului, asertivitatea și deprinderile de comunicare;
- ◇ reducerea credințelor tinerilor cu privire la frecvența și acceptarea consumului de substanțe (educația normativă);
- ◇ reducerea așteptărilor și atitudinilor pozitive față de droguri.

La nivelul județului Suceava, proiectul „Necenzurat” face parte din oferta educațională a Agenției Naționale Antidrog - Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog (C.P.E.C.A.) Suceava, anual fiind implementat în unități școlare din județul Suceava, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Suceava și cu sprijinul Consiliului Județean Suceava. Activitățile proiectului sunt realizate, într-o manieră interactivă, ludică, de către o echipă

formată din cadre didactice dedicate și inimoase și un reprezentant al Centrului de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Suceava.

Desen realizat de eleva Emilia Moroșan, clasa a VIII-a

Școala Gimnazială nr.1 Vatra Dornei
Mesajul meu antidrog 2019

**„Cusururile
necombătute
în timpul școlii
devin vicii în
viața omului.”
Honoré de
Balzac**

Siguranța copiilor pe primul loc

Director prof. Maria MACAROV, prof. Mariana RADU,
prof. Maricel TIRON

Clubul Copiilor Gura Humorului

Campania națională „10 pentru SIGURANȚĂ” și Campania județeană „Împreună pentru siguranța ta!” au avut ecou la Clubul Copiilor Gura Humorului, astfel încât în perioada 23 -28.09.2019 elevii au participat la activități de informare cu privire la siguranța în școli, destinate prevenirii și combaterii violenței, în parteneriat cu Poliția Locală Gura Humorului, în cadrul proiectului clubului „Pentru o lume mai sigură”.

Violența umană este o temă a prezentului în multe țări, violența socială, ca și cea interpersonală reprezintă argumente solide pentru dezvoltarea unor programe educaționale pentru a promova conștientizarea acestui fenomen și a pleda pentru mijloace nonviolente de interacțiune și de reglare a vieții sociale.

Situația generală îngrijorează, pentru că violența a devenit o temă cu care se confruntă toate societățile, necesitând o luare de poziție la nivelul întregului corp social și dezvoltarea unor strategii de investigație, prevenire și control.

Familia este științele sociale acceprii și valorilor ei, ca și a tate și refugiu cu care tradițional. Modernizat noi forme de violen-nivelul valorilor și aspidatorate sărăciei, dar si mație generează con-violența este un com-ceptat, el fiind învățat de te esențială, frecventă și interpersonal.

mult discutată, cercetătorii din tând ideea schimbării structu-degradării climatului de securi-este familia asociată în mod tea și condiția urbană au gene-ță și au provocat schimbări la rațiilor indivizilor. Conflictele lipsei de educație și de infor-texte de viață privată în care portament tolerat, chiar ac-copii și reprodus ca modalita-„firească” de comportament

În mod tradițional, școala este locul de producere și transmitere a cunoașterii, de formare a competențelor cognitive, de înțelegere a sensului vieții și a lumii care ne înconjoară, de înțelegere a raporturilor cu ceilalți, în comunitățile din care facem parte, este locul unde se stabilesc relații, se promovează modele, valori, se creează condiții pentru dezvoltarea cognitivă, afectivă și morală a copilului. Clasa școlară constituie un grup al cărui membri depind unii de alții, fiind supuși unei mișcări de influențare reciprocă, ce determină echilibrul funcțional al câmpului educațional. Fiecare grup cere de la membrii săi diferite forme de comportament.

În acest context, a vorbi despre violență, acolo unde ne așteptăm să găsim cele mai bune condiții pentru formarea și dezvoltarea armonioasă a personalității, poate fi destul de dificil. Totuși, în ultimii ani, violența în rândul minorilor a constituit subiectul a numeroase debateri mediatice, însă singurele date certe provin din statisticile Ministerului de Interne și ele vizează diferite tipuri de infracțiuni comise de minori: omoruri, tentative de omor, vătămări corporale grave, violuri, furturi, tâlhării, acestea intrând în sfera delincvenței juvenile.

În cadrul parteneriatului nostru, reprezentanții Poliției Locale au venit cu o serie de recomandări utile pentru elevi și părinți. Totodată, au avut în vedere și o serie de măsuri specifice pe care le pot lua cadrele didactice.

**„Suntem pe
deplin
responsabili de
ceea ce suntem,
ceea ce avem,
ceea ce
devenim și tot
ceea ce
reușim.”**

**Peter
Arnold**

Recomandări pentru elevi:

- ◇ Să evite tovărășia persoanelor violente sau conflictuale;
- ◇ Să nu se lase influențați de ceilalți, ci să analizeze singuri, pe baza educației primite și a propriei experiențe, riscurile la care se expun;
- ◇ Să refuze categoric să facă ceva împotriva voinței lor, indiferent de insistențele, rugămintele, promisiunile sau amenințările primite de la vreun coleg sau, așa zis, prieten;
- ◇ Să nu răspundă cu violență la provocările altor grupuri, deoarece vor suporta consecințele legale ca urmare a comiterii oricăror fapte antisociale;
- ◇ Să anunțe imediat profesorii, părinții și poliția atunci când sunt victime ale comportamentului violent al unor colegi sau al altor persoane din entourage pentru a fi ajutați – în acest sens, elevii au primit și un afiș cu toate numerele de telefon utile care pot fi apelate, inclusiv numărul unic 112;
- ◇ Să manifeste prudență în relațiile cu persoanele necunoscute sau recent cunoscute, pentru a nu deveni victime ale acestora sau a fi manipulați în comiterea unor infracțiuni;
- ◇ În cazul unei dispute între colegi, e de preferat să renunțe primii, în virtutea zicalei „Cel mai deștept cedează”, decât să fie răniți sau să fie etichetați drept ”bătăuși”.

Recomandările pentru părinții:

- ◆ Să comunice real cu copiii lor, pentru a-i cunoaște și înțelege mai bine;
- ◆ Să discute la sfârșitul fiecărei zile cu copilul, despre ziua ce s-a încheiat la școală;
- ◆ Scăderea calificativelor sau a notelor primite duce la interiorizare, evitarea prietenilor, lucruri pierdute, haine rupte etc.
- ◆ Să rețină dacă li se spune de către copii că pierd frecvent bani sau alte valori, să observe dacă aceștia sustrag bunuri din casă. E posibil să fie victimele unor delincvenți minori sau majori care percep „taxe de protecție”! Să discute deschis;
- ◆ Să se intereseze permanent de situația școlară a copiilor;
- ◆ Să fie fermi, fără a aplica pedepse, acestea ne fiind nicidecum modalități de soluționare a problemelor, ci mai degrabă de amplificarea acestora;
- ◆ Să încerce să-i cunoască și să se apropie de prietenii copiilor lor;
- ◆ Să asigure în familie un climat afectiv de bună înțelegere;
- ◆ Să-și controleze limbajul și comportamentul în prezența copiilor! Aceștia vor imita ce văd, cunoscut fiind faptul că exemplul personal impresionează mai mult decât sfaturile date!
- ◆ Să comunice, deoarece lipsa dialogului creează bariere greu de trecut în orice relație;
- ◆ Să urmărească ce site-uri vizitează copiii când folosesc internetul și cu cine corespundează prin e-mail sau pe rețelele de socializare;
- ◆ Să se adreseze celor care pot oferi sfaturi și ajutor în rezolvarea problemelor, atunci când situația pare a scăpa de sub control (poliție, profesori, organizații neguvernamentale, asociații de tineret etc.);
- ◆ Să discute cu profesorii despre prioritățile care trebuie avute în vedere, pentru ca elevii să-și desfășoare activitatea într-un climat de siguranță.

Recomandări pentru cadrele didactice:

- * Identificarea elevilor cu potențial violent;
- * Foarte importantă este implicarea acestor elevi în activități școlare, extrașcolare sau de timp liber, favorabile pentru descoperirea intereselor și aptitudinilor pe care le au;
- * Evitarea aplicării doar a sancțiunilor, excluderea și marginalizarea elevilor cu tendințe spre violență, în detrimentul unor măsuri de prevenire și susținere a elevilor pentru o mai bună gestionare a emoțiilor;
- * Introducerea unor teme relevante pe această temă, în sesiunile de dezbateri cu elevii;
- * Derularea unor programe, proiecte educaționale, campanii, concursuri tematice, activități extracurriculare și prezentări interactive pe tema siguranței în mediul școlar.

Bibliografie:

Ilut, P., *Valori atitudini și comportamente sociale – Teme actuale de psihosociologie*, Iasș, editura Polirom, 2004, p.107-122.

Salavastru, D., *Violența în mediul școlar*, Ferreol, G., Neculau, A. (coord.), *Violența – Aspecte psihosociale*, Iași, editura Polirom, 2003, p.119-137.

Împreună pentru siguranța ta!

Director prof. Sorin GĂLĂȚEANU, prof. Paula CHELARU
Școala Gimnazială Aurelian Stanciu Salcea

În perioada 16-30 octombrie 2019 s-a desfășurat în județul Suceava campania județeană „10 pentru SIGURANȚĂ” și „Împreună pentru siguranța ta” - activități specifice campaniei R.E.S.P.E.C.T., componenta S- Siguranță. Campania a promovat un climat educațional de siguranță în care sunt respectate drepturile copilului, sunt promovate responsabilități cu respectarea legislației în vigoare, sentimentul siguranței fizice și socio - emoționale.

Exemple de activități

Bullying și abuz în mediul școlar

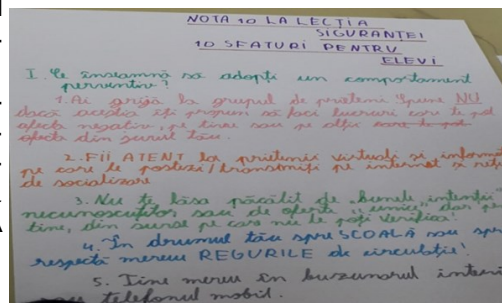
În cadrul activității coordonate de d.na prof. Chelaru Paula, elevii clasei a VIII-a A, au urmărit au participat la activități de informare cu privire la fenomenul de bullying și cyberbullying (Ce este? / Ce rol jucăm fiecare dintre noi? / Ce putem face?). Elevii și profesorul au discutat despre semne, cauze, precum și despre soluții pentru combaterea acestui fenomen. Elevii Au fost analizate studii de caz, din propriile experiențe ale elevilor, care vizează acest fenomen; au realizat desene cu mesaj antibullying, care au fost expuse pe holul școlii.

Conceptele de bullying, agresor, victimă, diferite tipuri de bullying și varietatea emoțiilor persoanelor implicate în bullying au fost conținuturile altei activități coordonată de prof. Bosînceanu Anda și prof. Fotciuc Petronela.

Lumea copiilor cu handicap - activitatea desfășurată la clasa a II-a, de la Școala Gimnazială „Iacob Costache” Văratec, a constat în alcătuirea unui text după ilustrații având ca temă discriminarea bazată pe criterii de sănătate/ handicap. La 3 decembrie este marcată, în fiecare an, Ziua internațională a persoanelor cu dizabilități *International Day of People with Disability* pentru a promova și implementa programele destinate îmbunătățirii condițiilor de viață pentru aceste categorii sociale defavorizate. Activitățile au fost coordonate de prof. învă. primar Sandu Maria, învă. Boiculesse Carmen.

Dependența și abuzul de substanțe (15 noiembrie) din cadrul campaniei „19 Zile de prevenire și combatere a violențelor și abuzurilor asupra copiilor și tinerilor” a prilejuit desfășurarea unei serii de activități educative intitulate „Drogurile – o stradă cu sens unic”, la care au participat toți elevii din clasele a VII-a și a VIII-a de la Școala Gimnazială „Aurelian Stanciu”-Salcea și Școala Gimnazială „Iacob Costache” – Văratec (totalizând aproximativ 130 elevi), precum și profesorii diriginți de la clasele respective. Activitățile au urmărit clarificarea anumitor concepte legate de droguri, tutun și alcool (definiție, dependență, toleranță etc.). Demersul educativ având ca temă „Adevărul despre droguri” a fost coordonat de inspector de specialitate Florin Barbu de la Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Suceava. S-au discutat aspecte precum: cauzele, factorii generatori ai dependențelor de substanțele interzise, efectele consumului de droguri pe termen lung și scurt. Scopul activității a fost conștientizarea din partea elevilor a factorilor de risc și de protecție; evitarea consumului incipient al substanțelor interzise întrucât provoacă dependență, având efecte nocive asupra fizicului și psihicului consumatorului.

NOTA 10 LA LECȚIA SIGURANȚEI - lecție de dirigenție care a cuprins aspecte referitoare la adoptarea comportamentelor preventive și 10 sfaturi transmise de Poliție pentru ca aceștia să obțină nota 10, la LECȚIA SIGURANȚEI.

„Școala să nu fie
nimic altceva,
decât ateliere pline
de activitate.
Numai astfel vor
putea să probeze
toți, în propria lor
practică, adevărul
că: învățând pe alții
ne învățăm pe noi
înșine.”

Jan Amos
Comenius

Un copil prevenit este un copil salvat Elevilor le-a fost expus un material despre evitarea comportamentelor de risc, abordarea unui comportament adecvat în situații de criză, cunoașterea semnelor rutiere, cunoașterea unor elemente simple de legislație rutieră, organele competente la care pot apela în situații de urgență. S-au purtat discuții într-o manieră interactivă, elevii au adresat întrebări și au fost lămurite diferite situații. Elevii au format echipe (echipa MEDICILOR, echipa POMPIERILOR, echipa POLIȚIȘTILOR) și au găsit exemple legate de situațiile de risc în care aceștia au intervenit, apoi au motivat clasei de ce este important ca elevii să se adreseze persoanelor specializate atunci când au o urgență și cum acestea vor oferi soluția și siguranța de care copiii au nevoie. (coordonator prof. Iaschiv Marinela)

STOP VIOLENȚEI! - Activitatea a avut drept scop prevenirea și conștientizarea elevilor cu privire la efectele comportamentelor violente din școală și formarea unei atitudini civice conștiente și durabile față de acest fenomen social astfel încât să devină mai buni, mai toleranți, mai responsabili. Elevii au vizionat un filmuleț educativ despre violența în școală și efectele ei asupra copiilor, au realizat un poster de promovare a respectului și combatere a violenței, au efectuat o vizită de prietenie la elevii clasei a IV-a B, cărora le-au oferit pliante realizate de ei, cu scopul de a dezvolta relații de prietenie, colaborare și bună înțelegere între elevi. (coordonator prof. rof. înv. primar Savin Lucica)

ÎMPREUNĂ PENTRU SIGURANȚA

TA! - În cadrul lecției au fost prelucrate prevederi din R.O.I. Elevii au fost informați cu privire la Reguli școlare generale și s-au desfășurat activități pe grupe având următoarele teme: „Siguranța la școală”, „Siguranța rutieră”, „Siguranța mea în timpul liber”, „Siguranța în mediul on-line”, „Siguranța – prin comportamentul și ținuta mea.” De asemenea, s-au realizat proiecte de grup, care au fost prezentate și evaluate de întreaga clasă. (coordonator prof. Bosânceanu Anda)

Elevii clasei a V-a, de la Școala Gimnazială „Mandache Leocov” Prelipca, și-au consolidat informațiile despre PSI, comportamentul în caz de seism și reguli de circulație. O mare atenție a fost acordată și Regulamentului de Ordine Interioară propus spre aprobare. Dirigintele a oferit elevilor materiale PowerPoint în legătură cu toate cele menționate mai sus. Fiecare elev a fost pus să citească, în fața colegilor, fragmente din R.O.I. (prof. Nechifor Dragoș) Au fost prezentate reguli referitoare la comportamentul în timpul cataclismelor naturale, seismelor, producerii incendiilor, accidentelor; prezentarea stingătorului și a ieșirilor de siguranță. (coordonatori prof. Sandu Maria, ed. Zaitz Mariana)

Suntem prieteni - conștientizarea pericolelor și prevenirea acestora precum și în promovarea relațiilor de prietenie și respect ca măsură de prevenire a violenței între colegi. Elevii au fost informați în legătură cu unele pericole și cu modul de prevenire sau gestionare a acestora. Li s-a explicat elevilor cum să circule în siguranță, cum să se comporte în preajma străinilor, cum să se ferească de conflicte și nu în ultimul rând cum pot contribui pentru a avea un mediu cât mai armonios la școală. (Coordonator prof. Benchea Florentina, Miron Felicia - Școala Gimnazială „Mandache Leocov” Prelipca)

Ce pot face pentru siguranța ta? - Activitatea a vizat identificarea situațiilor în care elevii ar putea fi în pericol, prevenirea unor situații de risc pentru școlari, informarea elevilor în legătură cu pericolele la care sunt expuși și aplicarea cunoștințelor teoretice în activitatea practică. (Coordonator prof. Petrariu Emilia)

„Educația
este înaintarea
din întuneric
către
lumină.”
Allan
Bloom

Patrula Antibullying - PAB

Președinte Vasile GAFIUC, Raluca IACOB - coordonator ACDC
Asociația Consultanților în Dezvoltare Comunitară Suceava

Proiectul „**Patrula Antibullying- PAB**” reprezintă un demers îndrăzneț inițiat de către Asociația Consultanților în Dezvoltare Comunitară- ACDC în vederea diminuării fenomenului de bullying și a efectelor sale negative asupra dezvoltării armonioase a personalității elevilor din județul Suceava. Pentru o perioadă de 6 luni a fost realizat și implementat un set de servicii (rețea online de suport, ghid de metode privind identificarea și prevenirea fenomenului de bullying pentru elevi, materiale informative) care să sprijine la identificarea și incluziunea socială a elevilor afectați de fenomenul bullying.

Proiectul a fost desfășurat în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Suceava, în cadrul acestuia fiind realizate activități de informare, conștientizare și sensibilizare în rândul a aproximativ 2.500 de elevi din școlile din județul Suceava. Acest proiect reprezintă o continuare a proiectului Rețeaua Anti-bullying Networking –SAN desfășurat în anul 2018. Pentru a stimula implicarea elevilor, specialiștii din cadrul Asociației ACDC, au întrunit 20 de elevi din cadrul școlilor participante asupra metodelor de identificare, semnalare și combatere a fenomenului. Ulterior, acești tineri, utilizând metoda „peer to peer” au diseminat informațiile asimilate colegilor lor. Folosirea acestei noi metode pentru diseminarea informației s-a dovedit cu adevărat eficientă întrucât tinerii au manifestat o mai mare deschidere și înțelegere asupra fenomenului de bullying, a formelor și a consecințelor acestuia atunci când informația este furnizată de către o persoană egală lor.

Școlile în cadrul cărora au fost realizate activitățile sunt: Școala Gimnazială Sfântul Ilie, Școala Gimnazială Mihoveni, Școala Gimnazială „Dimitrie Păcurariu” Șcheia, Liceul Tehnologic „Oltea Doamna” Dolhasca, Liceul cu Program Sportiv, Liceul Tehnologic „Iorgu Vârnăan Liteanu”, Școala Gimnazială Roșcani, Școala Gimnazială Corni și Școala Gimnazială Siliștea.

Bullying-ul face școala un loc nesigur, ceea ce determină o scădere a performanțelor școlare, un număr crescut de absențe și implicit, în situații extreme poate conduce chiar la abandon școlar. Este necesar ca tinerii care agresează, cei care sunt agresati, dar și cei care sunt martori la bullying, să recunoască fenomenul, să știe cum pot acționa, la cine să apeleze și când.

Considerăm că în realizarea acestui tip de activități este necesară implicarea activă a tinerilor, aceștia dezvoltându-și o serie de abilități sociale și de comunicare necesare în viața cotidiană. Prin utilizarea metodei „peer to peer” considerăm că am adus un plus valoare proiectului, fiind o metodă inovativă ce a contribuit la eficientizarea luptei împotriva bullyingului.

„Copiii trebuie învățați cum să gândească, nu ce să gândească.”

Margaret

Mead

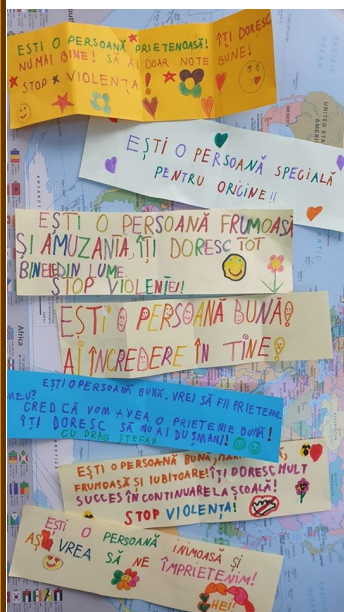
CAPITOLUL 2

Lucrare realizată de elevii Burdujoc Francesca Erika, Pîrvu Ana-Maria, Cervinschi Iosua

Școala Gimnazială Pătrăuți, prof. Raluca Toader

Componentele campaniei:

R.E.S.P.E.C.T.

Responsabilitate

Educație

Siguranță

Prevenție

Emoție

Comunicare

Toleranță

Campania județeană de prevenire a violenței R.E.S.P.E.C.T.

Inspector școlar general prof. Grigore BOCANCI

Inspector școlar general adjunct prof. Ioan Dumitru PUIU

Inspector școlar prof. Tatiana VÎNTUR

Inspectoratul Școlar Județean Suceava

Strategia națională de prevenire a violenței în mediul școlar, aprobată prin Ordinul MECT nr. 1409/29.06.2007, jalonează activitatea de prevenire a violenței, și oferă un răspuns ferm, prin acordarea unui rol special prevenirii și combaterii acestui fenomen social, iar școala, ca mediu instituțional nu se poate sustrage acestui rol. Școala nemaifiind considerată „nici o fortăreață și nici un sanctuar” (Nollet, Jean-Marc, Schools as microcosms of society, în: Violence in schools – a challenge for the local community, Counsel of Europe Publishing, 2003, p. 15), ci un forum al socializării, un spațiu deschis lumii exterioare, asimilându-i tensiunile, este văzută și ca spațiu de manifestare a violenței.

Violența este „amenințarea sau folosirea intenționată a forței fizice sau a puterii contra propriei persoane, contra altuia sau contra unui grup sau unei comunități care antrenează sau riscă puternic să antreneze un traumatism, un deces sau daune psihologice, o dezvoltare improprie sau privațiuni”, conform raportului Organizației Mondiale a Sănătății (OMS, 2002).

În mediul școlar sunt monitorizate următoarele categorii ale violenței:

1. Atac la persoană: violarea secretului corespondenței, discriminare, insulte grave, șantaj, amenințări, înșelăciune, instigare la violență, violențe fizice ușoare (lovire), lăsarea fără ajutor, fapte privitoare la viața sexuală, vătămare corporală gravă, violențe fizice cu arme albe, violențe cu arme de foc, omor sau tentativă de omor.

2. Atentat la securitatea unității școlare: introducerea unor persoane străine, alarmă falsă, incendiere și tentativă de incendiere, introducerea sau port de armă albă în școală, introducerea sau port de armă de foc în școală,

3. Atentat la bunuri: însușirea bunului găsit, furt și tentativă de furt, tâlhărie, distrugerea bunurilor unor persoane, distrugerea bunurilor școlii.

4. Alte fapte de violență sau atentate la securitate în spațiul școlar: consum de alcool, consum de stupefiante sau alte substanțe interzise, trafic cu stupefiante sau alte substanțe interzise, automutilare, determinarea sau înlesnirea sinuciderii, suicid.

Diversitatea categoriilor și formelor de violență au impus acțiuni, proiecte, campanii care să aibă ca efect prevenirea manifestărilor agresive și violențe în spațiul școlii și în afara acesteia.

Inspectoratul Școlar al Județului Suceava, în parteneriat cu Inspectoratul Județean de Poliție Suceava au lansat, în 2015, Campania R.E.S.P.E.C.T., campanie care are scopul de a preveni agresivitatea și violența în mediul școlar prin exersarea unor comportamente și atitudini civilizate de către copii și elevi, în mediul școlar și în afara acestuia, astfel încât aceștia să se manifeste cu responsabilitate, să fie capabili să-și gestioneze emoțiile, în deplină siguranță, printr-o atitudine tolerantă, preventivă, comunicând activ, asertiv și nonviolent. Componentele campaniei sunt: **Responsabilitate. Educație. Siguranță. Prevenție. Educație. Comunicare. Toleranță.**

În Săptămâna Nonviolentei în mediul școlar (27 - 31 ianuarie 2020) s-au realizat proiecte și activități care au vizat componentele campaniei la care au participat 150 de școli și 25 000 de copii și tineri, 3000 de părinți și aproximativ 1000 cadre didactice.

Activitățile campaniei R.E.S.P.E.C.T. desfășurate în unitățile școlare s-au referit la:

1. Activități specifice componentelor campaniei, pe parcursul anului școlar cu elevii și părinții, în domeniile campaniei: *responsabilitate, educație siguranță, prevenție, emoții - gestionarea lor, comunicare, toleranță.*
2. Exersarea tehnicilor de prevenire a violenței în cadrul orelor de dirigiență, activități de suport educațional pentru elevi și părinți.
3. Tehnici de negociere a conflictelor și mediere.
Teme: conflictele din jurul nostru, înțelegerea conflictelor, cauzele conflictului, efectele conflictului, rezolvarea conflictelor, medierea conflictului, calitățile mediatorului, etape în rezolvarea conflictelor, ascultă și personajul „negativ” fenomenul de bullying, „Teatru forum”.
4. Activități extrașcolare în cadrul unor evenimente educative:
 - ⇒ „Ziua internațională a nonviolenței în școală” (30 ianuarie)
 - ⇒ „Ziua internațională a familiei” (15 mai)
 - ⇒ „Ziua mondială a educației” (5 octombrie)
 - ⇒ „Ziua internațională a toleranței” (16 noiembrie)
5. Rezultatele campaniei - activitate de bilanț în cadrul activităților metodice - coordonatorii comisiilor de prevenire a violenței. Bunele practici vor fi diseminate în cadrul Concursului Interjudețean „Plus armonie, minus violență”.

„Respectul față de ceilalți, un respect plin de modestie și politețe, este prima condiție a adevăratei egalități.” F. M. Dostoievski

Componentele campaniei R.E.S.P.E.C.T.

Responsabilitate	„Nu ești răspunzător pentru că te naști. Dar ești direct răspunzător pentru ce trăiești.” (Tudor Mușatescu)
Educație	„Omul nu poate deveni om decât dacă este educat.” (Jan Amos Komensky)
Siguranță	„Acolo unde încetează vigoarea legilor și autoritatea apărătorilor ei, nu poate exista nici libertate și nici siguranță pentru nimeni.”
Prevenție	„Nimic nu este mai eficient și nimic nu costă mai ieftin ca prevenția.” (N. Opopol)
Educație	„Este responsabilitatea noastră să ne asigurăm că emoțiile pozitive sunt cele care ne influențează în mod dominant mintea.”
Comunicare	„Comunicarea este esența lucrurilor.” (Mooji)
Toleranță	„Acceptarea, toleranța și iertarea sunt lecțiile ce ne străbat întreaga viață.” (Jessica Lange)

Prevenirea și combaterea violenței - Legi speciale

LEGEA nr. 272/2004, republicată privind protecția și promovarea drepturilor copilului:

LEGEA nr. 217/2003, republicată pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, modificată și completată cu Legea 25/2012

LEGEA nr. 143/2000, modificată prin Legea nr. 522/2004 și O.U.G. nr. 6/2010, privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri

LEGEA nr. 678/2001, privind prevenirea și combaterea traficului de persoane

LEGEA nr. 211/2004, privind unele măsuri pentru protecția victimelor infracțiunilor

Legea nr. 611/1991, republicată și modificată prin Legea nr. 153/2010, pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice

Către succes, în siguranță

Prof. Irinel ACATRINEI, prof. Liuța JUCAN
Școala Gimnazială nr.4 Vatra Dornei

Argument

Necesitatea unor „lecții” de informare preventivă a elevilor în ceea ce privește siguranța lor acasă, în drumul spre și de la școală, în școală și în împrejurimile acesteia, reprezintă o cerință de bază a unei bune educații pe care o oferim copiilor. A educa elevii în spiritul minimalizării riscurilor la care pot fi expuși, a-i face conștienți de importanța pe care o au în viața lor propriile comportamente, a-i responsabiliza în luarea unor decizii care să nu îi pună în pericol pe ei sau pe cei din jur, a-i disciplina pozitiv, înseamnă a le crește gradul de siguranță. Proiectul „Către succes, în siguranță!” vine în sprijinul acestor nevoi socio-școlare cu care se confruntă, zi de zi, atât dascălii, cât și părinții elevilor. Prin activitățile pe care le propune, acest proiect stabilește ca prioritară ideea siguranței elevilor noștri, în toate ipostazele și contextele pe care aceștia le întâlnesc zilnic.

Titlul proiectului: CĂTRE SUCCES, ÎN SIGURANȚĂ! – activități specifice componentei **S-Siguranță**, din cadrul campaniei **R.E.S.P.E.C.T.**

Perioada de desfășurare: 16-30 septembrie 2019

Scop: creșterea gradului de siguranță al elevilor prin informarea preventivă și minimalizarea riscurilor la care copiii pot fi expuși.

Obiective operaționale:

- ⇒ O1: informarea elevilor cu privire la riscurile existente în ceea ce privește siguranța lor;
- ⇒ O2: exersarea unor comportamente în situații de criză în ceea ce privește siguranța;
- ⇒ O3: informarea elevilor cu privire la modalitățile și mijloacele pe care le au la îndemână atunci când se află în situație de risc;
- ⇒ O4: colaborarea cu alte instituții în vederea creșterii gradului de siguranță al elevilor.

Grup țintă: cei 445 de elevi ai Școlii Gimnaziale Nr. 4 Vatra Dornei

Parteneri implicați:

- ◇ Poliția municipiului Vatra Dornei (compartimentul rutier și poliția de proximitate)
- ◇ reprezentant al C.J.R.A.E. Suceava
- ◇ Detașamentul de Pompieri Vatra Dornei și ISU Suceava
- ◇ SALVAMONT Vatra Dornei

Resursele:

Umane: elevii școlii, cadre didactice (cei 18 învățători și diriginți), doamna prof. psiholog, Delia Drăgan - reprezentant al C.J.R.A.E. Suceava, domnul agent principal Tărăboanță Gabriel din cadrul Poliției municipiului Vatra Dornei, compartimentul rutier, domnul agent de poliție Bizom Gabriel din cadrul Poliției de proximitate; d-l Huțan Cristian de la SALVAMONT Vatra Dornei

Materiale: sistem audio, pliante, postere .

Impact: Proiectul constituie un cadru eficient de realizare a cooperării dintre școală și autoritățile locale, în vederea creșterea gradului de siguranță al elevilor. Prin implicarea elevilor în activitățile proiectului, elevii se vor simți valorizați, vor înțelege că faptele lor contează, că sunt responsabili pentru deciziile pe care le iau, că siguranța lor depinde în mare măsură de ei. Părinții vor privi cu o mai mare atenție problematica riscurilor la care pot fi expuși copiii și se vor implica mai activ și mai responsabil în educarea propriilor copii în vederea minimalizării acestora.

„Atunci când nu
mai suntem în
măsură să
schimbăm o
situație, suntem
obligați să ne
schimbăm pe
noi înșine.”
Viktor Frankl

Activități:

⇒ Proiectarea activităților în cadrul *Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității* – responsabil ,

prof. Liuța Jucan

⇒ **„Școala în siguranță”** - Informarea preventivă a elevilor, prin intermediul sistemului audio al școlii, cu privire la riscurile la care pot fi expuși și recomandări în caz de pericol. Invitați:

◇ prof. psiholog, Delia Drăgan - reprezentant al C.J.R.A.E. Suceava

◇ agent principal Tărăboanță Gabriel din cadrul Poliției municipiului Vatra Dornei, compartimentul rutier

◇ agent de poliție Bizom Gabriel din cadrul

Poliției de proximitate

◇ prof. Voivod Ancuța, director Școala Gimnazială Nr.4, Vatra Dornei.

Printre temele abordate: protejarea patrimoniului, educația și siguranța rutieră, violența școlară, absenteismul, abandonul școlar, violența domestică, siguranța pe internet, efectele consumului de droguri, disparițiile de minori, traficul de persoane ș.a.- coordonator, prof. Timu Carmen, membru al *Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității*.

Desfășurarea unor **„Lecții de siguranță”** interactive, într-o manieră mai puțin formală, prin joc, aplicații practice și metode interactive, în care elevii au dezbătut informațiile prezentate, accentuându-se, încă o dată, care sunt pericolele existente, riscurile la care se pot expune dacă le ignoră sau nu le recunosc și despre cum se pot proteja împotriva lor, cum pot să acționeze atunci când sunt puși în situații dificile pe stradă, la școală, când sunt singuri acasă sau folosesc internetul. Temele de prevenire și informare au fost adaptate în funcție de vârstă și de subiectele

de interes ale elevilor. Exemple: Clasa I A – prof. Moroșan Doina: „Nu uita, copile drag! Siguranța ta contează!"; Clasa pregătitoare A – înv. Pop Veronica: „Când ne simțim în siguranță; Clasa I B – prof. Alexandru Adina: „Nu ești singur pentru a fi sigur!; Clasa a II-a A – prof. Manea Manuela: „10 pentru siguranță”; Clasa a II-a B – prof. Timu Carmen: „Siguranța mea este prioritară”; Clasa a III-a A – prof. Jucan Liuța: „În siguranță pe munte” Clasa a III-a B – prof. Candrea Ionela: „Când ne simțim în siguranță”; Clasa a IV-a A – înv. Afloarei Viorica: „În siguranță printre pompieri”; Clasele a VII-a și a VIII-a – prof. Acatrinei Irinel: dezbateri „Deschide ochii! Siguranța ta contează!”

Modalități de evaluare: observarea sistematică a comportamentului elevilor; fișe de activitate; fotografii; expoziții cu lucrările realizate de copii; postări pe pagina de facebook și pe site-ul școlii; chestionare de feedback.

Principalele recomandări pentru elevi:

- ⇒ **Părinții să-ți fie cei mai buni prieteni! Anunță-i unde ești, cu cine ești și când te întorci acasă! Memorează numărul de telefon al părinților tăi!**
- ⇒ **Fă-ți prieteni în lumea reală! Nu știi cine se ascunde în spatele unui profil pe internet! Nu da niciodată informații confidențiale despre tine sau despre familia ta pe internet!**
- ⇒ **Nu te încrede în necunoscuți!**
- ⇒ **Siguranța ta rutieră depinde de tine!**
- ⇒ **Drumurile publice nu sunt un loc de joacă!**
- ⇒ **Spune NU atunci când se încalcă un drept de al tău!**
- ⇒ **Evită să te urci în mașinile unor persoane străine! Alege un mijloc de transport public!**
- ⇒ **Sună la 112 doar în situații de urgență! Apelul la 112 nu e o joacă!**
- ⇒ **Dascălii tăi sunt prietenii tăi! Apelează cu încredere la ei ori de câte ori este nevoie!**

Solidari întru RESPECT

Prof. Claudia ȚUCA

Școala Gimnazială nr.4 Suceava

Săptămâna Județeană a Nonviolenței în mediul școlar, derulată anul acesta în perioada 27-31 ianuarie, a prilejuit, la Școala Gimnazială nr. 4 Suceava, manifestarea, sub semnul solidarității, a unor serii de activități subordonate Campaniei de prevenire a violenței R.E.S.P.E.C.T.

Inițiată de I.S.J. Suceava, campania vizează educația permanentă și are drept scop prevenirea agresivității și violenței în mediul școlar prin exersarea unor comportamente și atitudini civilizate de către copii.

Proiectul colectiv al Școlii Gimnaziale nr 4 Suceava, intitulat sugestiv *Solidari întru respect* și coordonat de dna. profesor Țuca Claudia-Adriana, coordonator de programe și proiecte educative, împreună cu dna. profesor Zegrea Angela-Brîndușa, a urmărit, în esență, promovarea, în rândul elevilor din ciclul primar și gimnazial, a valorilor de respect și toleranță, a atitudinii intercolegiale frumoase, marcate de

„Unde nu e respect, nu poate fi iubire.”

Carlo Goldoni

înțelegere și armonie. După cum a evidențiat profesorul coordonator Țuca Claudia, „activitățile pro-respect și non-violență, derulate în cadrul acestui proiect, au vizat dezvoltarea competențelor de comunicare asertivă, în vederea medierii conflictelor spontane din mediul școlar sau socio-familial al copilului”.

Echipa de proiect a reunit, cu entuziasm, un număr mare de cadre didactice al școlii, solidare întru respect, care au inițiat și organizat, la nivelul colectivelor de elevi pe care le coordonează, activități diverse, ținând cont de reperele tematice ale campaniei R.E.S.P.E.C.T.: RESPONSABILITATE, EMOȚIE, SIGURANȚĂ, PREVENȚIE, EDUCAȚIE, COMUNICARE, TOLERANȚĂ.

Asfel, membrii echipei de proiect-prof. Stanciu Georgeta Alina, prof. Corneanu Carmen Simona, prof. Anițului Florin, prof. Irimia Liviu, prof. Rogoz Elena, prof. Ignat Dana, Preda Monica, prof. Serhei Alina, consilier școlar Întorsură Ramona, prof. Nistor Bogdan, prof. Zofotă Daniela-Maria, prof. Miron Crina, prof. Bujor Lenuța, prof. Moscaliuc Veronica, prof. Buta Irina, prof. Miron Cătălina, prof. Marchitan Claudia, prof. Vișinar Maria Elena, prof. Screpnic Angela, prof. Mazilu Mirela, au implicat elevii în activități variate, care să valorifice nevoia de comunicare, de relaționare, de intercunoaștere, de manifestare artistică, de exprimare creativă a propriei personalități.

Temele abordate în cadrul proiectului au fost următoarele: *Un copil educat, un om respectat!, Caruselul emoțiilor, Educația-arta de a forma bune deprinderi, Fii om prin educație!, Ascultăm, comunicăm, respectăm!, Agresivitate vs. blândețe, Trenul cu emoții, Emoții și atitudini, Siguranța mea și a noastră, Comunicarea-esența lucrurilor, Spune NU violenței în mediul școlar!, Un copil educat- un om respectat!, Comunicarea nonviolentă- comunicarea de la inimă la inimă, Cuvinte care strălucesc, povești care ne cresc, jocuri care ne unesc, Fii managerul nonviolentei!, ABC-ul emoțiilor.*

Activitățile susținute în cadrul proiectului *Solidari întru R.E.S.P.E.C.T.* au urmărit reducerea numărului de cazuri de violență la nivelul școlii, creșterea eficienței comunicării între cadre didactice-elevi-părinți, precum și înțelegerea, de către elevi, a pericolului la care se expun prin nerespectarea valorilor morale și sociale în ceea ce privește comportamentul violent. Prin urmare, s-au organizat mese rotunde, s-au realizat un număr mare de eseuri și prezentări powerpoint, s-au vizionat filme cu mesaj nonviolent și s-au promovat postere, toate manifestările având același scop: înlăturarea actelor de violență, informarea copiilor în vederea evitării pericolelor la care aceștia pot fi expuși.

De asemenea, activitățile proiectului, derulate în parteneriat cu Asociația de părinți, au implicat discuții constructive cu elevii, părinții și cadrele didactice în scopul identificării de soluții prospect, pentru prevenirea comportamentelor care ar putea afecta siguranța în școală.

Nu în ultimul rând, proiectul *Solidari întru R.E.S.P.E.C.T.* a vizat sensibilizarea comunității locale față de spectrul violenței, ținând cont că „A învăța că în viață mai ușor e, poate, a învinge ura cu dragostea, minciuna cu adevărul și violența cu abnegația, ar trebui să fie un element fundamental în viața oricărui copil.” (Mahatma Gandhi).

**„Respectul este
ceea ce
datorăm;
dragostea,
ceea ce dăruim.”**

**Philip James
Bailey**

Ziua Internațională a Nonviolenței

Prof. Florentina BIGHIU
Școala Gimnazială nr. I Vatra Dornei

Pe 30 ianuarie, în mai multe țări ale lumii, este sărbătorită Ziua Internațională a Nonviolenței în Școli. Scopul acestor zile este promovarea ideii de educare a copiilor în armonie, solidaritate și respect, mesajul principal al acestei zile fiind „dragoste universală, nonviolență și pace. Dragostea universală este mai bună decât egoismul, nonviolența este mai bună decât violența și pacea este mai bună decât războiul”.

Ziua Internațională pentru nonviolență în școli a avut ca zi de plecare 30 ianuarie, aceasta fiind ziua celebrării morții lui Mahatma Gandhi, supranumit părintele independenței Indiei și inițiatorul mișcărilor de revoltă neviolente, cel care spunea: „nonviolența este arma celor puternici.”

Ziua de Școală a Nonviolenței și Păcii, fondată în 1964, cunoscută și ca Ziua Internațională a Nonviolenței și Păcii, este o inițiativă mondială, neguvernamentală, independentă, liberă și voluntară a educației pentru nonviolență și pace care se desfășoară în școli din întreaga lume, prin centre de educație, la care sunt invitați să participe profesori și elevi de toate nivelurile din toate țările. Această zi promovează o educație permanentă în și pentru armonie, toleranță, solidaritate, respect pentru drepturile omului, nonviolență și pace.

„Tot ceea ce n-avem de la naștere și de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educație. Această educație ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri.” J.J. Rousseau

Bunul simț, buna creștere, cei 7 ani de acasă se recunosc prin faptul că arăți respect în relațiile cu ceilalți. Respectă tot ce te înconjoară, oameni, fluturi, flori, mâna ce te mângâie și glasul ce te dojenește.

În cadrul Săptămânii Nonviolenței în Școli, la Școala Gimnazială Nr. I Vatra Dornei s-au desfășurat diferite activități cu scopul prevenirii agresivității și violenței în mediul școlar și nu numai.

Având ca punct de plecare cuvintele - cheie din cadrul Campaniei R.E.S.P.E.C.T., elevii au participat cu mare drag la activități care le-a pus în valoare creativitatea și originalitatea. Astfel, au decupat, lipit și decorat treptele scării interioare a școlii cu scopul de a-i determina pe toți cei care urcă și coboară, elevi și părinți deopotrivă, să conștientizeze rolul educației în dezvoltarea personalității, că educația îl face pe om, OM.

Au dezbătut probleme alături de elevii de liceu, au vizitat preșcolarii Grădiniței cu Program Prelungit *Alba ca Zăpada*, prieteni în cadrul proiectului de parteneriat „Alege să fii educat!”, au zâmbit și au primit aprecieri dulci pentru munca depusă.

Activități desfășurate:

⇒ „RESPECTUL se clădește treaptă cu treaptă ” clasa a IV a B- prof. Bighiu Florentina

⇒ „Încă o filă în CARTEA PRIETENIEI”- în cadrul parteneriatului Școală-Grădiniță, GPP Alba ca Zăpada, Grupa Albinuțelor și a Ștrumfiilor - prof. Bighiu Florentina, prof. Adriana Cuciureanu

⇒ „Mâna care mângâie”- clasa I A, prof. Pintescu Oana

⇒ „Volența este arma celor slabi”-clasa a VI a A, prof. Sandu Teodora

⇒ „Natura ne aseamănă, educația ne deosebește”- clasele V-VIII prof. Talancă Alina

⇒ „Copilăria înseamnă simplitate”- clasa a VI a B, prof. Vasiluț Alina.

Pace și nonviolență

Prof. Vera BÎNDIUL, Prof. Mădălina STRUGARU
Școala Gimnazială *Mihai Eminescu* Rădăuți

Ziua Nonviolenței a debutat în școala noastră cu activitățile desfășurate de elevii claselor primare. Au urcat în „Caruselul emoțiilor” cei din clasa a III-a B, alături de doamna învă. Rusu Silvica, urmărind un powerpoint despre emoții și importanța gestionării lor. Au aflat cât de important este să știi să îți controlezi furia, pentru a evita astfel comiterea unui act de violență. „Floarea emoțiilor” a reunit inimi colorate pe care erau trecute emoții pozitive și emoții negative. Fiecare copil a ales ce culoare a dorit pentru fiecare emoție. Inimile au fost decupate și lipite în formă de petale ale unei flori. Comparând florile obținute, elevii au constatat că acestea sunt diferite, deoarece, pentru aceeași emoție, au fost alese culori diferite. Copiii au constatat că fiecare persoană este unică și reacționează diferit de altă persoană atunci când trăiește aceeași stare emoțională.

La activitatea „Pacea și nonviolența în școala noastră” au participat elevii claselor I D, a II-a D, a III-a A și a III-a C, coordonați de doamnele învățătoare Moisoc Diana, Dumitrescu Liliana, Nistor Mihaela și Olariu Carmen. Moto-ul a fost:

„Urmează cei 3

**R: respect
pentru tine,
respect pentru
alții,
responsabilitate
pentru toate
acțiunile tale.”
Dalai Lama**

„Nu este suficient să vorbești despre pace. Trebuie să crezi în ea. Și nu este suficient să crezi în ea, trebuie să muncești pentru ea.” Eleanor Roosevelt

Copiii au plantat un măslin, au confecționat porumbei, au discutat și împreună au manifestat pentru PACE. Surpriza a fost prezența unor porumbei albi în curtea școlii, aduși de un columbofil.

Tema RESPECT-ului a fost dezbătută și de către elevii claselor gimnaziale. Au desfășurat activități cei din clasa a VII-a D, care, după ce au discutat despre componentele campaniei, au realizat „Curcubeul Nonviolenței” împreună cu prof. diriginte Bîndiul Vera.

Cei din clasa a VIII-a B, coordonați de prof. Strugaru Mădălina, au experimentat diferite stări afective la adăpostul a două umbrele, cea a respectului și cea a lipsei de respect, în acordul melodiile „Respect” – Aretha Franklin și Respect Rap Song. Elevii clasei a VIII-a C, alături de prof. diriginte Capțan Maria, au realizat eseuri pentru toate temele campaniei. Câțiva copii, îndrumați de prof. Grosari Adrian, au contribuit la realizarea unui afiș al proiectului.

Astfel, au fost participat la activități 225 de elevi, 10 părinți și 9 cadre didactice.

Călătorie în anotimpurile RESPECT - ului

Prof. Claudia Angela SAMSON
Școala Gimnazială Ciocănești

SCOPUL acestor activități este promovarea ideii de educare a copiilor în armonie, solidaritate și respect, mesajul principal fiind“

Elevii Școlii Gimnaziale Ciocănești au derulat, în perioada 27-31 ianuarie 2020, cu scopul de a promova educația copiilor în armonie, solidaritate și respect, mesajul principal fiind RESPECT: Responsabilitate, Emoție, Siguranță, Prevenție, Educație, Comunicare și Toleranță - lansată de Inspectoratul Școlar Județean Suceava, în parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Județean Suceava.

Activitățile derulate atât la nivelul claselor primare, cât și la nivelul claselor gimnaziale - au fost concepute ca o metaforă: să-i ajutăm pe elevi să descopere puterea RESPECTULUI, ca valoare umană ce poate oricând modela lumea.

Discuțiile s-au purtat pornind de la ideea că de la o comunitate armonioasă și sănătoasă este aceea care se bazează pe respectul primit sau oferit spontan cu admirație și iubire, ca recunoaștere a valorii și a manifestării încrederii. Elevii au lucrat pe grupe, cerându-li-se să găsească TREPTE PE CALEA RESPECTULUI. Au descoperit astfel că "pașii" aparent mărunți precum „Să dăruiești!", „Să mulțumești!", „Să ajuți!", „Să crezi în tine și în ceilalți!" îi pot ajuta să se simtă oameni împliniți. Pe baza discuțiilor s-a concluzionat că oamenii au nevoie unii de alții și de aceea LUMEA ÎN CARE VREM SĂ TRĂIM SE BAZEAZĂ PE RESPECT.

Realizând pe verticală acrostihul cuvântului RESPECT, elevii au conceput reguli simple, fiindcă orice elev le poate respecta, dar valoroase pentru că pot schimba lumea în bine:” **Regret dacă am greșit/ Elimin nepăsarea/Spun cuvinte care mângâie/ Particip cu plăcere la activități/ Evit să-i jignesc pe ceilalți/ Comunic cu cei din jurul meu/ Tot timpul fac fapte bune.”**

Fiecare clasă și-a demonstrat implicarea în activitate, în încercarea de a demonstra că putem cultiva RESPECTUL în fiecare anotimp. ANOTIMPURILE RESPECTULUI, desenate pe pereții școlii au devenit mai colorate pentru că PRIMĂVARA „înfloresc faptele bune”, „se întorc prietenii adevărați”, „cântăm imnul bucuriei”; VARA „se coc emoțiile pozitive”, „ne încălzesc faptele bune”, „iubim soarele din privirea celorlalți”; TOAMNA „culegem roadele respectului” și „cămara sufletului e acum mai bogată”; IARNA „dezghețăm” emoțiile pozitive, „construim OAMENI ADEVĂRAȚI”, „colindăm fapte bune” și „spunem, la gura sobei, povestea devenirii noastre”. Alături de călătoria elevilor de clasa a V-a în ANOTIMPURILE RESPECTULUI și elevii celorlalte clase ne-au arătat că „RESPECTUL are un chip”- clasele pregătitoare-I, au descoperit „Fețele RESPECTULUI”- clasa a IV-a, au confecționat „Floarea emoțiilor”- clasele a II-a și a III-a, au dat mâna cu RESPECTUL- clasa a VIII-a și au descoperit că dacă nu prețuiesc RESPECTUL, vor cunoaște „Violența și urmările ei”- clasa a VII-a.

„Fii bun ori de
câte ori este
posibil.

Este întotdeauna
posibil.”

Dalai Lama

Fii inteligent, nu violent!

Prof. Elena Sextilia SOLONARU
Colegiul *Alexandru cel Bun* Gura Humorului

La Colegiul „Alexandru cel Bun” Gura Humorului s-au desfășurat pe parcursul săptămânii nonviolente activități specifice în vederea realizării scopului campaniei, activități la care au participat un număr 234 de elevi și 8 cadre didactice.

Pentru a marca Ziua Internațională a Nonviolentei în Școli – 30 ianuarie 2020, elevii clasei a 10-a G au organizat o masă rotundă în care s-au discutat problemele iscate de violență, discriminare, abuz, bullying etc. De asemenea, s-a avut în vedere și identificarea unor soluții combative ale acestor devieri comportamentale. Ulterior, elevii au lucrat în echipe și au detaliat/explicat/ esențializat câte un concept din acronimul R E S P E C T. (prof. Dragomirescu Raluca, psiholog dr. Zup Andreia Ramona)

Cu titlul „Fii inteligent, nu violent!”, elevii clasei a IX-a c profesională au marcat Ziua Internațională a Nonviolentei în mediul școlar printr-o activitate în cadrul căreia li s-au explicat termenii: respon-

sabilitate, educație, siguranță, prevenție, educație, comunicare, toleranță. Apoi, elevii au realizat afișul campaniei, au desenat și completat propriile umbreluțe cu unul din cuvintele campaniei, explicate.

(prof. Axentioi Anca-Cecilia, prof. dr. Zup Andreia-Ramona)

O altă activitate desfășurată în această săptămână a nonviolentei este activitatea nr. 2 din cadrul proiectului educațional „Adolescența în siguranță. Curcubeul emoțiilor”, care a avut mai multe părți. În cadrul primei părți, R.E.S.P.E.C.T. s-au explicat termenii campaniei și au avut loc dezbatere pe baza acestor termeni. În de-a doua parte, „Ce este toleranța”, elevii au fost împărțiți pe echipe, unde s-a pus accent pe ce putem tolera și ce nu este de tolerat. Tot pe echipe s-a desfășurat și ultima activitate, „Jignirile și consecințele acestora”. S-au identificat forme de jignire, s-au identificat consecințele și soluțiile acestora. (prof. Cuțuhan Mihaela, prof. Gemanari Mariana, prof. Orhean-Vrânceanu Maria, psiholog dr. Zup Andreia Ramona)

În cadrul Campaniei RESPECT, elevii clasei a 9-a D au desfășurat în data de 28.01.2020 o activitate cu titlul „Despre bullying”. Scopul activității a fost familiarizarea elevilor cu fenomenul de *bullying* și identificarea unor posibilități de combatere a acestuia. Elevii au definit fenomenul de *bullying*, după care au identificat tipurile de *bullying* (fizic, verbal, social, emoțional, cyberbullying), cauzele acestuia (statut social, putere și control, nevoia de atenție, lipsa supravegherii, egocentrism, lipsa empatiei, mimetism) și comportamentele de tip *bullying* (marginalizarea, distrugerea lucrurilor personale, umilirea, amenințarea, îmbrâncirea, ironia, molestarea fizică, izolarea). S-a discutat despre efectele posibile ale fenomenului asupra victimelor/ agresorilor/ martorilor (disconfort, anxietate, depresie, absenteism, teamă, dificultăți de alimentație și somn, pierderea interesului pentru activitățile din jur, scăderea rezultatelor școlare) și despre formele de prevenire (atitudine pozitivă, afirmare, participare, inițiativă, exprimarea părerilor personale deschis). (prof. Cîmpan Brîndușa-Lumița)

RESPECT & zâmbete

Prof. Mihaela AMARIȚEI
Școala Gimnazială Bogdan Vodă Rădăuți

„De fiecare dată
când zâmbești
cuiva, este o
acțiune de
dragoste,
un dar către
acea persoană,
un lucru
frumos.”
Maica
Tereza

Elevii clasei a IV a A, de la Școala Gimnazială „Bogdan Vodă” din Rădăuți, alături de colegii lor mai mari și mai mici, au abordat **Ziua Internațională a Nonviolenței**... prin zâmbete! Făcând apel la **Responsabilitate, Educație, Siguranță, Prevenție, Emoție, Comunicare, Toleranță** copiii au participat activ, dar mai ales afectiv la **Campania R.E.S.P.E.C.T.**, din cadrul

Săptămânii Județene a Nonviolenței în școli, încercând să găsească noi metode de excludere a violenței din viața lor.

Ziua Internațională a Nonviolenței în școli promovează ideea de educare permanentă a copiilor în armonie, solidaritate, toleranță, nonviolență, pace și respect pentru drepturile omului. Mesajul principal al acestei zile este: **Combatem violența prin cuvinte magice, dragoste universală, nonviolență și pace.**

Violența școlară afectează viețile copiilor, victime, agresori sau martori ai acestora, ceea ce duce la reducerea dramatică a șanselor pentru formarea și dezvoltarea armonioasă a personalității. Așa cum spunea Platon, educația este arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele; ea conduce la dezvoltarea unor noi modalități de solidaritate și de a trăi împreună, sporește demnitatea umană și pacea trainică, ne oferă identitate, ne particularizează și contribuie la formarea de valori autentice, sigure.

Pornind de la scopul campaniei, de prevenire a agresivității și violenței în mediul școlar, copiii au găsit o modalitate simplă și la îndemâna oricui de evitare sau remediere a conflictelor. Cum? Simplu! **Printr-un zâmbet!**

Probabil că mulți dintre voi zâmbesc deja la acest gând, dar cei mici și-au argumentat foarte serios alegerea. Au realizat postere în care fiecare „Smile face” a fost personalizat cu trăsăturile propriului chip, dându-i apoi „zâmbetului” definiții și abilități magice. „Zâmbetul reprezintă iubire”. „Zâmbetul este arma celor deștepți”. „Poți cu un zâmbet să alungi tristețea ta sau a celui de lângă tine!”. „Răspunde cu un zâmbet violenței! O vei topi!”. „Un zâmbet este o îmbrățișare a sufletului”. „Un zâmbet face cât o mie de cuvinte”. „Un zâmbet transformă un moment trist într-unul fericit”. „Zâmbetul înseamnă să trăiești frumos momentul!”. „Zâmbind, faci oamenii fericiți; și dacă sunt fericiți, n-au cum să fie violenți!

Împreună cu RESPECT

Prof. Roxana Maria APETROAE
Școala Gimnazială Crucea

În perioada 27 -31 ianuarie 2020 în Școala Gimnazială Crucea s-au desfășurat activități diverse, adaptate nivelului de vârstă al elevilor, alăturându-ne în acest fel campaniei R.E.S.P.E.C.T. desfășurată de ISJ Suceava.

⇒ Sensurile cuvântului **RESPONSABILITATE** au fost descâlcite de elevii clasei a VII-a la ora de Consiliere și dezvoltare personală. Am judecat cazurile de furt, agresiune fizică și o reclamație prefăcându-ne judecători, avocați sau polițiști în sceneta organizată ad-hoc concluzionând că „fără asumarea responsabilităților s-ar crea haos”. În timpul acestei săptămâni a fost distribuit pliantul Ghidul meu anti-bullying realizat de Raluca, Petru și Aurora. Acesta a fost foarte bine primit de către elevii mai mici. Reacțiile au fost: „este interesant”, „chiar aveam nevoie” sau „să știți, este foarte adevărat, pumnul nu te face mare”. (prof. Apetroae Roxana)

⇒ Dar ce ne-am face fără **EDUCAȚIE**?! De acesta latură s-au ocupat elevii clasei a VI-a la ora de consiliere și dezvoltare personală; au plecat de la tipurile de educație pe care le cunosc și au căutat soluții pentru situații problemă prezentate. Împreună au realizat un afiș prin care au ilustrat ceea ce înțeleg ei prin educație și rolul acestei componente în combaterea și prevenirea actelor de violență.

⇒ Cei mai mici elevi au afirmat că se simt în **SIGURANȚĂ** în școală ocrotiți de umbrela RESPECT-ului dintre colegi și de dragostea doamnei învățătoare. (prof. Droancă Nicoleta)

⇒ Elevii clasei a VII-a au discutat despre **EMOȚII** și gestionarea lor. Pentru că nu se poate vorbi despre emoții și despre ce simți fără a construi o conexiune, am renunțat la scaune și la forma clasică de organizare și ne-am așezat jos, în cerc, pentru a povesti. Ora a început cu o activitate de autoapreciere, ajungând la ideea că pentru a respecta și iubi pe ceilalți, e necesar să începem cu noi. Am analizat imaginile din cutii, spunând dacă ne place sau nu ce vedem (ce era în cutii rămâne între noi). Am aruncat fiecare cubul emoțiilor și am vorbit despre noi și despre sentimentele care ne domină. Activitatea s-a terminat cu realizarea unui poster cu **HORA EMOȚIILOR**, ajungând la concluzia că e normal să avem emoții pozitive, dar și negative, important este să învățăm să le gestionăm, pentru a nu face rău celor din jurul nostru. (prof. Popa Melania)

⇒ Componenta **C-COMUNICAREA** a fost tema de activitate aleasă de elevii clasei a III-a. La început elevii au căutat înțelesul cuvântului comunicare în dicționarul de limba română, au clasificat comportamentele de tipul Așa, da! – Așa, nu! ajungând la concluzia că cea mai bună cale pentru a rezolva un conflict este comunicarea. (prof. Șuşcă Simona)

⇒ **TOLERANȚA** aduce cu sine evitarea conflictelor în colectivitate. Elevii din clasa a IV-a au rezolvat un rebus tematic, au încercat să găsească soluția pentru a rezolva cazul Simonei, o elevă de clasa a IV-a care nu reușea să găsească o cale de rezolvare a conflictului cu un coleg de clasă; soluțiile găsite au fost așezate pe un poster. (prof. Boca Teodora) „**Acceptă-mă așa cum sunt!**” au spus în cor elevii clasei a doua și preșcolarii de GPN Crucea. Sub semnul toleranței și al acceptării aproapelui a stat această activitate comună. Elevii au construit un copac al toleranței în care au prins sentimentele care ne călăuzesc pentru rezolvarea situațiilor dificile. (Prof. Panaite Cristina, ed. Crăciun Cornelia, ed. Forminte Emilia)

Nonviolența în forme și culori

Prof. Rotari Codruța
 Prof. Vasilovschi Ana
 Prof. Gavril Anamaria-Elisabeta
 Școala Gimnazială nr.3 Marginea

Fiecare zi împreună reprezintă o provocare. Ca și indivizi avem idei, păreri diferite, preocupări diverse. Aceste lucruri pot duce la situații conflictuale, replici ironice, jigniri, amenințări, tachinări. Prin activități comune putem combate astfel de comportamente în rândul elevilor.

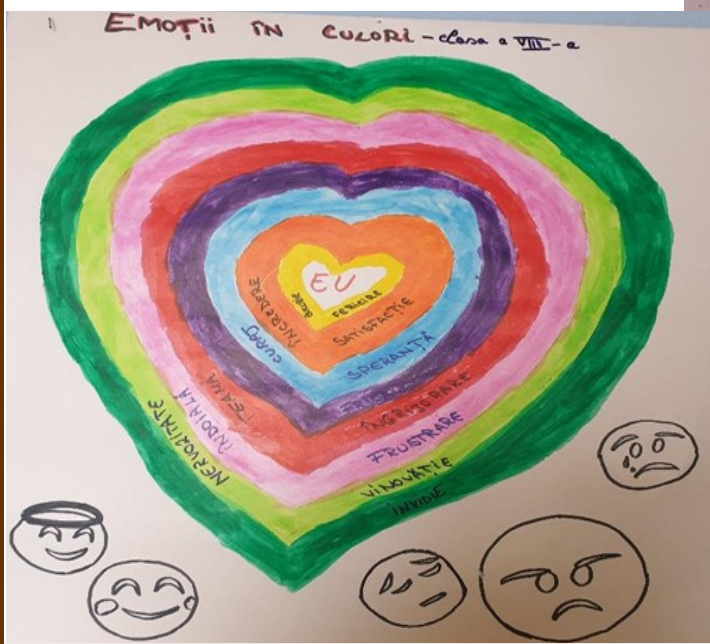
Proiectul, **Nonviolența în forme și culori**, desfășurat în perioada 27-31 ianuarie 2020, și-a propus să fie o alternativă la tot ce înseamnă lipsă de înțelegere, intoleranță și lipsă de respect, acțiuni

nepotrivite generate de emoții negative.

Activitățile proiectului au vizat mai multe aspecte pe care le regăsim în mediul școlar - forme de agresivitate de limbaj, comportament sau atitudini. Elevii claselor primare au realizat panouri, planșe cu diverse tematici: prietenia - copacul prieteniei, rezolvarea conflictelor prin prietenie, asocierea emoțiilor cu acțiunile, reprezentarea în imagini a respectului și aprecierea pentru ceilalți.

Elevii clasei a V-a B au desenat simboluri și au transmis mesaje nonviolente în cadrul activității Spunem, STOP violenței! Elevii clasei a VII - a au fost informați în

„Atunci când sunt în joc drepturile copiilor, nu trebuie să fim martori tăcuți.”
Carol Bellamy

legătură cu acțiunile concrete pe care trebuie să le întreprindă într-o situație de bullying, iar elevii clasei a VIII-a au descoperit că unele emoții fie negative sau pozitive ne influențează comportamentul. Emoțiile pot fi reflectate în culori ceea ce ne face să le vizualizăm mult mai bine. Activitățile desfășurate au fost: Mozaicul emoțiilor (Prof. înv. primar Hojbotă Mirela); Prietenia-comoară neprețuită (Prof. înv. primar Lazăr Nicoleta); Respectul și aprecierea (Prof. înv. primar Rotar Ancuța); Florile Nonviolenței (Prof. înv. primar Rotari Codruța-Vasilica); Rezolvarea conflictelor (Prof. înv. primar Dănilă Raluca); Nonviolența (Prof. înv. primar Gîza Lăcrămioara); Spunem, STOP violenței! (Prof. Popescu Cristina); Bullying -ul (Prof. Gavril Anamaria-Elisabeta); Emoții în culori (Prof. Vasilovschi Ana).

Colectivul de elevi și cadre didactice de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Suceava a marcat în perioada 27 ianuarie-31 ianuarie 2020 Săptămâna Județeană a Nonviolenței în mediul școlar, în cadrul Campaniei de prevenire a violenței RESPECT.

Scopul campaniei este de a preveni agresivitatea și violența umilintă și marginalizarea în mediul școlar prin exersarea unor comportamente și atitudini civilizate, tolerante. Componentele campaniei sunt: Responsabilitate, Educație, Siguranță, Prevenție, Emoție, Comunicare, Toleranță.

titlul „Stop bullyingului” a marcat ziua de 30 Internațională a Școlii, reunind II-a B și a VI-a C, doamnelor prof. Raluca, Neofetne Mirela, Anton-Luchian Nicole-Lăcrămioara, și Puiu Marius împreună cu

profesorii, au identificat modalități de a preveni și a elimina violența de orice tip atât în mediul școlar, cât și în afara acestuia.

Activitatea a început cu jocul „Te rog” și „Mulțumesc”-cuvinte fermecate, prin care elevii au înțeles importanța comunicării asertive în rezolvarea conflictelor. Apoi au explicat și ilustrat cuvintele-cheie ale campaniei, scriindu-le pe mânuțele conturate pe carton și realizând colaje și postere cu mesaje-simbol. Astfel, copiii au învățat să se manifeste cu responsabilitate, să fie capabili să-și gestioneze emoțiile, să fie toleranți și prietenoși, înțelegând că dacă-și respectă semenii, vor fi la rândul lor respectați.

Activitatea cu lenței, stop bulcat ziua de 30 Internațională a Școlii, reunind II-a B și a VI-a C, doamnelor prof. Raluca, Neofetne Mirela, Anton-Luchian Nicole-Lăcrămioara, și Puiu Marius împreună cu

Stop violenței, Stop bullying - ului

Prof. Farcane Mirela
Prof. Neofet Gabriela
Prof. Raluca Pintilie
Centrul de Educație Incluzivă Suceava

**„Cuvântul să-ți fie
legământ. Să faci
mereu ceea ce spui
că vei face. Și să
tratezi oamenii cu
demnitate și respect
chiar dacă nu îi
cunoști sau nu le
împărtășești
opinia.”
Michelle Obama**

„Cel care se respectă pe sine este protejat de orice vine dinafară; el poartă o platoșă pe care nimic nu o poate străpunge.”

Henry Wadsworth Longfellow

Ziua cu zâmbete și gânduri frumoase

Prof. Irinel Acatrinei

Prof. Liuța Jucan

Prof. Ancuța Voivod

Școala Gimnazială nr.4 Vatra Dornei

„Ziua cu zâmbete și gânduri frumoase” este proiectul desfășurat de Școala Gimnazială Nr. 4 Vatra Dornei,

pe data de 30 ianuarie 2020, pentru a marca Ziua Nonviolentei în școli. Proiectul s-a desfășurat în cadrul Campaniei RESPECT ce a

fost inițiată în 2015, de către Inspectoratul Școlar Județean Suceava, coordonator inspector școlar prof. Tatiana Vîntur, și reprezintă valorizarea rezultatelor proiectului strategic „Medierea conflictelor în mediul educațional, social și cultural”.

„Campania RESPECT are scopul de a preveni agresivitatea și violența în mediul școlar prin exersarea comportamentelor și atitudinilor civilizate, în mediul școlar și în afara acestuia, astfel încât copiii/elevii să se manifeste cu responsabilitate, să fie capabili să-și gestioneze emoțiile, în deplină siguranță, printr-o atitudine tolerantă, preventivă, comunicând activ, asertiv și nonviolent.

Componentele campaniei sunt: **Responsabilitate. Educație. Siguranță. Prevenție. Emoție. Comunicare. Toleranță.**”

Activitatea a implicat toate cele 18 clase ale școlii, participanți fiind 420 de elevi, 20 de cadre didactice și 5 părinți, ce au scris și au primit gânduri frumoase, așternute cu emoție pe hârtie, gânduri ce le-au adus bucurie și zâmbete pe buze. A fost... despre copilărie, prietenie, colegialitate, empatie, emoție a mesajului scris și bucurie la citirea mesajului primit, îmbrățișări și voci vesele de copii ce au răsunit pe holurile școlii, copii ce se bucură de ceea ce i-a adus împreună... dorința de a fi mai buni, de a primi educație, în cea de a doua lor casă, școala.

„Eu am respect pentru maniere, ca atare, ele sunt un mijloc de a trata oamenii cu care nu ești de acord sau nu-ți plac.”

Margaret Mead

Atelierul de formare a avut ca scop promovarea respectului între elevi & elevi, elevi & profesori, profesori & elevi, prevenirea agresivității și a violenței în mediul școlar

Etapele atelierului:

- alegerea echipelor. Elevii au format echipe cu acei colegi cu care relaționează, de obicei, mai puțin;
- semnificația cuvântului respect;
- pornind de la literele cuvântului RESPECT, elevii au propus alte semnificații (Răbdare, Echilibru, Egalitate, Eleganță, Seriozitate, Stimă, Politețe, Empatie, Colaborare, Tandrețe) pentru componentele deja consacrate (Responsabilitate, Educație, Siguranță, Prevenție, Emoție, Comunicare, Toleranță) ale campaniei;

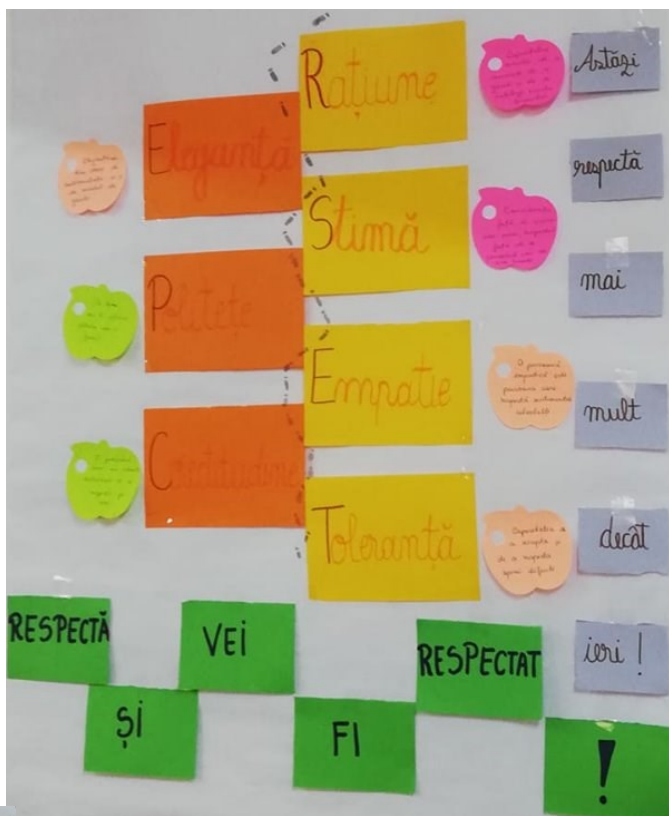
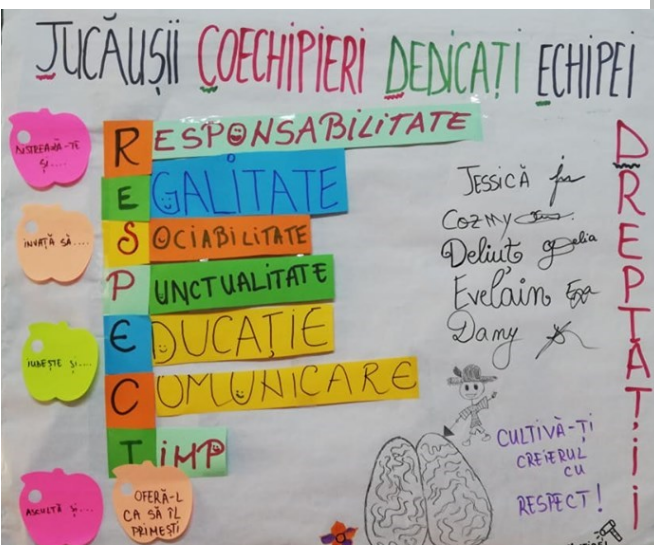
Rezultate:

- ◇ panou de promovare a RESPECTULUI
- ◇ sloganuri, mesaje care au ca scop conștientizarea importanței RESPECTULUI, formulate de elevi:
 - ⇒ Respectul reprezintă jocul oamenilor deștepți
 - ⇒ Respectul este o artă!
 - ⇒ Împacă-te cu sinele!
 - ⇒ Știu să respect!
 - ⇒ Fiecare are dreptul la respect!
 - ⇒ Respectă, chiar dacă uneori nu ești respectat!
 - ⇒ Respectă-i pe cei din jur și te vei respecta pe tine!
 - ⇒ Respectul se câștigă cu respect!
 - ⇒ Respectul este o necesitate!
 - ⇒ Astăzi respect mai mult decât ieri!

Participanții și-au dăruit mesajele RESPECT prin intermediul baloanelor zburătoare; unii dintre participanți au oferit baloanele zburătoare altor colegi și profesori din școală, alții au păstrat balonul zburător;

Concluziile activității:

- ⇒ **Oferă respect și o să primești iubire!**
- ⇒ **Respectul este infinit.**

⇒ **Sunt educat, deci respect !**

Au participat 28 de elevi din clasa a XI-a E

Materiale utilizate : foi colorate, carioci, postituri, scotch, coli de flipchart, pioneze, baloane.

„Ultimul test al unei societăți morale este tipul de lume pe care îl lasă copiilor săi.”

Dietrich Bonhoeffer

Conflicte, nonviolență, respect

Prof. Mihaela ȘTEFANCU
Școala Gimnazială *Dimitrie Cantemir* Rădăuți

**„Învățătorii îți
deschid ușa,
însă numai tu
înșiși poți trece
dincolo de ea.”**

**Proverb
chinezesc**

În cadrul campaniei, elevii Școlii Gimnaziale „Dimitrie Cantemir” Rădăuți, coordonați de prof. învă. primar/ diriginți au lucrat pe ateliere de lucru și au observat că :” respectul este ceea ce datorăm; dragostea, ceea ce dăruim”.

Clasa pregătitoare A, prof. învă. primar Covașă Florinela și clasa pregătitoare B, prof. învă. primar Moisiuc Loredana au coordonat activitatea „Povestea unui clovn”. Clovnul din poveste îl ajută pe Robert, băiețelul, obraznic, răutăcios care în clasă deranja permanent. Într-o zi doamna învățătoare face rezervare la circ, primește locurile din față. Robert deranja. Clovnul l-a observat și l-a invitat pe scenă, nasul clovnului a început să țipe, toți râd, suflă în trompetă și ies confetii. Atunci a primit aplauze. Clovnul i-a explicat că fără gesticulație, urlete și mișcări necontrolate poate să vadă bucuria celor din jur în culorile confetiilor și mai mult, dacă la școală va primi în fiecare zi câte o bulină de culoarea unei confetii, la sfârșitul anului rezultatele vor avea culoarea confetiilor.

Elevii clasei I, prof. învă. primar Grigoraș Diana, au învățat alături de personajele Tom și Matei „Cum arată, sună și se simte o ceartă?” și pe petalele unei gingașe floricele au trecut emoțiile și sentimentele celor două personaje înainte în timpul certurilor și după.

„De la vorbă la faptă”- activitatea elevilor clasei a II-a A, prof. învă. primar Scutariu Anișoara, și a elevilor clasei a II-a B, prof. învă. primar Hacman Emanuela – o analiză a formelor de violență care există între elevi în școli arată că cea mai curentă este violența verbală. Această formă de violență constă în ofensarea sau insultarea camarazilor, în răspândirea minciunilor sau bârfelor. Formele pe care le poate lua sunt: poreclire, tachinare, imitare în scop denigrator, insulte, ridiculizarea aspectului fizic etc. În multe cazuri, violența verbală declanșează fenomene de violență fizică. Având în vedere faptul că la elevii la vârsta școlară mică, caracterul nu este suficient de elaborat sub raportul unificării cuvântului cu fapta, se va urmări conștientizarea importanței pe care o au cuvintele în viața noastră și a legăturii dintre cuvânt și faptă.

Elevii clasei a IV-a A, coordonați de profesor înv. primar Popescu Aura, au parcurs un set de activități care au avut ca temă „Emoțiile noastre. Alege bunătatea!”- prezentare, jocuri de identificare a emoțiilor, povestiri cu tema: Bullying-ul. Elevii au învățat că zâmbetul poate fi cea mai strălucitoare rază de lumină !

Elevii clasei a IV-a B, prof. înv. primar Zazuleac Liliana, au vorbit despre modalități de evitare a conflictului, despre faptul că emoțiile sunt baza comportamentului nostru și de înțelegerea lor depinde acceptarea și toleranța.

„Cum să rezolvi un conflict?": elevii clasei a V- a, coordonată de prof. Motrescu Alexandru, au discutat despre modalitățile de rezolvare a conflictelor în 3 pași: Autocontrol, Comunicare, Rezolvare, în atelierile de lucru au identificat tipurile de bullying și au conștientizat că singura modalitate prin care poate preveni *bullying-ul* este comunicarea.

În cadrul Campaniei R. E. S. P. E. C. T elevii clasei a VIII-a A, au purtat *haina mediatorului*, au fost în postura de a rezolva conflicte între profesor-elev, profesor-părinte, elev – elev, dând dovadă de corectitudine, imparțialitate, neutralitate. Activitatea „Medierea conflictelor în mediul educațional" a fost coordonată de prof. Ștefancu Mihaela.

„Medierea conflictelor dintre elevi"- prof. Scripcariu Adela și elevii clasei a VIII-a B, organizați în 4 grupe în care au descris un conflict pornind de la următoarele subiecte: elevi cu religii diferite; elevi de etnie diferită; elevi ce provin din medii de viață diferite. La final, fiecare grupă a căutat soluții pentru rezolvarea conflictelor de natură educațională, culturală și socială.

Afișe, desene, mesaje care au promovat scopul campaniei RESPECT au fost realizate de elevii de la Școala Gimnazială Coșna, director prof. Ofelia Arvinte, CPPPE prof. Mihai Lupașcu.

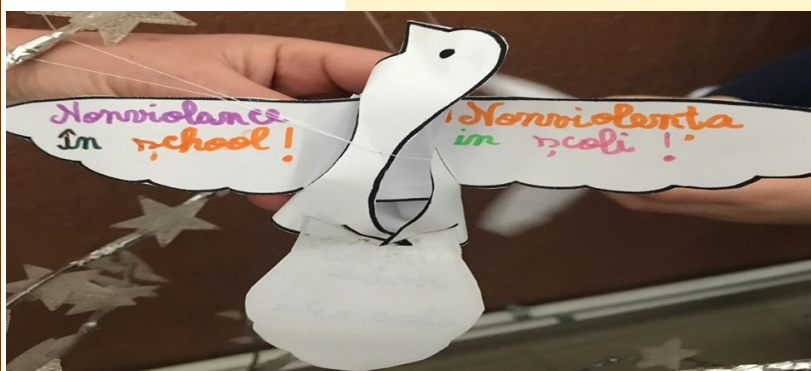
**„Nu există
drepturi naturale -
există doar
adaptări ale unor
pretenții aflate în
conflict.”
Aldous Leonard
Huxley**

Pictăm pacea!

Prof. Camelia CHIPERI

Școala Gimnazială Hatmanul Șendrea Dolheștii Mari

Ziua Internațională a Nonviolenței în școli este sărbătorită pe 30 ianuarie, dar mesajul ei trebuie să dureze și să se manifeste în fiecare zi. Astfel, scopul activităților desfășurate în școala dolheșteană a fost acela de a conștientiza problema legată de violența din școală și identificarea modalităților de rezolvare a conflictelor prin comunicare. Elevii au discutat despre importanța prieteniei adevărate, fără ură, fără invidie și-au exprimat sentimentele prin desene, colaje expuse pe holul școlii care îndeamnă la nonviolență, pace, toleranță, respect, empatie și solidaritate. Elevii au confecționat semne de carte pe care au scris mesaje pentru toleranță, cu titlul „Mesaje pe semn de carte”, au scris mesaje în diferite limbi cu titlul „Porumbeii Păcii” și au pictat pacea....

Am pictat pacea

„Aveam o cutie de culori – deschise, vii și curajoase,
Aveam o cutie de culori – unele calde, unele foarte reci.

Dar nu am avut roșu pentru sângele răniților
Nu am avut negru pentru plânsul orfanilor
Nu am avut alb pentru fața muribunzilor
Și nici galben pentru nisipurile arzătoare

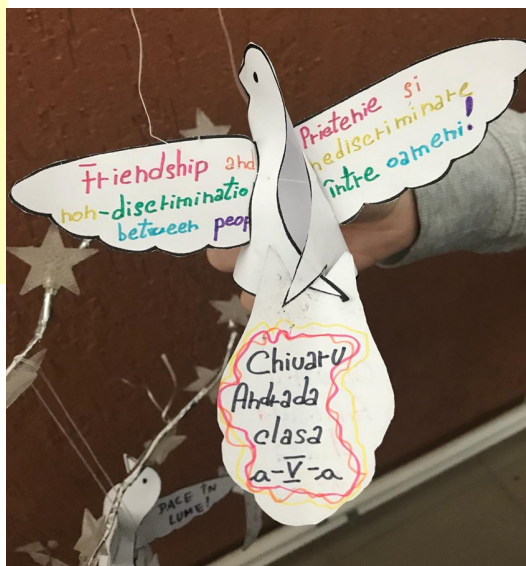
Dar am avut portocaliu pentru bucuria de a trăi,
Și verde pentru cuiburi și vlăstare
Și albastru pentru ceruri albastri
Și roz pentru odihnă și visare

M-am așezat și am pictat pacea.”

Activitățile cuprinse în proiect oferă alternative educaționale, școlare și extrașcolare pentru prevenirea fenomenului violenței din spațiul școlar și răspunde, astfel, nevoii copiilor de a-și dezvolta abilități de abordare constructive, de negociere și de soluționare a situațiilor conflictuale. Elevii dolheșteni au învățat în această zi că, pacea presupune iubire, toleranță, respect, aprecierea celor din jur, comunicare, progres, într-un cuvânt *fericire*.
Ce putem face în școală pentru a fi fericiți?

Răspunsul este simplu: trebuie să înțelegem că noi suntem cei care vom clădi viitorul, care depinde de noi. Trebuie să ne deprindem cu acea cultură a păcii, trebuie să ne asumăm un rol în a crea armonie în jur, a crea pacea. Fiecare trebuie să fie mesagerul păcii și nonviolenței

pe acest pământ, iar elevii trebuie să contribuie la instituirea unui climat de pace, liniște, armonie. Dezvoltarea unei culturi a păcii înseamnă: să trăiești după standarde internaționale, după drepturile omului, echitate și să învețe să aprecieze diversitatea culturală, să respecte Pământul, cu tot ce este frumos și să se respecte între ei.

Colectivul de elevi și cadre didactice al Școlii Gimnaziale „Nicolae Stoleru” Baia a marcat în perioada 27-31 ianuarie 2020 Săptămâna Nonviolenței în mediul școlar, în cadrul Campaniei de prevenire a violenței RESPECT.

Curcubeul cuvintelor magice, alcătuit din termeni care au exemplificat cuvântul RESPECT: sinceritate, dialog, iertare, iubire, pace, învățare și altele, notarea și explicarea sensurilor acestora, găsirea unor cuvinte asociate valorilor respective, toate acestea au contribuit la formarea unor comportamente și atitudini civilizate având la bază respectul.

Deviza acțiunilor noastre a fost: „Să combatem violența prin cuvinte magice: dragoste, nonviolență, prietenie, pentru ca școala să fie un mediu lipsit de agresivitate!”

Activitățile derulate au presupus realizarea de postere, afișe, pliante, expoziții cu desene și citate motivaționale urmărind educarea elevilor pentru a fi responsabili, gestionându-și emoțiile în deplină siguranță, manifestând o atitudine tolerantă, preventivă, comunicînd asertiv și nonviolent: „Iubirea nu moare”; „Ia atitudine!”, „Violența nu-i o soluție!”, „Stop bullying!”

Au fost implicați 230 elevi și 12 cadre didactice.

Toate activitățile au avut un punct comun: educarea elevilor în scopul prieteniei, al respectului și al grijei față de semenii, promovarea dialogului și a comunicării între elevi în vederea găsirii unor soluții pentru prevenirea și combaterea violenței.

Ideii frumos prezentate, inteligent selectate, elevi care au fost puși în fața unor provocări, prezentarea liberă a materialelor, munca în echipă, dorința de a realiza un curcubeu al speranțelor pentru o lume fără violență, au creat o atmosferă plină de energie pozitivă care ne-a ajutat să ne atin-

Într-o zi un băiețel se plimba prin parc. În mijlocul parcului a descoperit un copac ce avea pe el un semn, pe care scria: Sunt un copac magic! Spune cuvintele magice și te vei convinge.

Imediat, băiețelul a început să spună tot felul de cuvinte magice: abracadabra, supercalifragilisticexpialidocious, tan-ta-ra și altele, dar niciunul nu funcționa.

Obosit, copilul s-a trântit pe jos, spunând: Te rog, dragă copacule! Deodată o ușa mare s-a deschis în trunchiul copacului.

Înăuntru era întuneric, însă cel mic a reușit să vadă un semn pe care scria: Continuă magia! Băiețelul, bucuros, exclamă: Îți mulțumesc, copac drag!

Imediat, întunericul s-a transformat într-o lumina puternică ce dezvăluia drumul către un teanc mare de jucării și ciocolată.

Băiețelul și-a chemat toți prietenii la copacul magic și au organizat o petrecere de zile mari. De aceea, oamenii spun de fiecare dată că *te rog* și *mulțumesc* sunt cuvinte magice.

Curcubeul cuvintelor magice

Prof. Floarea Zaharia
Școala Gimnazială Nicolae Stoleru Baia

**„Să simți
recunoștință și să
nu o manifesti
este ca și cum ai
împacheta un
cadou și nu l-ai
oferi în dar.”**
William Arthur
Ward

STOP bullying!

Prof. Niculina PINTILII

Liceul Tehnologic Mihai Eminescu Dumbrăveni

„Frumusețea exterioară este partea vizibilă a frumuseții interioare. Și ea se manifestă prin lumina care iese din ochii fiecăruia. Nu are de a face dacă persoana e prost îmbrăcată, dacă nu respectă canoanele eleganței sau dacă nici măcar nu se sinchisește de părerea celor care îi

stau în preajmă. Ochii sunt oglinda sufletului și reflectă tot ce pare a fi ascuns. Dar, dincolo de puterea de a străluci, ochii mai au o virtute: sunt o oglindă. Și reflectă pe cine îi admiră. Astfel, dacă sufletul celui care observă este întunecat, el își va vedea întotdeauna propria urâțenie.

Deoarece, ca orice oglindă, ochii înapoiază fiecăruia dintre noi imaginea propriului nostru chip.”

Paulo Coelho

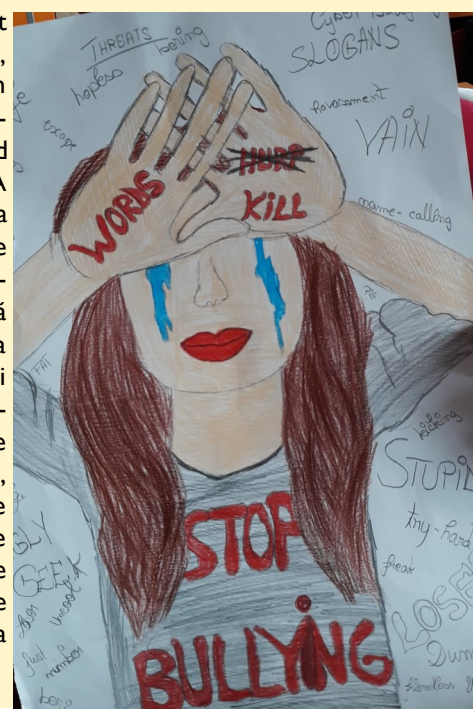

nainte cele două scenete.

Prima scenetă, *Povestea Roxanei*, a ilustrat o situație de bullying în școală: agresarea verbală, recurentă, a unei eleve, pe o perioadă de 2 luni, în curtea școlii, în fața altor elevi, situație care a generat multă suferință, închidere în sine, eleva dorind să renunțe la școală și având gânduri suicidare. A doua scenetă, *Două prietene*, a ilustrat povestea Luliei și Mariei, două eleve în clasa a VIII-a, prietene de când erau micuțe. Lulia se îndrăgostește de Sorin și petrec mult timp împreună după școală. După câteva luni, Sorin pune punct relației cu Lulia, ceea ce o rănește foarte tare. După ceva timp, Maria și Sorin devin prieteni iar această situație o determină pe Lulia să o hărțuiască pe Maria în diverse forme: amenințări verbale, glume răutăcioase, postări pe Facebook cu imagini caricaturizate ale Mariei, sms-uri nocturne jignitoare. Consecințele acestui comportament agresiv: Maria nu mai are poftă de mâncare, are coșmaruri, se autoizolează, e tristă mai tot timpul, lipsește tot mai mult de la școală.

Comportamentul de bullying este o cale ce asigură unor copii atenție, chiar dacă într-un mod negativ. Unii copii se manifestă astfel pentru că așa înțeleg să se simtă puternici. Pentru alți copii, comportamentul de bullying reprezintă o cale ușoară de a fi percepuți de ceilalți ca fiind cool.

STOP Bullying! este titlul unei activități educative de prevenire și combatere a bullying-ului, adresată elevilor de la Liceul Tehnologic Mihai Eminescu Dumbrăveni, pe care am desfășurat-o în cadrul Campaniei 19 zile de prevenire a abuzurilor și violenței asupra copiilor și tinerilor. La finalul celor două ore, consider că obiectivul lecției a fost atins, s-a reușit stimularea atitudinii civice în rândul elevilor participanți și s-au gestionat câteva situații de bullying identificate. Cu ajutorul tablei inteligente și a videoproietorului din sala de clasă, inițial am realizat delimitări conceptuale pentru fenomenul bullying. Activitatea a continuat cu metoda jocului de rol, câțiva elevi din clasa a VIII-a pregătind î-

După cele două scenete, a avut loc o masă rotundă, cu ceai, covrigei și multe idei creative din partea elevilor. Elevii au fost provocați să găsească soluții pentru situațiile prezentate, să conștientizeze pericolele și să propună activități de prevenire a bullying-ului. S-au identificat exemple pentru cele mai frecvente forme de bullying, care au loc în curtea școlii, pe terenul de sport, în pauze, în vestiare sau pe drumul spre casă: *etichetarea și tachinarea* (spre exemplu, „aragaz cu patru ochi” pentru copiii care poartă ochelari, „balenă” pentru copiii care au o greutate mai mare, „girafă” pentru copiii mai înalți, „sărac” pentru copiii ce au posibilități financiare reduse), *izolarea unui copil* (spre exp. „Nu vorbiți cu ea!”, „Nu ai ce căuta pe terenul de sport!”), *împrăștierea de zvonuri false*. Mai târziu, la vârsta adolescenței, apar forme de bullying din ce în ce mai complicate. La cele enumerate mai sus se adaugă: *intimidarea, umilirea, distrugerea bunurilor personale* (scuipat, bătăi fizice, obiecte distruse), *deposedarea de bunuri* (se iau cu forța banii, obiectele, mâncarea). Prin metoda exploziei stelare, s-a realizat o listă de comportamente pentru un copil agresat cum ar fi: *ignorarea copilului care tachinează; transmiterea de mesaje la persoana I; răspunsul paradoxal; răspunsul cu un compliment*.

La întrebarea frontală: *Ce este important să facă un copil care este agresat?* elevii au dat câteva variante de răspuns: să nu se înfurie, să nu plângă, să nu se comporte agresiv (să nu lovească, să nu înjure etc.), să nu aducă alți copii sau o gașcă cu ajutorul căreia să își facă dreptate, să nu răspundă cu tachinare, să solicite sprijinul adulților din jurul lui.

Scenetele au reprezentat un pretext pentru o amplă discuție argumentativă, fiind folosite cu scopul de a educa elevii despre acest subiect și de a-i stimula să se implice în prevenirea și gestionarea fenomenului. La unison, elevii participanți au hotărât să adopte o atitudine activă, să fie informați despre bullying, să citească mai mult despre acest subiect și să le împărtășească colegilor ce au aflat, ora următoare. Au înțeles să se implice mai mult în campania de conștientizare a fenomenului bullying și au realizat afișe și pliante, pe care le-au distribuit în școală.

Concluzia activității a fost că toate aceste experiențe, în care un copil este hărțuit, etichetat, amenințat, deposedat de anumite bunuri etc., sau este pus să facă anumite lucruri umiltoare pentru distracția altor copii, își pun amprenta asupra modului în care el se va percepe pe sine și pe cei din jurul său. Unii dintre acești copii vor alege să adopte și ei același comportament, exploatându-i pe cei pe care îi percep că sunt mai slabi decât ei sau mai lipsiți de resurse (de exemplu: nu au prieteni care să-i susțină), alții sunt batjocoriți pentru că le este frică să vorbească. Mai există și categoria copiilor care reușesc să își înfrunte frica și cer ajutorul unui adult. Bullying-ul este un factor de risc pentru abandonul școlar și delincvență juvenilă. Elevii care agresează, sunt predispuși să se implice în acțiuni antisociale la vârsta adultă. Pentru prevenirea și combaterea acestui fenomen, în școală și în mediul online, este necesar ca fiecare dintre noi să adoptăm o atitudine implicată și să spunem: **STOP Bullying!**

**„Precum cineva
poartă greutatea
propriului corp,
fără a o simți sau
a-i fi străină, tot
astfel nu ne
deranjează copiii
noștri, ci numai ai
altora. Fieca-
re are în aproapele
său o oglindă, în
care-și vede
propriile defecte,
greșeli, vicii,
obiceiuri rele.”**
**Arthur
Schopenhauer**

Cu respect despre ... RESPECT

Coordonator prof. Cigoli Mariana Anisia
Liceul Tehnologic „Oltea Doamna”
Dolhasca

În cadrul Săptămânii Județene a Nonviolentei în mediul școlar – Campania RESPECT, la Liceul Tehnologic „Oltea Doamna” Dolhasca s-a desfășurat pe 30 ianuarie a.c. – Ziua Internațională a Nonviolentei în Școli – activitatea „Cu respect... despre R.E.S.P.E.C.T.”, care a vizat componentele campaniei:

Responsabilitate, Educație, Siguranță, Prevenție, Emoție, Comunicare, Toleranță. Campania de prevenire a violenței R.E.S.P.E.C.T. este inițiată de I.Ș.J. Suceava ca educație permanentă, având scopul de a preveni agresivitatea și violența în mediul școlar prin exersarea de comportamente și atitudini civilizate.

Plecând de la cele șapte componente, elevii claselor a VII-a B și a IX-a B, coordonați de profesoarele Cristina Mușilă și Anisia Cigoli, au realizat o prezentare, identificând rolul fiecărei componente în situații de viață concrete, apoi au reprezentat artistic componentele prin tricouri personalizate, flori cu mesaje și motouri, afișe.

Elevii au înțeles importanța comunicării în gestionarea, medierea și rezolvarea situațiilor conflictuale dintre oameni. Agresivitatea este o caracteristică a ființei umane, de aceea este important să învețe să o gestioneze în mod pozitiv. (prof. Cigoli Mariana-Anisia)

Sub umbrela RESPECT

Coordonator prof. Maria Roată
Școala Gimnazială Cîrlibaba

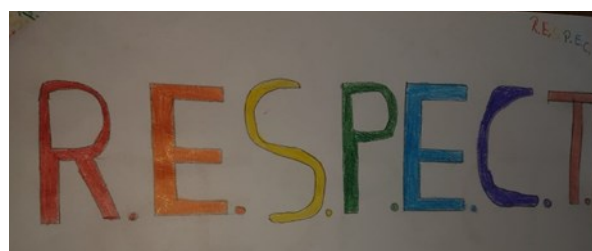
În această perioadă, la Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Cîrlibaba s-au desfășurat o serie de activități menite să promoveze idei de educare a elevilor în solidaritate, armonie, respect, toleranță și pace.

Elevii claselor a VII-a și a VIII-a au vizionat materiale referitoare la violență, au discutat despre tipurile de violență, despre consecințele grave ale

abuzurilor de orice fel și au ilustrat în afișe, mesaje nonagresive.

Elevii claselor a V-a și a VI-a au desenat „umbrele” R.E.S.P.E.C.T. cu ingrediente ale nonviolentei: responsabilitate, educație, siguranță, prevenție, emoție, comunicare, toleranță. Elevii au formulat și și-au adresat mesaje și îndemnuri de suflet, înțelegând că relațiile dintre ei trebuie să se bazeze pe toleranță, respect, comunicare, nonviolenta.

Prin materialele realizate, sub formă de afișe, postere, pliante, elevii și-au exprimat gândurile, emoțiile, sentimentele demonstrând o implicare activă în acest proiect.

**„Urmărindu-ți
emoțiile, ajungi la
originea lor. Doar
prin emoții poți
descoperi puterea
sufletului tău.”**

Gary Zukav

Stimă și respect

Coordonator prof. Petronela Rusu
Palatul Copiilor Suceava

La Palatul Copiilor Suceava s-au desfășurat mai multe activități de prevenire a violenței, pornind de la componentele campaniei: Responsabilitate. Educație. Siguranță. Prevenție. Emoție. Comunicare. Toleranță. La aceste activități au participat aproximativ 120 de elevi.

Astfel, cercul de cenaclu literar, coordonat de doamna profesor Alina Șandru a avut-o ca invitată pe doamna lector universitar doctor Croitor Ecaterina, de la Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava, în cadrul proiectului cultural „Azi citim cu...”. Lectura din „101 povești vindecătoare pentru copii și adolescenți” de George W. Burns, le-a conturat, copiilor, noi orizonturi de așteptare provocându-le acestora emoții. Fiecare dintre ei s-au raportat la cuvintele componente ale campaniei RESPECT. Împărțiți în echipele PLUS și MINUS au enumerat termeni pentru NON-violență și Violență și au încercat să identifice modalitățile de rezolvare a conflictelor, importanța comunicării non-violente, dezvoltarea și aplicarea abilităților de relaționare. De asemenea, copiii au fost provocați la un joc ”aparte” de mimă fiind rugați să mimeze emoții. Scopul activității a fost acela de a puncta faptul că persoanele care comunică bine au un grad mai mare de încredere în sine și sunt mai puțin vulnerabile în fața celorlalți.

Cercul de pictură, prof. Petronela Rusu și cercul de navomodele, prof. Cristina Maxim, au colaborat în organizarea unei activități de conștientizare a riscurilor la care sunt expuși elevii, în mediul școlar și în afara acestuia, atunci când situațiile conflictuale nu sunt soluționate prin comunicare, ci folosind violența verbală, uneori ajungând și la violență fizică. În prima parte a activității copiii, împărțiți pe două echipe, au realizat câte o siluetă din hârtie pe care au decupat-o și au afișat-o pe tablă. Membrii fiecărei echipe s-au aliniat în fața siluetei realizate de ceilalți aducându-i injurii și rupând bucăți din ea, după care au lipit bucățile de hârtie, cerându-și iertare. Copiii au înțeles că în situațiile conflictuale, comunicarea pe un ton calm este preferată unei atitudini agresive. Elevii realizat afișe legate de Campania RESPECT.

Elevii cercului foto - cineclub, prof. Mihaela Buculei, au formulat cuvinte care să impună respect și să înlăture violența, pornind de la componentele campaniei care sunt: Responsabilitate. Educație. Siguranță. Prevenție. Emoție. Comunicare. Toleranță. Prin activitatea desfășurată, elevele au scos în evidență încă o dată faptul că această campanie are scopul de a preveni agresivitatea și violența în mediul școlar prin exersarea comportamentelor și atitudinilor civilizate, în mediul școlar și în afara acestuia, astfel încât copiii/elevii să se manifeste cu responsabilitate, să fie capabili să-și gestioneze emoțiile, în deplină siguranță, printr-o atitudine tolerantă, preventivă, comunicând activ și nonviolent.

Ziua Internațională a Nonviolentei în școli a fost marcată la cercul de cultură și civilizație engleză, prof. Otilia Ciubotariu, au realizat un grid și un acronim cu soluția RESPECT, la care au adăugat opțional alte elemente pe aceeași temă – desene, simboluri etc.

Elevii cercului de cetățenie democratică, prof. Sergiu Tabarcea, au analizat și dezbătut cauzele care duc la apariția și manifestarea violenței, în special a celei din mediul școlar și au înțeles că ea este interzisă prin lege, iar demararea comportamentelor violente de orice fel duce implicit la încălcarea legii, creându-se așadar un mediu infracțional, ce aduce grave prejudicii elevilor din învățământul din România, precum și tuturor membrilor societății românești în care trăim astăzi împreună și nădăjduim ca să trăim și mâine, într-o lume mai bună, cu cât mai puțină violență și cât mai mult RESPECT.

La cercul de dans clasic, prof. Mirela Duminică, s-a organizat o activitate cu totul deosebită. După ce au citit poezia „Stimă și respect” de Mihai Cosman, grațioasele domnișoare, de la cerc, au dansat Menuet, vechi dans de epocă, tradițional francez, ce se dansa la curtea Regelui Soare, prin care se exprimă tocmai esența Campaniei Respect.

Elevii Cercului de Sculptură, coordonat de domnul profesor Dan Jauca, au realizat afișul Campaniei RESPECT al Palatului Copiilor Suceava.

S-a spus despre om:
Este imperfect!
Tu rezolvi aceasta
Prin stimă și respect!

Tu ești pentru tine
Propriul arhitect!
Trimite spre sine
Stimă și respect!

Nu poți fi tot timpul
Chiar hipercorect,
Atunci, cere-ți scuze:
Stimă și respect!

Orice problemă
Orice defect,
Poți să le rezolvi
Cu stimă și respect!

Ai un plan de viață,
Ai un nou proiect?
Cere ajutor
Cu stimă și respect!

Chiar de te tratează
Ca pe un obiect,
Tu rămâi uman
Stimă și respect!

Orice faci în viață
Va avea efect,
Doar dacă afirmi
Stimă și respect!

Toți te vor iubi
Chiar și indirect,
Dacă îi tratezi
Cu stimă și respect!

Și întreg pământul
Va fi nou, select,
Când toți vor simți
Stimă și respect!

Mihai Coșman

De la mic la mare cu RESPECT

Coordonator prof. Alina Pavăl
Școala Gimnazială Fântâna Mare

Preșcolarii de la G.P.N. Cotu Băii, coordonați de doamna profesor Căldăruș Răduța și-au folosit priceperea și mânuțele în realizarea unui **Copac al Toleranței** și a unui afiș prin care să promoveze nonviolența. Doamna educatoare Blanariu Roxana i-a provocat pe cei mici de la G.P.N. Fântâna Mare să exerseze cuvintele magice în **Ziua Complimentelor** și apoi să treacă **De la vorbă la faptă**.

„De multe ori,
limba
taie mai mult
decât sabia.”

Anton
Pann

Elevii clasei pregătitoare s-au întrecut în a obține pe parcursul săptămânii buline colorate oferite de învă. Damian Mădălina pentru **Un gând bun, o vorbă bună, o faptă bună**. Valoarea cuvintelor “ care înfloresc în inimă” a fost ilustrată de către elevii claselor I și a III-a prin realizarea unui afiș. Îndrumați de prof. Onea Cristina au descoperit printr-un rebus componentele Campaniei RESPECT.

Părinții și elevii și-au dat întâlnire în sala de clasă, unde așezați în aceeași bancă , au participat la o dezbatere pentru **Combaterea violenței și încurajarea toleranței în mediul școlar**, coordonată de prof. Gavrilescu Voica.

Prin activitatea desfășurată la clasa a VI-a, coordonată de prof. Samsonescu Alina , elevii au urmărit să demonstreze colegilor lor că **Violența e arma celor slabi**.

Pornind de la vizionarea filmului *Minunea*, elevii clasei a VII-a au selectat unele valori sau atitudini pe care ei le-au perceput ca fiind esențiale pentru fiecare dintre noi. Considerând că acestea nu pot fi dobândite decât dacă sunt exersate, ei si-au intitulat activitatea “ Oferă ce ai nevoie și... vei primi!”. Ajuțați de prof. Pavăl Alina au realizat un panou în holul școlii ce conține plicuri cu mesaje motivaționale pentru cei care au nevoie de Pace, Iertare, Respect .

Mulțumim Campaniei RESPECT pentru emoțiile pe care le-am trăit împreună!

Titlul activității: Siguranța pe internet

Scopul activității: folosirea responsabilă și în siguranță a internetului
Elevii vor fi capabili:

- ◇ să identifice pericolele folosirii internetului;
- ◇ să deducă avantajele și dezavantajele internetului;
- ◇ să stabilească limite în ce privește prietenii online;
- ◇ să conștientizeze atât pericolele cât și beneficiile internetului;
- ◆ **Materiale didactice:** fișe de lucru, carioci, videoproiector, laptop, foaie de flipchart, foi A4 colorate, panou-suport pentru expoziție.
- ◆ **Metode și procedee:** conversația, argumentarea, brainstorming-ul, prezentarea Power Point, discuția dirijată, metoda pro/contra.

Durata 50 min**Descrierea activității:**

În prima parte a activității, elevii sunt împărțiți în două grupe.

Individual, elevii grupei impare trebuie să scrie pe foaia lor care sunt **avantajele internetului**, iar elevii grupei pare, care sunt **dezavantajele internetului**. După câteva minute, membrii fiecărei grupe se întrunesc, le discută în grup din nou și le finalizează scriindu-le pe foaia de flipchart. Apoi fiecare grupă își alege un lider care va prezenta avantajele și dezavantajele (în formă finală) în fața clasei.

Se analizează răspunsurile fiecărui grup și se aduc completări celor prezentate.

În partea a doua, profesorul propune o prezentare Power Point cu tema: Securitatea pe internet.

Împreună cu elevii, profesorul stabilește câteva modalități concrete de a proteja identitatea și bunurile personale atunci când se utilizează internetul. În urma discuțiilor, elevii le adoptă ca și reguli de utilizare a internetului. Împreună cu profesorul, elevii formulează și scriu pe foi A4 următoarele reguli:

- ⇒ Nu vom da niciodată numele, numărul de telefon, adresa de e-mail, parolele pe care le folosesc pe internet, școala la care învață sau fotografii.
- ⇒ Nu deschidem e-mailuri de la adrese sau persoane necunoscute.
- ⇒ Nu răspundem mesajelor în care suntem jigniți sau care au un conținut deranjant. Atunci când folosim rețelele de socializare, trebuie să știm că există opțiuni de a raporta postările nepotrivite.
- ⇒ Nu ne dăm acordul de a ne întâlni cu oameni pe care i-am cunoscut pe rețele de socializare.

În final, se apreciază rezultatele activității elevilor, se realizează un panou informativ cu regulile stabilite. Acesta va fi plasat pe holul școlii, pentru a fi cunoscute și de colegii din alte clase.

Concluzia copiilor la finalul activității:

- ◇ În mediul virtual ne comportăm ca în viața reală. Iar cuvintele de bază sunt: siguranță, asigurare, protecție, securitate și posibilitatea utilizării tuturor oportunităților pe care acesta le oferă, fără riscuri.
- ◇ Nu putem renunța la internet, dar trebuie să păstrăm un echilibru!
- ◇ Internetul trebuie să rămână un mijloc și nu un scop în sine!

Personal, am observat că elevii știu să navigheze pe internet înainte de a studia organizat la școală. Dacă nu sunt învățați cum să folosească internetul în mod responsabil, pot fi expuși la lucruri nepotrivite pentru vârsta lor și pot intra în contact cu persoane periculoase. Înainte de a-i permite copilului să folosească internetul, trebuie discutat cu el despre ceea ce înseamnă internetul, cum funcționează și mai ales cum să navigheze responsabil.

Leția a fost momentul potrivit să se discute despre siguranța online și să se prezinte instrumentele, la dispoziția lor, pentru a se proteja.

Dezbaterea a fost dinamică, iar atmosfera degajată, încurajând dialogul și exprimarea opiniilor de către toți participanții.

Alege conștient!

Coordonator prof. Viorica Davidel
Școala Gimnazială „Nicolae Labiș”
Mălini

**„Dacă am face
toate lucrurile
de care suntem
capabili, am fi
cu adevărat
uimiți de noi
înșine.”
Thomas
Edison**

Jurnalul cu fapte bune

Coordonator prof. Mariana Mihalciuc
Școala Gimnazială Stulpicani

Elevii școlii au primit provocarea de a face în săptămâna nonviolentei în mediul școlar cât mai multe **fapte bune**, pe care să le prezinte în fața dascălilor școlii, a colegilor mai mici sau mai mari, a părinților, conștientizând modul de manifestare al respectului față de semenii.

De asemenea, faptele lor au completat **JURNALUL FAPTELOR BUNE**, care a reprezentat conținutul expoziției organizate pe holul școlii.

În derularea activităților au fost implicați toți elevii, un rol important revenind prof. diriginți (prof. Aldea Mihaela - clasa a V-a A, prof. Mihalciuc Mariana – clasa a VI-a B, prof. Mateescu Elena – clasa a VI-a A, prof. Cornelia Turcov – clasa a VII-a, prof. Oblezniuc Sorina – clasa a VIII-a și prof. Turcov Anton – clasa a V-a B) și prof. învă. primar (Popa Silvia – clasa a IV-a A,

Olariu Camelia – clasa a IV-a B, Roșu Carmen – clasa a II-a).

Elevii au promovat valorile: onestitate, încredere, modestie, educație, responsabilitate, voluntariat, nondiscriminare, toleranță.

„A lupta
contra violenței
școlare
înseamnă a
ameliora
calitatea
relațiilor și a
comunicării
între toate
persoanele
angrenate în
actul
educațional.”
Dardel Jaouadi

Exemple de fapte bune:

- ⇒ Încurajează un coleg!
- ⇒ Oferă un compliment!
- ⇒ Când o persoană vorbește cu tine, nu o întrerupe și implică-te în ceea ce îți povestește!
- ⇒ Zâmbește celor de lângă tine!
- ⇒ Fii generos!
- ⇒ Bucură-te de realizările colegilor tăi!
- ⇒ Apreciază munca și efortul colegilor tăi!
- ⇒ Îngrijește florile din școală!
- ⇒ Păstrează curățenia clasei!
- ⇒ Ține un jurnal cu fapte bune!
- ⇒ Ajută un coleg la teme!
- ⇒ Ajută un bătrân aflat în nevoie!
- ⇒ Donează o jucărie!
- ⇒ Construiește căsuțe pentru păsări!

Orice faptă bună merită să fie înscrisă în Jurnalul faptelor bune!

Contraste

de Virgil Cărianopol

Sunt bucurii care-ntristează,
Sunt întristări ce fericesc,
Sunt zile fără de lumină
Și nopți adânci ce strălucesc.

Sunt adevăruri ce doboară
Și sunt minciuni care ridică,
Sunt împărați, atotputernici
Ce însă tremură de frică.

Sunt vieți ce-au strălucit în viață,
Dar când s-au stins parcă n-au fost,
Palate care nu pot ține
Cât o cocioabă adăpost.

Sunt oameni albi pe dinafară,
Dar negri în adâncul lor
Și negri în afară, negri,
Da-n ei de-un alb strălucitor.

Sunt dulciuri ce-amărăsc ca fierea,
Dar și amaruri ce-ndulcesc
Sunt nedreptăți care îndreaptă,
Dreptăți care nedreptățesc.

Sunt multe contradicții, multe:
Sunt uri adânci ce nasc iubiri,
Sunt suferinți ce-aduc lumină
Și fericiri nefericiri!

Împreună mai puternici

Coordonator prof. Delia Rusu
Școala Gimnazială Preutești

Săptămâna nonviolenței a inclus *Ziua Internațională a Nonviolenței în școli* - o săptămână a emoțiilor, a prieteniei și a înțelegerii pentru elevii noștri, care au ales să împartă între ei zâmbete în locul urii, și-au dat mâna și au propus soluții pentru a evita situațiile de conflict. Elevii au promovat de-a lungul întregii săptămâni toleranța și responsabilitatea, diversitatea, solidaritatea și respectul față de ceilalți în cadrul unei activități în care au exersat comportamente nonagresive în mediul școlar și în afara acestuia.

Obiectivele campaniei au fost:

- ◇ Înțelegerea conceptului de violență școlară
- ◇ Recunoașterea cazurilor de violență școlară
- ◇ Cunoașterea factorilor generatori ai acestui fenomen
- ◇ Educarea copiilor în spiritul toleranței, al comunicării prin dialog, al cooperării și colaborării, al prieteniei
- ◇ Educarea copiilor în spiritul autodisciplinării sociale prin respectarea normelor sociale (în această situație, respectarea Regulamentului școlar)
- ◇ Informarea asupra tipologiei violenței școlare, a formelor de manifestare, a efectelor violenței școlare (cine sunt agresorii, cine sunt victimele).

Violența școlară nu include numai acțiunile explicit violente, care intră în sfera penalului, ci și o serie întreagă de violențe mai subtile (intimidări, tachinări, ironii, agresiuni verbale etc.). Sentimentul de siguranță diferă mult de la un elev la altul, la fel ca și normele sau valorile prin prisma cărora un fapt este caracterizat ca violent. Tot în această săptămână, prin intermediul unor **chestionare pentru elevi**, am încercat să investigăm aceste aspecte mai puțin vizibile ale violenței, legate de cele mai multe ori de atitudini ostile sau intimidări ale elevilor din școală.

Coordonați de prof. diriginte Delia Rusu, prin intermediul activităților din cadrul orelor de limba engleză și consiliere și orientare școlară, cei 17 elevi ai clasei a VI-a A și-au propus cultivarea de valori morale și comportamente nonviolente, importante pentru o educație morală sănătoasă.

În cadrul activităților „*The power of words*”, „*Say NO! to violence*” și „*Împreună suntem mai puternici*”, elevii au vizionat filmulețul „# Fără apărare”, realizat de USLIP, apoi au dezbătut informații și aspecte referitoare la fenomenul de bullying. Și-au scris opiniile, ideile, și-au exprimat sentimentele prin desene și colaje care îndeamnă la nonviolență, acceptare, toleranță, empatie, respect și solidaritate.

Elevii au transmis mesaje împotriva violenței și prin grafică, pictură, dans, muzică și pantomimă, având astfel posibilitatea de a-și pune în valoare talentul și abilitățile pe care le dețin.

Folosind tehnologia, mijloacele de învățare modernă și metode interactive precum Kahoot sau Mentimeter, elevii au conștientizat faptul că toți putem contribui la susținerea nonviolenței în școli printr-o schimbare de atitudine.

Elevii clasei a IV-a, coordonați de d-na Roxana Florea, au studiat articole din Conventia pentru drepturile copilului, au cercetat prin observații proprii, discuții și sondaj, cum se respectă drepturile copilului în școală/ comunitate pe parcursul activității «*Să vorbim despre drepturi*». Copiii au lucrat pe ateliere și în cadrul unei mese rotunde ei au încercat să facă propuneri referitor la îmbunătățirea activității de promovare și protecție a drepturilor copilului în școală/ comunitate.

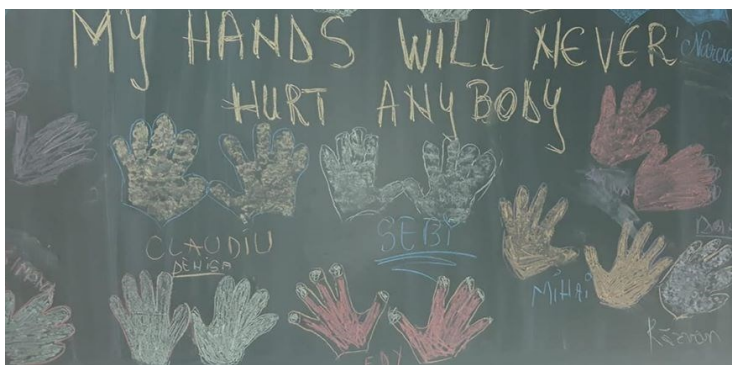
**„Unde nu e
respect, nu
poate fi iubire.”**

**Carlo
Goldoni**

Cu ocazia Săptămânii Nonviolentei, și preșcolarii de la grupa mare din cadrul G.P.N. Basarabi, sub îndrumarea d-nei educatoare Aioanei Ana-Alina, au desfășurat mai multe activități. Ei au învățat „Cuvinte frumoase”, s-au prins în „Cercul prieteniei” și au plecat la drum cu „Trenulețul îmbrățișărilor”.

Nici elevii clasei a VIII-a nu s-au lăsat mai prejos. Îndrumați de prof. Oana Mocanu, în cadrul activității „My hands will never hurt anybody”, elevii si-au desenat palmele pe tablă pentru a ilustra ideea că nu vor folosi violența fizică în nicio circumstanță. Au afișat citate despre violență și efectele ei pentru a milita împotriva oricărui tip de violență.

Și elevii claselor a II-a și I vor o lume fara violenta. Impreuna cu doamnele invata-

toare Georgeta Turnea și Mihaela Ciobanu si-au propus să vorbească mai frumos cu prietenii și să ia atitudine în situații conflictuale.

Pe parcursul activității integrate „Să ne comportăm civilizată” copiii de la GPN Huși, îndrumați de d-na educatoare Cărăbuș Lavinia, au învățat să folosească

formule de politețe, să diferențieze un comportament pozitiv față de unul negativ, să interpreteze corect rolurile din jocul de rol „La magazin”, dovedind că au înțeles cum trebuie să

se comporte într-o situație dată, în raport cu anumite persoane. Au sortat imagini cu aspecte de comportament pozitive și negative și activitatea s-a încheiat cu „simbolul prieteniei” și cu cântecul „Un copil politicos”.

Elevii de la Școala Leucusești am trăit experiențe noi: au fost furioși, au făcut echipe, au rupt, au mototolit iar mai apoi au încercat să repare greșelile.

Au concluzionat că e mai greu să reparați și este de preferat să previi.

„Dacă admitem că, într-o interacțiune, orice comportament are valoarea unui mesaj, cu alte cuvinte este o comunicare, rezultă că nu poți să nu comunici, indiferent că vrei sau nu.”
Paul Watzlawick

- ⇒ Care sunt consecințele bullying-ului asupra celor care îi cad victime? Pentru a le explica, într-o școală saudită s-a efectuat un experiment cu numele explicit: „Jignește această plantă”.
- ⇒ A fost deja demonstrat că plantele au conștiință și resimt emoțiile mediului înconjurător deci, pentru efectuarea experimentului au fost alese două plante identice: copiii trebuiau să aibă grijă de una și să o agreseze pe cealaltă cu injurii repetate. În rest, în ceea ce privește aportul de apă, lumină și îngrășământ, cele două plante au fost tratate în același mod. După 30 de zile rezultatele au fost surprinzătoare: prima era verde și luxuriantă, cealaltă bolnavă și cu frunzele uscate.
- ⇒ Experimentul a fost conceput de magazinul Ikea din Dubai pentru creșterea gradului de conștientizare a tinerilor cu privire la violența fizică și verbală.

Aplaudăm nonviolența!

Prof. înv. Dulgheriu Paula
Prof. Conduc. Camelia Elena
Școala Gimnazială Vadu Moldovei

Elevii de la Școala Gimnazială Nr. 1 Vadu Moldovei au participat la o serie de activități cuprinse în această campanie.

Din experiența școlii în prevenirea și combaterea fenomenelor de violență, desprindem faptul că strategiile antiviolență care implică elevii dau rezultate.

Principalele măsuri de prevenție sunt cuprinse în *regulamentul școlar*; *rolul consilierilor școlari* în prevenirea violenței este foarte important; *informarea la orele de dirigenție* despre consecințele violenței; *implicarea elevilor* în prevenirea violenței; *acțiuni de conștientizare* de către elevi a efectelor negative ale violenței organizate în școli; *organizarea de întâlniri cu autorități din poliție*, întâlniri cu părinții (consilierea specializată a acestora), *programe de formare a cadrelor didactice* (managementul clasei de elevi), *asistența familiilor cu probleme*, *elaborarea de materiale informative* pe tema violenței și prevenirii acesteia, *evaluări psihologice*.

Regulamentele școlare cuprind măsuri de intervenție - sancțiunile și asistența. Cazurile de violență sunt sancționate prin: observații individuale, muștrare, scăderea notei la purtare, exmatriculare.

Asistența celor implicați în astfel de situații se face prin: discuții cu persoana în cauză, discuții cu un consilier școlar. Interacțiunea individ-mediu școlar are o mare importanță în demersul educativ, iar mediul școlar trebuie să ofere toate condițiile necesare bunei desfășurări ale activității didactice, astfel încât ambianța educațională din cadrul școlii să fie una propice dezvoltării elevilor.

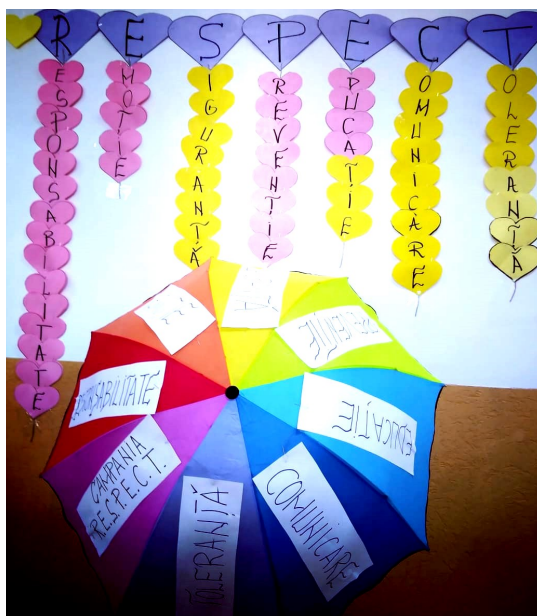
În perioada 27-31 ianuarie s-a desfășurat *Săptămâna Județeană a Nonviolenței în mediul școlar* și la Școala Gimnazială Nr. 1 Vadu Moldovei și Școala Gimnazială Nigotești. Pe parcursul săptămânii nonviolenței s-au desfășurat activități specifice care au dus la realizarea scopului campaniei: *dezbateri tematice, expoziții de afișe, întâlniri cu agenți de poliție.*

Preșcolarii de la grădiniță și-au ridicat aripioarele în zbor și au zburat într-un tărâm al iubirii și al prieteniei. Au desenat, au pictat, au realizat expoziții și au decupat porumbei prin care au dorit să aducă pacea în mica lor lume și să ne arate și nouă, celor mari, gingășia și puritatea pe care ar trebui să o avem veșnic în suflete.

Elevii claselor primare au scris mesaje, au desenat și au realizat expoziții prin care au evidențiat importanța prieteniei și a bunei înțelegeri. De asemenea, aceștia au realizat expoziții și pe tema nonviolenței, au cântat și au râs, alungând departe violența. Cei mai mici elevi din clasa pregătitoare au „*alungat violența din școala noastră și au aplaudat NONVIOLENȚA*” chiar de Ziua Internațională a Nonviolenței din Școli.

Sub umbrela RESPECTULUI, elevii claselor a V-a și a VI-a de la Școala Gimnazială Nigotești, au desfășurat activități interesante și educative de prevenire a violenței în mediul școlar. S-a realizat o dezbatere pe tema RESPECTULUI și a NONVIOLENȚEI, prilej cu care elevii și-au expus propriile opinii despre importanța empatiei, a respectului și a iubirii aproapelui. De asemenea au adus în discuție și aspectele negative cu care societatea se confruntă, toate acestea aflându-se sub emblema violenței.

Prin mesajele scrise și prin expozițiile realizate, elevii au încercat să illustreze importanța bunei înțelegeri, a empatiei și a respectului, scoțând în evidență lucrurile bune pe care societatea ar trebui să le promoveze. În final, elevii au descoperit componentele campaniei RESPECT cu mult entuziasm și multă culoare.

„A lupta
contra
violenței
școlare
înseamnă a
ameliora
calitatea
relațiilor și a
comunicării
între toate
persoanele
angrenate în
actul
educațional.”

Dardel
Jaouadi

Săptămâna respectului

Prof. învă. primar Gavriliuc Mirela Maria
Școala Gimnazială Verești

Resurse materiale: hârtie albă și color, afișe

Descrierea activității:

În săptămâna **respectului**, elevii claselor primare și gimnaziale de la Școala Gimnazială Verești au participat la activități dedicate comportamentelor sănătoase/nesănătoase care generează înțelegere între semeni/conflicte. Cei mai mici au primit răspunsuri privind modalitatea de rezolvare a unor conflicte petrecute în sala de clasă și în afara ei. Au completat lanțul prieteniei cu calități ale celui mai bun prieten, li s-a explicat că „Iubirea nu naște violență!”, ci „Vioența naște violență”, au auzit textele literare „Cățelușul șchiop”, de Elena Farago și „Legenda plopii și rândunecelor” și au propus soluții în vederea revizuirii comportamentelor nepotrivite.

Obiective: prevenirea timpurie a violenței; includerea elevilor, ca actori principali și/sau parteneri, în acțiuni anti-vioență; anticiparea unor modalități rapide și eficiente de reacție în cazul declanșării faptelor de violență, prin exemplificări, analogii și interpretări din literatura pentru copii specifică vârstei.

Resurse: 6 învățători, 6 diriginți, elevii claselor primare, 57 elevi din clasele V-VIII, 9 elevi de la SDS;

Săptămâna respectului

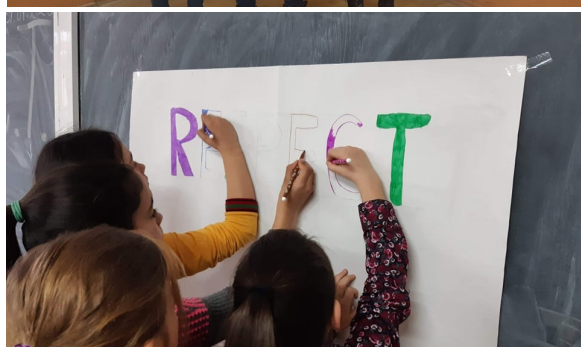
Prof. Raluca Toader
Școala Gimnazială Pătrăuți

Componentele campaniei sunt: Responsabilitate, Educație, Siguranță, Prevenție, Emoție, Comunicare,

Toleranță.

Campania are scopul de a preveni agresivitatea și violența în mediul școlar prin exersarea comportamentelor și atitudinilor civilizate, în mediul școlar și în afara acestuia, astfel încât elevii să se manifeste cu responsabilitate, să fie capabili să-și gestioneze emoțiile, în deplină siguranță, printr-o atitudine tolerantă, preventivă, comunicând activ, asertiv și nonviolent. „Cu emoție, implicare și devotament, elevii au realizat încă o dată cât de importantă este siguranța atât în mediul școlar, cât și acasă, pe stradă, pretutindeni. Pornind de la un marș pentru respectul naturii, au realizat alfabetul respectului și inima pentru a evidenția cât de importantă este bunătatea.

Activitățile au fost variate: mesaje anti-vioență, postere, planșe tematice, flashmob în care copiii au dat dovadă de implicare. Campania RESPECT a dat prilejul tuturor copiilor să arate cât de important este pentru toată lumea să fie mai bună”. Coordonator de proiecte și programe educative prof. Raluca Maria Toader.

Violența este un fenomen social complex, iar formele sale de manifestare au evoluat odată cu normele sociale.

Din cauza complexității sale, problema violenței în școală necesită soluții diverse în funcție de varietatea factorilor cauzali care pot sta la baza apariției ei. Pentru soluționarea acestei probleme nu există un răspuns tipic. Întreaga comunitate este provocată, și în special cadrele didactice, părinții și elevii înșiși.

Școala este un loc unde elevii învață, dar este și un loc unde se stabilesc relații, se promovează modele, valori, se creează condiții pentru dezvoltarea cognitivă, afectivă și morală a copilului. Clasa constituie un grup al cărui membri depind unii de alții, fiind supuși unei mișcări de influențare reciprocă ce determină echilibrul funcțional al câmpului educațional.

În acest mediu, menirea noastră, a învățătorilor, este de a educa tânăra generație în spiritul toleranței, cu scopul de a inspira și de a influența convingerile spirituale și caracterul moral al acestei generații, care niciodată n-a fost confruntată cu pericole sociale așa mari ca în zilele noastre.

Se impune interesul nostru ca educatori de suflete să implicăm copiii în activități care să apropie elevii de morală creștină, ceea ce înseamnă a crește în iubire, toleranță, respect pentru aproapele, prețuire pentru ceea ce înseamnă creația lui Dumnezeu: oameni, natură, pământ. Prin organizarea unor astfel de activități îi putem stimula pe elevi să fie silitori, buni, iertători, înțelegători, iubitori, evitând exploziile de violență, răutate, invidie, mândrie, ură din jurul nostru, ce știrbesc din inocența sufletului copiilor, „știrbesc corola de minuni a lumii” (L. Blaga).

Rolul activității din acest proiect este de a-i sensibiliza pe copii prin intermediul convorbirilor, discuțiilor tematice, lecturării unor exemple concludente, pentru a deveni mai înțelegători față de ceilalți, pentru a deprinde normele buneii cuviințe și pentru formarea unor trăsături pozitive de voință și caracter: hărnicia, cinstea, modestia și curajul; a unor sentimente morale fundamentale pentru stoparea cazurilor de violență: dragostea și prietenia.

Obiectivele proiectului:

- ⇒ centrarea prevenirii violenței pe educație, pe valorile civismului democratic promovate de către aceasta : soluționarea pacifistă a conflictelor, interculturalitate, nondiscriminare, toleranță, respectarea drepturilor omului, valorizarea persoanei;
- ⇒ implicarea elevilor, ca actori principali și/sau parteneri, în acțiuni anti-violență;
- ⇒ anticiparea unor modalități rapide și eficiente de reacție în cazul declanșării faptelor de violență, prin exemplificări, analogii și interpretări din literatura pentru copii specifică vârstei.

Planificarea activităților:

- ⇒ Discuții tematice despre situațiile de violență petrecute în sala de clasă, școală sau alte medii și despre modul în care ele s-au rezolvat.
- ⇒ Ce înseamnă „Iubirea nu naște violență!” versus „violența naște violență”.
- ⇒ Lectură exemplificatoare din trei cărți de beletristică, cunoscute copiilor, cu scopul de a identifica posibilele cauze ale comportamentelor violente, atitudinile abuzatorilor și a celor abuzați, cât și găsirea unor soluții pentru astfel de situații, transmițând mesaje de încurajare pentru copiii abuzați.
- ⇒ Realizarea de pliante privind tematica propusă.

Evaluarea activităților: Fotografii cu momentele principale din cadrul proiectului; Mapă tematică „Iubirea nu naște violență!” – culegerea materialelor și întocmirea unor expoziții în școală; Popularizarea aspectelor reușite ale proiectului pe site-ul școlii.

Bibliografie selectivă:

- ◇ Palacio, R.J., *Minunea*, Editura Arthur, București, 2013;
- ◇ Palacio, R.J., *Cartea lui Julian*, Editura Arthur, București, 2016;
- ◇ Brubaker Bradley, Kimberly, *Războiul care mi-a salvat viața*, Editura Arthur, București, 2016;
- ◇ <https://educatiafnonf.wordpress.com/>

Violență, violent - termeni interziși

Coordonator înv. Tănăsioaia Andreea
Școala Gimnazială „Luca Arbore” Arbore

**„A avea
sentimente de
recunoștință și
a nu le
exprima este
ca și cum ai
împacheta cu
grijă un cadou
și nu l-ai da.”
William Arthur
Ward**

Ziua cu zâmbete

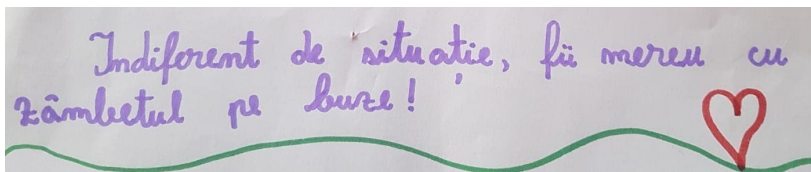
Prof. Irinel Mioara ACATRINEI
Școala Gimnazială nr.4 Vatra Dornei

Proiectul s-a desfășurat atât prin activități pe clase, cât și printr-o activitate comună, ce a implicat toți elevii școlii și a marcat Ziua Internațională a Nonviolenței în Școli – 30 ianuarie 2020. Fiecare elev al școlii a scris un „gând bun” pe un „fluturaș/bilețel” (activitate pe clase); acestea au fost adunate pe cicluri de învățământ (primar și gimnazial), iar în pauza mare, fiecare elev a primit un gând frumos din „cutițele și coșulețele magice”.

Componentele campaniei sunt: **Responsabilitate. Educație. Siguranță. Prevenție. Emoție. Comunicare. Toleranță.**, iar pentru fiecare dintre acestea, elevii au scris un „gând frumos”: **R-** „Respectă-i pe ceilalți cum ai vrea tu să fii respectat!”, **E-** „Ești o persoană bună! Vrei să fii prietenul meu?”, **S-** „Să fii fericit și vesel mereu!”, **P-** „Prietenia este importantă pentru a trece și peste bucurii și peste dificultăți. Fii prietenos!”, **E-** „Ești un om special! Îmi place zâmbetul tău!”, **C-** „Cu siguranță ești o persoană minunată! Fii fericit!”, **T-** „Trăiește clipa! Amintește-ți doar lucrurile frumoase!”...și enumerarea ar putea continua....„Nu lăsa furia să te schimbe în cine nu vrei tu să fii!”, „Aș vrea ca toți să fim mai buni, mai generoși, mai sufletiști!”, „Nu uita să zâmbești!”, „O zi minunată!”, „Azi ai să fii cine alegi tu să fii!”, „Zâmbește! Îți stă bine!”, „Mergi mai departe de Lună...și împarte iubire!”...

Gândurile scrise au putut fi expuse pe panouri, pentru a fi citite și de ceilalți elevi, participanți la activitate. Inspirați de mesajul „Îți ofer o îmbrățișare!”, câțiva elevi au deschis secțiunea „liber la îmbrățișări”, știut fiind faptul că fiecare persoană are nevoie de opt îmbrățișări pe zi pentru a fi fericită și a se dezvolta armonios.

A fost... despre copilărie, prietenie, colegialitate, empatie, emoție a mesajului scris și bucurie la citirea mesajului primit, îmbrățișări și voci vesele de copii ce au răsunat pe holurile școlii, copii ce se bucură de ceea ce i-a adus împreună... dorința de a deveni mai buni și de a-și dezvolta noi abilități de comunicare, într-o lume în care este tot mai prezentă comunicarea virtuală.

RESPEKT

Prof. Adriana BONCHEȘ
Școala Gimnazială nr.4 Vatra Dornei

Campania R.E.S.P.E.C.T., inițiată de I.Ș.J. Suceava, este mobilul proiectului educativ „Respekt und Berücksichtigung” („Respect și considerație”), desfășurat la Școala Gimnazială Nr. 4, Vatra Dornei, în perioada 28-30 ianuarie 2020, în cadrul Săptămânii Nonviolenței, profesor coordonator Adriana Boncheș, responsabilă comisiei ariei curriculare Limbă și comunicare.

Am considerat întotdeauna că o modalitate eficientă de a evita / a preveni violența este învățarea și promovarea de alternative la nonvio-

lență – iubirea, educația, prietenia, toleranța, iertarea, respectul.

Este bine cunoscut faptul că învățarea și activarea vocabularului sunt cheia învățării unei limbi străine. Astfel, pornind de la cuvântul RESPEKT, am inițiat o lecție interactivă de limba germană, cu scopul de a dezvolta vocabularul de nivel A2/ B1 la elevii din clasele a VIII-a B și a VI-a B. Aceștia au descoperi/și-au însușit cuvinte noi din câmpul lexical și derivate pe tematica: Violență/ Nonviolență/ Prevenție/ Respect/ Considerație. Cu emoție în glas, elevii au vorbit despre nonviolență în limba germană, au reușit să dea scurte definiții prin intermediul unor scurte poezii (Elfchen). Nivelul lingvistic ridicat le-a permis elevilor de clasa a VIII-a să poată comenta scurte proverbe despre valori, siguranță, violență și nonviolență, respect și să-și exprime gândurile, sentimentele.

Activități desfășurate: **dialoguri**, jocuri (Dominospiele, Assoziogramme, Anfang-Buchstaben, Erweiterung, Vorstellungs - Spiele, Rate Mal!), scrierea de Elfchen (scurte poezii fără rimă, formate din 11 cuvinte sugestive, distribuite după schema: 1,2,3,4,1 cuvinte), redactarea de mesaje/sloganuri antiviolență, au solicitat elevilor să folosească un vocabular complex și variat, oferind oportunități pentru îmbogățirea și activizarea vocabularului, stimulării comunicării, a imaginației și creativității. Interacționând, elevii au conștientizat importanța atitudinii pașnice și a relațiilor interumane prietenoase, nonviolente, folosind vocabularul limbii germane.

În situațiile create, limba germană s-a dovedit a fi un instrument de comunicare și de descoperire, de gândire și de exprimare liberă a opiniilor, sentimentelor, convingerilor, de autocontrol al comportamentelor și de prevenire a conduitei negative, violente, nontolerante.

În loc de concluzie: „Urmează cei 3 R: Respect pentru tine, Respect pentru alții, Responsabilitatea pentru toate acțiunile tale.” (Dalai Lama)

Copiii din școală au oarticipat la campania privind egalitatea de șanse și promovarea toleranței și non-discriminării între elevi; -informații despre fenomenul violenței și care sunt urmările, pe termen scurt și lung, pentru expunerea la actele de violență.

Activități de suport educațional s-au desfășurat cu participarea psihologului școlar Adrian Marmeliuc în cadrul orelor de consiliere și orientare, atât la nivelul școlii cât și la nivelul instituțiilor de preșcolari afiliate: Grădinițele „Voinicelul” și G.P.N. „Scufița Roșie”.

Activitățile desfășurate în cadrul consiliului elevilor au vizat climatul de siguranță din școală: „Statutul, obligațiile, responsabilitățile elevilor-consilieri” – prezentarea Regulamentului de Ordine Interioară al școlii; „Îmi cunosc drepturile, devin un cetățean responsabil!” – cu referire la Drepturile Copilului/Omului; „Accidente, abuz, violență” – Modalități de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar (aplicare chestionar); „Suntem diferiți, dar ne completăm armonios” – campanie vizând egalitatea de șanse și promovarea toleranței și non-discriminării între elevi; „Adolescența, vârsta marilor dileme existențiale...”- masă rotundă la care au participat elevii claselor a VII-a și a VIII-a .

Educație juridică – „**Paza bună trece primejdia rea**” - noțiuni legate de drepturile copilului: dreptul la educație, la o familie, dreptul la siguranță etc. De asemenea, au intrat în discuție și teme legate de: infracționalitate, siguranța pe internet, infracțiuni în mediul electronic, delincvența juvenilă, respectarea regulamentului de ordine interioară, în școală; urmările actelor de violență în școală și pe stradă.

În perioada 27-31 ianuarie în cadrul Liceului Tehnologic „Mihai Eminescu” Dumbrăveni s-a desfășurat Campania R.E.S.P.E.C.T- Săptămâna județeană a Nonviolentei în mediul școlar.

Violența în școli este, din păcate, un adevăr al societății noastre. Se manifestă în diferite forme, iar școala devine uneori spațiul în care conflictele dintre elevi evoluează.

Având în vedere specificul acestei campanii, elevii școlii noastre au pus în valoare capacitățile creative, imaginația și spiritual de echipă dând naștere unor activități pentru stoparea acestui fenomen: studiu de caz, dezbatere, colaje, vizionare de film, prezentări power point, discuții libere, jocuri tematice, chestionare, jocuri sportive, desene, grafică. Toate aceste activități au fost derulate sub egida următoarelor teme: *Violența naște violență; Cum evităm comportamentele violente în cadrul grupului?; Fără violență în școala mea!; Pledoarie pentru un comportament pozitiv; Ce culoare are violența?; Violenta scolară-factor de risc pentru elevi, părinți, profesori; Violența în rândul tinerilor; Am exmatriculat violența!; Noi alegem dialogul!; Bullyingul și consecințele lui; Fără violență la ora de educație fizică!; IX B are o INIMĂ MARE; Ne respectăm părinții. Ne respectăm profesorii; Cu ce tratăm violența?; Violența în rândul tinerilor; Alege respectul, respinge violența!; STOP VIOLENTEI !.*

Prin derularea acestor activități s-a urmărit: prevenirea agresivității și violenței în mediul școlar; conturarea unor comportamente și atitudini civilizate, în mediul școlar, dar și în afara acestuia; manifestarea responsabilității; gestionare bună a emoțiilor în siguranță; toleranța și comunicarea asertivă și nonviolentă.

Suntem diferiți, ne completăm armonios

Coordonator prof. Adrian LEVIȚCHI
Școala Gimnazială „Gh. Popadiuc”
Rădăuți

Tratăm violența

Prof. Simona BARDAN
Liceul Tehnologic „M. Eminescu”
Dumbrăveni

„A fi bun înseamnă a fi în armonie cu tine însuși. Disonanța înseamnă a fi forțat să fii în armonie cu alții.”
Oscar Wilde

Mai bine să ne îmbrățișăm!

Prof. Carmen Iuliana ILIE
Grădinița Prichindel Suceava

Copiii de la G.P.P. Prichindel Suceava au desfășurat activitatea „Mai bine ne îmbrățișăm, decât să ne certăm!”, activitate care a debutat cu vizionarea poveștii „Sunt nervos”, continuând cu jocul „E bine/ Nu e bine” în care erau provocați să răspundă întrebărilor adresate prin ridicarea cartonașului corect: verde-față veselă pentru „E bine” sau roșu-față tristă pentru „Nu e bine”.

Întrebările erau strâns legate de conținutul poveștii: Când suntem nervoși, e bine să ne certăm prietenii?! Când suntem nervoși, e bine să ne lovim?! furioși, e bine să cântăm, să ne jucăm, să ne plimbăm etc. În felul acesta copiii au realizat că, atunci când nervoși pot să-și îmbrățișeze colegul/prietenul în loc violență, fie ea verbală sau fizică!

Prezența celor doi reprezentanți ai Poliției i-copii iar discuțiile purtate i-au făcut pe aceștia să polițiștii sunt prietenii copiilor, că pot apela cu încredere și că rolul lor este de a preveni și combate actele de violență și nu numai! Totodată, copiii au înțeles că violența, de orice fel, nu e benefică! Mai bine sunt prieteni, comunică nonviolent, își gestionează emoțiile corect, învață să fie toleranți unii cu alții, responsabili!

cu colegii/
Când suntem
cu bicicleta?/
sunt furioși,
să recurgă la

a încântat pe
înțeleagă că
dere la serviciile

Împreună împotriva violenței

Prof. Georgeta CAMILAR
Școala Gimnazială Ilișești

1. **Cuvinte frumoase** Activitatea a vizat obiectivele: recunoașterea valorii emoționale a unor cuvinte exprimate din inimă; dezvoltarea unor relații interpersonale de colaborare, comunicare și prietenie între elevii clasei. Activitatea a făcut parte din campania R.E.S.P.E.C.T., inițiată de ISJ Suceava, *Săptămâna Nonviolentei în Școli*.

Elevii au fost rugați să se gândească pe care dintre colegii lor i-au supărat, cărora vor să-și ceară iertare și să le scrie o scurtă scrisoare prin care să le trimită mesaje pozitive, vorbe frumoase sau, chiar, să-și ceară iertare. Scrisorile au fost afișate pe tablă și elevii cărora le-au fost adresate au fost rugați să le citească, să precizeze cum s-au simțit citindu-le și să interacționeze cu colegul care le-a scris dându-i o îmbrățișare, o strângere de mână sau un alt gest frumos

La final, elevii au păstrat scrisorile care le-au fost adresate. Rezultate: Scrisori adresate unor colegi; Emoții care au dezvoltat sentimente frumoase; Timp de calitate petrecut cu colegii.

2. În cadrul activității **Suntem inteligenți, nu violenți**. Elevii au avut de identificat cuvinte pe care să le asocieze cu nonviolenta. Au format patru grupe care au avut de realizat un *copac al nonviolentei* și o *floare a respectului*. Elevii au identificat forme ale violenței, cauzele și efectele acestora și au descris cum s-au simțit în timpul activității prin autoevaluare și învățare reflexivă.

3. **Împreună împotriva violenței!** Elevii au avut de identificat diverse forme de violență. Au format patru grupe care au avut de identificat cauze și efecte ale acestor forme de violență. Au realizat postere și desene care să aducă la cunoștința celorlalți elevi efectele negative ale violenței. La final, elevii au expus posterul realizat pe ușa de intrare în clasă pentru a face cunoscut mesajul lor nonviolent și celorlalți elevi. S-a realizat o expoziție cu posterul realizat de elevi stimulându-se lucrul în echipă, coeziunea grupului, motivația de a participa și la alte activități, abilități de comunicare și relații interpersonale îmbunătățite

- ◇ **Coordonatori:** prof. Savin Ramona, prof. Scripcă Luminița, prof. Gemănariu Iuliana, prof. Doboș Florin.
- ◇ **Grupul țintă:** 59 elevi din clasele a V-a A, a VI-a, a VII-a, a VIII-a A
- ◇ **Obiective:** Semnificațiile pentru „respect”; Înțelegerea politetii ca valoare personală; Folosirea cuvintelor „mulțumesc” și „îmi pare rău” astfel încât să ținem cont de nevoile celorlalți; dezvoltarea unor relații interpersonale de colaborare, comunicare și prietenie între elevii școlii.
- ◇ **Descrierea activității:** Activitatea a început cu o amplă discuție cu elevii despre ce înseamnă *respectul*. Unii elevi au înțeles că respectul se învață încă din copilărie, printr-o serie de comportamente dezirabile pe care trebuie să le urmăm, alții au explicat cum să ne comportăm (să salutăm, să ne acceptăm unii pe alții, să ne respectăm promisiunile făcute, să adreseze complimente unul altuia, iar cuvinte simple ca „mulțumesc” și „îmi pare rău” să facă parte din vocabularul zilnic). O parte dintre elevi au scris câte un cuvânt care să dovedească respect (te rog, mulțumesc, colaborare, iubire, toleranță, acceptare, colegialitate, prietenie etc.), alții au scris cuvinte care să arate lipsă de respect (ură, dispreț, umilință, agresivitate, intoleranță, impolitețe, lovituri, țipete, ceartă, violență). Astfel s-a ajuns la concluzia că respectul înseamnă educație, comportament civilizată.
- ◇ Elevii au lipit pe peretele scării de acces ale școlii foi cu mesaje pozitive (iubire, respect, colaborare, colegialitate), iar pe trepte, pentru a fi calcate în picioare unele cuvinte ca: ură, umilință, durere, violență etc.
- ◇ Elevii din clasele a V-a A și a VI-a au realizat diferite postere făcând paralela dintre bine și rău, demonstrând că lipsa respectului duce la bullying, neglijență, ură și nu în ultimul rând, la violență.

◇ Rezultate: Realizarea unor desene cu mesaje ce promovează non-violență; Comportamente nonagresive, toleranță și abilități de comunicare asertivă; Dezvoltarea competențelor de lucru în echipă; Stimă de sine crescută; Timp de calitate petrecut cu colegii altor clase.

Împreună vom reuși!

Coordonator prof. Luminița SCRIPCĂ

Școala Gimnazială

„Simion Florea Marian” Ilișești

„Dacă nu putem

să fim buni,

să încercăm

să fim măcar

politicoși.”

Nicolae

Steinhardt

Respectul se câștigă prin R.E.S.P.E.C.T.

Prof. Iulia SAMSON
Școala Gimnazială Oniceni

Pe 30 ianuarie este sărbătorită **Ziua Internațională a Nonviolenței în Școală.**

Ziua Internațională pentru Nonviolență în Școli a fost stabilită în ziua celebrării morții lui Mahatma Gandhi, supranumit părintele independenței Indiei și inițiatorul mișcărilor de revoltă nonviolente, cel care spunea: „Nonviolența este arma celor puternici.”

„O bună educație cere ca educatorul să inspire elevului stimă și respect, și nu se poate ajunge la această prin nimicirea individualității elevilor și prin asuprirea stimei de sine.”

Samuel Smiles

Proiectul **„Respectul nu se impune, el se câștigă prin R.E.S.P.E.C.T.”** se înscrie în cadrul Campaniei de prevenire a violenței RESPECT inițiată de I.Ș.J. Suceava – educație permanentă și are scopul de a preveni agresivitatea și violența în mediul școlar prin exersarea comportamentelor și atitudinilor civilizate, în mediul școlar și în afara acestuia, astfel încât copiii/elevii să se manifeste cu responsabilitate, să fie capabili să-și gestioneze emoțiile, în deplină siguranță, printr-o atitudine tolerantă, preventivă, comunicând activ, asertiv și nonviolent.

Pornind de la titlul proiectului, elevii clasei a VI-a de la Școala Gimnazială Oniceni au discutat despre atitudinile și manifestările violente care pot să apară într-o colectivitate de elevi, care sunt cauzele violenței în mediul școlar. Am abordat jocul de rol și de mimică pentru a exemplifica acele manifestări antisociale care pot perturba bunul mers al vieții de școlar, de la cearta inofensivă, pioneza pusă în gluma pe un scaun, până la agresivitate, lovire, când cel puternic îl domină pe cel slab, lovindu-l sau deposedându-l de pachetul zilnic, spre exemplu. Au conștientizat că orice gest poate fi considerat hărțuire sau „bullying”, așa cum apare termenul în ultimul timp, că nu doar băieții sunt cei care adoptă violență ca modalitate de rezolvare a unor divergențe și că asemenea manifestări pot duce la conflicte majore, chiar la accidente tragice, caz în care atât victima cât și agresorul vor avea de suferit pe termen lung, inclusiv că pasivitatea „spectatorilor” înseamnă complicitate, o vină la fel de mare ca și fapta în sine.

Au fost abordate subiecte precum **„Pumnul nu impune respect!”**, **„Violența în mediul școlar naște ... violență în societate!”**, **„Ce ție nu-ți place, altuia nu-i faci!”**, **„R.E.S.P.E.C.T.ă și vei fi respectat!”**, elevii concluzionând că în viață cel mai bine este să comunici cu cei din jurul tău, să fii om, să fii responsabil și să respecti pe cei din jurul tău pentru a primi același respect din partea lor.

Pe lângă discuțiile purtate, schimbul de opinie și soluțiile propuse pentru îmbunătățirea relațiilor dintre colegi și evitarea situațiilor conflictuale, elevii au realizat desene și afișe.

Sub sloganul „**Cu o îmbrățișare, alungi o supărare**”, preșcolarii și elevii de la Școala Gimnazială „Gheorghe Popadiuc” Rădăuți au participat activ și responsabil la *Campania R.E.S.P.E.C.T.* din cadrul *Săptămânii Județene a Nonviolentei în mediul școlar*, implicându-se cu **RESPONSABILITATE** și **EMOȚIE** pentru a promova un comportament asertiv, pentru a descoperi modalități de a combate comportamentele agresive, de a gestiona emoțiile negative într-un mod nonviolent.

Preșcolarii și elevii clasei nați de doamnele orgeta și Pomohaciuca Ioana au aserve („Suntem prietenii de mai joc cu voi!”), pre prietenie și de emoțiile negative-pălmuțelor”

Elevii clasat rebusuri, au cipat la dezbateri și nă ce înseamnă **SABILITATE, RANȚĂ, PREVENNICARE, TOLE-**

Cu o îmbrățișare, alungi o supărare

Prof. Ancuța Ioana Olaru
Școala Gimnazială „Gheorghe Popadiuc”
Rădăuți

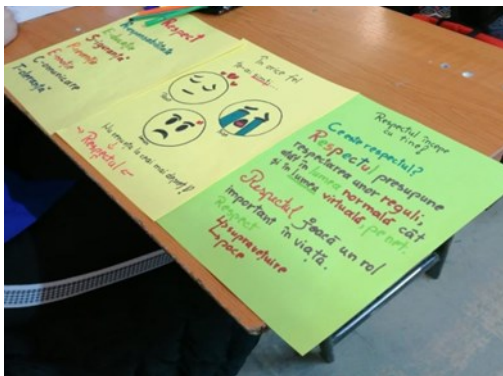
pregătitoare, coordo-educatoare Stigleț Ge-Alina și învă. Olaru Ancuța au realizat povești educative cu „Ursulețul”, „șah”, „Nu vreau să mă au purtat discuții de-emoție, cum pot scăpa ve; au realizat „Lanțul și „Roata emoțiilor”. selor III-VIII au com-realizat afișe, au parti-au descoperit împreu-**RESPECT- RESPON-EDUCAȚIE, SIGU-ȚIE, EMOȚIE, COMU-RANȚĂ.**

„Educația
întregii lumi este
mai presus de
orice.”

Pierre Athanase
Larousse

Activitățile desfășurate:

- ⇒ „Curcubeul RESPECT-ului”; „Roata emoțiilor”-prof. învă. primar Olaru Ancuța Ioana
- ⇒ „Prietenia e o floare rară”- clasa a III-a, prof. învă. primar Andronachi Angela
- ⇒ „Violența nu te face inteligent”- clasa a IV-a, prof. învă. primar Doseciuc Ștefania
- ⇒ „Să fim responsabili!”- clasa a V-a- prof. diriginte Șveduneac Loredana
- ⇒ „RESPECT- Siguranță și prevenție” – clasa a VI-a, prof. diriginte Gafițescu Lucica
- ⇒ „Pledoarie pentru RESPECT”- elevii claselor a VII-a și a VIII-a, prof. diriginți Olărean Rodica și Levițchi Adrian

Respectă ca să fii respectat

Prof. Cornelia BOBOC
Școala Gimnazială nr.3 Suceava

În cadrul Săptămânii Județene a Nonviolenței în mediul școlar - Campania RESPECT, s-au desfășurat activități diverse care au avut ca și obiectiv informarea, prevenția și identificarea motivelor care pot duce la situații în care se manifestă diversele forme de violență în mediul școlar sau în mediul familial.

Participanții au completat chestionare pe tema violenței, au participat la dezbateri, vizionări de filme, ppt, au realizat expoziții cu postere, afișe cu mesaje anti violență, au organizat un flashmob pe tema campaniei RESPECT, au beneficiat de activități de consiliere pentru dezvoltare emoțională și controlul furiei, pentru prevenirea și rezolvarea conflictelor.

În activitățile desfășurate s-au implicat toate cadrele didactice ale școlii, alături de părinți și invitați de la C.J.R.A.E Suceava sau Inspectoratul Județean de Poliție.

Elevii au desfășurat activități diverse: „Cuvinte magice” (elevii din clasele pregătitoare A, B, C, D), „Povești terapeutice” (clasele IA, IB, IC, ID), „Respectul – drumul de la regulă la lege” (clasa a II-a A, clasa a II-a D), „Să fii elev: drepturi și îndatoriri” (clasa a II-a C), „Respectul – un bun prieten” (clasa a II-a B), „Nu te costă nimic să fii bun!” (clasa a III-a A), „Oferi RESPECT – primești RESPECT!” (clasa a III-a B), „Puterea cuvintelor” (clasa a III-a C), „Exerciții de admirație” (clasa a III-a D), „Cu toleranță, respect, colaborare, combatem violența în școală!” (clasa a III-a E), „Copiii au drepturi!” (clasa a IV-a A), „Fii inteligent, nu fii violent!” (clasa a IV-a B), „Respectă pentru a fi respectat” (clasa a IV-a C), „Nonviolența – R.E.S.P.E.C.T.” (clasa a IV-a D), „Respectăm să ne respectăm” (clasa a IV-a E), „Flash – mob – R.E.S.P.E.C.T.” (VA, VB, V C, VD, VE, VI D, VII B, VIII D), „Inteligent nu violent!” (clasa a VI-a A) „Relația dintre evenimente, gânduri, emoții și comportament” (clasa a VI-a B), „Exmatriculăm violența” (clasa a VI-a C), „Respect ca să fii respectat” (VII A), „Agresiunea fizică și verbală. Consecințe pentru victimă și agresor” (clasa a VII-a C), „Perspectivele R.E.S.P.E.C.T.-ului” (clasa a VIII-a A, VIII-a B, a VIII-a C, a VIII-a E).

Elevii au demonstrat că își doresc o școală și o lume în care să existe armonie, încredere, respect, prietenie și căldură sufletească.

RESPECT elevilor și cadrelor didactice care s-au implicat în desfășurarea cu succes a activităților din această campanie!

„Educația este cea
mai bună provizie
pe care o poți face
pentru bătrânețe.”

Aristotel

La G.P.P. „Prichindelul” - Rădăuți campania R.E.S.P.E.C.T. s-a derulat cu participarea preșcolărilor din grupele mari (3 grupe), fiecare doamnă educatoare desfășurând activități specifice, cu scopul de a preveni comportamentele agresive prin exersarea unor comportamente și atitudini civilizate, astfel încât copiii să fie capabili să-și gestioneze emoțiile, să fie responsabili în ceea ce fac, toate acestea potrivit nivelului lor de înțelegere și receptare a mesajelor transmise. Vă prezint mai jos câteva imagini din cadrul acestor activități:

Iubirea nu naște violență

Prof. Mihaela BODEA
Grădinița cu Program Prolungit
„Prichindelul” Rădăuți

Grupa **Buburuzele** – prof. Caciur Cristina/prof. Busuioc Florentina
Sub umbrela respectului... Iubirea nu naște violență

În cadrul acestei activități, copiii au purtat discuții împreună cu doamnele educatoare despre ceea ce înseamnă RESPECT, apoi au realizat împreună un poster. Au desenat, au colorat, au lipit, au scris chiar, au formulat mesaje, reușind să facă aceste lucruri cu pricepere, răbdare și respectându-se unii pe alții.

Grupa mare **Campionii** – prof. Covașă Daniela
Împarte zâmbete, nu lacrimi

Pornind de la o situație care s-a petrecut în grupă - trei băieții nu reușesc să se joace frumos împreună cu o mașinuță, prin urmare se iau la bătaie și nu se lasă până când unul intră în posesia ei, unul se supără și începe să plângă pentru că nu a lut-o el, iar al treilea merge și părăsește situația creată – doamna educatoare a desfășurat activitatea cu tema: „Emoțiile și corpul meu”, finalizată cu un mesaj deosebit de sugestiv „Împarte zâmbete, nu lacrimi”.

Grupa mare **Buburuzele** – prof. Grimmî Eval
educ. Pîrghie Dulcinea (GPP „PINOCHIO” - structură)

Oriunde și oricând... **R.E.S.P.E.C.T.** este cuvântul care trebuie să ne definească pe toți – mari și mici, adulți sau copii. Pentru că în acest cuvânt simplu, la prima vedere, sunt cuprinse adevărate comori ale sufletului nostru:

- R.** – RESPONSABILITATE
- E.** – EDUCAȚIE
- S.** – SIGURANȚĂ
- P.** – PREVENȚIE
- E.** – EMOȚIE
- C.** – COMUNICARE
- T.** – TOLERANȚĂ

„Pentru a răspândi
fericire în jur, e
nevoie să fii fericit
în propria familie.
Pacea și războiul
încep chiar din
mijlocul familiilor
noastre. Dacă
vrem să avem pace
în lume trebuie mai
întâi să ne iubim
familiile.”
Maica Tereza

Siguranță și prevenție prin intermediul poveștilor

Prof. Ramona Alina COZAN
Grădinița cu Program Prolungit 1-2 -3 Suceava

„În mod logic, armonia trebuie să vină din inimă. Armonia se bazează într-o mare măsură pe încredere. De îndată ce este folosită forța, această creează teamă. Teama și încrederea nu se pot împăca una cu cealaltă.”
Dalai Lama

Vechea și universală atracție a copiilor pentru povești le face o sursă de informație dinamică și plină de semnificație, precum și un mijloc ce asigură un mediu eficient pentru comunicare (inclusiv terapeutică sau cu mesaje educaționale). Popularitatea de care se bucură basmele, legendele, poveștile și istorioarele atestă locul unic pe care acestea le au în dezvoltarea copiilor, inclusiv în educația non-violentă. Copilul, prin intermediul faptelor săvârșite de personajele din povești își poate însuși mai ușor cunoștințe legate de nerespectarea normelor necesare integrării în viața socială, precum și reguli de siguranță și securitate personală. Cu ajutorul imaginilor, pot observa consecințele nefaste ale nerespectării anumitor reguli (reguli în vederea evitării unor situații periculoase, reguli privind protecția vieții și a celor din jur, reguli privind consumul de alimente nesănătoase pentru organismul uman). O parte din poveștile clasice au un sfârșit tragic și violent. Acest aspect are consecințe nefaste asupra dezvoltării psihoafective a copilului. Frica, anxietatea, fobia specifică, izolarea sunt câteva dintre urmări. Se recomandă a se alege povești a cărui final să fie în mare măsură unul fericit pentru a nu afecta emoțional copiii.

Poveștile au atât valoare formativă, cât și etică contribuind la formarea conștiinței morale; copiii descoperă trăsături de caracter, își aleg modele de viață, cunosc înfrunțări și manifestări ale binelui și ale răului. (ex: „Capra cu trei iezi”, „Scufița Roșie”, „Punguța cu doi bani”, „Ursul păcălit de vulpe”, „Cîrpele cel lăcom”, „Rățușca cea urâtă” etc.)

Tema activității: „Rățușca cea urâtă”

Grup țintă: copiii grupelor mici, mijlocii și mari /250 copii

Parteneri: Poliția de proximitate

Materiale folosite: tabla interactivă, imagini sugestive poveste, „fișă tablou”

Scop: Exersarea normelor de comportare în societate, precum și regulilor de securitate personală, prin intermediul poveștii prezentate.

Obiective operaționale:

- ⇒ Să urmărească linia poveștii concomitent cu imaginile prezentate;
- ⇒ Să enumere formele de violență prezente în poveste (verbală, fizică);
- ⇒ Să identifice stările emoționale ale personajelor;
- ⇒ Să conștientizeze importanța acceptării și a nevoii de siguranță;
- ⇒ Să găsească soluții de rezolvare a unui conflict;
- ⇒ Să compună în mod original și personal spațiul plastic.

Desfășurarea activității: Activitatea s-a desfășurat în sala multifuncțională a grădiniței și a debutat prin întâlnirea preșcolarilor cu agentul de proximitate. Educatoarea a propus copiilor povestea „Rățușca cea urâtă”, concomitent cu imagini sugestive. În cadrul acestei povești se descoperă nevoia de siguranță a personajului principal precum și stările afective trăite. Preșcolarii au fost solicitați să identifice faptele și emoțiile negative regăsite în poveste și să găsească soluții de rezolvare a acestora. Agentul de proximitate a intervenit la finalul activității, subliniind faptul că orice copil trebuie să fie recunosător părinților care îl protejează, îl iubesc și îi oferă sentimentul de siguranță. De asemenea a specificat faptul că părăsirea zonei și a persoanelor care îi oferă siguranță poate fi un real pericol iar numărul de urgență 112, îl poate salva. Odată ajunși în sala de grupă fiecare preșcolar copiii au primit o „fișă tablou” pe care au desenat ceea ce le-a plăcut din poveste. S-au făcut aprecieri individuale și colective.

Conform Raportul Național de Sănătate a Copiilor și Tinerilor din România, din anul 2017, școala joacă un rol pivotal în dezvoltarea caracterului copiilor și tinerilor și interrelaționarea lor, în asigurarea stării de bine individuale și colective. A fost demonstrat faptul că mediul fizic, social și emoțional în care personalul și elevii petrec o mare parte din fiecare zi, poate să afecteze sănătatea lor fizică, emoțională și mentală. Copiii au dreptul fundamental de a se simți în siguranță la școală și de a fi scutiți de asuprire, umilire intenționată și pericole potențiale cauzate de intimidare și hărțuire.

Ce înțeleg elevii de liceu prin termenul de hărțuire? Cum pot face ei diferența între a șicana/ a tachina un coleg și a hărțui? Care ar trebui să fie atitudinea lor, în calitate de colegi, atunci când observă că un alt coleg este victim unui act de bullying? Pentru a răspunde la aceste întrebări am desfășurat o activitate de conștientizare a acestui fenomen negativ.

Titlul activității: „Dare to be different/ Îndrăznește să fii diferit!”

Profesori coordonatori: Loredana Mureșan, Monica Popescu, Ramona Husarciu

Scopul activității: identificarea soluțiilor din mediul școlar în combaterea bullyingului pentru a crea un mediu de siguranță în școală.

Materiale utilizate: foi de flipchart, videoproiector, laptop, post-it, culori/ markere

Punctul de plecare la fost un material video care făcea referire la două tinere agresate în mediul școlar din motive etnice (o elevă era de naționalitate indiană) și de aspectul fizic (o elevă era peste greutatea medie a unui copil adolescent). Elevilor li s-a cerut să identifice unde s-a depășit limita de comportament normal între elevii/ colegi, să ofere o definiție proprie a termenului de bullying, să construiască scenarii pozitive de ajutorare a victimei. Elevii claselor a 10aA și a 10 a B, au fost împărțiți în echipe, fiecare echipă având trasate sarcini clare de lucru. După 15 minute, fiecare echipă a prezentat concluziile lor și au argumentat alegerile făcute.

În urma activității, profesorii coordonatori au constatat faptul că elevii înțeleg termenul de bullying, cunosc cazuri din comunitatea lor de elevi dar că nu tot timpul semnaleză aceste cazuri, de teamă să nu fie agresați la rândul lor. S-a concluzionat că unii elevi sunt lipsiți de apărare deoarece provin din medii familiale vulnerabile, unde părinții fie nu conștientizează problema reală a copilului lor, fie o recunosc, dar trimit copilul la sesiuni de psihoterapie și consideră că treaba lor e făcută. Alți elevi, deși nu au dificultăți pe plan familial, considera ca afront personal orice discuție în contradictoriu și nu caută să ajungă la un numitor comun cu celălalt participant la discuție.

În calitate de profesor, cred că elevii înțeleg foarte bine acest fenomen de bullying, dar unii aleg să încalce regulile deoarece societatea este prea permisivă sau prea indiferentă, uneori. De asemenea, modelele oferite de părinți în sânul familiei este unul mai puțin tolerant și mai degrabă orientat să găsească vinovați oriunde în altă parte decât în familia lor. Partea pozitivă la aceste demersuri este că elevii sunt dornici să fie educați în spiritul toleranței și al conlucrării între colegi, iar intensificarea activităților de acest fel în școală constituie un plus. Cu cât elevii cunosc mai multe date despre acest fenomen și înțeleg importanța unei încrederi de sine puternică și puterea pozitivă a grupului, cu atât hărțuitorii vor avea mai puține șanse de reușită în demersurile lor. Ascultasem la radio zilele trecute, o doamnă profesoară de la un liceu din Focșani care spunea că cei care comit acțiuni de bullying la ei în școală au trebuit să participe la corul școlii, iar rezultatele benefice nu au întârziat să apară. Elevilor respectivi li s-a oferit alternative de petrecere a timpului liber, iar energia lor a fost dirijată către noi preocupări.

Rolul profesorilor este de a contribui la formarea de caractere și de a construi o generație viitoare de oameni frumoși. Fenomenul de bullying necesită atenție din partea școlii, familiei și comunității pentru diminuarea efectelor acestuia. Împreună suntem mai puternici!

Îndrăznește să fii diferit!

prof. Loredana MUREȘAN

Liceul cu Program Sportiv Suceava

**„Dacă vrei
să fiți fericiți,
dacă vrei să
înfloriți, trebuie
să vă gândiți la
armonie,
să vă puneți în
armonie cu
universul întreg.”**
**Omraam
Mikhael Aivanhov**

STOP! Violență școlară

Prof. înv. primar Claudia-Maria POENAR

Liceul Tehnologic Energetic „Dragomir Hurmuzescu” Deva, Hunedoara

Violența este un fenomen foarte des întâlnit în ultima perioadă, în școlile din țara noastră. Printre formele violenței școlare se numără:

Violența între elevi este cea mai răspândită formă de conflicte între elevi.

Elevii sunt violenți unii față de ceilalți pentru că societatea, în ansamblu, este agresivă; modelele de relaționare la care sunt expuși copiii sunt de natură violentă (acasă, pe stradă, la televizor, inclusiv în emisiunile pentru copii). *Violența verbală* este cea mai răspândită formă: certuri, conflicte, injurii, amenințări, intimidare, hărțuire, batjocură, jigniri.

2. *Violența fizică* (bătaia) este declarată mai ales de către părinți și mai puțin de către cadrele didactice. Se manifestă mai frecvent în următoarea ordine: în imediata vecinătate a școlii, după program, în pauze, în școală, în școală după program, în timpul orelor. Se manifestă, în ordinea frecvenței: între elevii din aceeași clasă, între elevii din clase diferite și de același nivel școlar (clase paralele), între elevi de diferite niveluri școlare.

3. *Violența elevilor față de profesori* - consilierii școlari recunosc existența ei într-o proporție mai mare decât corpul profesoral/conducere (ei fiind cei care consiliază elevi cu asemenea comportamente). Se manifestă prin comportamente neadecvate în raport cu statutul lor (absenteism școlar, fuga de la ore, indisciplina, ignorarea mesajelor cadrelor didactice, cel mai frecvent), agresiune verbală și nonverbală (ofense, refuzuri, atitudini ironice, gesturi inadecvate /obscene) și violența gravă (injurii, jigniri, loviri, agresiune fizică).

4. *Violența profesorilor față de elevi*: este un fenomen prezent în școală, dar dificil de recunoscut de către cadrele didactice. Se manifestă sub diferite forme, în ordinea frecvenței, ca: ironie/ sarcasm/ dispreț explicit; evaluare neobiectivă (nedreptate), agresiune nonverbală, ignorare/neacordarea atenției, excludere de la ore, injurii, jigniri, violență fizică (palme, tras de păr, tras de urechi).

5. *Violența părinților în spațiul școlii*: părinții au comportamente neadecvate față de profesori (țipete, discuții aprinse, ironii, amenințări cu reclamații, agresivitate fizică). Părinții au comportamente violente față de propriul copil/colegi.

Am preluat mesajul Săptămânii Județene a Nonviolentei în mediul școlar din județul Suceava – Campania R.E.S.P.E.C.T. (27-31.01.2020) - pentru elevii clasei pregătitoare B din școala noastră. Activitatea s-a desfășurat la disciplina *Dezvoltare personală*, prilej cu care în cadrul etapei de captarea atenției le-am prezentat copiilor o imagine cu o situație de agresiune fizică. Astfel, copiii au observat imaginea și au dedus tema: **STOP! VIOLENȚĂ ȘCOLARĂ!**

Plecând de la literele R, E, S, P, E, C, T, s-a creat o poezie cu rol de povăț.

Răspunde celui alt politic,

Este un lucru frumos!

Să fii fericit, muncitor și smerit,

Pe toți să-i respecti negreșit!

Elevi silitori voi să fiți!

Curajul să vi-l dovediți!

Toți de rău să vă păziți!

Campania a adus în atenție comportamente care trebuie practicate pentru a trăi fericiți și în siguranță, atât în familie, cât și în afara ei. În urma discuțiilor pe tema privind prevenirea violenței în mediul școlar, am ajuns la următoarele concluzii:

- ◇ Copiii au învățat să se comporte civilizată cu cei din jurul lor.
- ◇ *Familia* este locul în care se învață „cei 7 ani de acasă.”.
- ◇ Exemple de activități cu fapte bune: îi ajutăm pe părinții noștri la cumpărături, la treburile casnice, îi ascultăm și ne ascultă, citirea unei povești seara de către părinți. Aceste comportamente îi ajută pe copii să se simtă importanți, utili, astfel încât orice problemă care ar apărea să o poată rezolva fără să apeleze la violență.
- ◇ *Prietenii* reprezintă un alt model pentru copii. Din această cauză grupul de prieteni este indicat să fie caracterizat prin același sistem valoric pe care îl împărtășește copilul, pentru a nu învăța aspecte nedorite. Cu toate acestea, este bine să împărțim jucăriile cu prietenii, colegii noștri, îi ascultăm, îi ajutăm, îi încurajăm.
- ◇ Cufărul nostru cu fapte bune nu cuprinde doar comportamente dezirabile față de părinți, colegi, prieteni etc., ci este încăpător în a aduna în el orice gest pe care îl facem față de o persoană sau de societate.

Activitățile din cadrul proiectului „Spunem NU violenței”, s-au desfășurat în perioada 27-31 ianuarie, la Școala Gimnazială Valea Moldovei, sub umbrela campaniei RESPECT, inițiată în 2015, de către Inspectoratul Școlar Județean Suceava.

Astfel, în cadrul activității intitulată „Fii tolerant în jocul vieții!”, desfășurată cu o parte din elevii claselor VII-VIII, am pornit de la ascultarea unei povești, după care am încercat să construim „Podul înțelegerii”, apelând în cadrul workshop-ului la diverse tehnici de negociere și la medierea conflictelor între personajele poveștii „Lupul cel rău” și „Îngerul păzitor”. Copiii au învățat că atunci când iau decizii trebuie să respecte deciziile altora, să învețe să soluționeze conflictele cu calm, punându-se permanent în pielea celuilalt.

Apoi au exersat exprimarea unor emoții diverse, aplicând comenzile semaforului din cadrul jocului didactic „Semaforul emoțiilor”. Prin intermediul eseurilor create, elevii au încercat să răspundă la întrebarea „Ce reprezintă RESPECTUL?” iar posterele și sloganele au venit cu soluții creative pentru combaterea violenței.

În final, elevii au scris cuvântul „RESPECT” atât pe inimile confecționate cât mai ales în inimile lor.

Școala fără violență

Prof. Isabella ISTRATE
CSEI „Sf. Andrei” Gura Humorului

Campania R.E.S.P.E.C.T. a debutat cu activitatea „Să combatem violența din școală” unde elevii claselor IX C și X C coordonați de prof. Horga C. și Buburuzan C. au dezbătut tipurile de agresivitate și violență întâlnite în școală, au vizionat

unele materiale video despre violență și au realizat mesaje anti-volență.

„Tribunalul minorilor – Școala fără violență!” a fost genericul unui proces intentat actelor de violență din mediul școlar și familial de către colectivul clasei a X-a B coordonat de prof. Lucia Huțanu, activitate la care elevii au fost nevoiți să găsească ei înșiși soluții actelor de agresivitate și violență.

„O poveste de fair play” a surprins prin jocuri sportive, dar și prin jocuri de cuvinte importanța respectului, empatiei, sportului, prieteniei, educației, cinstei și toleranței. Activitatea dominată de spiritul de fairplay a reunit elevii claselor a VI a B, a VII a A și a VII a C coordonați de prof. Poclitaru C., prof. Mihailă D., prof. Sabin R. și prof. Istrate I., prof. Tofan S. și Cojoleancă R. și studenții practicanți de la Universitatea de Studii Europene din Moldova, Facultatea de Psihologie coordonați de prof. univ. Pănezi Violina.

„Respectul de sine, respectul pentru cei din jur!” a fost o activitate în care elevii coordonați de profesori Șirbu G., Țilică L. și pedagog Catargiu D. au pus în discuție respectul de sine și respectul pentru cei din jur, violența și bullyingul iar concluziile s-au concretizat în postere tematice.

Activitatea „Stop violenței în școală!” în parteneriat cu Poliția de proximitate Gura Humorului reprezentată de asp. Solcan D., asp. Ucraineț A. cât și de eleva Motrescu A. la care au participat elevi de la cl. V- XII coordonați de profesori Ruscan E., Solcan M., Rusu P. dar și cu participarea prof. Țilică L., Zus M., Casandrei A. și Caraciuc S. a adus în atenția elevilor consecințele legale ale actelor de agresiune și violență. Ziua Internațională a Nonviolentei în Școlii a propus un workshop, cu tema violența la vârsta adolescenței, coordonatori prof. Chichifoi M, prof. Culidiuc M., prof. Simeria M și prof. Dabija D.

Fii tolerant!

Prof. Mihaela Cristina TIMU
Școala Gimnazială Valea Moldovei

„Armonia ascunsă
valorează
mai mult
decât armonia
vizibilă.”
Heraclit

Neînfricații și salata de fructe

Prof. învă. primar Daniela BABII
Școala Gimnazială nr.10 Suceava

„Mai mult
câștigi prin
iertare decât
prin violență.”
La Fontaine

Puțini dintre noi pot crede că, realizând în clasă o salată de fructe, în perechi și cu ajutorul părinților, poți educa subtil o clasă de 36 de elevi în spiritul *respectului* și al *bunei cuviințe*. Dar iată că acest lucru s-a întâmplat miercuri, 29 ianuarie 2020.

E impresionant să ai în fața ta 72 de persoane cu șorțuri, scufii de bucătar care abia așteaptă să guste din fructele deja curățate, care verbalizează toți odată despre produsul final, care mănuiesc castronele și cuțite de plastic, împart mănuși de unică folosință și își dau indicații prețioase unul altuia. E clar că nu poți să îți discursuri sau să prezinți un power-point despre respect deși le aveai în calculator din alți ani de efort educativ și că demersul tău gândit cu câteva zile înainte va face, nu va spune.

Așadar, le amintesc tuturor că munca în echipă va începe cu portocala. Le cer să facă un exercițiu și să-și imagineze că felile de portocală pe care le vor desprinde una de alta sunt calități ale omului. În timp ce fiecare se grăbește să înceapă lucrul, se aud cuvinte precum bunătațe, calm, respect, milă, politețe, empatie (de la părinți), elegantă sufletească...

Trec printre grupele de părinți și copii și văd alinate pe farfurioare felile de portocală. Copiilor de 5-6 ani le plac cuvintele și le cer să-mi arate pe farfurie care e bunătațe și care e respectul. Toți intră în jocul meu și-mi indică o felie. Cui ai da această felie? vine întrebarea mea. Răspunsul îi face să înțeleagă că e de dorit să dăm respect mai multor persoane, așa că decidem să tăiem felia în bucățele mai mici pentru a oferi tuturor din respectul nostru.

Cât timp elevii taie *felia respectului* îi întreb cărui dintre colegi ar putea da felia bunătații. Se dovedește că și felia bunătații trebuie tăiată în felii. Enunț din nou regulile de comportare, în clasă care presupun, normal, *respect și bunătațe*. Cer elevilor să răstoarne în castronul adus bucățelele tăiate și le cer să mai taie și *felia calmului*. Se discută mult despre calm, că în primul rând trebuie să ni-l dăm nouă. Așa că îi invit pe elevi să-și dăruiască calm, mâncând o bucățică de portocală, apoi să dăruiască calm părinților de lângă ei oferindu-le o bucățică.

Demersul educativ continuă în același fel pe fiecare calitate enunțată de elevi. Așadar felile de portocală sunt tăiate. Vine rândul fructului kiwi care este tăiat în două. Cele două părți sunt denumite *răbdarea și atenția*, deprinderi pe care orice școlar trebuie să le obțină în clasa pregătitoare. Elevii sunt rugați să taie o felie dintr-o jumătate și să spună cărei ore din orar vor dăruia *felia de răbdare*. Unii spun că la comunicare, alții activităților de desen și pictură. Alții oferă răbdare cititului sau socotitului. La fel se întâmplă cu atenția.

Timpul alocat tăierii este folosit verbalizării, cu calm, în propoziții, despre cui dăruim atenția noastră în timpul orelor: definițiilor, lucrului la tablă, răspunsurilor corecte. Se poartă un dialog cu părinții care presupune ca fiecare să spună numele a mai multor persoane cărora le acordă din felia lor de kiwi-atenție într-o zi. E de la sine înțeles că se creează un moment absolut emoțional când părintele pronunță numele copilului. Le spun copiilor că dacă cel de lângă tine îți arată *respect, bunătațe, calm, răbdare și atenție* asta înseamnă că îți dăruiește *iubire*. Iubirea este reprezentată de o banană pe care elevii o vor tăia felii. În castronul cu salata de fructe pe care fiecare grup o servește cu lingurițe de plastic, îndemnându-se politicos, stau cuminiți, sub frișcă, desemnată ca bucurie de a trăi, toate caracteristicile umane care ne înalță și ne fac să trecem prin viață cu demnitate.

C
A
P
I
T
O
L
U
L
3

Experiențe educaționale.
Bune practici -
prevenirea violenței

Planeta NONDISCRIMINĂRII

Prof. Liuța JUCAN
Școala Gimnazială nr.4 Vatra Dornei

„Un copil poate
oricând să
învețe un adult
trei lucruri: cum
să fie mulțumit
fără motiv, cum
să nu stea
locului
niciodată și
cum să ceara cu
insistență ceea
ce își dorește.”
Paulo Coelho

Copiii sunt ființe gingașe, vulnerabile și au nevoie de un mediu care să le asigure afecțiune și protecție, care să le permită să se dezvolte fizic, emoțional și cognitiv pentru a deveni indivizi cu respect de sine și încredere în forțele proprii. *Convenția cu privire la drepturile copilului* (CDC) este declarația cea mai completă privind drepturile copilului care s-a realizat vreodată și este tratatul internațional privind drepturile omului ratificat la cea mai largă scară internațională din istorie. Convenția a fost adoptată de Adunarea Generală al Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989 și a fost ratificată de 195 de țări. Până în prezent, toate țările au semnat Convenția, SUA fiind singura țară care nu a recunoscut-o încă, având un alt sistem de protecție a copiilor. Convenția are 54 de articole care acoperă toate aspectele vieții copilului și stabilește drepturile civile, politice, economice, sociale și culturale pe care le au copiii din toată lumea, indiferent de etnie, gen, religie, limbă, abilități sau orice alt aspect legat de statutul său.

În 2019 s-au împlinit 30 de ani de la adoptarea de către Națiunile Unite a *Convenției cu privire la drepturile copilului*. Cele 54 de articole ale sale descriu drepturile copiilor și modul în care guvernele ar trebui să colaboreze pentru a le asigura tuturor copiilor. Toate drepturile cuprinse în convenție au legătură între ele și sunt la fel de importante. După 30 de ani de la semnare, Convenția a ajutat la transformarea vieților multor copii, dar nu este totuși complet implementată și nici cunoscută sau înțeleasă pe scară largă. Elevii nu se pot lupta pentru propriile drepturi și nu îi pot susține pe alții să își ceară drepturile dacă ei înșiși nu știu care sunt acestea.

20 NOIEMBRIE este Ziua Internațională a Drepturilor Copilului, iar elevii și cadrele didactice de la Școala Gimnazială Nr. 4 Vatra Dornei au sărbătorit această zi specială prin activități de inițiere a elevilor în înțelegerea Convenției cu privire la Drepturile Copilului, de conștientizare a importanței cunoașterii și respectării drepturilor copiilor de pretutindeni. Au fost implicați toți cei 445 de elevi fie în activitățile desfășurate pe clase, fie în activitatea comună „Să facem școala albastră!”. Unele dintre cadrele didactice au răspuns provocării lansate de UNICEF de a lua parte la cea mai mare lecție din lume cu o oră de educație despre drepturile copilului, folosind resursele puse la dispoziție cu acest prilej.

Toate activitățile au avut câteva puncte comune: s-a pornit de la crearea contextului copilăriei – **Ce este copilăria?** (este întrebarea de la care a pornit discuția, care a continuat cu alte întrebări la care au răspuns elevii: Când începe și când se termină copilăria? Ce înseamnă copilăria? Credeți că copilăria este la fel pentru copiii de pretutindeni? Cum ar putea copilăria din România să fie diferită și/sau asemănătoare cu copilăria din Italia/ Japonia / Brazilia / India / Somalia? Ce este important pentru o copilărie „bună”?).

Un alt moment comun tuturor activităților a fost prezentarea **Convenției cu privire la drepturile copilului** și a importanței cunoașterii acesteia de către toți copiii („Un copil informat, un copil protejat!”).

Apoi, copiii au fost invitați pe **PLANETA NONDISCRIMINĂRII** - să își imagineze copilăria așa cum le-ar plăcea să o vadă pentru toți copiii și să aleagă o modalitate creativă pentru a exprima acest lucru. S-au desfășurat activități precum:

- ◇ Clasa pregătitoare A: „Și noi, copiii, ne bucurăm de drepturi”, înv. Pop Veronica
- ◇ Clasa pregătitoare B: „Ce sunt drepturile copiilor?”, prof. Florea Livica
- ◇ Clasa I A: „Sunt copil și am drepturi”, prof. Doina Moroșan
- ◇ Clasa a II-a A: „Am dreptul să zâmbesc”, prof. Manea Manuela
- ◇ Clasa a II-a B: „Noi ne cunoaștem drepturile, vă rog să le respectați!”, prof. Timu Carmen
- ◇ Clasa a III-a A: „Planeta Nondiscriminării”, prof. Jucan Liuța
- ◇ Clasa a III-a B: „Și noi, copiii, ne bucurăm de drepturi”, prof. Candrea Ionela, în colaborare cu bibliotecar Magherca Maria
- ◇ Clasa a IV-a A: „Fiecare copil merită să fie fericit”, înv. Afloarei Viorica
- ◇ Clasa a VII-a A: „Drepturile mele - responsabilitățile mele”, prof. Juravle Mihaela
- ◇ Clasa a VII-a B: „Sunt cetățean și am drepturi”, prof. Cocoreanu Aureli-an
- ◇ Clasa a VIII-a A: „Despre copilărie și drepturile mele”, prof. Acatrinei Irinel

Elevii și-au imaginat un viitor al copilăriei în care toate drepturile copiilor sunt respectate și au vorbit deschis despre drepturile lor, fiind încurajați să identifice acțiuni concrete pe care le pot implementa pentru ca drepturile copilului să devină o realitate, fără excepții. *O lume în care toate drepturile copiilor sunt respectate ar fi o lume în care toți am trăi foarte bine!* Ziua a fost cu atât mai specială prin faptul că ne-am făcut, elevi și profesori, „Școala albastră” prin îmbrăcăminte, decorațiuni și idei, simbol al aspirațiilor noastre către o lume fără norii amenințatori ai discriminării, violenței, abuzului sau neglijării copiilor, o lume senină, în care copiii trăiesc în pace și le sunt respectate toate drepturile.

Impresii de la elevii: „Cel mai mult mi-a plăcut că ne-am făcut Școala Albastră: ne-am îmbrăcat și noi și doamna învățătoare în albastru, am adus baloane albastre, am ieșit în curtea școlii și ne-am jucat împreună cu colegii mai mari și mai mici. A fost foarte frumos!” (M. A. -clasa a III-a A)

„Mi-a părut rău când am aflat că în lume există copii care nu au nici măcar apă și hrană, copii care suferă mult din cauza sărăciei sau copii care suferă în zonele de război. Mi-aș dori să existe o Planetă a Nondiscriminării, în care toți copiii să se bucure de toate drepturile din Convenția pentru drepturile copilului.” (L.S. -clasa a III-a A)

Scoala comunicării nonviolente

Prof. Ana-Maria CATARGIU, Director prof. Ioan BEDRULEA
Școala Gimnazială Capu Câmpului

„Comunicarea nonviolentă (CNV) este un mod de interacțiune care facilitează schimburile între oameni și rezolvarea conflictelor in mod pașnic. Ea se concentrează asupra nevoilor și valorilor împărtășite de noi toți și încurajează folosirea unui limbaj care ne accentuează compasiunea. Mai mult decât o metodă, CNV este o atitudine ce are la bază intenția ca atât nevoile mele, cât și ale tale să fie la fel de importante și ca, împreună, să ajungem la acele strategii care pot duce la împlinirea lor în aceeași măsură.”
(Monica Reu)

Planul de activități a comisiei de prevenire a violenței în mediul școlar a cuprins activități pentru elevi și părinți iar numitorul comun a fost promovarea comunicării nonviolente. Și a toleranței. Vom exemplifica mai jos câteva activități:

- ⇒ „Școala toleranței” - activități precum „Trenulețul toleranței”, „Cheile toleranței”, „Voluntar în numele toleranței” au urmărit manifestarea toleranței față de ceilalți, dezvoltarea abilităților necesare conviețuirii în armonie, aprecierea valorilor culturale, promovarea empatiei, egalității, respectului și înțelegerii.
- ⇒ „Și tu poți schimba viața!”. Scopul proiectului a fost conștientizarea consecințelor actelor de violență asupra persoanelor din jurul nostru. Prin intermediul dezbaterilor, a workshop-urilor, elevii au evidențiat importanța comunicării, au exersat deprinderi de mediere a conflictelor și au propus strategii de prevenire a violenței.
- ⇒ Campania 19 zile de prevenire a abuzurilor și violenței asupra copiilor și tinerilor– workshop cu tema: „Bullying-ul și abuzul în mediul școlar”. Dezbateri cu elevii și părinții privind neglijarea copiilor, pedeapsa corporală și exploatarea prin muncă a copiilor. Vizionarea de filmulețe educative referitoare la copiii străzii.
- ⇒ Au fost distribuite 60 de pliante despre efectele violenței asupra copilului și au fost oferite sfaturi referitoare la prevenirea violenței;
- ⇒ Activități de suport educațional pentru părinți - proiectul educațional „Împreună pentru copiii noștri” ;
- ⇒ 52 de elevi și 21 de părinți au completat chestionare referitoare la violență; realizarea „Grădinii cuvintelor frumoase”, a machetei „Familia perfectă”;
- ⇒ Chestionarele au fost adresate, în oglindă, părinților și copiilor lor.

Ce apreciezi la părinții tăi?	Ce ai schimba la familia ta?
Ce ai învățat până la această vârstă de la părinții tăi?	Ce simți când te gândești la familia ta?
Un mesaj pentru părinții tăi	

Ce apreciezi la copilul tău?	Ce ai schimba la copilul tău?
Ce ai învățat până la această vârstă de la copilul tău?	Ce simți când te gândești la copilul tău?
Un mesaj pentru copilul tău	

Ce îți doresc părinții de la școală?

- ⇒ Egalitate de șanse
- ⇒ Mai multă implicare
- ⇒ Empatie
- ⇒ Să construiască încrederea în sine
- ⇒ Să fie atenți la stilul copiilor de a învăța
- ⇒ Învățare diferențiată
- ⇒ Educație pentru viață
- ⇒ Comunicare.

Ce îți dorește școala de la părinți?

- ⇒ Parteneriat onest
- ⇒ Responsabilizarea copiilor

- ⇒ Implicare
- ⇒ Să pună pe primul loc educația copilului
- ⇒ Să nu se aștepte ca școala să fie prima și singura responsabilă de educația copilului
- ⇒ Să comunice deschis și cât mai des
- ⇒ Să încurajeze copilul în a avea rezultate bune la școală
- ⇒ Să răspundă nevoilor individuale ale copilului

Siguranță și educație rutieră

Prof. Dr. Marius Claudiu PINTILII
Școala Gimnazială Ioan Ciurea Fălticeni

Strategia Națională pentru Siguranță Rutieră 2013 – 2020 este un document de politici coerente și unitare în sfera siguranței rutiere, pe termen lung, care a apărut ca urmare a rezultatelor nesatisfăcătoare ale politicilor existente în domeniu. Aceasta urmează a fi pusă în aplicare de către instituțiile cu atribuții în domeniu, organe de specialitate ale administrației publice centrale împreună cu reprezentanții autorităților administrației publice locale recunoscute prin lege.

Educația rutieră reprezintă, într-adevăr, o educație pentru viață, fiind orientată spre formarea la elevi a atitudinilor și a deprinderilor de comportament responsabil în trafic. În această direcție, la nivelul Școlii Gimnaziale „Ioan Ciurea” din Fălticeni, proiectele, campaniile și competițiile din domeniul educației rutiere constituie o componentă esențială a activităților educative școlare și extrașcolare. În anul 2019, echipajele școlii, coordonate de către domnul profesor Pîntea Gavril au participat cu succes la numeroase concursuri.

În perioada 17-19 mai 2019, Școala Gimnazială „Ioan Ciurea” Fălticeni a reprezentat județul Suceava la Concursul regional de educație rutieră „Cupa Nehoiului” (ediția a V-a), competiție cuprinsă în Calendarul Activităților Educative Regionale și Interjudețene. Cei doi elevi din clasa a VII-a și a VIII-a, Pîntea Darius Mihai și Andrei Robert Ionuț, au obținut mențiuni.

Pe 25 mai 2019, a avut loc faza județeană a Concursului de îndemânare pe bicicletă „Cupa DHS”, ediția a X-a, care a fost organizată în zona esplanadei Casei de Cultură din Suceava. Echipajul școlii, alcătuit din patru elevi – Stan Onisim Filip (a V-a), Bejenariu Arianna Daniela (a VI-a), Pîntea Darius Mihai (a VII-a) și Reuțchi Claudia Alexandra (a VIII-a) – s-a prezentat foarte bine și, în urma celor două probe (teorie și poligon), a ocupat locul I. Copiii au primit diplome și câte o trotinetă.

De asemenea, echipajul Școlii Gimnaziale „Ioan Ciurea” din Fălticeni alcătuit din patru elevi – Bangaro Vasiliță Cătălin (clasa a III-a), Stan Onisim Filip (a V-a), Pîntea Darius Mihai (a VII-a) și Reuțchi Claudia Alexandra (a VIII-a) – s-a calificat la faza națională a Concursului „Educație rutieră – educație pentru viață”. Această etapă a competiției s-a desfășurat la Buzău, în perioada 25 – 28 iunie 2019. În urma celor trei probe suținute – teorie (toți membrii), poligon (doi elevi) și parc-școală (doi elevi), elevii reprezentanți ai județului Suceava au obținut rezultate deosebite. Reuțchi Claudia Alexandra a ocupat locul al III-lea la proba parc-școală. Concurenții au avut apoi prilejul să participe la o excursie organizată la Vulcanii Noroioși.

Nu în ultimul rând, trebuie menționate și cele două programe educaționale importante din domeniul educației rutiere, în care au fost implicați, în ultimii doi ani școlari, numeroși elevi:

Programul educațional „Verde la educație pentru circulație”, organizat de Lidl în parteneriat cu Ministerul Educației și cu Ministerul Afacerilor Interne, prin Poliția Română (coord. prof. înv. primar Gabor Ana). Proiectul are ca scop formarea unui comportament responsa-

bil în trafic al copiilor. Totul pentru ca, pe termen lung, numărul de accidente în care sunt implicați, cu vină, cei mici, să se reducă. Astfel, an de an, copiii învață de la polițiști regulile de circulație necesare pentru a fi în siguranță ca pietoni în trafic.

Programul educațional „Tedi –Școala Siguranței” (coord. prof. înv. primar Gabor Ana, prof. înv. Primar Goran Cornelia). Proiectul este destinat elevilor din clasa I, în vederea îmbunătățirii condițiilor de siguranță ale acestora acasă, la școală, în timpul liber. Proiectul are la bază Protocolul de colaborare înregistrat la MEN cu nr. 9926/23.08.2017.

Derularea unor astfel de activități a fost posibilă datorită parteneriatelor încheiate cu Poliția Municipiului Fălticeni și cu Detașamentul de Jandarmi Fălticeni. Desigur, teme vizând respectarea regulilor de circulație au fost abordate la nivelul tuturor claselor în cadrul orelor de Consiliere și dezvoltare personală/ Consiliere și orientare.

Așadar, raportându-ne la contextul actual, este evident faptul că educației rutiere i se cuvine acordarea unei atenții deosebite atât la școală, cât și în familie. Pentru siguranța lor și a celorlalți, copiii trebuie să aibă minime cunoștințe de legislație rutieră, formarea abilităților pentru viață și a comportamentului rutier responsabil putându-se realiza în diverse contexte de învățare.

Pentru al 5-lea an consecutiv, Școala siguranței Tedi și-a deschis porțile pentru o nouă generație de elevi de clasa I. În anul școlar 2019-2020, 39.727 de copii din toată țara vor învăța cum să conștientizeze pericolele care îi înconjoară, cum să le evite și cum să le gestioneze în cazul apariției lor. Această nouă generație se va adăuga celor 140.000 de elevi absolvenți ai primilor 4 ani de Școală Tedi.

Atitudinea poate schimba viitorul - Folosirea utilă, creativă, sigură a internetului

Prof. dr. Bogdan NISTOR, prof. Claudia Adriana ȚUCA
Școala Gimnazială Nr. 4 Suceava

ORA DE NET

Ora de net este un program european unic în România care promovează utilizarea Internetului de către copii și adolescenți într-un mod creativ, util și sigur.

În cadrul programului s-a constituit o **rețea de voluntari** - cadre didactice și specialiști care lucrează cu copiii pentru a implementa activități educaționale la nivel național. S-au desfășurat **activități de formare** și s-au realizat **resurse educaționale** adresate părinților, profesorilor și specialiștilor. Programul oferă **consiliere** - la [ctrl_AJUTOR](#) și o **linie de raportare** - la [esc_ABUZ](#) pentru a raporta conținutul ilegal întâlnit pe paginile web românești și pentru a construi un Internet mai sigur.

În județul Suceava s-a desfășurat cursul de formare „Folosirea utilă, creativă, sigură a internetului” în urma căruia am aplicat în școala noastră competențele dezvoltate.

Studii Organizația
Salvați Copiii

Abuzul și
neglijarea copiilor
(2013) – [https://
bit.ly/2SYrx9m](https://bit.ly/2SYrx9m)

Bullying-ul în
rândul copiilor
(2016) - [https://
bit.ly/2GVw59r](https://bit.ly/2GVw59r)

Utilizarea
Internetului de
către copii și
tineri” (2019) –
[https://
bit.ly/2WVpjwll](https://bit.ly/2WVpjwll)

În urma participării la cursul „Folosirea utilă, creativă, sigură a internetului” ne-am îmbunătățit competențele profesionale, sociale, civice cum ar fi: creșterea gradului de conștientizare a riscurilor pe Internet, dobândirea și aplicarea metodelor și strategiilor de combatere a efectelor negative ale navigării pe internet prin schimbul de bune practici de către un număr de profesori la sfârșitul proiectului. Aceste competențe le vom folosi în cadrul dezvoltării personale și profesionale necesare unei activități de calitate în procesului educativ.

Internetul a schimbat în mod spectaculos modul în care copiii interacționează cu lumea. Ei au acces la un volum copleșitor de informații și la căi infinite de exprimare a creativității, putând comunica fără costuri și instantaneu cu persoane din întreaga lume. Cu toate acestea, mediul online, pe lângă beneficiile evidente, comportă în lipsa unei informări corecte și a unei orientări adecvate, riscuri în fața cărora cei vulnerabili sunt în special copiii.

În ultimul deceniu, evoluția utilizării Internetului de către copii a fost caracterizată prin două mari direcții, ambele punând în sarcina părinților și a cadrelor didactice un rol crucial în protecția copiilor împotriva riscurilor din mediul online: copiii accesează Internetul de la vârste din ce în ce mai mici; tehnologia utilizată în acest sens a devenit mobilă și accesibilă oriunde și oricând. Mulți dintre copiii / școlari sunt în măsură să folosească diferite dispozitive de accesare a Internetului și chiar o fac cu sau fără supravegherea părinților. Acest lucru este un argument pentru pregătirea și mobilizarea inclusiv a cadrelor didactice de la nivelul gimnazial. Telefoanele „smart” și tabletele, ca dispozitive mobile sunt prevăzute, fără excepție, cu tehnologia necesară conectării la Internet, la prețuri din ce în ce mai accesibile. Spre deosebire de calculatoarele din mediul școlar sau conexiunile wireless oferite în acest spațiu, care pot fi cu ușurință filtrate pentru a evita conținutul dăunător sau ilegal, dispozitive mobile ale copiilor dispun de propria lor legătură cu mediul online, iar acest aspect presupune expunerea copiilor la anumite riscuri. Deși la prima vedere pare a fi o problemă insurmontabilă, educatorii și profesorii pot stabili împreună cu elevii reguli pe care fiecare trebuie să le respecte în utilizarea tehnologiei mobile pentru comunicarea online. Câteva din riscurile online sunt: expunerea la conținut ilegal și/sau dăunător, victimizarea prin intimidare, hărțuire sau amenințare (sau „cyberbullying”), identitatea, reputația online și securitatea pe internet, utilizarea excesivă a calculatorului sau dependența de jocuri și Internet.

Părinții și educatorii trebuie să înțeleagă aceste riscuri pentru a afla la timp când copiii/elevii lor trec prin astfel de experiențe online sau offline. Copiii ai căror părinți sau educatori pun în discuție în mod regulat siguranța pe Internet tind să aibă un comportament mai responsabil când folosesc rețelele sociale sau webcam-urile, ori când transmit mesaje, colectează informații sau postează pe blog-ul personal. Devenind persoane resursă, adulții contribuie astfel la transformarea Internetului într-un loc sigur și util copiilor atât acasă cât și la școală.

Utilizarea frecventă a Internetului însoțită de nivele mici de competențe este probabil să ducă la experiențe online mai riscante și mai dăunătoare. Copiii semnalează nivele mari de risc atunci când vine vorba de hărțuirea online și vizionarea/primirea de mesaje sexuale, fiind ulterior mai deranjați și supărați de aceste experiențe. Atunci când vorbim despre experiențele neplăcute, copiii români nu cunosc modalitățile prin care se pot proteja: ei vorbesc foarte puțin cu ceilalți despre experiențele lor dureroase și au tendința de a adopta atitudini pasive mai mult decât alți copii atunci când fac față unor astfel de situații (speră că situația va trece de la sine, nu mai utilizează internetul o vreme).

De asemenea, experiențele cu care se confruntă cel mai des și care implică risc, hărțuirea și vizionarea/primirea de mesaje cu conținut sexual, trec neobservate de părinții lor. Atunci când vine vorba de întâlnirea în lumea reală a unor persoane cunoscute online, părinții sunt mai puțin conștienți de întâlnirile pe care le au copiii lor comparativ cu ceilalți părinți europeni. Atât părinții, cât și copiii declară că există o nevoie mai mare din partea părinților de a avea mai mult interes în ceea ce fac copiii online pentru a-i proteja pe aceștia de situațiile de risc.

Fiind una dintre țările cu un profil care indică o utilizare ridicată, dar și multe riscuri, România are nevoie de o abordare adecvată și mai intensă a politicilor: creșterea nivelului de conștientizare a riscurilor online din partea părinților, luarea unor măsuri pentru a crește nivelul de autoprotecție și a responsabilității copiilor în mediul online, cu accent pe dezvoltarea unor competențe digitale și strategii de a face față situației (de preferat, integrate în curriculum-ul educațional la nivel național) care să sublinieze importanța sprijinului social (copiii să fie încurajați să vorbească mai mult despre experiențele lor online).

Studiile realizate de către Organizația Salvați Copiii arată că fenomenul de cyberbullying este unul prevalent în rândul copiilor și tinerilor, 69% din copiii români declarând că au fost martorii unei astfel de situații. Cyberbullying-ul este un comportament agresiv intenționat care este menit să provoace disconfort sau durere, implică un dezechilibru de putere și tărie între agresor și victimă și se manifestă repetitiv, regulat prin intermediul dispozitivelor tehnologice.

În cadrul programului Ora de Net, pregătim instrumentele și experiențele de care adulții au nevoie pentru a contribui la reducerea decalajului dintre generații și încurajarea colaborării dintre acestea în ceea ce privește abordarea și integrarea noilor tehnologii într-un mod creativ, util și sigur în viața copiilor și în procesul educațional. Ghidăm cadrele didactice, specialiștii și formatorii implicați în programul de voluntariat pentru a crea experiențe de învățare plecând de la realitățile subiective ale copiilor. Aceștia au nevoie de cât mai mulți adulți binevoitori, autentici și conștienți de rolul pe care îl au în modul în care cei mici folosesc noile tehnologii și în pregătirea lor pentru o viață adultă în secolul XXI.

⇒ **Lecția 1: Siguranța online (cyberbullying) - impact**

În urma derulării activităților elevii sunt mult mai vigilenți cu privire la:

- Primirea unor mesaje răutăcioase de la persoane cunoscute sau de la necunoscuți.
- Primirea unor mesaje amenințătoare sau jignitoare prin intermediul rețelelor sociale, precum Facebook sau AskFm
- Trimiterea către alții a unor poze sau clipuri cu ei cu scopul de a-i jigni sau a-i te face să se simtă stânjeniți
- Răspândirea de zvonuri despre ei prin SMS sau aplicații de chat precum WhatsApp sau Viber
- Furtul parolilor care duc la preluarea conturilor
- Crearea unui profil fals cu pozele lor sau postarea de statusuri și comentarii.

⇒ **Marturii ale elevilor:**

- ◇ Elevii au afirmat că au fost hărțuiți sau amenințați în mediul online.
- ◇ Fetele sunt în majoritatea cazurilor cele mai expuse la astfel de hărțuiri, trimise prin e-mail, sau pe site-urile de socializare.
- ◇ Elevii își împărtășeau adesea gândurile și identitatea lor pe FaceBook;
- ◇ Elevii cunosc pe cineva care a fost hărțuit online;
- ◇ Elevii recunosc că au adresat cuvinte jignitoare persoanelor necunoscute pe internet;
- ◇ Elevii au fost personal deranjați de persoanele străine care intră în vorba cu ei pe internet;
- ◇ Elevii fac schimb de parole și s-au ales cu anumite conturi furate;
- ◇ Puțini dintre părinții intervievați în timpul activităților au știut ce este hărțuirea cibernetică.

Elevii după derularea activităților cu tema cyberbullying:

- ◇ Nu mai postează informații personale: nr.de telefon, adresa
- ◇ Au grijă ce tip de fotografii postează sau distribuie
- ◇ Păstrează parolele doar pentru ei
- ◇ Nu răspund mesajelor răutăcioase
- ◇ Raportează și blochează persoanele care îi deranjează.

Plecând de la premisa unor părinți conștienți și responsabili, în era internetului acestora le este din ce în ce mai greu să-și apere copii în fața amenințărilor care îi pasc la orice click. De multe ori, indiferent de eforturile depuse de adulți pentru a limita accesul copiilor la folosirea gadget-urilor, internetul și rețelele de socializare fac parte din viața de zi cu zi a celor mici. Cum odată cu orice lucru bun vine și unul rău, pe lângă multitudinea de avantaje pe care le aduce în viețile noastre era digitală, trebuie să recunoaștem ca aceasta are și un efect nociv, chiar periculos asupra minorilor care, din cauza lipsei lor de discernământ îl folosesc de cele mai multe ori în moduri nepotrivite, devenind astfel ținte ușoare și sigure.

⇒ **LECȚIA 2: Confruntarea cu hărțuirea în mediul online: hărțuirea în mediul online, democrație și participare, dezvoltarea competențelor de folosire a internetului**

Orice acțiune ulterioară va fi mai eficientă, dacă participanții s-au decis împreună asupra unei acțiuni comune în grup. Se pot discuta diferite modalități de aprofundare a acestei activități, cum ar fi: conștientizarea problemei (online și offline), organizarea unui grup de sprijin sau de solidaritate, implementarea unei politici anti-hărțuire pentru grup/ clasă/ școală sau crearea unei campanii „NU agresiunii în mediul online” etc. Vă puteți de asemenea alătura campaniei Fără Ură și folosi site-ul campaniei pentru a distribui mesaje video de solidaritate cu victimele hărțuirii din mediul online. Site-ul poate fi folosit și pentru oferirea de sfaturi către orice utilizator de internet despre ce poate face în situații de hărțuire în mediul online.

CONCLUZII

Prin participarea la acest curs ne-am îmbunătățit competențele profesionale, sociale, civice cum ar fi: creșterea gradului de conștientizare a riscurilor pe Internet, dobândirea și aplicarea metodelor și strategiilor de combatere a efectelor negative ale navigării pe internet prin schimbul de bune practici de către un număr de profesori la sfârșitul proiectului. Aceste competențe le vom folosi în cadrul dezvoltării personale și profesionale necesare unei activități de calitate în procesului educativ. „Oferirea unui exemplu bun nu este principala metodă de a-i influența pe alții, ci este singura metodă.” (Albert Einstein)

Organizația Salvați Copiii a realizat:

- ⇒ Rețele internaționale [Insafe](#) și [Inhope](#), cele mai mari coaliții care promovează principiile cetățeniei digitale la nivel mondial și contribuie la dezvoltarea unui Internet util și sigur pentru copii.
- ⇒ A lansat primul [Ghid de siguranță online](#) în mediul școlar din România, asumat de către Ministerul Educației Naționale și recomandat ca resursă educațională în rețeaua de școli din România.
- ⇒ 10.000 de tineri și cadre didactice s-au implicat în programul de voluntariat Ora de Net în cei zece ani de activitate.
- ⇒ A colaborat cu peste 3.600 de instituții de învățământ din România.
- ⇒ 260 de specialiști din toate județele României au participat la cursuri de formare pe tema "Protecția copiilor în mediul online" și au devenit Formatori Ora de Net în județele de proveniență. La rândul lor, aceștia au organizat activități de informare pentru 25.000 de părinți, cadre didactice și alți specialiști.: din cadrul Inspectoratelor Școlare județene, Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, Centrelor Județene de Resurse și Asistență Educațională și din cadrul Departamentului de Prevenire al Poliției Române.
- ⇒ Dezvoltăm primul curs acreditat adresat cadrelor didactice referitor la folosirea creativă, utilă și sigură a Internetului, în colaborare cu Ministerul Educației Naționale și Casele Corpului Didactic.
- ⇒ A organizat școli de vară la care au participat peste 200 de copii din România și alte 11 țări europene, aceștia devenind ambasadori ai siguranței pe Internet.
- ⇒ A implementat 3 proiecte naționale adresate copiilor cu deficiență de auz și de vedere pe teme conexe folosirii noilor tehnologii.

Mai multe detalii
pe platforma

www.oradenet.ro și
pe pagina de
Facebook

[www.facebook.com/
sigurpenet](https://www.facebook.com/sigurpenet)

Drepturile Copilului în mediul
online - Kit de acțiune

Descarcă

Navigăm pe internet

Caiet de lucru

Descarcă

Gândește-Te Bine
Înainte Să Distribuie

Sfaturi de la Facebook

Descarcă

Copilăria în siguranță on-line

Prof. Mihaela Cristina TIMU

Școala Gimnazială Valea Moldovei

„Internet” desemnează o rețea mondială unitară de calculatoare și alte aparate cu adrese computerizate, interconectate conform protocoalelor (regulilor) de comunicare „Transmission Control Protocol” și „Internet Protocol”, numite împreună „stiva TCP/IP”.

Scopul activității: identificarea rolului acțiunilor responsabile în prevenirea abuzurilor în mediul on-line

Grup țintă: 20 de părinți

Descrierea activității: Părinții vor viziona un scurt film de pe ora de net, în care se prezintă rezultatele unor sondaje de opinie care arată faptul îngrijorător că elevii petrec prea mult pe net, că relaționează cu străinii, că intră pe niște jocuri care promovează violența, de aceea se subliniază rolul părinților în supravegherea copiilor.

Referindu-se la timpul petrecut pe Internet, sondajele arată că:

- ⇒ 40% dintre copii spun că se întâmplă foarte des sau destul de des să navigheze fără un scop anume
- ⇒ 31% că au petrecut mai puțin timp cu familia sau făcând lucruri pentru școală pentru a naviga pe Internet
- ⇒ 28% că au încercat fără succes să petreacă mai puțin timp online
- ⇒ 13% dintre copii afirmă că s-a întâmplat cu o frecvență ridicată să nu mănânce sau să nu doarmă pentru a fi online
- ⇒ 23% că nu s-au simțit în largul lor când nu au putut sta pe Internet.

Așa cum un părinte îi dă sfaturi în viața reală copilului său, la fel trebuie să procedeze și pentru mediul online. De multe ori abuzurile din mediul online sunt însoțite de presiuni asupra copilului pentru a nu spune părinților. De aceea este foarte important ca părintele să comunice cât mai mult cu copilul și să-l determine să aibă încredere în el. Se accentuează nevoia de încredere.

JOC/2'

Ghidarea orbului – exercițiu menit să pună bazele încrederii.

Un copil și un părinte care se oferă voluntar. Copilul este legat la ochi iar părintele îl ghidează prin încăperea, apoi se schimbă rolurile.

Ce ați simțit la început? Dar pe parcurs?

Se propune părinților spre dezbateră un ghid informativ cu privire la utilizarea în siguranță a internetului

Concluzii: Printre lucrurile la care trebuie să fie atenți atunci când copilul are acces la tehnologia digitală:

- Calitatea și durata timpului pe care copilul o petrece online;
- Securitatea aparatelor și aplicațiile pe care le descarcă de pe internet;
- Să fie responsabil în relație cu ceilalți pe rețelele de socializare;
- Să fie în siguranță în relație cu ceilalți pe rețelele de socializare.

În final li se distribuie un chestionar:

Debriefing: Prin discuțiile purtate părinții au abordat împreună această problemă a utilizării în siguranță a internetului, identificând diverse strategii de prevenire și combatere a abuzurilor în mediul online.

Concluzii: Părinții au învățat mai bine unele lucruri despre mediul online și despre efectele asupra celor mici, de asemenea au învățat să-și revizuiască propriul comportament și să acorde prioritate relației cu copilul.

Titlul activității: Discursul instigator la ură

Scopul activității: prevenirea discursului instigator la ură în școală și în afara ei.

Mijloace necesare: planșă reguli, jetoane cu cuvinte frumoase, ramă polistiren, text suport: „Casa celor 1000 de oglinzi”

Durata: 50 min

Participanți: elevi din clasa a VI-a

Metode: joc energizare, conversația

Descrierea activității:

Activitatea va debuta printr-un joc de energizare „Mașina de spălat”, menit să-i ancoreze în activitate.

Mai întâi elevii au creat un discurs instigator la ură. Tema aleasă a fost despre imigranți. Câte doi reprezentanți din fiecare grupă sunt invitați la postul VM ROMÂNIA TV. Același discurs se va citi din două perspective diferite (cu un ton dur și cu un ton blând). Se subliniază rolul important pe care-l are comunicarea paraverbală. Atunci când se spune ceva răutăcios despre cineva, dacă mai este susținut și de un ton necorespunzător, instigă și mai tare la ură. Elevii și-au exprimat opiniile și ideile despre acest fenomen împărțind din experiența lor. Împreună au identificat cauze și consecințe pe care le generează aceste fenomene și au căutat soluții pentru prevenirea și diminuarea lor.

Se va citi povestea *Casa celor 1000 de oglinzi*. După înțelegerea mesajului, aceștia au avut ca sarcină transformarea unor discursuri instigatoare la ură în vorbe frumoase. Toți cei implicați au ajuns la concluzia că depinde de propria persoană modul în care privesc lucrurile și alegerea de a le schimba și de a lua atitudine.

După înțelegerea mesajului, copiii împărțiți pe echipe vor alege din coșulet câte 10 cartonașe pe care sunt notate cuvinte sugestive cu care vor realiza o poveste care înflorește inimile tuturor. Cea mai frumoasă poveste va fi premiată și afișată în sala de clasă.

Debriefing: Elevii și-au dezvoltat pe parcursul activității aptitudini precum: lucrul în echipă, prezentare, aut prezentare, vorbitul în public și creativitate.

Concluzii: Trăim în era digitală, așa că tehnologiile informaționale moderne îți lasă tot mai mult amprenta în viața școlarului. Internetul reprezintă un domeniu de mare interes pentru tineri, de aceea apare nevoia de a discerne între lucrurile care sunt constructive și cele negative.. De asemenea, nevoia de informare pentru a fi în siguranță pe net este permanentă și reprezintă o cerință acută în zilele noastre.

Cu mult timp în urmă, într-un orașel din Dacialand, există o casă cunoscută sub numele de „Casă cu o mie de oglinzi”.

Într-o zi, un cățeluș mititel, vesel din fire, aflând de această casă, s-a hotărât să o viziteze. Bucuros că a ajuns la destinație, sărind fericit pe scări, a intrat în casă. S-a uitat pe hol dând din coadă, cu urechiușele ciulite de emoție, când ce să vezi! Surpriză! S-a trezit că era privit de alți o mie de cățeluși fericiți și prietenoși care dădeau din coadă că și el. A zâmbit și a primit înapoi o mie de zâmbete, la fel de calde și prietenoase. Era normal, doar era casă celor o mie de oglinzi. Când a plecat, s-a gândit: „Este un loc minunat. Mă voi întoarce să-l vizitez și altă dată!”

În același orașel, alt câine, care nu era la fel de fericit și prietenos ca primul, s-a hotărât și el să viziteze casa. A urcat cu teamă scările, apoi cu coada între picioare și cu capul plecat a intrat în casă. Când a văzut o mie de câini neprietenoși uitându-se la el, s-a speriat de i s-a zbârlit părul pe spate, mârâind și arătându-și colții. Când ceilalți o mie de câini din oglinzi și-au arătat și ei colții, a fugit speriat. Odată ieșit afară, s-a gândit: „E un loc îngrozitor, nu mă mai întorc acolo niciodată!”

Morală: Toate chipurile sunt oglinzi. Lumea este ca o oglindă. Dacă vei arată lumii o față acră, lumea îți va arată, la fel, o față acră. Dacă vei zâmbi, lumea îți va zâmbi și ea. Mai mult, dacă vei arată lumii întotdeauna caracterul tău frumos, lumea și viața îți vor arată partea frumoasă.

Discursul instigator la ură este un discurs destinat atacării, intimidării, umilirii, discreditării sau incitării la violență ori la acțiuni care pot produce prejudicii împotriva unei persoane sau unui grup de persoane pe motiv de rasă, etnie, naționalitate, vârstă, religie, sex, categorie socială, orientare sexuală, infectare cu HIV, dizabilitate.

Programul Ora de net

Prof. Ing. Ramona Andreea CHIPER

Colegiul Economic *Dimitrie Cantemir* Suceava

Programul Ora de NET desfășurat în parteneriat cu organizația Salvați Copiii a apărut ca o consecință directă a dezvoltării noilor tehnologii și a proliferării acestora în rândul elevilor. Totodată, integrarea TIC și utilizarea Internetului în cadrul activităților didactice creează și nevoia de a asigura mecanisme de protecție și prevenire pentru elevi, cu privire la informații cu un conținut inadecvat, care pot fi găsite on-line.

Ora de NET este un program european unic în România care promovează utilizarea Internetului de către copii și adolescenți într-un mod creativ, util și sigur.

O dată cu trecerea anilor, mentalitățile oamenilor s-au schimbat, în prezent lucrurile stând într-o altă lumină, de data aceasta favorabilă tehnologiei.

Lumea noastră, societatea în care trăim este într-o continuă mișcare. Este un mediu dinamic, în care omul este constrâns să trăiască într-un ritm alert și să fie mereu pe fugă. Societatea noastră este un amestec de promisiuni excepționale și de perspective neliniștitoare, de evoluții dezirabile și de izbucniri tehnologice necontrolabile, de om depinzând sensul evoluției: spre progres sau spre autodistrugere. Educația omului modern trebuie să depășească stadiul de educație orientată pe nivel (limitată ca număr de cursanți și perioadă de timp) și să se orienteze către o educație continuă, capabilă să îl pregătească pe individ oriunde s-ar afla și nelimitat în timp.

Educația tehnologică are un caracter specific inter- și transdisciplinar, dar în același timp are și caracter dual: științific sau tehnologic, teoretic și practic, de asemenea urmărește formarea abilităților practice și a gândirii sistematice esențiale pentru dezvoltarea și stimularea creativității și inițiativei elevului, gândirii centrate tehnic.

Educația tehnologică capătă noi valențe, devenind o componentă de bază a învățământului modern românesc, disciplină menită să integreze mai bine elevul în societate la absolvirea scolii.

În școală introducerea Internetului și a tehnologiilor moderne duce la schimbări importante în procesul de învățământ. Astfel actul învățării nu mai este considerat a fi efectul demersurilor și muncii profesorului, ci rodul interacțiunii elevilor cu calculatorul și al colaborării cu profesorul.

Activitatea copiilor pe Internet, conectarea permanentă a acestora prin dispozitive mobile, multiplele funcții cu rol de socializare ale aplicațiilor, programelor și site-urilor accesate de copii, toate acestea sunt o stare de fapt și reprezintă unul din modurile în care tehnologia a modelat societatea și viața zilnică. Prin urmare este un proces care nu poate fi stopat sau refuzat. În aceste condiții devine evidentă nevoia de a corela dezvoltarea mijloacelor de comunicare și utilizarea acestora de către copii cu mediul școlar, familial și social în care aceștia trăiesc.

În acest context, în cadrul Colegiului Economic Dimitrie Cantemir a fost implementat programul Ora de net, în cadrul căruia au fost desfășurate o serie de activități orientate spre păstrarea siguranței în mediul online, evitarea diferitelor forme de abuz psihologic, combaterea unor practici nelegale, respectarea unor drepturi fundamentale, înțelegerea conceptului de fake news.

**„Internetul
poate fi
considerat corect
ca o conversație
fără sfârșit la
nivel mondial.”
Stewart
Dalzell**

50 de cadre didactice din 23 de unități școlare, 11 unități școlare fiind din mediul rural, iar 12 unități din mediul urban au participat la cursul de formare „Folosirea creativă, utilă și sigură a Internetului de către copii” susținut de formatorii județeni Tatiana Vintur și Elena Manuela David, în perioada martie-mai 2019. Temele abordate: *Responsabilizare instituțională cu privire la siguranța online; Parteneriatul școală –familie –comunitate din perspectiva resurselor informaționale; Riscuri asociate cu folosirea Internetului; Cetățenia digitală. Alfabetizare și educație media; Folosirea utilă, creativă, sigură a Internetului în mediul școlar.*

I. Cyberbullying

Clasa a IX-a – 2 ore

Metode și tehnici utilizate: brainstorming, joc de rol, lucrul în grup, dezbateră

Resurse: TV, laptop, foi de flipchat, carioci, fișe documentare, Ghidul utilizării în siguranță a Internetului, filmulețul Spot EU- Campania împotriva hărțuirii pe Internet

Desfășurarea activității

La ora de dirigiență, elevii au fost împărțiți pe grupe, o grupă purtând denumirea de VICTIME și cealaltă de HĂRȚUITORI. Fiecare din cele două grupe a primit câte o foaie albă de flipchart și xeroxuri după materialul prezentat pe site „STOP HĂRȚUIRII ONLINE - CYBERBULLYING”. S-a vizionat filmulețul Spot EU- Campania împotriva hărțuirii pe Internet. După vizionarea acestuia, fiecare din cele două grupe au fost invitate să ilustreze pe foaia de flipchart ce reprezintă victimele și ce reprezintă hărțuitorii. Pentru acest lucru a fost folosită metoda brainstorming. La sfârșit a avut loc o dezbatere privind cyberbullying-ul, s-a analizat care este părerea victimelor și care este a hărțuitorilor. Elevii au fost invitați să dea exemple în acest sens din viața de zi cu zi, și să caute cazuri care li s-au întâmplat lor sau apropiaților. De asemenea s-a discutat despre metodele de prevenire ale cyberbullying-ului.

2. Cyberbullying

Clasa a X-a – 2 ore

Metode și tehnici utilizate: brainstorming, lucrul în grup, dezbateră, turul galeriilor, joc de rol

Resurse: TV, laptop, foi de flipchat, carioci, fișe documentare, Ghidul utilizării în siguranță a Internetului, filmulețul Spot EU- Campania împotriva hărțuirii pe Internet

Desfășurarea activității:

Elevii au fost împărțiți pe grupe. Fiecare din grupe a primit câte o foaie albă de flipchart și xeroxuri după materialul prezentat pe site „STOP HĂRȚUIRII ONLINE - CYBERBULLYING”. S-a vizionat filmulețul Spot EU - Campania împotriva hărțuirii pe Internet. După vizionarea acestuia, fiecare din grupe au fost invitate să ilustreze pe foaia de flipchart ce reprezintă cyberbullying și ce metode de combatere identifică. Au fost prezentate foile și fiecare grupă a lipit pe tablă foaia sa de flipchart.

S-a constituit apoi un tribunal din 5 membri și restul elevilor au fost împărțiți în două grupe reprezentând Victimele și Hărțuitorii și au fost invitați să-și spună punctul de vedere referitor la grupa din care fac parte. Cei 5 membri au avut rolul de moderatori ai celor două grupe. Dezbateră a avut rolul de a evidenția ce anume gândesc victimele și ce hărțuitorii. Moderatorii au notat pe o foaie de flipchart argumentele prezentate de cele două grupe. La final s-au căutat cazuri de cyberbullying și metode de prevenire a acestora.

3. Fake news

Clasa a IX-a – 2 ore

Metode și tehnici utilizate: brainstorming, lucrul în grup, dezbateră, joc de rol

Resurse: TV, laptop, foi de flipchat, carioci, fișe documentare, Ghidul utilizării în siguranță a Internetului, diferite materiale video

Desfășurarea activității:

Cercetările au demonstrat că majoritatea oamenilor nu știu să distingă foarte bine între o știre adevărată, documentată și o știre care prezintă fapte false, sau evenimente scoase din context, prezentate într-un unghi care generează o imagine total falsă a realității. Activitatea are drept scop înțelegerea acestui fenomen precum și minimalizarea impactului negativ pe care-l poate avea asupra tinerilor în special. Împărțiți pe grupe, elevii au accesat platforma online și au ales tema. După parcurgerea materialului, elevii au ilustrat pe foi de flip-chart ceea ce au considerat a fi esențial și au prezentat în fața clasei. S-au căutat exemple de *fake news* și au fost parcurse materiale video care prezintă fenomenul. A avut loc o dezbatere și s-au căutat metode de verificare a știrilor.

În concluzie, odată cu dezvoltarea mediilor online, de la apariția Internetului, a devenit mult mai ușor pentru oricine să se exprime liber, oricând, oricum și chiar să fie live cu un simplu telefon mobil. Dincolo de instituțiile de presă, fiecare cu politicile editoriale proprii și cu diversele cadre după care judecă dacă un eveniment se transformă sau nu în știre, au apărut mai multe site-uri care deși se prezintă ca produse media, sunt de o calitate și o credibilitate îndoielnică.

Elevii au înțeles că presa a devenit uneori una dintre cele mai la îndemână mașinării de dezinformare, intoxicare informațională și propagandă, prin care mase mari de oameni pot fi manipulați. Rețelele de social media joacă și ele un rol important, deoarece prin ele materialele de factură falsă se propagă, fiind distribuite și redistribuite de public, luate ad literam și neverificate, creând deseori sentimente de panică și revoltă.

Prevenirea hărțuirii și a violenței - proiect Erasmus+

Prof. Mihaela APETREI

Liceul Tehnologic *Mihai Eminescu* Dumbrăveni

„Oamenii slabi

se răzbună.

Oamenii

puternici iartă.

Oamenii

inteligenți

ignoră.”

Albert Einstein

Școala este locul în care elevii și profesorii muncesc, învață, se dezvoltă împreună și doresc să se simtă în siguranță, într-un mediu educațional propice. În prezent, fiecare școală are un plan de combatere a violenței în mediul școlar, realizează activități de prevenire a hărțuirii și discriminării, atât în rândul elevilor, cât și al cadrelor didactice. Din păcate, prezența manifestărilor violente în spațiul școlar este o realitate cu care ne confruntăm, indiferent care ar fi formele ei (agresivitate fizică, verbală, hărțuire, bullying etc.) și trebuie eradicată. Această problemă este întâlnită nu doar la nivelul țării noastre, ci și în întreg spațiul european. Din dorința de a crea un climat favorabil învățării, reprezentanți a cinci unități de învățământ au conceput proiectul Erasmus+ KA2 *Preventing Harassment and Violence in EU schools*, ce a primit finanțare din partea Uniunii Europene, având numărul de referință 2019-1-ES01-KA229-064403_3. Acest proiect european de schimb interșcolar are o durată de 24 de luni (1 septembrie 2019 – 31 august 2021) și are ca grup țintă elevi cu vârsta cuprinsă între 12 și 18 ani.

Școlile partenere au alocat timp și resurse pentru a lucra împreună, pentru a împărtăși experiența și pentru a concepe un schimb real de bune practici. Liceul Tehnologic „Mihai Eminescu” Dumbrăveni - Suceava este partenerul din România, școala coordonatoare este „Maria Reina” Eskola din Donostia - Spania, iar ceilalți parteneri sunt Istanbul Anadolu Lisesi din Istanbul - Turcia, 4th Epal of Kavala din Grecia și Zespol Szkol Informatycznych sp.j. „Marzena Lach”, Jaroslaw Stepnuk din Slupsk - Polonia.

Prioritatea principală a proiectului este incluziunea socială, iar prioritățile secundare sunt dialogul social, echitatea în educație/ incluziunea socială și educația interculturală/ învățarea pe tot parcursul vieții.

Acest proiect își propune ca să implice profesorii în crearea unei strategii comune de prevenire a hărțuirii, violenței și discriminării la nivel instituțional, să promoveze cultura toleranței, a respectului, a empatiei, să încurajeze implicarea elevilor dezavantajați în activități pe această temă, să creeze oportunitate de dezvoltare a comunicării interpersonale, a deprinderilor interculturale, să promoveze exprimarea liberă a opiniilor într-un mod creativ, original.

Cele cinci mobilități LTTA au teme distincte: *Violența și discriminarea în școli- aspecte comune și diferite, Spune NU gândirii stereotipe, Să spunem NU violenței, Spune NU bullyingului, Spune DA egalității de șanse.*

Ca rezultate estimate sunt menționate reducerea numărului de incidente violente în care sunt implicați elevi, creșterea gradului de conștientizare privind această temă, schimbarea comportamentului și a atitudinii elevilor privind aceste aspecte, creșterea implicării părinților și a autorităților în rezolvarea problemelor ivite în mediul școlar.

În perioada 25-29 octombrie 2019, s-a desfășurat în Istanbul prima mobilitate din cadrul proiectului, activitatea de formare destinată cadrelor didactice din echipele de proiect ale țărilor partenere. Reprezentantele liceului dumbrăvanean au fost: director Apetrei Mihaela, coordonator al proiectului, director adjunct Doncean Ionela Diana, prof. Bardan Elena Simona și prof. Țăruș Alexandrina. Am dobândit competențe esențiale atât în plan profesional, precum și în plan cultural și personal.

Masa rotundă referitoare la sistemul educațional specific fiecărui stat partener a contribuit la înțelegerea dificultăților pe care le întâmpină fiecare instituție de învățământ (de stat sau particular), indiferent de țara de origine, și a constituit un schimb de reale bune practici în ceea ce privește combaterea comportamentelor agresive și adoptarea unor mă-

suri de prevenire a actelor de violență. S-a discutat despre punctele comune, dar și care sunt diferențele culturale ale statelor membre din acest proiect ce și-au manifestat dorința dezvoltării relațiilor de bună colaborare și prietenie între școlile participante. S-a concluzionat că actele de violență pot fi prevenite prin dezvoltarea unui comportament asertiv, printr-o mai mare atenție acor-

dată educației emoționale, prin oferirea de consiliere elevilor predispuși să devină victime ale agresivității, precum și celor care dezvoltă un comportament agresiv.

Această activitate transnațională de învățare/ formare desfășurată în Istanbul a reprezentat o experiență unică și valoroasă, datorită schimbului de bune practici dintre școlile participante, dar și datorită interacțiunilor dintre profesorii participanți. Colaborarea cu colegii din Europa va constitui o resursă permanentă de soluții pentru problemele cotidiene și va duce la realizarea unor activități comune care vor contribui la creșterea calității educației după model european.

Rezultatele proiectului *Preventing Harassment and Violence in EU schools* se vor reflecta în activitățile didactice ulterioare din fiecare școală parteneră, în realizarea a patru reviste ale elevilor, două calendare cu evenimentele proiectului care să conțină exemple de metode de lucru și modele de activități didactice realizate prin punerea în practică a competențelor dobândite, realizarea unui simpozion E-Twinning care să pună în valoare experiența dobândită, a unor marșuri audio- video etc.

„Copiii au mai mult nevoie de modele decât de critici.”

**Joseph
Joubert**

Familii fericite. Comunități incluzive

Angela ZAROJANU - președinte Asociația SEVA
Ileana IACOB - Inspectoratul Județean de Poliție Suceava

**„Cunoașterea
este putere.
Informația
înseamnă
eliberare.
Educația este
premise
progresului în
fiecare
societate, în
fiecare familie.”
Kofi Annan**

Proiectul „Familii fericite. Comunități incluzive” inițiat de către Asociația SEVA și cofinanțat de către Consiliul Județean Suceava a avut drept scop *Creșterea nivelului de incluziune socială a cetățenilor din mediul rural prin dezvoltarea rețelei de suport în cazurile de violență domestică, răspunzând direcțiilor de dezvoltare prevăzute în cadrul Strategiei de dezvoltare economico-socială a județului Suceava în perioada 2011-2020 și anume cele referitoare la asistența socială și în special la activitățile de tineret pentru combaterea problemelor sociale.*

Inițiat de către Asociația SEVA, în parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Județean Suceava, Inspectoratul Județean de Jandarmi Suceava, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului Suceava și Inspectoratul Școlar Județean Suceava, proiectul s-a născut din ideea de a susține integrarea socială a diverselor categorii sociale expuse riscului de marginalizare, de a lupta pentru prevenirea comportamentelor agresive manifestate asupra femeilor și nu în ultimul rând de a promova egalitatea de șanse și nondiscriminarea în viața comunității sucevene.

Activitățile proiectului au cuprins:

- ⇒ Conceptul de imagine al proiectului – Familii Fericite. Comunități Incluzive
- ⇒ Pliantul - Ghidul siguranței pentru victimele violenței domestice
- ⇒ Mic manual de intervenție în cazul violenței domestice.
- ⇒ Studiul „Distribuția teritorială a infraționalității la nivelul județului Suceava în primele 6 luni ale anului 2019”. Interpretarea criminologică a indicatorilor sociali și distribuția teritorială a infracțiunilor intrafamiliale, au fost selectate cele 20 de comunități rurale și urbane la nivelul cărora s-a implementat proiectul Familii Fericite. Comunități Incluzive.
- ⇒ Curs de formare pentru asistenții sociali din 20 de primării *Abordarea integrată a prevenirii și combaterii violenței intrafamiliale la nivelul județului Suceava*
- ⇒ Materialele de suport destinate informării, sensibilizării și conștientizării populației referitor la drepturile, legislația și instituțiile responsabile în activitățile de prevenire și combatere a violenței domestice în vederea creșterii gradului de incluziune socială
- ⇒ Conferința Națională de promovare a exemplelor de bune practici între instituțiile guvernamentale și non guvernamentale în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, cu participarea reprezentanților Inspectoratului General al Poliției Române, a reprezentanților unor ONG-uri naționale și regionale, de reprezentanți ai Inspectoratelor de Poliție Județene atât din Regiunea NE, cât și a Inspectoratelor de Poliție Județene din țară, reprezentanți ai mediului academic, reprezentanți ai autorităților publice județene și locale.

Beneficiarii proiectului sunt:

- 20 asistenți sociali ce activează în cadrul a 20 de primării din mediul rural de la nivelul județului Suceava
- 2.000 de persoane aflate în risc de violență domestică și risc de excluziune socială din mediul rural de la nivelul județului Suceava
- Instituțiile guvernamentale și non guvernamentale din cele 6 județe din regiunea de NE cu atribuții în prevenirea actelor antisociale în rândul tinerilor, societatea civilă
10.000 de persoane aflate în risc de excluziune socială prin violența domestică de la nivelul județului Suceava.

Modificările legislative aduse Legii 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie prin Legea 174/2018 au adus importante modificări atât din perspectiva modului în care violența domestică este definită, dar și din perspectiva mecanismelor de intervenție pentru protecția victimelor – prin introducerea unui nou instrument legislativ – ordinul de protecție provizoriu. Potrivit modificărilor legislative în cazurile în care, cu ocazia intervenției polițistilor, se confirmă existența unui act de

violență domestică de natură a genera un risc iminent ca viața, integritatea fizică ori libertatea unei persoane să fie pusă în pericol, aceștia solicită intervenția echipei mobile prevăzute la art. 351 alin. (1) din Legea nr. 217/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Echipelor mobile le revin următoarele atribuții: evaluarea inițială a nevoilor victimei și agresorului; transportul la unitatea sanitară cea mai apropiată în situațiile în care victima necesită îngrijiri medicale; consilierea victimei și agresorului cu privire la drepturile de care pot beneficia din perspectiva acordării serviciilor sociale; evaluarea gradului de risc din perspectiva acordării serviciilor sociale.

Cooperarea multidisciplinară și interinstituțională garantează astfel protecția cât mai eficientă a victimelor violenței domestice. Fiind un instrument legislativ nou, este absolut

necesar ca, eforturile de informare, conștientizare și sensibilizare a cetățenilor să fie foarte active.

La nivelul județului Suceava, în primele 6 luni ale anului 2019 au fost emise 75 de Ordine Provizorii de Protecție și 77 de Ordine de Protecție.

„Nu există experiență căreia să nu-i poți supraviețui dacă ai curajul să înfrunți viața.”
Octavian Paler

Cere un Ordin de Protecție în instanță

Durata măsurilor de protecție dispuse de instanța de judecată nu poate depăși 6 luni de la data intrării în vigoare a ordinului de protecție, cu posibilitatea prelungirii acestuia pentru o perioadă de încă 6 luni.

Ordinul se emite în maximum 72 de ore de la momentul înregistrării cererii.

Competența de emitere a ordinului de protecție aparține judecătorilor în a cărui circumscripție s-a produs incidentul.

Titularul cererii de emitere a unui astfel de ordin de protecție este însăși victima. Cererea poate fi introdusă personal sau prin reprezentant legal și este anonimă de natură confidențială.

Sunt acceptate și probe audio, cu condiția ca acestea să fie însoțite de transcrierea înregistrării.

Dacă ai obținut un Ordin de Protecție

Stă la treabă în cazul în care agresorul nu respectă ordinul de protecție.

Dacă ai rămas în domiciliul în care ai locuit împreună, schimbă încalcatul și nu permite să-ți sune mobil, să intre în casă.

Informează-ți cunoștințele, vecinii și rudele în legătură cu ordinul de protecție și rogă-le să sune la poliție dacă văd că ești amenințat sau agresat. Raportează orice încălcare a ordinului de protecție la poliția locală în care locuiești, la poliția sau la grădiniștea la care învești copilul tău, la locul de muncă.

Poate fi angajat în a raporta o încălcare a ordinului de protecție, cu să-ți arăți la nevoie.

Dacă nu mai locuiești cu agresorul

Nu accepta să te îndreptezi singură cu el și nici o formă, chiar dacă știai că este ceva serios și foarte important.

Nu îi comunica nimeni la domiciliu și numărul de telefon.

Dacă ai rămas în aceeași zonă cu agresorul, schimbă-ți ruta zilnică, călăiește în care mergem împreună. Ține la distanță și stăpân un telefon mobil înlocuitor pentru eventualitatea în care nu poți să sune la rău.

În cazul în care ai copii, amână-le școlile ce s-a întâmplat și spune de preferință că ai dreptul să te înveți acasă de la cine.

Amână-ți școlile tuturor copiilor și cere-le să nu fie folosite împreună cu agresorul. Când dăuștii contact nu folosește o altă persoană.

İNCEPE PRIN A CERE AJUTOR!

Sună la :

Helpline non-stop 0800 500 333
 - apel gratuit -

Număr unic de urgență 112

ORGANIZATOR: SEVA Serviciu Echipă Violență Asesori

PARTENERI:

- INSPECTORATUL DE POLIȚIE JUDEȚEAN SUCEAVA
- INSPECTORATUL JUDEȚEAN DE JANDARMERIE SUCEAVA
- DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA A FAMILIEI SUCEAVA
- INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN SUCEAVA
- INSPECTORATUL DE PROTECȚIE JUDEȚEAN SUCEAVA
- INSPECTORATUL DE ÎNCĂLZIRE ȘI ENERGIE TERMICĂ SUCEAVA
- INSPECTORATUL DE ÎNCĂLZIRE ȘI ENERGIE TERMICĂ SUCEAVA
- INSPECTORATUL DE ÎNCĂLZIRE ȘI ENERGIE TERMICĂ SUCEAVA

Ghidul Siguranței pentru victimele violenței în familie

„Obiectivele educaționale ale activității

*** stimularea interesului a min 250 de copii și tineri pentru relaționare socială și comunicare interpersonală;
 *** creșterea cu min. 30% a performanțelor școlare ale elevilor în primul an de activitate a centrului;
 *** derularea unui program săptămânal de mentorat/tutoriat și coaching în cinci arii curriculare de intervenție: limbă și comunicare; matematică și științe; TIC; ed civică/om și societate; educație nonformală;
 *** dezvoltarea abilităților de reprezentare personală a celor 45 de voluntari CIVIC Jr Moldovați;
 *** creșterea (peste limita de 35-50) a numărului de participanți la activitățile socio-culturale curente din comunitatea școlară;
 *** conștientizarea de către copiii și tinerii participanți a propriei valori și o înțelegere mai adecvată și mai profundă a realității în care trăiesc.

CIVIC Jr. Moldovați

Coordonator Daniela CERDEEV

Centrul pentru Inovație, Voluntariat și Inițiativă Comunitară CIVIC Jr Moldovați

Centrul de Inovație, Voluntariat și Inițiativă Comunitară Jr Moldovați (CIVIC Jr.) este un grup informal, alcătuit din copii care învață că pot schimba timpul petrecut împreună în învățare continuă. Activitățile centrului sunt diverse, dar voi face referire doar la câteva dintre cele curente: programul afterschool de educație remedială în Centrul „Nouă ne pasă” Moldovați; programul VIZIDOM, vizite la domiciliul vârstnicilor; proiectul „Alege să fii mângâiere!” – prin care am „înfiat” 72 de bunici „rătăciți de cei dragi lor”, din Centrul pentru Persoane Vârstnice Solca; zile de Joacă și ateliere de dezvoltare personală la Centrele de Plasament din Rădăuți și Solca; programul de promovare a lecturii „Citește și tu!”, ateliere nonformale de lectură în spații dintre cele mai neconvenționale.

Scopul proiectului îl reprezintă antrenarea copiilor într-un program coerent, structurat și complex de învățare alternativă, experiențială (de tip tutoriat elevi-elevi, mentorat profesori-elevi și coaching), de dezvoltare personală și profesională și de stimulare a performanțelor școlare, centrat pe nevoile individuale de formare ale fiecărui copil.

Nu mai e un secret pentru nimeni că nevoia de dezvoltare comunitară e acută în cele mai multe dintre satele noastre, care ar trebui să parcurgă cât mai curând un proces prin care să fie crescută capacitatea oamenilor de a fi proactivi. În multe sate, mai ales mici și izolate, sau în comunitățile de romi, se constată, atât între adulți, cât și între copii, un nivel redus de încredere în forțele proprii, în ceilalți și în autorități. Oamenii nu au încredere că vor putea schimba ceva în bine, neîncredere cauzată în principal de lipsa de dialog între cetățeni și autoritățile publice, de lipsa exercițiului participativ și a unui cadru care să stimuleze participarea. Acesta a fost prologul nevoii noastre de implicare comunitară. Și se dovedește zi de zi că și părinții și autoritățile și comunitatea școlară extinsă încep să se sensibilizeze la inițiativele multiple și atât de diverse ale copiilor. Desigur, e un proces de durată, dar își dovedește încă de pe acum viabilitatea.

CIVIC Jr Moldovați este un grup informal de copii și tineri care propun și organizează ritmic, structurat și voluntar activități socio-educative și de învățare alternativă în comunitatea lor și în diverse alte comunități din județul Suceava, ce se confruntă cu dificultăți dintre cele mai diverse. Copii care învață că pot schimba timpul petrecut împreună în învățare continuă. Activitățile voluntarilor CIVIC sunt diverse, dar voi face referire la doar câteva dintre cele curente: programul afterschool de educație remedială în Centrul „Nouă ne pasă” Moldovați; programul VIZIDOM, vizite la domiciliul vârstnicilor; proiectul „Alege să fii mângâiere!” – prin care am ”înfiat” 72 de bunici ”rătăciți de cei dragi ai lor”, din Centrul pentru Persoane Vârstnice Solca; zile de joacă și ateliere de dezvoltare personală la Centrele de Plasament din Rădăuți și Solca; programul de promovare a lecturii „Citește și tu!”, ateliere nonformale de lectură în spații dintre cele mai neconvenționale.

Un astfel de program le dezvoltă copiilor un summum de abilități și competențe dezirabile secolului 21. La această dată, în țară nu există o inițiativă atât de complexă în care să fie antrenați doar copii, ei fiind în fapt arhitecții propriei deveniri. E un proiect bidimensional și se referă în primul rând la componenta educație - implicarea a min. 250 de copii din mediul rural într-un program coerent, structurat și complex de învățare alternativă pentru copii și tineri (de tip mentorat profesori-elevi, tutoriat elevi-elevi și coaching), de dezvoltare personală și profesională și de stimulare a performanțelor școlare, centrat pe nevoile individuale de formare ale fiecărui copil, pe descoperirea abilităților și dezvoltarea celor 8 competențe europene.

Preocuparea mea este aceea de a crea contextul potrivit pentru ca toți participanții să-și dezvolte creativitatea, autonomia în învățare, să experimenteze și să-și descopere propriul domeniu de interes (fiind înconjurați de resurse relevante, profesori și colegi cu care să se antreneze continuu), să se inspire din comunitate, să identifice nevoi și resurse comunitare locale exersând gândirea critică, să creeze relații autentice cu cei din jur, să se susțină reciproc (probând competențe de conectivitate), să dezvolte proiecte proprii cu impact în comunitate, să devină un mic promotor RS, prin felul în care contribuie la dezvoltarea comunității.

Din perspectivă socială, urmăresc creșterea stimei de sine a copiilor școlii, ce provin din mediul rural (sate risipite de munte, cu comunități interetnice) și sunt supuși mult prea des unor prejudecăți și stereotipii legate de nivelul de educație și cultură, orizont profesional, diferențe de gen etc. și asigurarea unui cadru de securitate emoțională, a confortului psihologic atât de necesar învățării și procesului de motivare a învățării.

Activitățile sunt de tip laborator, respectiv de învățare prin descoperire, care se bazează pe problematizare, investigare, cercetare, pe experiența directă și concretă, creativă. O învățare euristică ce urmărește să antreneze copilul în procesul instruirii, să-i arate cum să învețe, să-l ajute pentru învățarea ulterioară, să-l transforme treptat într-un „gânditor creativ”. Acesta a și fost unul dintre criteriile pentru care *Centrul pentru Inovație, Voluntariat și Inițiativă Comunitară CIVIC Jr Moldova* a fost declarat finalist în competiția națională Creatori de Educație, fiind propus ca model de bună practică.

Cel mai de preț vis al nostru este să realizăm o rețea de astfel de centre CIVIC în cât mai multe școli din mediul rural și în comunități mic urbane din fiecare județ. Am și scris o aplicație pentru apelul de finanțare Fondul pentru fapte bune al Fundației Vodafone, dar nu ne-a ieșit „din prima”. Am fost doar rezervă atunci, dar perseverăm. Până atunci, credem că am putea dezvolta o asemenea rețea în județul Suceava, mai ales în satele în care pare că ne se prea întâmplă nimic. Împărtășind din experiența noastră și din pasiunea pentru educația nonformală altor copii și profesori, credem că viața școlilor de la sate se poate schimba.

Valentina Nastiuc, 12 ani, Liceul Tehnologic „Vasile Cocea” Moldova

***Cu acest proiect ne adresăm copiilor care au dificultăți de învățare și în activitățile de tip afterschool pe care le organizăm zilnic tutoriatul între copii face adevărate minuni – elevii performanți sunt foarte preocupați să fie permanent conectați cu nevoile colegilor lor cu rezultate mai slabe la învățătură, nu-și permit să se întâlnească cu ei cu „lecțiile neînvățate”, iar pentru cei din urmă, dispăre intimidarea și angoasa insuccesului. ***Centrul este spațiu de primire și socializare pentru copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate și/sau pentru cei în plasament familial. *** Se reduce riscul de excluziune socială, deoarece activitățile sunt în fapt un open-space în care fiecare își găsește locul destul de ușor.

Controlul furiei

Prof. Ana Maria HECIU

Liceul Tehnologic Tomșa Vodă Solca

Dintre emoțiile negative (frica, tristețea, disperarea, dezgustul, plictiseala etc), furia este una dintre cele care apare tot mai frecvent în viața noastră, pune stăpânire pe mintea noastră, se manifestă în moduri cu totul neașteptat, căpătând diferite forme. Când este foarte intensă, ea poate duce la autodistrugere sau la distrugerea relațiilor cu cei din jur.

Ce este furia, din ce cauze apare, cum putem să o controlăm, a preocupat oamenii de la începuturi. În religia creștină sunt propovăduite iubirea și iertarea, ca opus al mâniei, furiei, răzbunării. Conform teoriei budiste, mânia face parte din Cele Trei Otrăvuri care afectează spiritul. În DEX, furia este explicată ca fiind „o stare de extremă iritare în care se pierde stăpânirea de sine; mânie nestăpânită; violență”.

Manifestările furiei pot varia de la cele mai temperate, cum ar fi iritarea, la cele mai extreme- momentele când oamenii își pierd controlul. Este foarte important să facem distincție între emoție și comportament. Furia ca emoție este naturală și normală, dar când comportamentul generat de furie devine agresiv și irațional, atunci este inacceptabil moral și etic.

Semnalele furiei sunt foarte puternice, ele se regăsesc pe chip și în voce, informând pe ceilalți asupra problemelor. F.Lelord consideră că „furia are două funcții: să ne pregătească pentru confruntare, dar și să facă lupta inutilă, prin intimidarea adversarului.”

Dacă folosim emoția de furie pentru a intimida, vom acționa instinctiv, fără să luăm în considerare că „adversarul” ar putea riposta iar situația ar degenera într-un mod nefavorabil nouă. Fiecare reacționează diferit la stimulii externi dar în cazul declanșării furiei, cauzele sunt în general aceleași.

„Furia noastră este rezultatul unei serii de evaluări psihologice aproape instantanee, care ne fac să apreciem dacă evenimentul este în același timp: *nedorit; intenționat* (în sensul că a fost provocat de altă voință decât a noastră); *contrar sistemului nostru de valori; controlabil prin reacția noastră de furie.*”

Furia se naște în general din frustrări. De multe ori analizăm acțiunile celorlalți, trecându-le prin sistemul nostru de valori și dându-le o importanță mult mai mare decât ar fi fost necesar. Pornim de la o observație făcută fără nici un fel de răutate, ajungând, în sinea noastră, să o considerăm atac la persoană. Sau cuvintele noastre sunt răstălmăcite, analizate, ajungându-se la situații conflictuale inutile. De exemplu, la o oră de dirigentie, am sfătuit o elevă care prefera să își susțină tot timpul punctul de vedere (oricând și în fața oricui, indiferent cât de încăpăținată ar fi părut), să încerce să învețe să fie diplomată. Reacția ulterioară a fost total neașteptată, atât din partea părinților - care s-au simțit indignați de remarcă mea, interpretând-o ca pe o acuzare că nu știu să își educe copilul, cât și din partea mea – am fost uluită de interpretarea eronată a ideilor mele. Consecința sistemelor de valori diferite a fost declanșarea furiei în amândouă taberele. Pentru a evita o altă confruntare, am fost nevoită să îi explic personal mamei ce am vrut să spun.

„Când cineva încearcă să ne facă rău fizic, furia și frica sunt cele mai probabile răspunsuri. Dacă cineva vrea să ne rănească psihologic, insultându-ne, denigrându-ne imaginea sau performanțele acest lucru va determina, de asemenea, furie și frică (...) Dezamăgirea în legătură cu modul în care altcineva a acționat ne poate de asemenea enerva, mai ales când ținem în mod deosebit la acea persoană.”

În concluzie, devenim furioși atunci când ne simțim frustrați, ni se pare că fapta a fost comisă intenționat, avem așteptări mari de la alții dar și ne simțim presați de așteptările celorlalți, suntem atacați fizic sau psihic, vrem să ne impunem punctul de vedere, ne este subminată autoritatea, ne este atacat sistemul de valori etc. De nenumărate ori aceste cauze se cumulează, ajungându-se la explozii de furie, deoarece, fiind supuși în mod repetat unor situații stresante, nu reușim să ne mai regăsim calmul și capacitatea de a lua decizii potrivite. „Cu toții ne controlăm mai greu mânia când suntem într-o stare de irascibilitate. Când suntem iritabili, ne enervează lucruri care în mod normal nu ne-ar enerva. Practic, căutăm motive să ne înfurăm. Când suntem iritabili, ceva care de obicei ne indispușe ajunge să ne înfurie, iar ceva care ne-ar enerva un pic mai mult ajunge să ne facă de-a dreptul furibunzi. Furia din timpul unei dispoziții iritabile durează mai mult și este mai greu de gestionat.”

Cum reacționăm la furie depinde de nenumărați factori: personalitate, cultură, context, persoanele cu care ne confruntăm etc.

Ni s-a întâmplat de nenumărate ori să acționăm, dominați de furie, irațional, atât verbal cât și fizic. Furia naște furie. Cuprinși de o furie prea puternică suntem capabili de gesturi necugetate.

Este bine să lăsăm furia să crească și să se manifeste la cotele ei maxime? Sau ar trebui să o interiorizăm, numai pentru a nu ne „strica” imaginea? F. Lelord consideră că există „două mari modalități defectuoase de a controla mânia” : explozia și inhibiția.

Dacă o lăsăm să explodeze, furia este o emoție foarte periculoasă deoarece se încearcă rănirea obiectului furiei noastre. Chiar dacă nu folosim violența fizică, utilizarea cuvintelor jignitoare, tonul ridicat, au tot ca scop să faci rău. „Există un studiu foarte recent, care arată că la indivizii care au manifestat în mod repetat o agresiune severă se produce o atrofiere sau o micșorare drastică a nucleului amigdalian. Ideea este că nucleul amigdalian este necesar pentru a anticipa consecințele negative, iar indivizii înclinați spre manifestări patologice extreme de furie sunt incapabili să anticipeze consecințele furiei.”

Dacă lăsăm furia să devină o reacție automată la orice provocare, o vom controla din ce în ce mai greu. Să te înfurii din orice motive, unele chiar mărunte, poate deveni astfel un stil de viață, o obișnuință. Exploziile de furie afectează sănătatea organismului.

În al doilea caz, dacă încercăm să ne inhibăm emoția de furie, vom risca să acumulăm resentimente și până la urmă tot vom răbufni. Și de data aceasta ținta furiei noastre nu va mai fi „obiectul stresului” ci persoane absolut nevinovate. Vom risca de asemenea să fim considerate persoane slabe, ușor de „atacat” deoarece nu ripostăm. Sau altfel spus, vom ajunge să fim considerați „sacul de box” al celorlalți. Și incapacitatea de a ne exprima furia poate deveni o problemă, mai ales dacă ajungem să ne simțim nesiguri pe noi și nu tocmai confortabil în prezența altor persoane.

În toate reacțiile noastre se recomandă o cale de mijloc, un echilibru. În acest caz, nici furioși, nici indiferenți. Pentru a nu ajunge la situații extreme, nu trebuie să ne înăbușim furia ci mai degrabă să o „dezamorsăm”.

F. Lelord ne dă câteva sugestii cum ar trebui să controlăm stările de furie excesivă.

CUM SĂ PROCEDAȚI CORECT	CUM SĂ NU PROCEDAȚI
◇ Minimalizați cauzele care vă provoacă furia	◇ Acumulați stările de iritare datorate unor fleacuri
◇ Amintiți-vă cât mai des care vă sunt prioritățile	◇ Considerați tot ce vi se întâmplă ca fiind important
◇ Dați atenție și punctului de vedere al celuilalt	◇ Gândiți-vă că o face dinadins
◇ Lăsați să treacă o noapte-noaptea este un sfetnic bun	◇ Reacționați pe loc
◇ Rămâneți centrat pe cauza ce a provocat mânia dumneavoastră	◇ Amintiți-vă și momentele anterioare de furie
◇ Lăsați-i și celuilalt timp să-și expună punctul de vedere	◇ Nu-i lăsați niciodată pe cei ce v-au enervat să se explice
◇ Întrerupeți întrevăderea când simțiți că vă pierdeți auto-controlul	◇ Nu vă controlați, ajungeți până la violență verbală și fizică
◇ Învățați să întoarceți spatele provocărilor	◇ Continuați să „rumegați” incidentele și să recidivați

În cartea „Inteligența emoțională în educația copiilor”, este dezvoltată tehnica „păstrează-ți calmul”. „Activitatea Păstrează-ți calmul are rolul de a-i ajuta pe copii și pe părinți să ia o pauză și să se gândească înainte de a acționa. Este un mijloc de a reduce comportamentul impulsiv și de a separa reacția emoțională de reacția cognitivă și comportamentală.”. Această activitate are patru etape care, pot fi folosite atât de copii dar și de adulți în situații critice. „Spuneți-vă: oprește-te și uită-te în jur. Spuneți-vă: păstrează-ți calmul. Respirați adânc pe nas, numărând până la cinci, țineți-vă respirația, numărând până la doi, apoi expirați, numărând până la cinci. Repetați aceste etape până când simțiți că v-ați calmat.”

În concluzie, nu trebuie să lăsăm furia să explodeze dar nici să o ascundem adânc în noi. Ce putem face? Să ne facem viața frumoasă, să vedem prieteni în jur, nu numai dușmani, să ieșim din rutina cotidiană, bucurându-ne de ce ne oferă clipa, să avem o atitudine pozitivă. Cum spune starețul Tadei: „Cum îți sunt gândurile, așa îți este și viața”.

BIBLIOGRAFIE

Ekman Paul, „Emoții date pe față” , Edit.Trei, București, 2011.

Elias Maurice, Tobias E Steven., Friedlander S. Brian, „Inteligența emoțională în educația copiilor”, Edit. Curtea Veche, București, 2007.

Goleman Daniel, „Emoțiile distructive. Cum le putem depăși? Dialog științific cu Dalai Lama”, Edit. Curtea Veche, București, 2005.

Lelord Francois și Andre Christophe, „ Cum să ne exprimăm emoțiile și sentimentele ”, Edit. Trei, București, 2003.

<http://dexonline.ro/definitie/furie>

Împreună putem reuși

Prof. Înv. primar Silvea VOROBCEVICI, Prof. Magdalena NECHITA

Școala Gimnazială Comănești, structura Humoreni

Activitatea „*Tu și eu educăm împreună*” face parte din proiectul „*Doar împreună putem reuși*”, proiect coordonat de prof. Înv. primar Vorobchevici Silvea, organizat la Școala Gimnazială Humoreni, împreună cu elevii clasei a II-a și părinții lor.

Proiectul a prins contur din dorința și nevoia comună a învățătoarei și a părinților de a comunica eficient în tot ceea ce privește copiii. Ambele părți au manifestat interes pentru încheierea unui parteneriat real între școală și familie, care să conducă la preluarea de către părinți a unor practici corecte de cunoaștere și educație a copiilor, care să fie relevant pentru nevoile părinților legate de educația propriilor copii, abordând atât aspecte teoretice cât și practice.

Întâlnirea a debutat cu citirea unui fragment din volumul „*Mami, tati, mă auziți?- Pentru o mai bună înțelegere a copilului*” de Jacques Salome, reprezentând o scrisoare adresată de un copil părinților săi, o invitație la acceptare, toleranță, răbdare, înțelegere, respect, iubire, bunătate, aspecte care ar trebui să caracterizeze atmosfera din orice familie. Pornind de la textul prezentat, s-a continuat cu o dezbatere pe tema programului zilnic al elevilor, a comportamentului lor acasă și la școală și a relației părinte-copil.

S-a subliniat faptul că regimul de viață al școlarului trebuie astfel structurat încât să permită realizarea tuturor solicitărilor cu minimum de efort, fără oboseală. Un astfel de rezultat se obține prin respectarea ritmului intern al organismului și a unor reguli generale, care stau la baza organizării echilibrate a programului zilnic. Numai un regim de activitate și odihnă rațional poate contribui efectiv la buna dezvoltare fizică și mintală, la o mai bună disciplină și formarea caracterului, la asigurarea unei rezistențe crescute a organismului față de îmbolnăviri. Părinții au sarcina permanentă ca școlarul să fie deprins să învețe sistematic, să aibă o oră anumită de începere a lecțiilor, să nu plece la joacă și să uite de teme, încât să fie nevoit să le termine seara târziu. De asemenea este foarte importantă atmosfera liniștită în familie, atitudinea calmă a părinților, îndemnul, încurajarea și îndrumarea atentă, condițiile cât mai bune de studiu, odihnă și alimentația sănătoasă.

Un alt aspect vizat a fost a comportamentului copiilor acasă și la școală, subliniindu-se faptul că familia este prima școală a copiilor iar părinții sivesc drept modele, aceștia imitându-i la început și apoi identificându-se cu ei, pentru a-și construi, ulterior, propria identitate. Acasă se pun bazele unor deprinderi și obișnuințe elementare de comportare morală, dar se face și trecerea spre înfiriparea unor reprezentări, noțiuni, valori morale, convingeri, prin care se exprimă atitudinea copilului față de el însuși, față de ceilalți și față de societatea în care se afirmă.

Părinții și elevii au fost invitați să completeze chestionarul: **Cât de bine vă cunoașteți copilul?**. După parcurgerea testului, confruntându-se răspunsurile, s-a concluzionat că în general părinții își cunosc destul de bine copiii, comunică eficient, le cunosc prietenii, programul zilnic iar climatul familial este echilibrat.

În final s-a subliniat faptul că „*Nu există prietenie sau dragoste mai mare ca aceea a unui părinte pentru copilul său.*” Henry Ward Beecher, părinții trebuie să stea alături de copii de la primul scâncet și până când aceștia devin adulți responsabili, fără a-i sufoca, ajutându-i să-și formeze propria personalitate, printr-o permanentă implicare și îndreptând cu diplomatie ceea ce este greșit. A fi părinte nu este deloc ușor, avem cu toții nevoie de informații și sfaturi, acestea putând fi obținute și printr-o strânsă legătură cu școala și învățătorul, prin activități lunare și revenirea în bănci.

„Nu există prietenie sau dragoste mai mare ca aceea a unui părinte pentru copilul său.”
Henry Ward Beecher

Cât de bine vă cunoașteți copilul? Chestionar pentru părinți

1. Cunoașteți programul copilului dumneavoastră la școală și acasă?

.....

2. Scrieți numele a trei prieteni ai copilului, menționați care este cel mai bun prieten al lui.

.....

3. Cu cine a avut ultima dată un conflict?

.....

4. Colegii de școală sau prietenii i-au pus vreo poreclă?

.....

5. Cum își petrece copilul dumneavoastră timpul liber?

.....

6. Copilul dumneavoastră își petrece mult timp pe internet sau telefon?

.....

7. Ce cadou și-ar dori de ziua lui?

.....

8. Ce îi place cel mai mult să facă?

.....

9. Ce activități nu-i plac, dar le face din obligație?

.....

10. Ce materie îi place cel mai mult?

.....

11. La ce materie întâmpină greutăți?

.....

12. Scrieți titlul a 3 lecturi citite de copil, menționați-o pe ultima.

.....

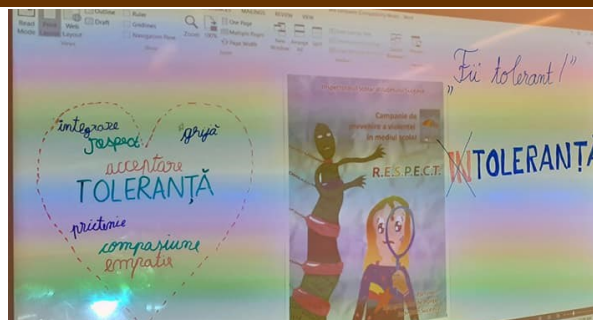
Interpretarea:

14-15 răspunsuri identice: vă cunoașteți foarte bine copilul;

12-13 răspunsuri identice: aveți mici lipsuri care vă pot fi trecute cu vederea;

9-11 răspunsuri identice, stați mai mult timp cu copilul, încă puteți recupera;

7-8 răspunsuri identice, reordonați - vă prioritățile.

Jacques Salomé ne încurajează să ne descoperim nevoile relaționale și să învățăm să comunicăm, deoarece „noi oamenii suntem fundamental ființe ale relației”. Relațiile fundamentale ne ajută să cunoaștem lumea și să fim niște parteneri mai buni pentru noi înșine, pentru ceilalți și mediul înconjurător: relația cu noi înșine, cu corpul nostru; relația cu părinții noștri; relația cu copiii noștri (atunci când există, când suntem părinți); relația de cuplu; relația profesională; relația cu mediul, cu planeta Terra; relația cu patrimoniul umanității, cu arta și cultura; relația cu Divinitatea (spiritualitatea sau religia).

Chestionar pentru elevi

1. Părinții tăi îți cunosc programul de la școală și de acasă?

.....

2. Scrie numele a trei prieteni, menționând care este cel mai bun prieten al tău.

.....

3. Cu cine ai avut ultima dată un conflict?

.....

4. Colegii de școală sau prietenii ți-au pus vreo poreclă?

.....

5. Cum îți petreci timpul liber?

.....

6. Ți petreci mult timp pe internet sau telefon?

.....

7. Ce cadou ți-ai dori de ziua ta?

.....

8. Ce îți place cel mai mult să faci?

.....

9. Ce activități nu-ți plac, dar le faci din obligație?

.....

10. Ce materie îți place cel mai mult?

.....

11. La ce materie întâmpini greutăți?

.....

12. Scrie titlul a 3 lecturi citite de tine, menționează-o pe ultima.

.....

Distruge zidul indiferenței!

Prof. Claudia Angela SAMSON
Școala Gimnazială Ciocănești

La activitățile derulate la nivelul Școlii Gimnaziale Ciocănești sub forma proiectului "Distruge zidul indiferenței" au participat un număr de 133 de elevi și preșcolari și au fost implicate 10 cadre didactice. Acțiunile concrete pe care ni le-am propus în cadrul proiectului pot **constitui modele de bune practici de educație formală și nonformală și ele** au vizat *Bullying-ul și abuzul în mediul școlar, Dependența și abuzul de substanțe precum și Pericolele TIC și ale comunicării virtuale.*

„Dacă urmăriți să realizați armonia lăuntrică, armonia va cuprinde și locul unde trăiți, oamenii din jur, căci totul este în parte și partea în tot. Trimiteți către toate ființele din univers gânduri de iubire, sănătate, fericire, pace lăuntrică și prosperitate.”

Joseph Murphy

Acțiunile au debutat cu promovarea campaniei la care elevii Școlii Gimnaziale Ciocănești participă deja de doi ani și cu dezbateri legate de importanța activităților care vizează prevenirea tuturor formelor de violență asupra copiilor și a tinerilor. Împreună cu profesorii diriginți sau cu învățătorii, elevii au fost implicați în activități în care s-a discutat despre violență și repercusiunile acesteia asupra victimelor, despre ce înseamnă să fii tolerant și cum se pot evita conflictele în cadrul unui grup, iar aceștia s-au exprimat, prin desen, percepția lor asupra abuzului și a violenței. În cadrul activităților, copiii au fost încurajați să-și exprime opiniile cu privire la toate subiectele abordate, în așa fel încât să înțeleagă ce înseamnă abuzul, violența, relele tratamente, să identifice sursele, cauzele și consecințele conduitelor negative, să descopere resursele și soluțiile pentru prevenirea și combaterea fenomenelor de agresivitate și violență, să identifice și să-și însușească exemple comportamentale care să susțină înțelegerea și non-violența.

Exemple de activități derulate în cadrul campaniei și care au vizat bullying-ul și abuzul în mediul școlar:

- ◇ grupă combinată– *Să fim prietenoși, nu răutăcioși!*
- ◇ grupă mare – *Învățăm să fim mai buni!*
- ◇ clasa pregătitoare/clasa I – *Împreună spunem STOP violenței*
- ◇ clasa a IV-a – *Aleg să mă implic*
- ◇ clasa a II-a/clasa a III-a – *Cuvinte care rănesc, cuvinte care mângâie*
- ◇ clasa a V-a - *Distruge zidul indiferenței!, Magia Bunului-simț*
- ◇ clasa a VII-a – *Fără frică, fără bullying!*
- ◇ clasa a VIII-a – *Alege să te opui bullying-ului, Violența NU e o opțiune*

Cele mai multe dintre activități s-au derulat sub formă de workshop-uri, dezbateri, studii de caz, expoziții cu lucrări ale elevilor tocmai pentru a crește gradul de implicare a acestora și pentru a le solicita opinii legate de felul în care pot lua atitudine, pot interveni pentru ei înșiși, dar și pentru ceilalți, pentru ca numărul cazurilor de bullying să se diminueze treptat. Doar înțelegând efectul devastator al acestui fenomen în rândul tinerilor și acționând unitar, putem înregistra rezultate pozitive în eradicarea acestuia. Prevenirea acestui fenomen al violenței este responsabilitatea tuturor.

În aceeași perioadă, elevii au marcat și Ziua Mondială a Bunului-simț (4 noiembrie), demonstrând că valori morale precum **BUNĂTATEA**, **RESPECTUL**, **PRIETENIA**, **CURAJUL**, **LOIALITATEA**, **GENEROZITATEA** sau **ÎNCREDEREA** au puterea de a face lumea mai bună și că promovându-le, vor trăi într-o lume în care violența își va găsi cu greu loc.

De asemenea, în cadrul campaniei, s-au avut în vedere activități prin care elevii să conștientizeze efectele drogurilor, în general, și a substanțelor noi cu proprietăți psihoactive, în special, și a rolului modalităților sănătoase de petrecere a timpului liber ca alternative la consumul de droguri. Derulată la nivelul elevilor de clasa a VII-a și a VIII-a, activitatea *Mirajul și tragedia drogurilor* a vizat implementarea la nivelul școlii a **Proiectului Național „Necenzurat”**, un model de bună practică în prevenirea consumului de tutun, alcool și droguri în rândul adolescenților, urmărește formarea - la copiii de 12-14 ani - a unor abilități de viață necesare luării unor decizii informate, corecte și responsabile privind consumul de tutun, alcool și droguri, prin parcurgerea a 12 activități interactive ce se concentrează pe trei componente: informare și atitudine, abilități interpersonale și aptitudini intrapersonale.

Activitățile care au vizat siguranța pe internet au avut ca scop informarea elevilor despre internet și noile tehnologii, despre avantajele și dezavantajele utilizării acestora, despre pericolele cu care copiii se confruntă în mediul virtual, pe rețele de socializare sau site-uri nocive. În același timp, s-a insistat asupra faptului că mediul virtual nu este sigur, așa cum pare la prima vedere, ci ascunde pericole precum cyberbullying, phishing etc.

Activitățile care au vizat siguranța pe internet au avut ca scop informarea elevilor despre internet și noile tehnologii, despre avantajele și dezavantajele utilizării acestora, despre pericolele cu care copiii se confruntă în mediul virtual, pe rețele de socializare sau site-uri nocive. În același timp, s-a insistat asupra faptului că mediul virtual nu este sigur, așa cum pare la prima vedere, ci ascunde pericole precum cyberbullying, phishing etc.

Activități derulate în cadrul campaniei și care au vizat pericolele TIC și ale comunicării virtuale: clasa a V-a - *Capcanele internetului*, clasa a VII-a - *În siguranță pe internet*; clasa a VIII-a - *Fii inteligent pe internet!* Concluzia activităților: atâta timp cât nu putem elimina internetul și noile tehnologii din viața noastră, măcar putem să-i educăm pe copii să le utilizeze în scop educativ și ponderat.

Activitățile proiectului s-au încheiat în data de 20 noiembrie 2019, când împreună - elevi și profesori - am sărbătorit Ziua Universală a Drepturilor Copiilor. Denumită simbolic „*Cât de albastră poate fi fericirea!*”, activitatea a avut ca scop înțelegerea mai bună de către elevi a drepturile pe care le au, aceștia fiind încurajați să identifice acțiuni concrete pe care le pot implementa pentru ca drepturile copilului să devină o realitate în viețile lor și în comunitatea în care trăiesc.

Prin entuziasmul cu care elevii școlii s-au implicat acțiunile derulate în cadrul *Campaniei 19 Zile de prevenire a abuzurilor și violențelor asupra copiilor și tinerilor*, aceștia au demonstrat că uneori, pașii mici, dar siguri pot genera schimbări în comportamentul social cu scopul promovării unei culturi de pace și non-violență în școală și comunitate.

19 zile de activism pentru prevenirea violenței împotriva copiilor și tinerilor

Cercuri ale compasiunii - prin intermediul cărora copiii din comunitățile/școlile unde au devenit vizibile/cunoscute cazuri de abuz și de suferință extremă a copiilor (inclusiv decese în școală sau familie, ca urmare a actelor de violență) au construit „altare” închinare colegilor lor, unde au aprins candelă, au așezat fotografii cu copiii respectivi, au pus buchete de flori, scrisori, mesaje, mesaje de compasiune pentru familii etc.

Federația Internațională a Comunităților Educative – Secțiunea România (FICE România) a derulat acțiuni în campania internațională „19 zile de activism pentru prevenirea violenței împotriva copiilor și tinerilor” organizată anual (1-19 noiembrie) de Women’s World Summit Foundation, Secțiunea copii-tineret.

FICE România este organizația reprezentantă a României în această campanie. Acțiunile – educative, de conștientizare, de implicare etc. – au avut ca temă prevenirea abuzurilor și violenței asupra copiilor și au fost realizate de comunități și filiale FICE România, cu sprijinul instituțiilor cu atribuții în educație, protecție socială, ordine publică, sănătate, cultură etc., precum și cu susținerea și participarea unor reprezentanți ai administrației publice locale, mediului economic, societății civile.

În calitate de promotor și susținător al promovării și respectării drepturilor copiilor din România, începând cu anul școlar 2012-2013, FICE România a creat cadrul de participare a copiilor și tinerilor din școli, centre de plasament, a specialiștilor în educație, sănătate, protecția copilului etc. la amplul proces de conștientizare, consultare, colaborare și participare inițiat de Fundația Summitul Femeilor Lumii (World Women Summit Foundation), Geneva.

Începând cu anul 2011, Fundația Summitul Femeilor Lumii, partenerul FICE România în direcția prevenirii oricăror forme de abuz sau neglijare a copilului, a stabilit cadrul acțional al acestei ample campanii, propunând teme care, cel puțin în România, au avut un impact deosebit asupra populației școlare, cadrelor didactice, celorlalți specialiști în domeniul educației.

Campania din anul 2018 a inclus trei zile speciale:

- ◇ **2 noiembrie - Ziua Mondială a Cercurilor de Compasiune.**
- ◇ **19 noiembrie - Ziua mondială pentru prevenirea abuzului asupra copilului,** pentru a mobiliza comunitatea și a lua cele mai bune măsuri de prevenire și protecție.
- ◇ **20 noiembrie - Ziua Mondială a Drepturilor Copilului.**

Temele propuse în cadrul campaniei internaționale:

- ⇒ Copii implicați în conflicte armate
- ⇒ Abuzul sexual
- ⇒ Bullying. Neglijarea
- ⇒ Munca copiilor
- ⇒ Pedepsa corporală
- ⇒ Vânzarea de copii
- ⇒ Prostituția copiilor
- ⇒ Pornografie infantilă
- ⇒ Traficul de copii
- ⇒ Turism sexual pentru copii
- ⇒ Practici tradiționale dăunătoare
- ⇒ Copiii străzii
- ⇒ Discriminarea bazată pe condiții de sănătate
- ⇒ Dependența de substanțe (adicția)
- ⇒ Malnutriția
- ⇒ Pericolele internetului
- ⇒ Răpirea

La nivelul unităților de învățământ înscrise în *Campania 19 zile de prevenire a abuzurilor și violențelor asupra copiilor și tinerilor* s-au ales și desfășurat activități de către copiii sub îndrumarea profesorilor (work-shop-uri, realizarea de afișe, colaje pe teme referitoare la prevenirea abuzurilor, conceperea unor scrisori, eseuri tematice pe care copiii să le trimită autorităților locale, politicienilor, realizarea de desene care să scoată în evidență mesajele anti-violență ale copiilor, realizarea de proiecte media, filme și clipuri cu mesaje anti-violență, întâlniri cu specialiști – medici, psihologi, sociologi, polițiști etc.).

19 zile pentru NONVIOLENȚĂ

Prof. Anca GORBAN COJOCARIU
Colegiul Național Mihai Eminescu Suceava

Acțiunile organizate în cadrul campaniei:

1. Dezbateri cu tema „**Dezbate, nu te bate!**” în cadrul meciului demonstrativ cu motiunea: „*Acest parlament susține sancționarea violenței în mediul on-line*”. Dezbaterile au avut loc în aula colegiului și a implicat 2 cadre didactice și 43 de elevi din diferite clase.
2. **Concurs de postere** pe această temă, iar rezultatul a fost prezentat într-un tur al galeriei pe holul central al școlii, astfel încât mesajul ANTIVIOLENȚĂ să aibă un impact mai amplu asupra elevilor noștri.
3. **Două workshop-uri** cu tema „**Tăcerea e vinovată**” la care au participat elevi, părinți, profesori de la clasele în care există elevi aparținând minorității rromilor. Workshop-urile au fost organizate de profesorii diriginți și de psihologul școlii.
4. **Clipuri cu mesaje anti-violență**, pe data de 19 noiembrie, de ziua Internațională de prevenire a abuzului asupra copilului.

În cadrul activităților de prevenire am activat atât copiii care provin din familii din medii sociale defavorizate (familii monoparentale sau crescuți de bunici, familii de rromi), cât și copiii care au arătat un interes deosebit pentru tema respectivă.

Considerăm că această campanie a reușit într-o mare măsură îmbunătățească elevilor cunoștințe, abilități, atitudini pentru promovarea unei culturi a NON-VIOLENȚEI, reducând astfel formele de violență din mediul școlar și chiar familial.

Reacțiile copiilor au fost dintre cele mai diverse ce au generat emoții pozitive și negative. Am reușit chiar denunțarea unui act de violență a unui copil rrom și implicarea acestuia într-un program de susținere și reabilitare psihologică.

Profesori implicați în proiect:

- Prof. Gorban – Cojocariu Anca, consilier educativ (coordonator al activităților campaniei);
- Prof. Cazac Gabriela, director adjunct al colegiului;
- Prof. Hacman Laurenția (coordonator dezbateri);
- Prof. Cușnir Rahila (coordonator dezbateri);
- Prof. Moldovan Ionuț (coordonator concurs afișe);
- Prof. Oltean Loredana (coordonator Workshop; diriginta elevului rrom);
- Prof. Dumitraș Maria (coordonator activități clasele primare);
- Prof. psiholog Baban – Popescu Giliola.

41

de unități școlare
implicate în
campania 19 zile
de activism

Daniel Sapiro
asemăna
conflictul cu
un arbore:

solul - mediul social
în care
izbucnește
conflictul
(familia,
colectivul,
societatea);

rădăcina – cauzele
conflictului;

tulpina - (diferite
părți) - părțile
implicate în
conflict;

scorbura - problema
clar definită a
conflictului;

florile - emoțiile
proprii
pozitive și
negative ale
celor implicați
în conflict;

frunzele - acțiunile
concrete ale
persoanelor
implicate;

fructul - soluția
rezolvării
conflictului.

19 Days of Activism Prevention abuse and violence against Children/Youth
1-19 November

19+1 zile nonviolente

Prof. Elena Monica HUȚU
Colegiul Tehnic Alexandru Ioan Cuza Suceava

Colegiul Tehnic „Alexandru Ioan Cuza” Suceava derulează în perioada 01.09.2018 – 31.08.2020 proiectul „Dangers and opportunities of the Internet” din cadrul programului Erasmus +, KA2 - Cooperarea pentru inovare și schimbul de bune practici. Parteneriatele de schimb școlar. Colegiul Tehnic „Alexandru Ioan Cuza” Suceava este coordonatorul acestui proiect european, având ca parteneri următoarele școli: Gurlek Nakipoglu Anadolu Lisesi din Turcia, IES Guadalpena din Spania, Staatliche Fach und Berufsoberschule Erlangen din Germania, Istituto Istruzione Superiore Giolitti Bellisario din Italia și IX Liceul Ogólnokształcące din Polonia.

Obiectivele proiectului sunt: Creșterea gradului de conștientizare a pericolelor internetului până la sfârșitul proiectului; Instruirea cadrelor didactice din fiecare școală parteneră pentru utilizarea sigură a internetului până la sfârșitul proiectului; Dobândirea și aplicarea metodelor și strategiilor de combatere a efectelor negative ale navigării pe internet prin schimbul de bune practici de către un număr de profesori la sfârșitul proiectului; Instruirea unui număr de elevi de la fiecare școală parteneră în utilizarea în condiții de siguranță a internetului prin aplicarea metodelor și tehnicilor de combatere a efectelor lor negative până la sfârșitul proiectului.

„Caracterul și se formează din felul în care îți urmezi înaltul principiu al dreptății, din încrederea în idealuri, chiar și atunci când nu ai siguranța că se pot aplica.”
Richard Bach

19 + 1...20 de zile în care s-a vorbit mai mult decât în celelalte, despre violența de orice fel, îndreptată împotriva copiilor, care le poate afecta, deopotrivă, psihicul și fizicul.

Au curs cele 20 de zile ca un fluviu, năvalnic cu multe informații, prezentări, dezbateri, proiectii de filme, studii de caz, transpuneri artistice a unora dintre teme, cu intervenții ale profesorilor diriginți și a psihologului școlar, cu lansarea unor teme de meditație, dar și de îngrijorare, cu soluții și atitudini, pe care ar trebui să le adoptăm ca reacție la ceea ce se întâmplă în jurul nostru.

Coordonatele primelor două activități – **Cyber-bullying și Violența naște violență!** au fost stabilite cu ajutorul informațiilor din mediul virtual, pe care elevii clasei a X a le-au sintetizat, realizând o fișă de identificare a bullying-ului. **Ce este? Cum îl recunoaștem? Pe cine afectează? Ce dimensiuni îmbracă acest fenomen social? Cine ne poate ajuta, într-un asemenea context?**

Dincolo, însă, de toate aceste întrebări, dezbaterile a insistat pe impactul emoțional al fenomenului, pe conștientizarea efectului postărilor din mediul on-line, pe pasivitatea cu care uneori trecem pe lângă situații de acest gen. Elevii implicați în proiectul „**Dangers and opportunities of the Internet**” Erasmus KA 229. **coordonat de prof. Loredana Gaspar și Simona Dobrinu** ne-au vorbit despre modalitățile de combatere a mesajelor violente și discriminatorii, de care au

aflat în cadrul întâlnirilor din proiect, cu partenerii din Germania, Italia și Spania.

Scurt metrajele „**Stop violență!**”, „**Be the change**” și „**Girl fight**”au fost ca un strigăt de ajutor, poate și a unora dintre cei prezenți.

A fost vorba despre violență sub toate fațetele ei - despre traficul de copii; despre practici tradiționale dăunătoare din comunitățile rurale și de rromi, în care băieții se bucură de un statut aparte, în timp ce fetele sunt marginalizate; despre căsătoriile aranjate, mult prea timpurii, care știrbesc dureros sufletele celor implicați; despre discriminarea bazată pe criterii de sănătate și handicap; despre dependența și abuzul de substanțe, fie că e vorba de alcool, droguri, energizante sau țigări; despre violența de gen; despre pericolele mediului virtual; despre legislația care apără drepturile copiilor...și cu siguranță că am fi putut găsi și alte aspecte care ar

fi meritat a fi discutate.

De departe cea mai emoționantă abordare din campanie, a fost cea legată de toleranță, capitol la care, din păcate, uneori și noi adulții suntem nepregătiți.

„Cercul Fluturilor” a fost lecția pe care am primit-o toți cei prezenți și fiecare în parte. Subiectul filmului este despre o lume plină de prejudecăți, în care oamenii cu handicapuri fizice sunt considerați inutili, devenind uneori ținte ale unor curiozități răutăcioase. A fost un film despre realități, care nu s-au schimbat prea mult în unele societăți în care, persoanele cu handicap continuă să fie marginalizate, privite cu milă și compasiune, un film care ne-a făcut să medităm mai profund la cum îi privim, ajutăm, integrăm, tolerăm pe cei afectați de infirmități fizice.

Cele câteva lacrimi și tăcerea grea care s-a

lăsat în sală, au fost alungate de o provocare adresată participanților, o dezbatere pe tema valorizării persoanelor cu handicap.

A fost o poveste despre motivație, despre depășirea propriilor noastre limite, despre cum lumea din jur poate fi mai bună, dacă noi alegem să fim buni, despre destine asumate, despre cum putem depăși anumite prejudecăți.

Informările, viziunile de scurt metraj, debaterile, cu participarea efectivă a elevilor în calitate de moderatori ai activităților, împărtășirea propriilor experiențe, recomandările psihologilor...au făcut din această campanie, una de interes, în care s-a implicat cea mai mare parte a comunității noastre școlare.

Regizori și scenariști într-o lume în care realitatea bate filmul, domnii profesori au oferit tuturor elevilor participanți șansa de a învăța - cum să se ferească de pericole, cui să ceară ajutorul, ce este normalitate și ce nu, cum să răspundă provocărilor, câtă încredere să acorde celor din jur, cum să facă față eșecului...și... dacă întreaga campanie a fost ca un film, liniștea de la sfârșitul proiecției, ne-a dat de înțeles că mesajul nu numai că a fost receptat, dar a fost și înțeles.

Schimbarea, până la urmă, vine de la fiecare din noi!

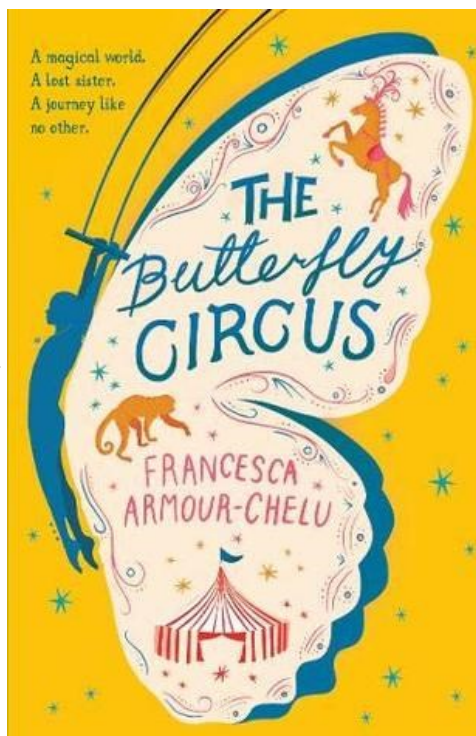
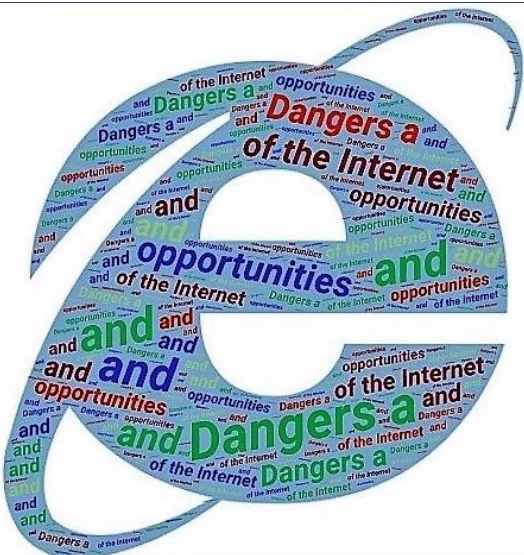
Subiectul

filmului este o poveste despre o lume plină de prejudecăți, în care oamenii cu handicap fizic devin țintele unor curiozități răutăcioase. Filmul ilustrează realități, care nu s-au schimbat prea mult în unele societăți, în care, persoanele cu handicap continuă să fie marginalizate, privite cu milă și compasiune.

Un film care ne-a făcut să medităm mai profund la cum îi privim, ajutăm, integrăm, tolerăm pe cei afectați de infirmități fizice.

A fost o poveste [https://www.youtube.com/watch?v=LR7EMi8Fg9Y&t=](https://www.youtube.com/watch?v=LR7EMi8Fg9Y&t=1206s)

[1206s](https://www.youtube.com/watch?v=LR7EMi8Fg9Y&t=1206s) despre motivație, despre depășirea propriilor noastre limite, despre cum lumea din jur poate fi mai bună, dacă noi alegem să fim buni, despre destine asumate, despre cum putem depăși anumite prejudecăți.

Împreună în armonie

Prof. Adriana DRĂGHICI

Școala Gimnazială Pârteștii de Sus

Rezolvarea problemei violenței nu se poate realiza decât prin efortul comun al tuturor factorilor implicați în educație, dintre care cei mai importanți sunt familia și școala. Parteneriatul școală-familie are un rol foarte important, iar colaborarea acestora poate porni de la simple discuții, ședințe, lectorate, serbări, lecții deschise până la vizite la domiciliul copiilor moment în care se realizează o cunoaștere mai amanunțită a mediului de viață, dar se poate realiza și prin implicarea părinților în diverse acțiuni ale școlii.

În acest sens, pe lângă activitățile privind prevenirea și combaterea violenței desfășurate la clasă de către fiecare învățător și diriginte, **Campania „19 Zile de prevenire a abuzurilor și violențelor asupra copiilor și tinerilor”** reprezintă o modalitate deosebit de atractivă de a organiza acțiuni pentru schimbarea comportamentului social, pentru educarea și mobilizarea copiilor și tinerilor, prin implicarea acestora, împreună cu instituții, organizații și alți parteneri ai societății civile, în prevenirea abuzului, neglijării, bullying-ului, abandonului și absenteismului școlar, a consumului de droguri și alte substanțe nocive, a traficului de persoane etc.

Exemple de activități desfășurate în cadrul **Campaniei „19 Zile de prevenire a abuzurilor și violențelor asupra copiilor și tinerilor”, perioada 1-19 noiembrie 2019**, la care au participat aproximativ 300 de elevi (de la Școala Gimnazială Pârteștii de Sus și școlile structură, Școala Gimnazială „Henryk Sienkiewicz” Solonețu Nou și Școala Gimnazială Cacica).

Activitățile au vizat implicarea elevilor, învățătorilor, diriginților, reprezentanților poliției locale, comitetului reprezentativ al părinților, părinți ai elevilor din școală și asistentului social și au avut ca scop prevenirea abuzului și violenței față de copii, combaterea discriminării pe motive de sănătate/handicap și informarea corectă a elevilor din învățământul primar și gimnazial, a părinților acestora și a cadrelor didactice.

De asemenea, activitățile au avut caracter teoretic și practic, au constat în lecții, dezbateri, ateliere creative, acestea fiind un bun prilej pentru a lucra în echipă, pentru a colabora și a comunica unii cu alții.

Activități desfășurate:

⇒ I. Bullying

◇ **Bullying zero** (au fost implicați elevii claselor V-VIII) - scopul activității a fost informarea corectă a elevilor din învățământul primar și gimnazial, a părinților acestora și a cadrelor didactice cu privire la fenomenul „bullying”: definire, forme de manifestare, cauze, efecte, modalități de intervenție, în vederea diminuării numărului cazurilor de acest fel.

- ◇ **Captarea atenției:** -vizionarea un videoclip educativ - <https://www.youtube.com/watch?v=WoXN2aym4k0>
- ◇ **Informarea și conștientizarea fenomenului de „bullying”** - prezentarea a trei situații, determinarea bullying-ului și definirea acestui termen; se construiește schema celor implicați în bullying după vizionarea unui clip. - <https://www.youtube.com/watch?v=IjbhmDpj8wk>
- ◇ **Brainstorming:** completarea unui ciorchine pe tema „**De ce agrează copii?**”: Exemplificarea celor patru **tipuri de bullying** - fizic, verbal, social și cyberbullying: **Prezentare Power Point: Fenomenul bulling-mit sau realitate?; Mituri despre BULLYING** - discuții Pro și Contra; Citirea unui poem (Activitatea coordonată de *prof. Cîmpan Oana* a avut ca invitați reprezentanți ai poliției).

⇒ II. Discriminare bazată pe criteriile de sănătate/handicap

Scopul activității este promovarea drepturilor egale, diversității și nediscriminării față de un grup dezavantajat.

Desfășurarea activității:

- ◇ Vizionarea filmului „Minunea” - 2017 regizat de Stephen Chbosky,
- ◇ Prezentări PowerPoint „Povestea unui strop de ploaie”
- ◇ Discuții – aducerea în discuție a vizitei domnului Stanislav Kmiecik din Cracovia, artist care pictează cu buzele și membrele inferioare, deoarece s-a născut fără mâini. Atunci pe 18 octombrie 2018 Domnia Sa și-a prezentat expoziția cu lucrările sale excepționale, dar a și desenat „în direct” un peisaj frumos de toamnă care reprezintă, după cum el însuși a spus – „o punte între Polonia și România”.
- ◇ Realizarea pe clase a unui afiș/poster/lucrări pe baza activității desfășurate.

La activitate a fost invitat asistentul social care a discutat cu elevii. Activitatea a fost coordonată de *prof. Chacala-Ostrovski Maria* în colaborare cu învățătorii și diriginții și a avut ca invitat asistentul social.

⇒ III. Pericolele T.I.C - Scopul activității este conștientizarea și promovarea principiilor unui **internet** mai sigur.

Desfășurarea activității :

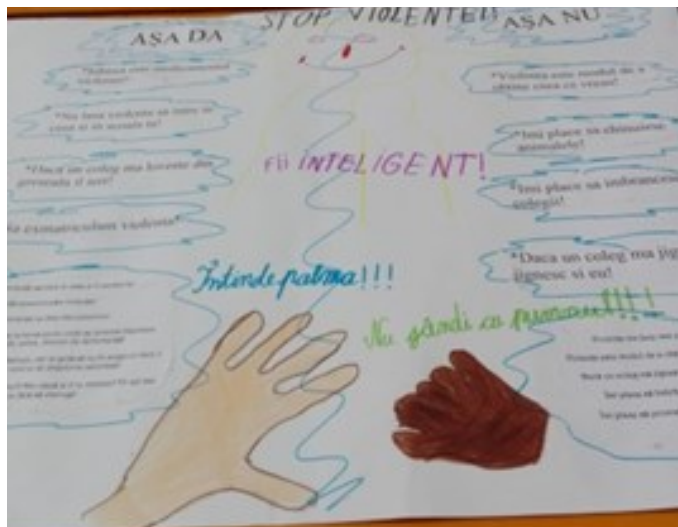
- ◇ Prezentarea clipului **Povestea lui Becky**.
- ◇ Dezbateri pe baza comparație între lumea reală și lumea virtuală.
- ◇ Elevii sunt împărțiți în 2 grupe: elevii din prima grupă trebuie să scrie pe foaia lor care sunt beneficiile utilizării internetului, iar elevii din a doua grupă, care sunt dezavantajele utilizării internetului.
- ◇ Prezentare PPT cu tema: **Cele 7 mituri despre Internet**, și dezbateri (Pro și Contra);
- ◇ Activitatea a fost coordonată de **prof. Macovei Ana-Maria** în colaborare cu diriginții.

⇒ IV. Răpirea copiilor, un fenomen îngrijorător! -

Scopul activității este cunoașterea regulilor unui comportament sigur în drumul spre școală și conștientizarea copiilor privind necesitatea unei reacții corespunzătoare în diferite situații periculoase

Desfășurarea activității:

- ◇ Prezentare scopului activității
- ◇ Cuvântul **reprezentantului poliției locale**
- ◇ **Material** referitor la siguranța elevilor acasă, în drum spre școală, la școală, și în mediul on-line.
- ◇ Realizarea **afișului** cu măsurile ce pot fi luate de toți cei implicați (părinți, profesori, poliție, copii) privind siguranța elevilor;
- ◇ **Discuții** cu elevii și părinții cu privire la posibile situații critice ce pot apărea și cum acționăm fiecare dintre noi în astfel de momente.
- ◇ **Împărțirea pliantelor**
Activitatea a fost coordonată de *prof. înv. primar Strugariu Elena* având ca invitați reprezentanți ai poliției locale și părinți ai elevilor din școală.

19 Days of Activism Prevention abuse and violence against Children/Youth
1-19 November

⇒ V. Ziua Universală a Drepturilor Copilului

Scopul activității a fost acela de a informa corect elevii din învățământul primar, a părinților acestora și a cadrelor didactice cu privire la promovarea și respectarea drepturilor copilului.

◇ Prezentarea scopului și obiectivelor activității

◇ **Drepturile și îndatoririle copiilor - material PPT**

◇ Activitatea **interactivă**- copiii răspund la întrebări și își exprimă propriile opinii față de tema prezentată.

◇ Prezentarea materialelor realizate de către

fiecare clasă: **afișe, postere, panouri cu desene și colaje specifice temei.**

◇ În final, se prezintă **un moment artistic**, cântece și versuri despre o copilărie fără griji, fericire și veselie.

Activitatea a fost coordonată de **prof. inv. primar Strugar Mihaela și prof. inv. primar Drăghici Adriana** împreună cu învățătorii și au participat aproximativ 98 de elevi.

Activitățile propuse li s-au părut elevilor bine-venite, i-au ajutat să conștientizeze și să-și definească mult mai clar ce anume este violența, și-au manifestat spiritul critic atât prin creațiile lor, cât și prin găsirea soluțiilor pentru a stopa acest aspect negativ al societății și al comportamentului uman.

La 14 decembrie 1954, Adunarea Generală a ONU a adresat țărilor din întreaga lume (Rezoluția 836, IX) rugămintea de a organiza, începând cu 1956, un eveniment anual, intitulat Ziua universală a copiilor, o zi dedicată copiilor din întreaga lume, o zi prin care drepturile copiilor să fie promovate și sărbătorite. Cinci ani mai târziu, la 20 noiembrie 1959, Adunarea Generală a ONU adopta Declarația pentru Drepturile Copiilor, care definește drepturile copilului la protecție, educație, îngrijire a sănătății, adăpost și o alimentație potrivită. La aceeași dată, în 1989, Adunarea Generală a ONU a adoptat Convenția pentru Drepturile Copiilor, potrivit www.un.org.

Începând din 1990, Ziua mondială a drepturilor copilului marchează, de asemenea, aniversarea datei când Adunarea Generală a ONU a adoptat atât declarația cât și convenția pentru drepturile copiilor. În 2019, se împlinesc 30 de ani de la semnarea Convenției pentru Drepturile Copilului, tratatul internațional cu cea mai largă ratificare.

O școală fără bullying

Prof. Daniela VERMEȘAN
Școala Gimnazială Pojorâta

În cadrul Campaniei de 19 zile de prevenire a abuzurilor și violenței asupra copiilor și tinerilor la Școala Gimnazială Pojorâta au avut loc diferite activități:

- ⇒ La prima activitate din cadrul proiectului - elevii au fost informați cu privire la Campanie și la scopul acesteia. Au participat cei 89 de elevi ai claselor gimnaziale.
- ⇒ La a doua activitate propusă de Consiliul Școlar al Elevilor, denumită *O școală fără bullying!*, elevii clasei a VII-a (13 elevi) au participat la un joc: copiii au făcut un cerc, iar doi voluntari au încercat să intre în cerc, într-un mod nonviolent. Au fost lăsați să intre doar după ce au folosit cuvintele magice: *te rog!*. La finalul activității atât cei doi voluntari, cât și cei din cerc au răspuns la câteva întrebări referitoare la cum s-au simțit când au fost excluși din grup, la ce strategii s-au gândit pentru a intra în grup, cum s-a comportat grupul, cum s-au simțit după ce au intrat în grup.
- ⇒ A treia activitate a presupus realizarea unor pliante care să conțină repere despre tipurile de bullying, despre modalitățile de prevenire și combatere a acestuia. Pliantele au fost realizate de elevii clasei a VII-a (13 elevi) și apoi prezentate colegilor din alte clase.
- ⇒ A patra activitate a constat într-un concurs - crearea unor poezii cu mesaj nonviolent - elevii claselor V-VIII.
- ⇒ A cincea activitate - realizarea unui poster cu numele: *Implicarea copiilor în conflictele armate*. Posterul conține informații despre implicarea copiilor în războaie de-a lungul timpului, consecințele acestei implicări - clasa a V-a, 21 de elevi.
- ⇒ A șasea activitate - *Arme preschimbate-n flori!* - transformarea unor desene ce conțin arme în flori - clasa a VI-a, 23 de elevi.
- ⇒ A șaptea activitate *Dependența și abuzul de substanțe*: informare și dezbateră privind diferitele categorii de droguri, completarea unui chestionar, realizarea unui afiș publicitar: *Afișul meu antidrog!* - clasele a VIII-a 32 de elevi.

STOP Bullying!

Bullying-ul, deși-i greșit,
În multe școli e folosit,
De mulți este practicat,
Dar e simplu de tratat!

Copiii sunt agresați,
Sunt jigniți și insultați.
Cu toții să ne unim
Și bullying-ul să îl oprim!

Potrivit cercetării „Bullying-ul în rândul copiilor. Studiu Sociologic la nivel național”, realizată de către Organizația „Salvați Copiii”, în anul 2016:

- ⇒ 3 din 10 copii sunt excluși din grupul de colegi;
- ⇒ 3 din 10 copii sunt amenințați cu bătaia sau lovirea de către colegi;
- ⇒ 1 din 4 copii a fost umilit în fața colegilor;
- ⇒ 2 din 10 copii recunosc că au exclus în mod repetat colegi, din grupul de egali;
- ⇒ 3 din 10 copii au interzis altor copii să se joace cu anumiți elevi din clasă;
- ⇒ 4 din 5 copii afirmă că au fost martorii unei situații în care un copil amenință un altul;
- ⇒ 4 din 5 copii au fost martorii unei situații în care un copil este umilit de alt copil;
- ⇒ 4 din 5 copii au asistat la situații repetate în care un copil era îmbrâncit și lovit ușor de către alți copii.

În fiecare an, pe 20 noiembrie, pentru a marca Convenția cu privire la drepturile copilului, UNICEF celebrează Ziua Internațională a Drepturilor Copilului la nivel global. Este o zi de acțiune pentru copii, de către copii, o zi distractivă, dar cu un mesaj serios. În 2019 această dată este cu atât mai specială cu cât aniversăm 30 de ani de la adoptarea Convenției, tratatul cel mai ratificat de la nivel internațional.

Mai multe detalii despre Ziua Internațională a Drepturilor Copilului, 20 noiembrie, sunt disponibile aici: <https://www.unicef.org/romania/ro/fii-al%C4%83turi-de-noi-de-ziua-mondial%C4%83-drepturilor-copilului>.

Cea mai mare lecție din lume

Prof. Lăcrămioara CLUCERESCU

Școala Gimnazială D. Păcurariu, structura Sf. Ilie

Cea mai mare lecție din lume este o inițiativă globală lansată de UNICEF și în România, lecție care s-a desfășurat în școli în perioada 20-22 noiembrie 2019 marcând 30 de ani de la adoptarea Convenției pentru Drepturile Copilului - tratatul cel mai ratificat la nivel internațional, fiind o modalitate de a sărbători Ziua Internațională a Drepturilor Copilului.

Obiectivele acestei lecții au constat în inițierea elevilor în studiul Convenției pentru Drepturile Copilului, identificarea conexiunii cu cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă incluse în Agenda 2030 și reafirmarea drepturilor copilului într-o lume în care acestea sunt respectate pentru un viitor sustenabil.

În cadrul discuțiilor și activităților lecției elevii au fost încurajați să identifice acțiuni concrete care se pot implementa astfel încât drepturile copilului să fie respectate în familie, școală și comunitate.

Lecția, de aprox. 60 de minute, se adresează copiilor cu vârsta între 8 și 14 ani și se poate desfășura atât în mediul școlar cât și extrașcolar. Au fost puse la dispoziție materiale didactice pentru desfășurarea lecției pe platforma qie.ro și accesând link-ul www.qie.ro/drepturilecopilului/ acestea puteau fi descărcate: Convenția cu privire la drepturile copilului – ghid, Convenția cu privire la drepturile copilului într-un format accesibil copiilor, Lecția UNICEF drepturile copilului etc. Resursele acestei lecții pot fi utilizate ca materiale didactice pentru **Educație civică** sau pentru orice activitate de educație

continuă având ca subiect drepturile copiilor.

După desfășurarea lecției profesorul se loga pe platformă și încărca materialele rezultate și fotografiile de la activitate primind certificatul electronic.

Lecția s-a desfășurat urmărind cei 5 pași propuși în planul de lecție alăturat.

Pașii lecției sunt interconectați cu activitățile și ultimul pas, #KidsTakeover (copiii preiau conducerea), oferă o oportunitate elevilor de a conștientiza problemele cu care aceștia se confruntă, o manifestare a drepturilor copiilor din care rezultă că **fiecare copil are dreptul de a fi auzit, ascultat, de a participa și de a avea un**

rol în viața civică a comunității/societății.

www.unicef.org

Pasul 1: Crearea contextului copilăriei

Pasul 2: Prezentarea Convenției cu privire la drepturile copilului

Pasul 3: Înțelegerea evoluției și provocărilor copilăriei

Pasul 4: Cum ar trebui să arate copilăria

Pasul 5: Treceți la fapte și sărbătoriți-vă drepturile! #KidsTakeover

Etichete la haine, nu la oameni

Prof. Elena Sextilia SOLONARU
Colegiul Alexandru cel Bun Gura Humorului

Proiectul educativ „Justice has no gender – Mi-e egal!” este implementat de Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, în parteneriat cu Autoritatea Națională pentru Persoane cu Dizabilități și Asociația ActiveWatch.

Proiectul a avut ca obiectiv creșterea gradului de conștientizare și sensibilizare asupra violenței prin realizarea unei campanii la nivelul colegiului.

După selecția grupului de elevi, au urmat 6 ore de pregătire teoretică a elevilor pe tematica proiectului, în săptămâna Școala altfel. Cei 28 de elevi s-au familiarizat cu: stereotipuri și discriminare, egalitate de gen, dizabilitate. Elevii au decis să își construiască campania de informare pe tematica „Stereotipuri și discriminare”, campanie ce a început imediat după parcurgerea tuturor activităților instructive-educative de tip non-formal.

Sub sloganul ETICHETE LA HAINE, NU LA OAMENI, elevii au desfășurat o campanie care are ca scop conștientizarea și diminuarea efectelor negative ale stereotipurilor de gen.

Evenimentele realizate au fost un meci de debate, distribuirea de flyere, purtarea de tricouri personalizate în fiecare zi de marți, postări periodice pe pagina de Facebook și de Instagram „Etichete la haine, nu la oameni!”, postări periodice pe site-ul colegiului, realizarea unui material video, activitatea FEMx.

Pentru a marca Săptămâna Nonviolentei în Școli (28 ianuarie – 1 februarie 2019), s-a desfășurat meciul de dezbateri academice al clubului Dialectica. Moțiunea dezbătută a fost „Acest Parlament crede că discriminarea pozitivă este cea mai bună cale pentru a obține oportunități egale”. „Ce măsuri ați lua pentru prevenirea violenței asupra fetelor din liceu?”; „Cum ați încuraja fetele din liceu să ia măsuri cu privire la discriminarea lor?” etc.

Echipa de proiect a organizat activitatea FEMx, la care a invitat 5 femei de succes din zona Gura Humorului, pentru a vorbi despre cum au reușit în carieră și despre felul în care stereotipurile de gen le-a influențat parcursul. Ni s-a alăturat și expertul Mircea Toma, președinte al asociației ActiveWatch - Agenția de Monitorizare a Presei (AMP) - organizație de drepturile omului care militază pentru comunicarea liberă în interes public.

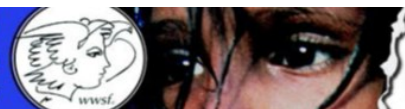
Proiectul a câștigat titlul de laureat la Gala „Dialogul proiectelor educative”, Suceava, 2019

FICE România este o organizație neguvernamentală a profesioniștilor în educație și în asistență socială, care apără drepturile copiilor, îndeosebi ale celor aflați în dificultate, și este membră a FICE (Federația Internațională a Comunităților Educative), organizație cu statut consultativ UNESCO, ECOSOC și Consiliul Europei. FICE România a fost înființată în 1990.

19 Days of Activism Prevention abuse and violence against Children/Youth
1-19 November

19 zile de activism și prevenire a abuzurilor și violenței asupra copiilor și tinerilor

Director Georgeta Nadia CREȚULEAC

Director adjunct Margareta ISĂILĂ - D.G.A.S.P.C. Suceava

Ca urmare a protocolului încheiat între Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava și Federația Internațională a Comunităților Educative - FICE România, la nivelul centrelor de plasament din structura DGASPC Suceava s-au desfășurat activități de prevenire a violenței în rândul copiilor și tinerilor, în cadrul **Campaniei „19 zile de activism împotriva violenței asupra copiilor și tinerilor”, începând cu anul 2017.**

Calendarul de desfășurare a acțiunilor desfășurate în perioada 1-19 noiembrie 2019, în județul Suceava, în cadrul *proiectului național de conștientizare, consultare și participare a copiilor la prevenirea tuturor formelor de violență exercitate asupra lor în familie, școală, comunitate*, a fost următorul:

⇒ Centrul de plasament „Mihail și Gavril” Solca:

- ◇ „Bullying-ul și abuzul în mediul școlar”. Activitatea a cuprins: descrierea modului în care copiii percep bullying-ul, a atitudinilor și comportamentelor lor, în diferite contexte sociale (școală, grup de prieteni, mediul online etc.); identificarea cazurilor de bullying la nivelul unității de protecție, a școlii, grupului de prieteni și în mediul online; măsurarea incidenței diferitelor tipuri de comportamente asociate bullying-ului, precum excluderea din grup, umilirea, distrugerea lucrurilor altcuiva, violența fizică; determinarea profilului social al actorilor implicați în comportamente de acest tip
- ◇ „Neglijarea copiilor,, având ca participanți activi grupa de 8 băieți. Tema a avut ca obiective: identificarea de către participanți a formelor de neglijare și definirea exactă a acestora – alimentară, vestimentară, igienă, medicală, educațională, emoțională și abandon; identificarea de fiecare participant a unei forme de neglijare prin care a trecut și modul în care a fost afectat; Consecințele asupra copiilor, cum li se modifică comportamentul; Identificarea factorilor și instituțiile abilitate care să ofere sprijin și protecție împotriva oricăror forme de neglijare
- ◇ „Exploatarea prin muncă a copiilor” care a avut ca obiectiv înțelegerea noțiunii de exploatare, cunoașterea riscurilor la care sunt supuși copiii în contextul exploatării acestora prin muncă, cunoașterea modalităților prin care pot fi exploatați și importanța frecvenței școlii.
- ◇ „Practici tradiționale dăunătoare asupra copiilor,, o dezbatere care a avut ca obiective: Identificarea de către participanți a formelor de violență domestică; Consecințele asupra copiilor pe termen lung și modificarea propriului comportament în relația cu cei din jur; Identificarea instituțiilor și persoanelor abilitate care să ofere sprijin în protecția oricăror forme de abuz și violență.

- ◇ „Traficul de copii” a avut cuprins: pericole din viața cotidiană; tipuri de „oferte” de muncă; cum se folosesc traficanții de rețelele de socializare- „facebook,, „instagram,, pentru racolarea de victime; recunoașterea și „filtrarea” informațiilor legate de munca în străinătate, promisiunea unui câștig rapid, lipsa unei baze reale privind informațiile primite de la diverși „binefăcători”; cum se pot proteja împotriva acestui pericol, în cine nu trebuie să aibă încredere, alcătuirea unui portret robot al traficantului de persoane; unde ar putea și ar trebui să ceară ajutorul în astfel de situații.
- ◇ „Ziua Universală a Drepturilor Copilului” - drepturile de care beneficiază copiii.
- ⇒ **Casa de tip familial „Universul Copiilor” Rădăuți**
- ◇ *Bullying -ul în mediul școlar*”. Copiii au fost informați ce este bullying-ul, cauzele apariției acestui fenomen în școli, despre recomandările și soluțiile care se pot lua pentru combaterea acestuia ,dar și despre cum depășim și combatem bullying-ul. Copiii au vizionat un film documentar pe această temă, pentru a constientiza importanța acestui fenomen. Pe data de 13.11.2019 a avut loc activitatea „Copiii străzii”, la care a fost invitată doamna Cristina Cramariuc, grefier la Tribunalul Rădăuți, care le-a vorbit beneficiarilor despre cauzele, amploarea și soluțiile pentru ameliorarea fenomenului „copiii străzii”.
- ◇ „Violenta in familie” și „Răpirea copiilor”. Au fost invitați ag.șef principal Andrișoiaie Florin și ag.adj.Bejenaru Carmen. Activitatea a oferit răspunsuri la întrebările: ce este violența?; care sunt consecințele violenței?; ce măsuri potfi luate împotriva violenței și în situații de răpire a copiilor.
- ⇒ **Casei de Tip Familial „Visătorii” Fundu Moldovei**
- ◇ „Malnutriția copiilor”. Tema a avut ca obiective: Conștientizarea și tratarea anumitor boli cum ar fi: anemia, rahitismul, malnutriția, bulimia etc.; Exemple de activități: Metode de prevenire a îmbolnăvirii prin igienă și alimentație; Importanța alimentației sănătoase în dezvoltarea copiilor; Cum putem fi sănătoși; Cum să avem un corp sănătos și puternic;- Rahitismul; Bulimia/anorexia; Anemia; Consumul de droguri și efectele sale; Importanța spălatului pe mâini, pentru sănătate.
- ◇ „Prostituția Infatilă” și „Pornografia Infatilă”. Obiective: Înțelegerea noțiunilor de pornografie, prostituție, infantil, pedofilie, etc.; Conștientizarea riscurilor la care sunt supuși copiii în contextul pornografiei/prostituției. Au fost definiți următorii termeni: pornografie, prostituție, infantil, pedofilie; Au fost prezentate aspecte generale privind pornografie, prostituția infatilă, pedepsele aplicate de justiție în aceste cazuri. Beneficiarii au vizionat pe calculator filmulețe care prezintă cazuri reale de minori care săvârșeau infracțiuni de prostituție. Participanții au colorat fișe cu tema dată.
- ◇ „Bullying și abuzul în mediul școlar; Dependența șiabuzul de substanțe; Pericolele TIC (tehnologia informației și comunicațiilor) și a comunicării. Copiii au fost informați ce este bullying-ul, cauzele apariției acestui fenomen în școli, despre recomandările și soluțiile care se pot lua pentru combaterea acestuia, dar și despre combaterea bullying-ului.
- ⇒ **Serviciile Multifuncționale pentru copilul aflat în dificultate Gura Humorului - Pornografia Infatilă și Prostituția Infatilă**. Activitatea a avut drept scop prevenirea abuzurilor și violenței asupra minorilor și tinerilor, prin semnalarea situațiilor de pericol în care aceștia pot fi implicați din cauza necunoașterii consecințelor adoptării unor comportamente antisociale.
- ⇒ **Serviciile Multifuncționale de Tip Rezidențial Suceava**, pe parcursul campaniei, s-a discutat liber despre formele de abuz existente si violența la care pot fi expuși copiii. Grupa de beneficiari cu vârsta cuprinsă între 11 și 14 ani, și-au exprimat prin desen imaginea abuzului și a violenței.
- ⇒ **Complexul de Recuperare Neuro Psiho Motorie „Blijdorp - O Nouă Viață,, Suceava** - exploatarea prin muncă a copilului, practici tradiționale dăunătoare, justiția juvenilă, copiii străzii, malnutriția copiilor și dependedența /abuzul de substanțe de risc.

Ce este proiectul
Campania 19 Zile de
prevenire a abuzurilor
și violențelor asupra
copiilor și tinerilor?
Este o modalitate
multiplă de a organiza,
în special în școli,
acțiuni pentru a
schimba
comportamentul
social, a educa și a
mobiliza copiii, școlile,
diversele organizații și
partenerii societății
civile să se implice în
prevenirea unora sau
mai multora dintre
temele asociate
abuzului enumerate
mai jos. Pentru a
contribui la crearea
unei culturi mai
preventive, la stoparea
violenței împotriva
copiilor și a tinerilor,
la sprijinirea
implementării
recomandărilor ONU,
la atingerea
obiectivelor de
dezvoltare durabilă
vizate în 2030.

Ziua Internațională a drepturilor copilului

Director prof. Ancuța VOIVOD, prof. Liuța JUCAN,
Școala Gimnazială nr.4 Vatra Dornei

Scop: Promovarea semnificației zilei de 20 NOIEMBRIE – ZIUA INTERNAȚIONALĂ A DREPTURILOR COPILULUI și să conștientizeze importanța Convenției pentru Drepturile Copilului

Obiective operaționale:

- O1: inițierea elevilor în înțelegerea Convenției cu privire la Drepturile Copilului, a legăturii dintre Convenție și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă;
- O2: imaginarea unei lumi în care toate drepturile copiilor sunt respectate;
- O3: reafirmarea drepturilor celor mici și organizarea de acțiuni cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Copilului;
- O4: colaborarea cu alte instituții care sunt responsabile cu respectarea drepturilor copilului.

Grup țintă: cei 445 de elevi ai Școlii Gimnaziale Nr. 4, Vatra Dornei

Parteneri implicați: UNICEF (prin invitația și materialele trimise pentru a participa la inițiativa „Cea mai mare lecție din lume” cu ocazia sărbătoririi a 30 de ani de la adoptarea de către Națiunile Unite a Convenției cu privire la drepturile copilului), Primăria Municipiului Vatra Dornei, Poliția Municipiului Vatra Dornei

Resursele:

- ◇ Umane: elevii școlii (aproximativ 400), cadre didactice (cei 18 învățători și diriginți)
- ◇ Materiale: sistem audio, afișul proiectului, postere, ppt, ilustrații.

Impact: Proiectul constituie un cadru eficient de realizare a cooperării dintre școală și alți factori care sunt responsabili de respectarea drepturilor copilului. Prin implicarea elevilor în activitățile proiectului, elevii se vor simți valorizați, vor înțelege mai bine importanța cunoașterii drepturilor copilului atât de către ei („Un copil informat, un copil protejat!”), cât și de către adulții din jurul lor. Părinții vor privi cu o mai mare atenție problematica riscurilor la care pot fi expuși copiii prin necunoașterea sau nerespectarea drepturilor copiilor.

Desfășurarea activităților: Proiectarea activităților în cadrul *Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității* – responsabil, prof. Liuța Jucan

Desfășurarea unor activități pe clase, după structura:

Pasul 1: Crearea contextului copilăriei - Elevii sunt rugați să se gândească la ce înseamnă copilăria pentru ei și să discute diferite interpretări ale copilăriei.

Elevii sunt rugați să scrie câteva idei pe o foaie de hârtie. Nu trebuie să le împărtășească cu altcineva din clasă dacă nu vor.

Se poartă o discuție cu clasa pentru obținerea unui feedback și idei de la diferiți membri ai clasei.

Se afișează ilustrațiile cu diferite perspective asupra copilăriei aparținând unor artiști din întreaga lume.

Elevii sunt întrebați: – *Sunt acestea imagini ale copilăriei? Ce asemănări vedeți între copilăria voastră și descrierea făcută de artist? Ce diferențe vedeți?*

Elevii vor fi întrebați: Ce înseamnă cuvântul copilărie pentru tine?

Întrebări suplimentare:

- Când începe și când se termină copilăria?
- Ce înseamnă copilăria?
- Credeți că copilăria este la fel pentru copiii de pretutindeni?
- Cum ar putea copilăria din România să fie diferită și/sau asemănătoare cu copilăria din Italia / Japonia / Brazilia / India / Somalia?
- Ce este important pentru o copilărie „bună”?

Clasa pregătitoare A: „Și noi, copiii, ne bucurăm de drepturi”, inv. Pop Veronica

Definiție: Copilărie = starea sau perioada de a fi copil; orice ființă umană care încă nu a împlinit 18 ani
 După discuția cu clasa, li se cere elevilor să se gândească la ideile despre copilărie pe care le-au scris la începutul lecției. *S-au schimbat ideile lor despre copilărie? Ar dori să mai adauge ceva? Discuțiile din clasă i-au făcut să se gândească la vreo idee nouă?*

Sunt identificați niște termeni-cheie pe care toți cei din clasă le consideră importante pentru copilărie.

Pasul 2: Prezentarea Convenției cu privire la Drepturile Copilului - Elevilor li se prezintă 5 drepturi ale copilului.

Li se explică elevilor că nu sunt singurii care se gândesc la copilărie și la ce înseamnă să fii copil. În urmă cu treizeci de ani, Națiunile Unite (aproape toate guvernele din lume) au convenit asupra unui document juridic numit **Convenția cu privire la Drepturile Copilului**. Acesta cuprinde 54 de articole care descriu drepturile copiilor și modul în care guvernele ar trebui să colaboreze pentru a le asigura tuturor copiilor. În 2019 sărbătorim a 30-a aniversare a Convenției.

Se analizează afișul activității (reprezentarea schematică a drepturilor din Convenție). Li se cere elevilor să se gândească la ideile lor inițiale despre copilărie de la începutul lecției. Pot să vadă cum se leagă discuțiile lor inițiale de Convenția cu privire la Drepturile Copilului? Se vor citi cu voce tare și se vor discuta mai multe articole cu clasa. Se explică elevilor că, deși toate drepturile sunt la fel de importante și toate au legătură între ele, ne vom opri în cadrul acestei activități asupra câtorva dintre ele (analiza a 5 teme).

- **Dreptul de a fi ascultat și luat în serios** - (Articolul 12, Articolul 13 Dreptul Copilului de a Căuta, Primi și Transmite Informații, Articolul 14 Libertatea de Gândire, Conștiință și Religie, și Articolul 15 Libertatea de Asocieri)
- **Dreptul de a fi tratat corect** - (Articolul 2 Principiul Nediscriminării)
- **Dreptul la educație** - (Articolul 28 și Articolul 29 Obiectivele Educației)
- **Dreptul de a trăi și a se dezvolta sănătos** - (Articolul 6 și Articolul 24 Dreptul la Asistență de Sănătate de Bună Calitate)
- **Dreptul la joacă** - (Articolul 31 Dreptul la Relaxare, Joacă și Cultură)

Li se solicită copiilor să identifice modul în care accesează aceste drepturi în propria lor copilărie făcând legătura cu descrierile de mai sus.

Clasa a II-a B: „Noi ne cunoaștem drepturile, vă rog să le respectați!”, prof. Timu Carmen

Clasa pregătitoare B: „Ce sunt drepturile copiilor?”, prof. Florea Livica

Clasa I A: „Sunt copil și am drepturi”, prof. Doina Moroșan

Clasa a III-a A: „Planeta Nondiscriminării”, prof. Jucan Liuța

Pasul 3: Înțelegerea Evoluției și Provocărilor Copilăriei - O activitate interactivă îi ajută pe elevi să înțeleagă unele din evoluțiile și provocările care rămân pentru copilărie. Li se explică elevilor că, deși s-au înregistrat mari progrese în ultimii 30 de ani pentru îmbunătățirea copilăriei pentru toți copiii de pretutindeni, încă mai sunt multe provocări cu care se confruntă copiii. Elevii explorează unele din progresele și provocările pe care copiii le trăiesc în copilărie. (Din materiale distribuite-statistici.)

Li se explică elevilor că lumea este în continuă schimbare: *Cred ei că copilăria s-a schimbat în timp? Există noi provocări cu care se confruntă acum copiii în copilărie față de acum 30 de ani? Sunt drepturi ale copilului care elevii consideră că lipsesc?*

Obs.: Copiii ar putea pune aici probleme legate de conexiunea digital/online, de ex. „dreptul de a accesa Internetul”, “dreptul de a fi protejat online” etc. Deși Convenția nu se referă explicit la lumea digitală, există, totuși, multe articole care acoperă acest aspect, de ex. Articolul 17

(accesul la informații) și Articolul 13 (libertatea de exprimare).

Explicații suplimentare: precum Convenția, Obiectivele de Dezvoltare Durabilă au fost și ele asumate de multe guverne (193) care astfel au responsabilitatea de a se asigura că ele sunt atinse. Fiecare din Obiectivele de Dezvoltare Durabilă are un număr de ținte concentrate pe acțiuni pentru a atinge Scopul. Aceste Obiective de Dezvoltare Durabilă vor ajuta și la implementarea Convenției. Obiectivele de Dezvoltare Durabilă sunt interdependente, fiecare obiectiv, ca fiecare articol, fiind la fel de importante. Deși mai pot exista provocări pentru copii, Obiectivele reprezintă un plan de acțiune pentru a ajuta la respectarea drepturilor copiilor de pretutindeni.

Pasul 4: Cum ar trebui să arate copilăria - Elevii sunt invitați să își imagineze copilăria așa cum le-ar plăcea să o vadă pentru toți copiii și să aleagă o modalitate creativă pentru a exprima acest lucru.

Elevii au acum o mai bună înțelegere asupra unora din provocările cu care se confruntă copiii. De aceea îi invitați să își creeze propria lor viziune asupra copilăriei unde drepturile tuturor copiilor sunt respectate.

Elevii vor alege modul în care vor să exprime viitorul copilăriei. Câteva idei:

- Scrierea unui articol despre provocările cu care se confruntă copiii pentru a se bucura de drepturile lor sau un titlu sugestiv „Știri din viitor” și un articol datat 30 de ani de acum înainte când toți copiii vor avea acces egal la toate drepturile lor în întreaga lume, precum și cum s-a realizat acest lucru.
- Compunerea unei poezii despre propria lor viziune asupra viitorului copilăriei.
- Desenarea/pictarea unui tablou care să reprezinte lumea în care toți copiii au ocazia să trăiască o copilărie cu respectarea drepturilor lor.
- Scrierea unei melodii rap sau a unui cântec care descrie viziunea elevului despre viitorul copilăriei.
- Scrierea unui scurt capitol/paragraf despre viziunea lor asupra viitorului copilăriei, care ar putea fi compilate și ar forma o carte a clasei.

Clasa a III-a B: „Și noi, copiii, ne bucurăm de drepturi”, prof. Candrea Ionela, în colaborare cu bibliotecar Magherca Maria

- ◇ Clasa pregătitoare A: „Și noi, copiii, ne bucurăm de drepturi”, înv. Pop Veronica
- ◇ Clasa pregătitoare B: „Ce sunt drepturile copiilor?”, prof. Florea Livica
- ◇ Clasa I A: „Sunt copil și am drepturi”, prof. Doina Moroșan
- ◇ Clasa a II-a A: „Am dreptul să zâmbesc”, prof. Manea Manuela
- ◇ Clasa a II-a B: „Noi ne cunoaștem drepturile, vă rog să le respectați!”, prof. Timu Carmen
- ◇ Clasa a III-a A: „Planeta Nondiscriminării”, prof. Jucan Liuța
- ◇ Clasa a III-a B: „Și noi, copiii, ne bucurăm de drepturi”, prof. Candra Ionela, în colaborare cu bibliotecar Magherca Maria
- ◇ Clasa a IV-a A: „Fiecare copil merită să fie fericit”, înv. Afloarei Viorica
- ◇ Clasa a VII-a A: „Drepturile mele-responsabilitățile mele”, prof. Juravle Mihaela
- ◇ Clasa a VII-a B: „Sunt cetățean și am drepturi”, prof. Cocoreanu Aurelian
- ◇ Clasa a VIII-a A: „Despre copilărie și drepturile mele”, prof. Acatrinei Irinel

Clasa a IV-a A: „Fiecare copil merită să fie fericit”, înv. Afloarei Viorica

Pasul 5: Treceți la fapte și sărbătoriți-vă drepturile! - Idei pentru ca elevii să sărbătorească Ziua Internațională a Drepturilor Copilului și să treacă la acțiune (Activitate la nivelul școlii)

În fiecare an pe 20 noiembrie – aniversarea Convenției cu privire la Drepturile Copilului

Facem școala albastră: Li se cere

Clasa a VIII-a A: „Despre copilărie și drepturile mele”, prof. Acatrinei Irinel

eleților și pro-îmbrăce în albastru și/sau să decoreze școala pe 20 noiembrie pentru a sărbători Ziua Internațională a Drepturilor Copiilor!

Sugestie de cadou aniversar: Ziua fără teme acasă! 😊

Învățăm democrația!

Coordonator Prof. Tatiana VÎNTUR - I.S.J. Suceava

Elevul Rafael BARAC BOLOGA - Colegiul Național „Ștefan cel Mare” Suceava

**„Democrația
este
guvernarea
poporului
de către popor,
pentru popor.”
Abraham
Lincoln**

Jean-Jacques Rousseau, în secolul al XVIII-lea, a pus bazele marii teorii a democrației. (În care suveranității populare îi revenea dreptul de a emana legi, care la rândul lor ar fi trebuit să reprezinte expresia unei voințe generale)

⇒ Democrația - participarea directă a tuturor cetățenilor – indiferent de condiția lor socială – la formularea legilor și la guvernarea în sine (J.J. Rousseau).

⇒ Participarea directă a elevilor în promovarea democrației implică și o educație pentru democrație;

⇒ Elevii sunt sprijiniți pentru a-și dezvolta competențele necesare;

Analiză de nevoi:

✦ Școala joacă un rol esențial în viața elevilor. De aceea, școala trebuie să ofere un mediu în care elevii și adolescenții să poată nu doar să își dezvolte competențe prin învățarea în clasă, ci și să aplice aceste competențe în viața reală.

✦ Necesitatea de a-i motiva pe elevi să participe la viața comunității și să îi pregătească pentru exersarea responsabilităților și drepturilor lor.

✦ Aplicarea Statutului Elevului în litera și spiritul acestuia este o necesitate. Democrația se învață - elevii învață să-și asume un rol activ în școală și în viață.

Scop:

Conștientizarea elevilor despre importanța implicării lor responsabile în viața comunității.

Activități

⇒ Activități tematice - democrație și drepturile omului;

⇒ Școala – spațiu în care democrația și drepturile omului sunt exersate zi-de-zi;

⇒ Învățarea participării la viața societății, comunității;

⇒ Caravana CJE - CȘE

⇒ Dezbateri naționale - România unită, România educată

⇒ Proiecte de legi - argumente pro și contra

⇒ Campanii județene - drepturile și statutul elevului

Proiectul a câștigat :

*****premiul I la etapa națională a Concursului național „Parteneriat în educație - prezent și perspective”, Sulina, 2019

***** titlul de laureat la Gala „Dialogul proiectelor educative”, Suceava, 2019

Barometrul reușitei școlare

Siguranță și nonviolență

**Colectiv de redacție:
Coordonator: Tatiana Vîntur**

**Grigore Bocanci
Ioan Dumitru Puiu
Daniela Ceredeev
Liuța Jucan**

**ISSN 2344-6277
ISSN - L 2344-6277**

**Publicație bianuală
nr. 36- Anul VIII, 2020**

Desen copertă:

**Burdujoc Francesca Erika, Pîrvu Ana-Maria, Cervinschi Iosua
Școala Gimnazială Pătrăuți, prof. Raluca Toader**

**Nr. 36/
Anul VIII
2020**

Siguranță și nonviolență

**ISSN 2344-6277
ISSN - L 2344-6277**

Editura „George Tofan” Suceava